

TARİHTEN BUGÜNE

ÜLKE İHLAL KARNELERİ

TARİHTEN BUGÜNE | **ÜLKE İHLAL KARNELERİ**

EDİTÖRLER

Ayhan KÜÇÜK
Ercan ÖZTÜRK
Fadime TÜRKÖLMEZ
Hüseyin TÜRKAN
Semiha KAYA
Hatice BATKİTAR

YAYIN HEYETİ

Abdullah KÜÇÜKAYTEKİN
Ali YEŞİLDAL
Atıf GÖNENÇ
Bayram SONGUR
Celalettin CİNGÖZ
Esmâ ÖZÇELİK ŞEN
Feridun BİLGİN
Metin KUTLUBAY
Mehmet ÇELİK
Mustafa DEMİRAL
Ömer ÖZÇELİK
Tuba Nur SÖZNMEZ
Veyse BAŞAR
Yusuf ŞAHİN

1. BASKI Haziran 2011

HAZIRLIK Mustafa Ediz ALTINDIŞ

BASKI/CİLT

ULUSLARARASI HAK İHLALLERİ İZLEME MERKEZİ (UHiM)

Selman-i Pak Cd. Şeyh Yokuşu Sk.

No: 6/4 Üsküdar / İstanbul

Tel: 0 216 341 15 88

Faks: 0 216 495 29 63

web: www.uhim.org

e-mail: info@uhim.org

TARİHTEN BUGÜNE

ÜLKE

İHLAL

KARNELERİ

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ... 15

ABD

GİRİŞ	19
ABD’NİN SİYASİ TARİHİ	20
Sömürge Topraklarında Yükselen ‘Medeniyet’	20
Soğuk Savaş Dönemi	21
Soğuk Savaş Sonrası ‘Yeni Dünya Düzeni’	24
11 Eylül ve Sonrası	25
ABD’NİN İHLAL KARNESİ	28
ABD’nin ‘İlahi Seçilmişlik’ Rüyası	28
Hiroşima ve Nagasaki’ye Atılan Atom Bombaları	29
ABD’nin Askeri Gücü	30
Demokratik Seçimlere ve Yönetimlere Müdahaleler	34
Çevre Sağlığı İhlalleri ve Kyoto Protokolü	34
ABD’nin Amerika Kıtasındaki Müdahaleleri	35
Sosyal Adaletsizlik	36
ABD Politikaları Doğrultusunda İşgören Uluslararası Kurumlar	36
Sudan’daki El-Şifa Tesisinin Bombalanması	38
ABD’nin İşkence Evleri: Guantanamo, Ebu Gureyb ve Bargam	39
SONUÇ	40

ALMANYA

GİRİŞ	43
ALMANYA’NIN KISA TARİHİ	43
Weimar Cumhuriyeti’nden Nasyonal Sosyalistlere	44
Dört İşgal Bölgesi, Berlin Duvarı ve Almanya	44
ÜLKE DIŞI İHLALLER	45
İşkence Frankfurt’tan Yönetiliyor	45
İşkence Aletleri Almanya’dan Dağılıyor	45
Bölgenin mi; Kaynakların mı Koruyucusu?	45
ÜLKE İÇİ İHLALLER	46
Almanya ve Değişmeyen Zihniyet: Irkçılık	46
Göç Yasası ve Türk İşçilere Bakışları	47
Sollingen Katliamı ve Türklere Saldırıları	47
Alman Toplumunun Bilinçaltındaki İslam Karşıtlığı	48
Medya İslam’ı Şiddet ve Terör Zeminine Oturtuyor	48
SONUÇ	49

BELÇİKA

GİRİŞ	53
BELÇİKA’NIN KISA TARİHİ	53
ÜLKE DIŞI İHLALLER	55
Raunda	55
Kongo	57
ÜLKE İÇİ İHLALLER	58
Burka Yasası	58
Göçmen Karşıtlığı	59
SONUÇ	59

ÇİN

GİRİŞ	63
ÇİN'İN KISA TARİHİ	63
ÜLKE DIŞI İHLALLER	65
Tayvan	65
ÜLKE İÇİ İHLALLER	67
Doğu Türkistan	67
1989 Tiananmen Meydanı Olayları	70
Tibet Sorunu	70
Uygur Mülteciler Sorunu	71
SONUÇ	72

DANİMARKA

GİRİŞ	75
DANİMARKA'NIN KISA TARİHİ	75
ÜLKE DIŞI İHLALLER	76
İzlanda	77
ÜLKE İÇİ İHLALLER	77
Danimarka'nın Alman Mültecilere Yaptığı Soykırım	79
Karikatür Krizi	79
SONUÇ	80

FRANSA

GİRİŞ	83
FRANSA’NIN KISA TARİHİ	83
ÜLKE DIŞI İHLALLER	85
Cezayir Katliamı	85
Tunus İşgali	86
Ruanda Katliamı	86
Burkina-Faso	88
Çad	88
Moritanya	89
Vietnam	89
ÜLKE İÇİ İHLALLER	90
SONUÇ	92

HOLLANDA

GİRİŞ	97
HOLLANDA’NIN KISA TARİHİ	97
ÜLKE DIŞI İHLALLER	98
Hollanda Antilleri ve Aruba	98
Endonezya İşgali	99
ÜLKE İÇİ İHLALLER	100
SONUÇ	102

İNGİLTERE

GİRİŞ	105
İNGİLTERE’NİN KISA TARİHİ	105
ÜLKE DIŞI İHLALLER	106
İrlanda İşgali	106
Ortadoğu İşgali	107
Hindistan	108
Aborjin Katliamı	109
Kanada	111
İngiltere’nin Bugünkü Sömürgeleri	111
ÜLKE İÇİ İHLALLER	112
Göçmenlere Karşı Ayrımcılık	112
İslamofobi	113
Çocuk Ticareti	113
SONUÇ	113

İSPANYA

GİRİŞ	117
İSPANYA’NIN KISA TARİHİ	117
ENDÜLÜS’ÜN YIKIMI	118
İber Yarımadası’ndaki Medeniyet: Endülüs	118
Reconquista ile Başlayan Asimilasyon Hareketleri	118
Moriskoların Uyması Gereken Kurallar	119
Cuma Günü Temizlik Yapanı Engizisyon Mahkemesine Vermişler	119
“Topluca İmha Edilmeli, Köleleştirilmeli, Sürgün Edilmeli”	120
KEŞİFLERLE GERÇEKLEŞEN SÖMÜRGEÇİLİK	120
Modern Kâşifler ve Değişmeyen Batılı Katliamlar	120

Yok Edilen Medeniyetler: Amerika'nın Yerlileri	121
Afrika'nın Kaderi: Köle Ticareti!	121
FRANKO REJİMİ	122
3. Faşist Diktatör: Franco	122
200 Bin Çocuk Çalınmış	122
İSPANYA'DA IRKÇILIK	123
BOĞA GÜREŞLERİ	123
SONUÇ	124

İSRAİL

GİRİŞ	127
SİYASİ TARİHİ	127
Siyonizm'in Yahudi Devleti Girişimleri	127
İngiliz Manda İdaresi ve Yahudilerin Filistin'e Yerleşmeye Başlaması	128
Yahudi Kolonyalizminin Meşrûiyet Zemini: BM'nin Taksim Planı	129
İsrail Devletinin İlanı	129
İşgal ve Katliamlardan Beslenen Bir Devlet	130
Sabra ve Şatilla Katliamı	131
Soğuk Savaş Sonrası Dönem	131
Gazze Katliamı	132
İSRAİL'İN İHLAL KARNESİ	133
ABD'deki İsrail Lobisi	133
Fransa'daki İsrail Lobisi	134
İsrail'in Su Politikaları	135
İsrail'in Nükleer Güç Politikası	136
İsrail'in Medya Gücü	138
Sansür Uygulamaları	138
İsrail Devleti ve Hahamların Organ Kaçakçılığı	139
Sivil İnsani Yardım Gemilerine Müdahale	140
SONUÇ	141

İSVEÇ

GİRİŞ	145
İSVEÇ'İN KISA TARİHİ	145
ÜLKE DIŞI İHLALLER	146
İşgal altındaki Skanlar	146
Dünyaya silah pompalıyorlar	146
ÜLKE İÇİ İHLALLER	147
60 Yıla Yayılan Kısırlaştırma Harekatı	147
Kadına Şiddet	145
Alkol ve Madde Bağımlılığı	148
Basında "Otosansür"	149
Samiler	149
Çingeneler	149
SONUÇ	150

İSVİÇRE

GİRİŞ	153
İSVİÇRE'NİN KISA TARİHİ	153
ÜLKE DIŞI İHLALLER	155
İsviçre'nin Hizmet Emperyalizmi	
İsviçre Bankaları ve Refah Seviyesi Yükselten Yahudi Altınları	155
Vergiden Kaçırılan Paraları Alıp Borç Olarak Geri Veriyorlar	155
Bankalardaki Hesaplar Ülkeleri Karşı Karşıya Getiriyor	156
Hesapların Dondurulması Kime Yarıyor?	156
İsviçre Şirketleri Dünyayı ve İnsanları Sömürüyor mu?	156
Soykırım İddialarını Reddetmek Bile Yasak!	157

ÜLKE İÇİ İHLALLER	158
İrkçılık Siyasi Partilerin Propagandası Haline Dönüşüyor	158
İsviçre’de Her Göçmen “Müller”	159
Dil Bilme Şartına Bağlı Yurttaşlık Hakkı	159
Minareler Siyasal Simge, Başörtüsü Halkla Temas Etmediği Sürece Serbest	159
SONUÇ	160

İTALYA

GİRİŞ	163
İTALYA’NIN KISA TARİHİ	163
Vatikan	165
ÜLKE DIŞI İHLALLER	166
Libya İşgali	166
Arnavutluk İşgali	166
Etiyopya’yı İşgali	167
Osmanlı Topraklarının İşgali	167
ÜLKE İÇİ İHLALLER	168
SONUÇ	170

KANADA

GİRİŞ	173
KANADA’NIN KISA TARİHİ	173
ÜLKE DIŞI İHLALLER	174
“İsrail’e Kanada’dan Daha Dost Bir Ülke Bulmak Zor!”	174
Küresel Isınma Ülkelerin Arasını Isıtıyor	175
Nanook Operasyonu Ne Anlama Geliyor?	175
Uluslararası Af Örgütü’nden Kınama!	176

ÜLKE İÇİ İHLALLER	176
Fok Katliamı Tüm Hızıyla Devam Ediyor	176
Yerli İkamet Okulları ve Asimilasyon	177
SONUÇ	177

NORVEÇ

GİRİŞ	181
NORVEÇ'İN KISA TARİHİ	181
ÜLKE DIŞI İHLALLER	182
İzlanda	182
ÜLKE İÇİ İHLALLER	183
Kadın Hakları	183
İşçi Hakları	183
İslam Karşıtlığı	184
İrkçilik	186
Silah Ticareti	187
'Bariş Havarisi' Norveç	187
SONUÇ	188

PORTEKİZ

GİRİŞ	191
PORTEKİZ'İN KISA TARİHİ	191
ÜLKE DIŞI İHLALLER	193
Doğu Timor	193
Sao Tome	193
Angola	194
Yeşil Burun Adaları	194
Mozambik	194

Gine Bissau	195
Brezilya	195
ÜLKE İÇİ İHLALLER	196
SONUÇ	198

RUSYA

GİRİŞ	201
RUSYA'NIN KISA TARİHİ	201
Bolşevik İhtilali ve SSCB'ye Uzanan Yol	202
Stalin Dönemi ve Katliamlar	202
SSCB'nin Dağılma Süreci	203
SSCB'nin Ardından Bağımsızlığını İlan Eden Devletler	203
ÜLKE DIŞI İHLALLER	204
SSCB Havasının Sürdüğü Türkî Cumhuriyetler	204
Özbekistan'da İslam'a Ait Herşey Yasak	205
Tacikistan, Kazakistan ve Azerbaycan'da Başörtüsü Yasaklanıyor, Camiler Kapatılıyor	205
Türkmenistan ve Kırgızistan'daki Durum	206
Türkî Cumhuriyetlere Rusya'nın Bakışı	206
Afganistan İşgalinin Altında Ortadoğu Petrolleri mi Var?	207
Rusya'nın Kuzey Kutbu'ndaki Hak İddiası	207
ÜLKE İÇİ İHLALLER	
Kurk Denizaltısı'nda 118 Mürettebat Ölümüne Terk Edildi	208
Son 20 Yılda 300 Gazeteci Hayatını Kaybetti	208
Koyu Tenlilerin Hedefte Olduğu Ülke	209
Sürgünle Eşdeğer Kuzey Kafkasya	209
Rusya Çeçenistan'da Terörle mi Mücadele Ediyor, Terör mü Saçıyor?	210
Aral Gölünün Kurumaya terk edilmesi	211
SONUÇ	211

KAYNAKÇA... 213

GİRİŞ

'Gücü elinde bulunduranların diğerlerini ezmesi' şeklinde cereyan eden senaryo, insanlık tarihi boyunca devam etti. Kimi zaman siyâsî, kimi zaman ekonomik, kimi zaman da toplumsal güç, iktidarı ele geçirmek için yeterli oldu; sahip oldukları güçle iktidarı ele geçirenler, çoğunlukla diğer alanlara da egemen oldular. Egemen güçler önce hakim oldukları topraklarda yaşayan insanları sömürdüler; daha sonra gözlerini başka topraklara diktiler ve 'daha fazlası' için kan dökmeye devam ettiler.

Bu düzenek binyıllardır devam ediyor; fakat 15. yüzyılın sonlarında 'coğrâfî keşifler'le başlayan ve bugüne kadar devam eden süreçte, dünyada yüzyıllardır medeniyetin, gelişmişliğin, refahın ve barışın timsali olduğu iddiasındaki Batı'nın, insanlık tarihine kara birer leke olarak düşecek uygulamaları, kendisinden önce yaşanan vahşetleri bile gölgede bıraktı.

Bugün dünyada yaşanan sorunlar irdelendiğinde, büyük çoğunluğunun kaynağının sözkonusu ülkeler olduğu görülecektir. Dünya'nın en zengin yeraltı ve yerüstü kaynaklarına sahip toprakları olan Afirka'nın, bugün açlık yüzünden her gün binlerce insanın yaşamını yitirdiği bir kıtaya dönüşmesi, Batı'nın asırlar boyu süren sömürge hareketinin sonuçlarından sadece biri. İnsan ve organ kaçakçılığı, uyuşturucu madde ve yasadışı silah ticareti gibi konularda da, bu ülkelerin izlerini takip etmek mümkün. Bütün bu politikalarla ellerindeki bütün imkanları sömürülen Afrika kıtası, bugün açlıkla mücadele ederek hayatta kalmaya çalışan yüzmilyonlarca insana evsahipliği yapıyor.

Büyük çoğunluğunu Afrika kıtası ülkelerinin oluşturduğu ve uluslararası kuruluşlar tarafından 'En Az Gelişmiş' olarak nitelendirilen bu ülkelerin bir adım ötesindeyse, üretim potansiyelleri, dinamik toplumsal yapıları, finans kaynakları ve genç nüfusları olan ülkeler bulunuyor. Küresel güçlerin ve onların çıkarları doğrultusunda hareket eden uluslararası kuruluşların politikaları ile bir türlü istediği ivmeyi yakalayamayan sözkonusu ülkeler, bir türlü aşamadıkları yoksulluk sorunu ile mücadele ediyorlar. IMF, Dünya Bankası, Dünya Ticaret Örgütü ve uluslararası şirketlerin uygulamaları, canlı bir sosyo-ekonomik yapıya sahip olan bu ülkelerde yoksulluğun kalıcı hale gelmesine zemin hazırlıyor. Üretimin azaltılması, istihdamın daraltılması,

yatırımların yavaşlatılması gibi dayatmaların yanısıra, olumlu gidişatı balta-
layacak ekonomik krizler de yine bu kanallar aracılığıyla devreye sokuluyor.
Dünyanın dört bir tarafında, işgallerle, sömürgeci faaliyetlerle ve ekonomik
uygulamalarla yaşam alanlarını yok ettikleri milyonlarca insanın vatanlarını
terk etmelerine sebep olan 'gelişmiş devletler', müsebbibi oldukları bu so-
runa şefkat(!) ellerini uzatarak çözüm bulduklarını iddia ediyorlar. Bizzat bu
ölkelerin işgal, ambargo ve benzeri uygulamaları neticesinde kendi vatanla-
rında yaşamlarını sürdürme imkanları ellerinden alınan bu insanlar, hayatta
kalabilmek adına çareyi yine sözkonusu ölkelere göç etmekte buluyor. Ta-
lepleri ya baştan reddedilen, ya da 'mülteci' olarak kabul edilerek ikinci sı-
nıf insan muamelesi gören milyonlarca insan, son derece zor şartlar altında
yaşam mücadelesi veriyor.

20. yüzyılda sömürgelerinden çekildiği izlenimini uyandırmaya çalışan küre-
sel güçler, yerlerine kukla diktatörler ve kazanımlarını sürdürmelerine yete-
cek anlaşmalar bırakmışlardı. Dün destek vererek iktidarlarını sürdürmeleri-
ni sağladıkları diktatörleri, bugün özgürlük havarisi kesilerek hesaba çek-
meye çalışan hegemon güçler, özellikle Ortadoğu ve Kuzey Afrika coğraf-
yasında sömürge alanlarını yeniden dizayn etme kaygısıyla hareket ediyor-
lar.

Bütün bunları yaparken, insan hakları örgütlerini, sivil yapılanmaları ve u-
luslararası mercileri de kendi politikaları doğrultusunda yönlendiren küresel
güçler, uygulamalarını meşrûlaştırmaya ve insanlık dışı faaliyetlerine hûkukî
bir zemin oluşturmaya çalışıyorlar.

Siyâsetten hukuğa, ekonomiden sağlığa, medyadan kültür-sanata kadar
hayatın her alanında gerçekleştirdikleri ihlallerle, bugün dünya üzerinde ya-
şanan sorunların çoğunda pay sahibi olan bu devletler, dünyanın kendileri
dışında kalan kısmını sömürmeye devam ederken, bir taraftan da sahip ol-
dukları güç ve yürüttükleri politikalarla kendilerini temize çıkarmaya çalışı-
yorlar.

Biz de, 'Tarihten Bugüne Ülke İhlal Karneleri' adlı çalışmamızda; medeni-
yetin, barışın ve özgürlüklerin temsilcisi olduğu iddiasındaki bu ölkeleri ma-
saya yatırarak söylemlerinin gerçekliğini test ettik. Tarihsel sürecin genel bir
fotoğrafını çekmeye, coğrâfî keşiflerden bu yana yaşanan ihlaller üzerinden
bir değerlendirme yapmaya çalıştık. Dünya üzerinde yaşanan ihlallerin ger-
çek müsebbiplerinin deşifre edilmesi, kimin suçlu, kimin masum olduğunu
tesbit etmemize yardımcı olacaktır. 'Tarihten Bugüne Ülke İhlal Karnele-
ri'nin, gözardı edilen bu alanın tartışmaya açılmasına katkı sağlayacağına
inanıyoruz.

Ayhan Küçük
Başkan

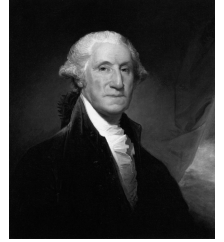
ABD

GİRİŞ

Avrupa'dan gelen sömürgeci güçlerin, işgal ettikleri Amerika topraklarında kurdukları koloniler, 18. yüzyılın sonlarında, Avrupa'daki soydaşlarını; "Eski Kıta Avrupalıların, Yenisi Amerikalıların" mantığı ile safdışı ederek, tarihin en büyük hegemon gücü haline gelecek olan Amerika Birleşik Devletleri'ni kurdular.

19. yüzyılda Amerika kıtasındaki yerlileri soykırıma uğratarak kıtanın tek hakimi haline gelen ABD, 20. yüzyılın başlarından itibaren küresel güç olma yolunda önemli adımlar attı. 1. ve 2. Dünya Savaşlarından büyük kazançlarla çıkan ABD, Avrupa ülkelerinin 2. Dünya Savaşı sonunda çöken ekonomileri karşısında dünyanın yeni süper gücü haline geldi. Bu tarihten sonra hegemonik varlığını konumlandıracağı ve meşrûiyet zeminini oluşturacağı bir tehdidin varlığına ihtiyaç duyan ABD, Soğuk Savaş yıllarında 'Komünizm tehlikesi' söylemi üzerinden Sovyetler Birliği ve ona yakın ülkeleri, Soğuk Savaş'tan ve özellikle 11 Eylül'den sonra da 'terör tehlikesi' söylemi üzerinden İslam coğrafyasını hedef tahtasına oturttu. Bu süreçte ABD; Kore'den Vietnam'a, Irak'tan Afganistan'a, Küba'dan İran'a, Panama'dan Kosova'ya kadar dünya coğrafyasının dört bir yanını kana bularken, bir taraftan barış ve demokrasiyi yaygınlaştırdığı ve dünyayı şer güçlerin tehlikelerinden koruduğu söylemini dillendirmeye de devam etti.

ABD, kurduğu hegemonik düzenin devamını sağlayabilmek adına ekonomiden hukuğa, siyâsetten medyaya, kültür-sanattan sağlığa kadar her alanda yeni düzenlemeler yaptı. IMF, Dünya Bankası, Dünya Ticaret Örgütü ve Birleşmiş Milletler gibi uluslararası kurumlar, uygulamaları ve kararları ile ABD hegemonyasının devamının sağlanmasına hizmet ettiler. Dünyanın en büyük medya organları ABD işgal ve soykırımlarını "önleyici müdahale", "misilleme" ve "teröre karşı savaş" gibi ifadelerle dünya kamuoyuna sunarak bu insanlık dışı uygulamaların meşrûlaştırılmasındaki en büyük rolü oy-

1. ABD Başkanı George Washington (1732-1799)

İşgal ettikleri topraklarda milyonlarca insanı öldüren ve binlerce yıllık medeniyetleri yokeden Avrupalı sömürgeciler, Amerika kıtasında koloniler kurdular. 18. yüzyılın ortasında İngiltere'ye karşı girdikleri mücadeleyi kazanan 'yeni kıtanın sahipleri' Amerika Birleşik Devletleri'ni kurdular.

nadılar. Başta Hollywood sektörü, Oscar ve Nobel ödülleri olmak üzere; dünyadaki kültür-sanat gündemini belirleyen pek çok organizasyon da yine aynı amaca hizmet etti, ediyor.

Dünyada barış ve demokrasinin hamisi olduğu iddiasındaki ABD, kendi toprakları dışındaki sayıları 500'ü aşan askerî üsleri ve hiçbir devletin boy ölçüşemeyeceği askerî gücü ile dünyada barış ve huzuru tehdit eden en büyük güç olma özelliği taşıyor. Öte yandan, dünyanın dört bir tarafında gerginliği arttırmak ve çatışmaları körüklemek suretiyle devletleri silahlanmaya teşvik eden ABD, silah ticaretinden her yıl milyarlarca Dolar kazanç elde ediyor.

Bütün bu uygulamaları ile ABD, tarih boyunca örneği görülmemiş bir devlet görüntüsü çiziyor. Vahşette ve barbarlıkta sınır tanımayan, insan hayatını hiçe sayan, kendi çıkarlarını her şeyin üzerinde gören, diline pelesenk ettiği barış ve özgürlük söyleminin aksine dünyada barış ve özgürlüğün karşısındaki en büyük tehdit konumunda olan ABD, herbiri insanlık tarihinde kara bir leke olarak geçen uygulamalarına bugün de devam ediyor.

ABD'NİN SİYASİ TARİHİ

Sömürge Topraklarında Yükselen 'Medeniyet'

15. yüzyılın sonu ve 16. yüzyılın başlarında başlayan sömürge hareketi ile Amerika kıtasına gelen Avrupalılar; soykırıma uğrattıkları milyonlarca yerlinin ve Afrika kıtasındaki sömürgelerinden getirip köle olarak kullandıkları milyonlarca Afrikalının kanları üzerinde yeni koloniler kurdular. Yokettikleri binlerce yıllık medeniyetlerin bütün zenginliklerini Avrupa kıtasına akıtan sömürgeci güçler, zamanla kıtada güçlenmeye ve yeni bir siyasi oluşum olarak ortaya çıkmaya başladılar.

18. yüzyıl ortalarında Fransa-Rusya-Avusturya ittifakına karşı yaptığı savaşlarda ekonomisi ciddi oranda yıpranan İngiltere, Amerika kıtasındaki kolonilere yeni vergi yükümlülükleri getirme yoluna gitti. Bu durum karşısında isyan bayrağını çeken koloni güçleri ile İngiltere arasında gerçekleşen savaş 6 yıl sürdü ve 1783 yılında İngiltere güçleri geri çekilerek mağlubiyeti kabul etti. Böylece 1789'da 50 eyaletin biraraya gelmesi ile Amerika Birleşik Devletleri kuruldu.

Bu arada 18. yüzyılın ortalarında başlayan Kızılderili soykırımı onlarca yıl devam etti ve yüzbinlerce Kızılderili öldürüldü. ABD kuruluşundan itibaren hem Amerika yerlilerini soykırıma uğrattı, hem de Afrika kıtasından getirilen ve köleleştirilen siyahileri köle olarak kullanmaya devam etti.

20. yüzyılın başlarında dünya siyasetindeki etkinliğini hissettirmeye başlayan ABD, buna karşın 1. Dünya Savaşı'na direkt olarak katılmadı ve savaşın ilerleyen dönemlerindeki müdahalesi ile savaşın İtilaf Devletlerince ka-

1. ve 2. Dünya Savaşı'ndan kazançlı çıkan ABD, savaşlar sonrasında çöken Avrupa ekonomileri karşısında tek hegemon güç olarak kaldı ve 20. yüzyılda dünyanın yeni süper gücü haline geldi.

zanılmasında önemli rol oynadı. 1. ve 2. Dünya Savaşlarında önce tarafsız kalan, daha sonra savaşın seyrine göre yerini tayin eden ABD, iki dünya savaşından da ekonomik ve siyasi açıdan büyük kazançlar elde ederek çıktı.

Soğuk Savaş Dönemi

ABD, kapitalizmin altın çağı olarak anılan 1940-1965 yılları arası dönemde yüksek büyüme oranları yakalandı. 2. Dünya Savaşı sonrasında büyük başarı sağlanan kapitalist sistemin ekonomik ve kurumsal anlamdaki başarısının ideolojik alanda sağlanacak cazibe ile dengelenmesi hedeflenerek; 'özgürlük', 'modernite', 'zenginlik' ve 'refah' gibi kavramlar tedavüle sokuldu. Buna ilaveten stratejik bir çerçeve olarak da Soğuk Savaş ideolojisi ve ABD'nin Komünizm'i küresel olarak çevreleme politikasıyla kendini gösteren ve NATO'nun kurulmasıyla somutlaşan dünya çapında bir ittifaklar sistemi yaratıldı.

2. Dünya Savaşı'nı çıkarlarına uygun manevralarla geçiren ABD, savaştan çıkmış ekonomilerle çıkan Avrupa ülkeleri karşısında 20. yüzyılın ortasında hegemonik bir güç olarak kaldı. Bu süreçte Avrupa ülkelerine önemli miktarlarda borç veren ABD, Roger Garaudy'nin ifadesiyle; "bütün bilyeleri kazandığı için oyun oynamaya devam etmek için elindeki bilyeleri arkadaşlarına ödünç vermesi gereken bir çocuk gibiydi."

Bir taraftan tüm dünyayı kendi mamülleriyle dolduran ABD, diğer taraftan ödemeleri yapabilmeleri için özellikle Avrupa ülkelerinin ekonomilerini ayakta tutmaya çalıştı. CIA bu ortamda ekonomik ve siyasi alandaki çifte tehlikeyi şöyle haber veriyordu:

"Amerika'nın güvenliği için en büyük tehlike, Batı Avrupa'da ekonominin çökmesi ihtimalidir. Bunun neticesinde de Komünist unsurların iktidara gelmesidir."

Truman Doktrini ve Marshall Planı

1947'de meşhur Truman Doktrini böyle bir ortamda ortaya atıldı. Sovyet karşıtlığının temel hareket noktası kabul edildiği Truman Doktrini, 'Komünizm tehdidi' altındaki ülkelere mâlî ve askerî açıdan destek verilmesini öngörüyordu. 2. Dünya Savaşı'nda ABD'nin askeri alandaki üstünlüğünü fark eden Stalin, özellikle Doğu Avrupa'da Komünizm'i yayarak uydu devletler kurmak ve Batı ile arasında bir blok oluşturmak istiyordu. Benzer bir düşünceyle hareket eden ABD de Truman planıyla Komünizm'e karşı önlem alma yoluna gitti. Bu süreçte Batı bloğunu NATO, Balkan İttifakı, Bağdat Paktı ve SEATO temsil ederken, Sovyet bloğunu Varşova Paktı temsil ediyordu.

'Marshall Planı' da Truman Doktrini'nin bir parçası olarak uygulandı. Plan, savaşta yıpranan ekonomileri canlandırmayı, toplumun üreten kesimini

33. ABD Başkanı Harry S. Truman (1884-1972)

ABD, 2. Dünya Savaşı sonrasındaki hegemonik politikalarını konumlandıracağı bir tehdit olarak Komünizm'i ve onu dünyada yayan Sovyetler Birliği'ni seçti. Savaş sonrasındaki Truman Planı ve Marshall Yardımı, bir taraftan Sovyetler Birliği'ni çevrelemeyi, bir taraftan da dünya ülkelerini yeni hegemonik düzene uyumlu hale getirmeyi öngörüyordu.

2. Dünya Savaşı sonrasında ABD ve Sovyetler Birliği, göz diktikleri Kore Yarımadası'ndan çekilirken kendi uyduları sayılabilecek yönetimlerin kurulmasını sağladılar. Kuzey Kore'nin Güney Kore'ye saldırdığını bahane eden ABD BM'yi harekete geçirerek Kore'ye askerî müdahale başlattı. Büyük bölümünü ABD kuvvetlerinin oluşturduğu BM birliklerinin, iki devlet arasında sınır kabul edilen 38. enlemi geçip kuzeyde Çin sınırına doğru ilerlemesi üzerine Çin, Kuzey Kore'ye açık destek vererek savaşa müdahil oldu. Bundan sonra savaş ABD ve Çin arasındaki bir savaşa dönüştü. Savaşın zararlı çıkansa milyonlarca insanını kaybeden, ekonomisi ve sanayisi çöken Kore oldu.

verdiği kredi ve yaptığı yardımlarla tembelliğe alıştırmayı, tüketimi teşvik ederek yaşam biçimlerini ve alış-veriş alışkanlıklarını değiştirmeyi, devlet ekonomilerini hegemonik düzene entegre etmeyi, proje kapsamında yeralan ülke vatandaşlarına şirin gözükmekle siyasi arenada güç kazanmayı ve böylece ABD politikalarını meşrûlaştırmayı amaçlıyordu.

Yardımlarda önşart olarak hükümetlerden, bünyelerindeki komünist unsurları bertaraf etmeleri isteniyordu. Bu talep karşısında 1947'nin Mayıs ayı içerisinde Belçika, İtalya ve Fransa'da komünist bakanlar hükümetlerinden ihraç edildiler. Benzer uygulamalar Marshall Planı içerisinde yeralan ülkelerde, özellikle SSCB'nin direkt müdahale alanı ve baskısı altında olduğu düşünülen Yunanistan ve Türkiye'de de hayata geçirildi.

ABD, 2. Dünya Savaşı sonrasında kurduğu hegemonik sistemin mantıksal temellerini oluşturmak için makul bir 'düşman', bir 'Şer İmparatorluğu' bulmak zorundaydı. Bu makul hedef Komünizm olarak belirlendi ve Sovyetler Birliği başdüşman kabul edildi. Soğuk Savaş dönemine rengini veren bu politikanın uluslararası camiada verdiği mesaj açıktı: Kendi pazarlarını ABD firmalarına kayıtsız şartsız açmayan her devlet 'komünist' olmak vs SSCB'ye suç ortaklığı yapmakla suçlanacaktı.

Bu yaklaşımla, politikalarını hayata geçirmekte sıkıntı yaşadıkları birçok ülkeye karşı askerî müdahalelerde bulunan ABD, bir taraftan kendi güdümündeki uluslararası finans kurumlarıyla 'yumuşak güç' kartını devreye sokuyordu. IMF ve Dünya Bankası gibi uydu teşkilatlar, 'kalkınmaya ve gelişmeye yardım' maskesi altında dünyanın dört bir tarafına uzanıyordu. Temel amaçları, gelişmekte olan devletlerin, ABD'nin ekonomik ve politik modeline ve küreselleşmiş iktisadî liberalizm modeline ayak uydurmalarını sağlamak olan bu kurumlar, getirdikleri ağır finansal yaptırımlarla ülke ekonomilerini yönlendirme noktasında önemli haklar elde ettiler.

SSCB'nin dağılması Soğuk Savaş döneminin de sonunu getirdi ve ABD yeni bir 'şeytan', yeni bir 'şer güç' bulmak zorunda kaldı. Yeni düşman 'İslam' ve 'Terör' olacaktı.

Kore Savaşı

20. yüzyılın başlarında Japonya tarafından Rus Çarlığı'nın elinden alınan Kore Yarımadası, Japonya'nın 2. Dünya Savaşı'nda yenilmesiyle ABD ve Sovyetler Birliği arasında gerginliğe sebep oldu. Her iki süper güç de yarımada'nın kuzey ve güneyinde kendilerine bağımlı hükümetler kurarak 1948-1949 yıllarında bölgedeki askerî güçlerini çektiler. Böylece Sovyet yanlısı bir Kuzey Kore ve Amerika yanlısı bir Güney Kore devleti kurulmuş oldu. İki ülke için sınır olarak da 38. Enlem belirlendi.

ABD iki ülke arasında çıkan çatışmaları bahane göstererek BM'yi harekete geçirdi ve çoğu ABD güçlerinden oluşan deniz, hava ve kara birliklerini

1950 yazında bölgeye sevketti. Birliklerin müdahalesiyle 38. Enlem'i geçerek güneye doğru ilerleyen kuzey güçleri geri püskürtüldü. Ancak Kuzey Kore birliklerini 38. Enlem'in kuzeyine iten ABD kontrolündeki BM birlikleri, burada durmayarak Kuzeye doğru ilerlemeye devam etti ve Kuzey birliklerini Çin sınırına doğru çekilmeye zorladı. Bu safhaya kadar savaşa müdahil olmayan Çin, BM birliklerinin Çin sınırını tehdit eder konuma gelmesiyle birlikte Kuzey Kore'ye açık destek vererek savaşa müdahil oldu. İlerleyen aylarda savaş Kuzey-Güney Kore savaşından çok bir ABD-Çin savaşı haline geldi Bütün bu süreçten zararlı çıkarsa, yüzbinlerce askerini, milyonlarca sivil vatandaşını kaybeden ve toprakları büyük zarara uğrayan Kuzey ve Güney Kore devletleri oldu. Çin Kuvvetlerinin BM birliklerini 38. Enlem'in güneyine püskürtmesinden sonra, savaş durağan bir hal aldı. Bu durum tarafları barış görüşmelerine itti. 1951 Nisan'ında başlayan görüşmeler 1953 Temmuz'unda imzalanan ateşkes antlaşması ile sonuçlandı. Ancak savaş, Kuzey ve Güney Kore arasında 2007 yılında imzalanan barış antlaşmasına kadar kağıt üzerinde devam etti.

Vietnam Savaşı

Kore Savaşı'ndan sonra bölgenin savunmasına daha fazla ağırlık veren ABD, Soğuk Savaş dönemine şekil veren çevreleme politikası çerçevesinde, Uzakdoğu'nun Sovyet Rusya ve Çin'in kontrolü altına girmesini önlemek amacıyla Güneydoğu Asya Antlaşması Teşkilatı (SEATO)'nı kurdu. Teşkilatta ABD, İngiltere ve Fransa dışında Yeni Zelanda, Avustralya, Filipinler, Pakistan ve Tayland yer alıyordu. Böylece daha önce NATO, Balkan İttifakı ve Bağdat Paketi ile başlayan süreçte yeni ve stratejik bir adım atılmış oluyordu. Daha önce Fransa'nın hakimiyeti altında olan ve Vietnam, Laos, Kamboçya'yı da içine alan Hindüçin coğrafyası, Fransa'nın 2. Dünya Savaşı sonrası bölgeden çekilmesinden sonra ABD tarafından kontrol altına alınmak istendi. Kuzey ve Güney Vietnam arasındaki hakimiyet mücadelesinde Güney Vietnam'a destek veren ABD, 1950'lerin sonlarında Eisenhower döneminden başlayarak bölgeye asker göndermeye başladı. Asker sevkıyatı sonraki başkan John F. Kennedy zamanında artarak sürerken, Kuzey ve Güney bölgeleri arasındaki çatışmalar da giderek şiddetlendi. Kennedy'nin ölümünden sonra ABD Başkanı olan yardımcısı Lyndon B. Johnson, ABD döneminin Kuzey Vietnam güçleri tarafından hedef yapılması karşısında Vietnam ile savaşmak için Kongre'den kendisini yetkilendirmesini istedi. Karar Senato'da 2'ye karşı 88, Temsilciler Meclisi'nde 0'a karşı 416 oyla alındı.

Bu tarihten sonra yüzbinlerce askerini Vietnam'a gönderen ABD, konvansiyonel silahlar karşısında başarılı bir gerilla mücadelesi veren Kuzey Vietnam güçleri karşısında başarısızlığa uğradı. Johnson'dan sonraki başkan Richard

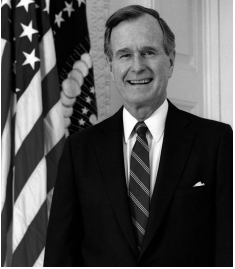
Soğuk Savaş döneminde ABD, Sovyetler Birliği'ni çevreleme politikasının bir gereği olarak Uzakdoğu'yu da önemsiyordu. Bu açıdan önemli bir konumda bulunan Vietnam'ı hedef seçen ABD, Kuzey ve Güney Vietnam arasındaki mücadelede Güney bölgesine destek vererek bölgeye müdahil olmaya ve asker yığmaya başladı. Yaklaşık 10 yıl süren işgal süresince milyonlarca asker-sivil Vietnamlı öldürüldü. Askerî alandaki önemli üstünlüğüne rağmen istediği başarıyı elde edemeyen ABD, dünyanın gözü önünde milyonlarca insanı katlettikten sonra Vietnam'dan çekilmek zorunda kaldı.

Nixon döneminde de savaş devam etti. ABD, bu işgal sürecinde yüzbinlerce asker ve milyonlarca sivil katletmekle kalmadı, uzun yıllar süren bombardımanlarla ülkeyi yerle bir etti. Bütün bunlara rağmen savaşı kazanamayan ABD’de, ciddi bir kamuoyu muhalefeti de oluşmuştu. Askerî olarak savaşı kaybetmesine karşın, hedeflediği kazanımların bir kısmını elde eden ABD, Kuzey Vietnam ile uzun yıllar süren barış görüşmeleri neticesinde 27 Mayıs 1973’te barış antlaşması imzaladı.

Soğuk Savaş Sonrası ‘Yeni Dünya Düzeni’

Küresel vizyonunu büyük oranda soyut ve ideolojik bir dış tehdit algılaması üzerine bina eden ABD, Soğuk Savaş’ın sona ermesi ile birlikte politikalarına meşrû bir zemin bulma noktasında sıkıntılı bir sürece girdi. Zira, Sovyetler Birliği’nin dağılması neticesinde, ABD’nin küresel menfaatleri ile sahip olduğu siyasi güç arasındaki meşrûiyet açığını kapatan bir dış tehdit de ortadan kalkmış oldu.

1990’ların başında ilan edilen ve Soğuk Savaş düzeni yerine ikame edilmeye çalışılan ‘Yeni Dünya Düzeni’ projesi, bu meşrûiyet açığını kapatmak noktasında yetersiz kaldı. Yine bu dönemde icat edilen ‘Haydut Devlet’ kavramı da, tehditsizlikten doğan meşrûiyet açığını kapamaya yönelik bir adımdı. Ancak bütün bunlara rağmen, Suriye, Kuzey Kore, Libya, İran ve Irak gibi ‘haydut’ devletlerden gelebilecek tehdit, ABD’li siyâset yapımcıların tüm çabalarına rağmen, ne ABD’nin kendi kamuoyuna ve ne de dünya kamuoyuna inandırıcı geliyordu. Dolayısıyla ABD, asla vazgeçemeyeceği menfaatlerinin bulunduğu Avrasya anakıtasındaki askerî varlığını sürdürmek için gerekli meşrû zemini bir türlü bulamamıştı. Bunların yanı sıra, Soğuk Savaş sonrasında varlık sebebi ortadan kalkan NATO da sorgulanmaya başlandı. Öte yandan bu süreçte Japonya ve AB, gerek dış politikada ve gerekse güvenlik alanında, ABD ile yollarını ayırmaya, hızla yükselen iki güç, Çin ve Hindistan da, bölgesel güç olmaktan öte gideceklerini göstermeye başladılar. Soğuk Savaş’ın bitmesi ve Sovyetler Birliği’nin dağılması neticesinde Atlas Okyanusu’ndan Çin’e kadar uzanan, jeoekonomik ve jeopolitik önemi tartışılmaz bir Müslüman coğrafyanın da ‘sahipsiz’ kaldığı böylesi bir ortamda 11 Eylül saldırıları ABD’ye bulunmaz bir fırsat verecekti.

41. ABD Başkanı
George H. W. Bush

Irak’ın Kuveyt’i işgalini bahane ederek Körfez Savaşı’nı başlatan ABD, bu savaşla birlikte Ortadoğu bölgesine 500 bin asker yığmış, Türkiye başta olmak üzere bölgedeki pek çok ülkede yeni askerî üsler açmış, yeni silahlarını deneme ve dünyaya pazarlama şansı bulmuş oldu.

Körfez Savaşı

Ağustos 1990’da Irak’ın Kuveyt’i işgal etmesi ile başlayan süreç, ABD öncülüğünde İngiltere, Fransa, Suudi Arabistan, Mısır ve 28 ülke koalisyonunun dâhil olduğu bir savaşa dönüştü. Söz konusu koalisyon bir istilayı cezalandırmak üzere biraraya gelmişti. Ancak, BM tarafından kınanmış olmasına rağmen Batı Şeria, Golan, Güney Lübnan ve Kudüs’ün istilası ile ilgili olarak böyle bir harekât söz konusu olmadı. Nitekim Irak, bölgenin diğer

topraklarının haksız işgalcileri için de benzeri tedbirler alınması şartıyla Kuveyt topraklarından askerlerini çekme ve barış masasına oturmayı teklif etmiş, fakat ABD 1 milyondan fazla Iraklının canına malolan bir harekâtı başlatmıştı.

Kamuoyu, Körfez Savaşı boyunca medya tarafından dünyaya servis edilen uydurma sahnelerle uyuşturuldu. Bu uydurma sahneler arasında en dikkat çekici olanı, kuvvözlerdeki bebekleri öldürüp talan eden Irak askerlerinin canavarlığına şahit olan bir genç kızın anlattıklarını içeren sahneydi. Savaşın sonra bu kişinin Kuveyt'in Washington Büyükelçisi'nin kızı olduğu ve o 'canavarlıklar' sırasında Kuveyt'te olmadığı ortaya çıktı.

Savaş bahanesiyle bölgeye 500 bin askerini yığan, savaş sonrasında Irak'ı fiilen üçe bölen, Türkiye başta olmak üzere bölge ülkelerinde yeni üsler açan, elindeki eski sayılabilecek silahları elden çıkaran ve yeni silah teknolojilerini deneyerek dünya ülkelerine pazarlama imkanı bulan ABD, bölge petrollerini de kontrolü altına almış oldu.

Savaşın ABD'nin hegemonik düzeni için bir gereksinim olduğu açıktı. Bu gerçeği, eski ABD Başkanı Richard Nixon, Körfez Savaşı ile ilgili olarak yaptığı şu samimi açıklamayla dile getiriyordu:

"Biz oraya demokrasiyi müdafaa etmek için gitmiyoruz, çünkü Kuveyt demokratik bir ülke değildir ve o bölgede demokrasi ile idare edilen bir ülke de yok. Biz oraya diktatörlüğü yıkmak için gitmiyoruz, aksi takdirde Suriye'ye gitmezdik. Biz oraya milletlerarası meşrûiyeti savunmak için de gitmiyoruz. Biz oraya gidiyoruz ve bizim oraya gitmemiz lazım, zira bizim hayati menfaatlerimize dokunulmasına müsaade etmeyiz."

11 Eylül ve Sonrası

11 Eylül Olayları

11 Eylül 2001'de Amerika Birleşik Devletleri 1812'den bu yana ilk kez kendi topraklarında saldırıya uğradı. İddialara göre, kaçırılan dört yolcu uçağından ikisi Dünya Ticaret Merkezi'nin ikiz kulelerine çarparak binaların yıkılmasına sebep olurken, üçüncü uçak Pentagon binasına çarptı; dördüncü uçaksa, uçağı kaçırılanlarla yolcular arasındaki mücadele sonrasında Pensilvanya'da düştü. Olaylarda yaklaşık 3 bin kişi yaşamını yitirdi.

ABD tarihinin belki de en ilginç ve en gizemli olayı olarak tarihe geçen 11 Eylül hakkında çok farklı değerlendirmeler ve spekülasyonlar yapıldı, teoriler ortaya atıldı. Bir kesim, saldırıları dönemin ABD Başkanı George Bush'un da açıkladığı gibi el-Kaide'nin yaptığına inandı; ancak saldırıların ABD tarafından başlatılması planlanan yeni işgal dalgasına gerekçe gösterilmek üzere bizzat ABD tarafından planlandığı da ciddi bir şekilde tartışıldı. Olaylardan sonra ortaya konan deliller bu iddiayı kuvvetlendirdi, resmi ağızlarından yapılan açıklamalar dünya kamuoyunu tatmin etmekten çok uzaktı.

Eski ABD Başkanı

Richard Nixon, Körfez Savaşı ile ilgili olarak yaptığı şu samimi açıklamayla dile getiriyordu:

"Biz oraya demokrasiyi müdafaa etmek için gitmiyoruz, çünkü Kuveyt demokratik bir ülke değildir ve o bölgede demokrasi ile idare edilen bir ülke de yok. Biz oraya diktatörlüğü yıkmak için gitmiyoruz, aksi takdirde Suriye'ye gitmezdik. Biz oraya milletlerarası meşrûiyeti savunmak için de gitmiyoruz. Biz oraya gidiyoruz ve bizim oraya gitmemiz lazım, zira bizim hayati menfaatlerimize dokunulmasına müsaade etmeyiz."

Olaylara ait görüntülerin yeraldığı belgesellerle bu iddialar milyonlara ulaştırıldı. Sinema filmleri, belgeseller, kitaplar ve milyonlarca yazı yazıldı. Yine de olaylar bugün itibarıyla net bir şekilde açıklanabilmiş değil.

Ancak dünyayı daha çok ilgilendiren şey, olayların kendisinden ziyade sonuçları oldu. Zira 11 Eylül dünya tarihinde bir milat oldu ve bu tarihten sonra ABD, 20. yüzyılda kurduğu hegemonyasının 21. yüzyılda muhafaza etme ve dünya üzerindeki emperyalist gücünü yeniden dizayn etme sürecine girdi.

Dönemin ABD Başkanı George Bush, saldırının gerçekleştiği gün yaptığı konuşmada, 'saldırıların bir savaş eylemi olduğunu ve Amerika'nın önündeki günlerin kötüye karşı iyinin sürdüreceği olağanüstü bir mücadele olacağını' söyledi. 14 Eylül tarihinde hükümet yetkilileri Amerikan halkına, 'bu mücadelenin uzun soluklu bir mücadele olacağını ve diğer özgürlük aşığı ülkelerin de bu tip saldırılara hedef olabileceklerini' söylüyorlardı.

11 Eylül 2001 tarihi ABD ve dünya tarihi açısından bir dönüm noktası oldu. İkiz Kuleler ve Pentagon'a yapılan saldırılar sonrasında ABD, dünya üzerindeki hegemonik düzeninin devamı için yeni bir işgal dalgası başlattı. Önce Afganistan'ı işgal etmek ve çevresindeki ülkelerde askeri üsler açmak suretiyle Orta Asya'ya, ardından Irak'ı işgal ederek Ortadoğu'ya yeniden yerleşen ABD, bu süreçte "ya bizimlesiniz, ya da teröristsiniz!" söylemi ile hareket etti.

Medyanın Tutumu

Amerikan medyası da bu süreçte hükümetin politikalarına uygun yayınlarıyla sürece destek verdi. Televizyon ve gazetelere davet edilen yorumcular, düşüncelerini dile getirirken, Amerika'nın masum bir kurban olduğunu ve Bush'un 7 Kasım 2001'deki konuşmasındaki "ya bizimlesiniz ya da teröristsiniz!" vurgusunu tekrarladılar.

LA Weekly gazetesi yazarlarından John Powers bu süreci şöyle anlatıyor:

"Birdenbire nasıl vatansever olacağımızı ve yas tutacağımızı konuşur olduk. CNN 'Amerika Saldırıya Uğradı' sloganını 'Amerika'nın Yeni Savaşı' olarak değiştirdi. CBS'inki 'Amerika Yükseliyor' oldu. ABC'nin web sitesi bilgisayara yüklenebilen Amerikan bayrakları vermeye başladı. Kmart Pazar günkü New York Times'da tom sayfa 'Old glory' versiyonu yayımladı. Gönüllüler kurbanlara yardımcı olmak üzere bir şeyler yaptıklarında TV'de şu logo vardı: Sessiz Kahramanlık Hareketleri."

Muhallif duruş sergileyen medya mensuplarıysa baskın medya ve bürokratik kanallar tarafından ciddi bir linç kampanyasına tâbî tutuldu. Bu muhalif seslerin sahiplerinden biri olan Susan Sontag, Amerikalılardan, masum hemşehrilerinin neden hedef olduğu konusunda ipucu bulabilmek için, hükümetlerinin geçmişteki ve mevcut politikalarını incelemelerini istiyor, Amerikan hükümetini de yürüttükleri kampanyalarla insanları çocuk yerine koymakla suçluyordu. Bu yazı sonrasında Sontag 'Amerika'dan nefret eden kişi', 'ahlâkî idiot' ve 'hâin' ilan edildi ve görüşlerinden dolayı utanç duyması gerektiği söylendi.

ABD televizyonunda Politically Incorrect adlı programı hazırlayan Bill Maher de olaylar sonrasında sorgulayıcı bir tavır takındı ve işini kaybetti. Grants Pass Daily Courier'de yazan Dan Guthrie ve Texas City Sun'ın şehir editörü

Tom Gutting de benzer tavırlarından dolayı işlerini kaybeden gazetecilerden sadece birkaçı.

Olaylar Sonrasında Başlayan İşgaller

ABD, olayların üzerinden henüz bir ay bile geçmeden Afganistan'ı işgal etti. İşgale gerekçe olarak, 11 Eylül'de gerçekleşen saldırıları düzenleyen örgütün el-Kaide olduğu ve örgütün lideri Üsame Bin Ladin de dâhil olmak üzere Afganistan'da bulunduğu gösterildi. Operasyonun el-Kaide'nin çökertilmesi ve Üsame Bin Ladin'in ele geçirilmesiyle sona ereceği bildirildi. Ancak işgalin üzerinden 10 yıl geçmiş olmasına rağmen Afganistan'daki ABD işgali sona ermedi.

Afganistan'ın ardından 2003 yılında Irak'ı işgal eden ABD, bu kez de işgale gerekçe olarak Saddam Hüseyin'in elinde kitle imha silahları olduğunu gösterdi ve işgali meşrûlaştırmaya çalıştı. Öte yandan işgal, 11 Eylül'deki saldırıyla da ilişkilendirilmeye çalışıldı. Her iki iddianın da koca bir yalandan ibaret olduğu, işgalden kısa süre sonra anlaşıldı. Irak'ta var olduğu söylenen kitle imha silahları bir türlü bulunamadı. İşgalin devam ettiği aylarda, gerek ABD Başkanı George Bush, gerek ABD Savunma Bakan Yardımcısı Paul Wolfowitz, bu iddiaların gerçeği yansıtmadığını bizzat açıkladılar.

Irak işgali dünya ekonomisini yakın tarihte en çok etkileyen olaylardan biri oldu. İşgal yalnızca siyasi ve askerî sonuçlar doğurmakla kalmadı; ekonomik anlamda da ciddi bir tahribata yol açtı. ABD 2003 mâlî yılında yaklaşık 450 milyar Dolar'ı askerî harcamalara ayırdı. Aynı yıl Irak işgali nedeniyle Bush yönetimi 63 milyar Dolar'lık savaş harcaması yapabilmek için ek bütçe yasasını uygulamaya koydu. İşgal'in Irak ve bölgedeki ülkeler için ekonomik anlamda ne ifade ettiği ise tam olarak tesbit edilebilmiş değil.

11 Eylül Sonrasında ABD'nin Orta Asya Politikası

11 Eylül sonrasında ABD'nin Orta Asya politikası şu dört konu etrafında şekillendi: Ekonomik ve siyasal reformlar (Orta Asya ülkelerine ekonomik konularda yardım programlarının oluşturulması, insan hakları, demokrasi, hak ve özgürlüklerin korunması gibi konular), askeri işbirliği (Afganistan'ın işgali sürecinde Özbekistan, Tacikistan ve Kırgızistan ile askeri işbirliği anlaşmaları), terörizmle mücadele (11 Eylül sonrası ABD politikasını belirleyen "terörle mücadele" söyleminde Orta Asya ülkelerinin desteğinin alınması) ve Hazar'ın enerji kaynaklarının geliştirilmesi (Rusya ve İran'ı saf dışı bırakan boru hatları ile ilgili projelere destek verilmesi).

ABD'nin 11 Eylül sonrası başlattığı işgal sürecinde Orta Asya ülkeleriyle de çeşitli anlaşmalar yapıldı. Bu anlaşmaların getirdiği avantajlar ilk olarak 2001 yılındaki Afganistan işgalinde kullanıldı. ABD'nin bu süreçte Orta Asya ülkelerinde elde ettiği askerî kazanımlardan bazıları şunlar oldu:

Kırgızistan: Manas Üssü ve Eğitim İşbirliği Anlaşması

Özbekistan: Termiz ve Kansi Khanabat (K2) üssü (Mayıs 2005'te boşaltıldı)

Kazakistan: Savunma İşbirliği Anlaşması, tüm hava sahasının kullanımı, Almaata Havaalanı'nın acil durumlarda kullanımı, Hazar Denizi kıyısında ortak eğitim tesisi

Türkmenistan: Askeri Eğitim Anlaşması, insânî maksatlı uçuşlarda hava sahasının kullanımı ve havada yakıt ikmali

Tacikistan: Terörizme karşı işbirliği Anlaşması, Duşanbe Havaalanı'nın yakıt ikmali için kullanılması, Kulyab, Kurgan-Tyube ve Hokant Havaalanı'nın kullanımı

Afganistan: askeri güç bulundurma ve iki büyük askeri üs (Bagram ve Kandahar)

Pakistan: Üç büyük askerî üssün kullanımı

ABD'nin Orta Asya ülkeleri ile kurduğu ilişkide, bu ülkelerin birçoğunun sahip olduğu zengin enerji kaynakları belirleyici rol oynadı. ABD, dünyanın en zengin doğalgaz ve petrol yataklarına sahip ülkelerden olan Kazakistan, Türkmenistan ve Azerbaycan ile enerji alanında önemli anlaşmalar imzalarlarken, bu ülkelerin enerji alanındaki yatırımlarını finansal açıdan destekledi ve Rusya, İran ve Çin gibi ülkeleri de sürecin dışında bırakmak için yoğun bir çaba içerisine girdi.

ABD'İN İHLAL KARNESİ

ABD'nin 'İlahi Seçilmişlik' Rüyası

ABD kurulduğu günden bugüne kadar, tanrı tarafından özel olarak seçildiği savını en üst mercilerden dillendirdi ve tüm dünyayı felakete sürükleyen uygulamalarında bu söylemi bir meşrûiyet zemini olarak kullanmaktan çekinmedi. ABD tarihi, başkanlarının ağzından yapılmış bu türden açıklamalarla doludur.

ABD kurulduğu günden bugüne kadar, tanrı tarafından özel olarak seçildiği savını en üst mercilerden dillendirdi ve tüm dünyayı felakete sürükleyen uygulamalarında bu söylemi bir meşrûiyet zemini olarak kullanmaktan çekinmedi. George Washington'dan sonra ABD Başkanı olan John Adams bu iddiayı şöyle dile getiriyordu: "Amerika, insanın kendi kimlik ve kişiliğine kavuşacağı mekan olması için Yüce Allah tarafından yaratılmıştır."

ABD'nin 3. Başkanı Thomas Jefferson da kendi halkının "Tanrı'nın seçilmiş halkı olduğunu" ilan etmişti. 1969-1974 yılları arasında ABD Başkanı olan Richard Nixon da benzer bir şekilde "Allah Amerika'yla birliktedir, Tanrı Amerika'nın dünyayı yönetmesini istiyor" diyordu. Aşağı yukarı bütün ABD başkanları benzer açıklamalarda bulunarak dünya üzerindeki hegemonik düzenlerini ilâhî bir seçilmişliğe bağlamak istediler.

1912'de Meksika'yı işgal eden ABD'nin o dönemki başkanı William Taft şöyle bir beyanat vermişti: "Meksika'nın hükümeti İsrail'de bir Tanrı bulunduğunu ve O'na itaat etmenin bir vazife olduğunu anlayıncaya kadar, halkımızı ve onun Meksika'daki mülklerini korumaya mecburum."

Hiroşima ve Nagazaki şehirlerine atom bombası atılmasına resmî onayı veren dönemin ABD Başkanı Harry Truman da, dünya tarihinin en büyük pişkinliklerinden birini sergileyerek şu açıklamayı yapmıştı: "Tanrıya şükran borçluyuz ki, bu bomba düşmanlarımızın yerine bize verildi; bu yüzden O'nun yöntemiyle ve O'nun amaçları doğrultusunda kullanabildiğimiz için dua ediyoruz."

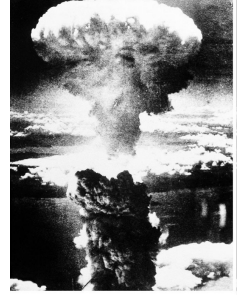
Vietnam Savaşı sırasında New York Başpiskoposu olan Kardinal Spellman da, Vietnam'da türlü katliamlar gerçekleştiren ABD askerlerine; "Siz İsa'nın askerlerisiniz" diye hitap ediyordu.

Hiroşima ve Nagasaki'ye Atılan Atom Bombaları

Nükleer silahlar konusunda dünya ülkeleri üzerinde baskı kuran ABD, dünya tarihinde nükleer silah kullanan ilk ve tek ülke olma özelliğini koruyor. 2. Dünya Savaşı sonunda Hiroşima ve Nagasaki şehirlerine atılan atom bombaları dünya tarihinin en büyük katliamlarından birine sahne oldu. Yaklaşık 200 bin kişi bombaların düştüğü anda, yüzbinlercesi de takip eden dönemde bombaların neden oldu radyasyonun etkisiyle yaşamını yitirdi. Saldırıya resmî onay veren dönemin ABD Başkanı Harry Truman, bombalamanın başarılı bir şekilde gerçekleştirildiği bilgisi kendisine verildiğinde bu durumu 'tarihteki en önemli şey' diye adlandırdı. İlerleyen dönemlerde bombaların askeri bir 'gereklik' nedeniyle değil, politik çıkarlar nedeniyle atılmış olduğu anlaşıldı: Genişlemekte olan Sovyetler Birliği'ne ve dünyanın geri kalanına bir mesaj vermek ve Kongre'ye nükleer araştırmalar gibi masraflı projelerin bir savurganlık olmadığını gösterme arzusu.

İnfilak 10 bin tonluk TNT patlamasına eşdeğerdi. Japonya'ya atılan iki bomba, atıldığı yerin yükseltisine ve benzeri koşullara bağlı olarak kendi tahrip gücünün iki katına kadar çıkabilirdi. Trinity test bölgesi ABD hükümetine, tek bir atom bombasının, hedef şehrin 500 ila 2500 fit yüksekliğinde patladığında, hem patlamanın tahrip gücüyle, hem de patlama sonrasında yayılan ve yavaş yavaş ve acı çektirerek öldüren radyasyon sayesinde ne derece ölümcül olabileceğini göstermişti. Radyasyon, dünyanın Japon sivillerin uzaktan zehirlenmesine göstereceği tepkileri bilen ABD açısından zorlu bir konuydu. Yetkililer, Hiroşima ve Nagasaki'ye radyasyona maruz kalmayı azaltacak şekilde, bombaların daha yüksekte atılması konusunda fikir birliğine vardılar. Böylece saldırılar, ölümlerin radyasyondan ziyade patlama ve yangınlar sebebiyle gerçekleşmesi şeklinde tasarlanmıştı.

ABD bu bombalamayla aynı zamanda daha önce imzalamış olduğu anlaşmalara da aykırı hareket etmiş oluyordu. 1899 ve 1907'de savaşlarda zehirli silahların kullanılmasını yasaklayan anlaşmalar imzalayan ABD, 1938'deki Uluslar Ligi kararlarını da imzalayarak sivillerin bilinçli olarak bombalanmaması gerektiğini kabul etmişti.

Yıllardır dünya ülkeleri üzerinde nükleer alanda uyguladığı baskılarla bilinen ABD , dünya tarihinde bir nükleer silah kullanan ilk ve tek ülke olma özelliği taşıyor. İkinci Dünya Savaşı'nda Hiroşima ve Nagasaki'ye atılan bombalar 350 bin kişinin bombalama anında, çok daha fazlasınınsa ilerleyen ay ve yıllarda bombanın etkisiyle yayılan radyasyonun verdiği zararlar acı çekerek yaşamını yitirmesine sebep oldu.

6 Ağustos 1945’de gerçekleştirilen bombalamanın tüm sivilleri hedef aldığı ABD yetkililerince gizlendi ve 9 Ağustos’ta ikinci bir bombanın Nagasaki’yi yerle bir ettiği esnada ABD Başkanı Harry Truman radyodan yaptığı konuşmada şunları söyledi:

“Dünya ilk atom bombasının Hiroşima’daki bir askerî üsse atıldığını öğrensin. Çünkü ilk saldırıda sivillerin öldürülmesinden kaçınmak istedik. Ama bu saldırı sadece olacakların bir uyarısıdır. Japonya teslim olmazsa, bombalar savaş endüstrilerine atılacak ve ne yazık ki, binlerce sivil hayatını kaybedecektir. Japon sivillerin endüstriyel şehirlerden hemen uzaklaşmalarını ve kendilerini tahribattan kurtarmalarını istiyorum.”

2. Dünya Savaşı sonrasında kurulan Nurenberg Mahkemesi’nde görülen davada Nagasaki bir ‘savaş suçu’ olarak isimlendirildi; ancak ABD böyle bir suçtan dolayı hiçbir zaman hüküm giymedi. ABD ikinci bombayı atmadan önce bir gün daha beklemiş olsaydı, diğer şehirlerinin de yok olmasını ve yüzbinlerce kişinin daha ölmesini görmek istemeyen Japonların teslim olmaya hazırlandıklarını görebilecekti. 1950 yılında yapılan bir araştırmada, Japonya’nın Hiroşima ve Nagasaki kentlerine atılan bombaların doğrudan sonuçlarıyla 350 bin kişinin hayatını kaybettiği, bunların yarısının patlama anında, diğer yarısının da radyasyondan kaynaklanan hastalıklar nedeniyle öldüğü ortaya kondu. Bu dehşet verici rakamlar, radyasyonun etkisiyle kilitli hasara maruz kalan insanlar ve engelli olarak dünyaya gelen bebeklerle birlikte çok daha korkunç boyutlara ulaşıyor.

ABD’nin Askerî Gücü

2. Dünya Savaşı sonrasında kurduğu hegemonik düzeni, sürekli bir dış tehditle anlamlandıran ve askerî müdahalelerini, varolduğunu söylediği bu tehditlerle meşrûlaştırmaya çalışan ABD, dünya tarihinde hiçbir büyük devletin sahip olmadığı bir askerî güce sahip bulunuyor. Dünya tarihinin gelmiş geçmiş en büyük gücü konumundaki ABD askerî gücü, tehdit olarak algıladığı ülkelerin tamamı biraraya gelse bile kendisi için ciddi bir tehdit oluşturamayacağı bir büyüklüğe tekabül ediyor. Dünya üzerinde hiçbir ülke, ABD’nin askerî malzeme sevkıyatı konusundaki imkânlarına yaklaşmıyor. ABD’nin savunma harcamaları da dudak uçuklatıyor. Yıllık 400 milyar Dolar’ı bulan savunma harcamaları, dünyadaki toplam savunma harcamalarının yarısını oluşturuyor. “Rusya tehdidi”, “Küba tehdidi”, “Çin tehdidi”, “şer ekseninin tehdidi”, “terör tehdidi” gibi söylemlerle güvenlik tehdidi altında olduğunu iddia eden ABD, bu askerî varlığıyla tüm dünyayı tehdit etmeye devam ediyor.

Nükleer Silah

Konvansiyonel silahlar konusunda dünyada hiçbir ülkeyle kıyaslanamayacak kadar büyük bir güce sahip olan ABD, nükleer silahlar konusunda da aynı özelliğini muhafaza ediyor. Bir taraftan dünyada nükleer silahların

*Dünya tarihinin gelmiş
geçmiş en büyük
gücü konumundaki
ABD askerî gücü,
tehdit olarak algıladığı
ülkelerin tamamı
biraraya gelse bile
kendisi için ciddi bir
tehdit oluşturamaya-
cağı bir büyüklüğe
tekabül ediyor. Yıllık
400 milyar Dolar’ı
bulan savunma har-
camaları, dünyadaki
toplam savunma
harcamalarının yarısı-
nı oluşturuyor. “*

yaygınlaşmasını önlemek için diplomatik faaliyetler sürdüren ABD, kendi elinde bulunan nükleer silahlardan vazgeçmiyor. Bilakis, gelişen teknoloji ile birlikte nükleer alandaki faaliyetlerini de hızlandıran ABD, 'görev zararlarını' en aza indiren yeni nükleer başlıklar geliştirmekle övünüyor. Nükleer silahlansızlanmayı öngören NPT anlaşmasını dünya ülkelerine dayatan ABD, dünya tarihinde nükleer silah kullanan tek ülke konumunda bulunuyor.

Elinde bulundurduğu binlerce nükleer silahla dünyanın nükleer silah deposu konumundaki ABD, bu özelliğine rağmen nükleer konusunu politik malzeme yapmaktan kaçınmıyor. Özellikle nükleer silah sahibi Kuzey Kore ve nükleer güç olma konusunda çalışmalar sürdüren İran, Amerika ve dünyanın diğer nükleer güçleri Fransa, İngiltere, Rusya ve Çin tarafından tehdit edilmeye devam ediyorlar. Buna karşın nükleer silaha sahip olduğu bilinen İsrail, ne NPT anlaşmasını imzalaması konusunda, ne de sahip olduğu nükleer gücü siyasi baskı aracı olarak kullanmaması konusunda ABD ve diğer küresel güçler tarafından herhangi bir baskıya maruz kalmıyor.

Biyolojik ve Kimyasal Silahlar

Birçok ülkeyi biyolojik ve kimyasal silaha sahibi olduğu konusunda suçlayan ve uluslararası kurumlarda bu ülkelere karşı yaptırım kararları aldırılan ABD'nin, dünyanın en büyük biyolojik ve kimyasal silah üreticisi olduğu biliniyor. ABD'nin sahip olduğu kimyasal silah miktarının 30 bin ton olduğu tahmin ediliyor. 2003 yılındaki Irak işgalini, ülkede kitle imha silahları olduğunu bahane ederek başlatan ABD, Birleşmiş Milletler'in kimyasal ve biyolojik silah üretimini yasaklama girişimlerine destek vermekten kaçınmaya devam ediyor.

ABD'nin sözkonusu silahların geliştirilmesi konusundaki sabıkası oldukça kabarık. Kendi vatandaşları da dâhil olmak üzere, denek olduğundan habersiz onbinlerce insan üzerinde sayısız deney gerçekleştiren ABD, 1930'larda başladığı deneylerine 2. Dünya Savaşı sonrasında esir alınan Nazi ve Japon biliminsanlarının tecrübelerini de katarak Soğuk Savaş döneminde dünyanın en büyük biyolojik ve kimyasal gücü haline geldi.

Sivillerin Hedef Alınması

ABD'li yetkililer savaşlarda ve işgal ettiği bölgelerde sivilleri öldürmediklerini ve akıllı bombaları sayesinde sadece askeri hedefleri vurduklarını açıklasalar da, gerçekler bu açıklamalarla bağdaşmıyor. Küresel polislik rolüne soyunduğu dünyada özellikle sivilleri hedef alan ABD güçleri; su kaynakları, elektrik santralleri, barajlar, sel önleme sistemleri, sulama kanalları, su depoları ve pompaları, köprüler, nakliye araçları, petro-kimya tesisleri, tıbbî araştırma merkezleri, fabrikalar, hastaneler, okullar, haber ajansları, devlet binaları ve hatta ibadethaneleri bombalamaktan çekinmiyor. Vietnam Sa-

Küresel polislik rolüne soyunduğu dünyada özellikle sivilleri hedef alan ABD güçleri; su kaynakları, elektrik santralleri, barajlar, sel önleme sistemleri, sulama kanalları, su depoları ve pompaları, köprüler, nakliye araçları, petro-kimya tesisleri, tıbbî araştırma merkezleri, fabrikalar, hastaneler, okullar, haber ajansları, devlet binaları ve hatta ibadethaneleri hedef alıyor.

Suudi Arabistan Kralı
Abdullah bin Abdülaziz

*ABD; Asya ve Afrika
lkelerinde, lke
içindeki etnik ve dn
grupları attırarak
bölgeye ciddi miktar-
da silah satıyor. Özel-
likle Ortadoğu'da
petrol kaynakları
sayesinde 20. yüzyıl-
da oldukça zenginle-
en ülkeler arasında
atma ortamları
yaratarak bu ülkeleri
silahlandırma yoluna
giden ABD; başta
Suudi Arabistan ol-
mak üzere, bölgedeki
onlarca ülkeye her yıl
milyarlarca Dolar'lık
silah satnda bulu-
nuyor.*

vaı sırasında kullanılan halı bombardımanının (carpet-bomb) 10 yıl içinde 3 milyondan fazla insanın ölümüne yol atı biliniyor. Vietnam Savaşı'ndan önce Kuzey Kore'deki bombalamada da neredeyse ülkenin tamamı yok ediliyordu. Körfez Savaşı sonunda 150 bin askerden oluşan Irak konvoyu tamamen abluka altına alındı ve etkisiz hale getirildiği halde canlı canlı yakılmıtı. Benzer uygulamalar 2001 yılında balayan Afganistan igalinde ve 2003 yılından bu yana Irak'ta devam eden igalde de sergilenmeye devam ediyor.

Son yüzyılda devam eden ve hemen hepsinin içinde ABD'nin yer aldığı savaş ve igallerde sivillerin yaşamını yitirmesine dair istatistikler, durumun her geçen yıl daha da kötüye gittiğini gözler önüne seriyor. Birinci Dünya Savaşı'nda, öldürülen her yirmi askere karşı bir sivil hayatını yitirmiti. Yirmi yıl sonraki İkinci Dünya Savaşı'nda ise her bir askere karşı bir sivil hayata veda etti. 1950'de balayan Kore Savaşı'nda ise, öldürülen her bir askere karşı be sivilin canına kıyıldı. Bu oranın 1991 Körfez Savaşı ve 2003'te başlatılan Irak igalinde nereye vardı henüz netlememi olsa da, rakamın 1'e 1000 oranını dahi geride bıraktı biliniyor.

Askeri sler

ABD dünya tarihinde benzeri görülmemiş şekilde, dünyanın dört bir tarafında kurduğu askerî üslerle, herhangi bir bölgeyi doğrudan bir yönetim kurmaksızın kontrol altına alıyor. Bugün ABD'nin denizaırı gücü 500'den fazla askerî s ve yaklaşık 250 bin personele tekabül ediyor.

Dünyada Antarktika dışındaki bütün kıtalarda askeri üssü bulunan ABD'nin askerî üssünün bulunmadı ülke sayısı 50'yi geçmiyor. Daha önce hiçbir dünya devletinin bavurmadiı bir yöntemi kullanan ABD, başka ülkelere ait topraklara konulandrdı üsleri ve askerleri ile o ülke ve bölgeyi baskı altına alıyor. Bu yöntemle dünya üzerindeki hegemonik düzeninin mliyetini azaltırken o ülkelerdeki menfaatlerini de kaybetmemi oluyor.

Silah Ticareti

ABD kendi sahip olduğu askerî gücün yanında, son derece gelimi silah sanayisi sayesinde, silah ticaretinden milyarlarca Dolar kazanıyor. Bunun için özellikle Asya ve Afrika lkelerinde ülke içindeki etnik ve dn grupları attırarak bölgeye ciddi miktarda silah satıyor. Öte yandan özellikle Ortadoğu'da petrol kaynakları sayesinde 20. yüzyılda oldukça zenginleşen ülkeler arasında da bir atma ortamı yaratarak bu ülkeleri silahlandırma yoluna giden ABD; başta Suudi Arabistan olmak üzere, bölgedeki onlarca ülkeye her yıl milyarlarca Dolar'lık silah satnda bulunuyor. Silah sanayindeki gelişmelerle artık eski sayılabilecek silahlarını da böylece elinden çıkaran

ABD, sattığı silahların bakım ve onarımını da kendisi yaparak bir taşla iki kuş vurmuş oluyor.

Son yüzyılda ABD'nin ekonomik refahının başlıca dayanaklarından olan silah ticareti, başta Pentagon (ABD Savunma Bakanlığı) olmak üzere, ABD politikaları doğrultusunda işgören medya temsilcileri ve yazarların oluşturdukları gündemlerle canlı tutuluyor. Her dönemde yeni bir dış tehdit algılamasını dillendirerek tüm kamuoyunu yanıltan ABD, böylece abartılı silah sanayi ve ticaretini göğelemeye çalışıyor.

Savaş ve işgaller de ABD tarafından, silahlarını sergileyebileceği ve kendisine müşteri bulabileceği pazarlar olarak görüldü. Örneğin ABD'nin 1990'da 14 milyar Dolar olan silah ihracatı, Körfez Savaşı'nın yapıldığı 1991'de %64 oranında artarak 24 milyar Dolar'a çıkmıştı.

Askerî Müdahaleler

Counterpunch gazetesi yazarlarından Zoltan Grossman'ın, ABD'nin 1890 yılında Kızıldehililere karşı gerçekleştirilen Wounded Knee (Yaralı Diz) Katliamı'ndan 2001 yılında başlayan Afganistan işgaline kadar geçen 111 yıllık süre içerisinde gerçekleştirdiği askerî müdahaleleri kapsayan araştırması ilginç sonuçlar içeriyor.

Grossman'ın, küçük-büyük yurtiçi ve dışında gerçekleştirilen müdahalelerden oluşan listesinde tam 134 müdahale bulunuyor. ABD'nin 2. Dünya Savaşı'nın sonuna kadar yıllık müdahale ortalaması 1.15 iken, Soğuk Savaş döneminde bu oran 1.29'a çıkıyor. Berlin Duvarı'nın yıkılmasının ardından ise ABD her yıl ortalama 2 ülkeye askerî müdahalede bulunmuş. Bu tablo, ABD'nin dünya üzerinde kurduğu hegemonik düzenin etki alanı genişlediği, çıkarları korumak için gerçekleştirilen müdahalelerin sayısının da arttığını gösteriyor. Öte yandan, savaş sonrası dönemde ABD'nin müdahale şekilleri de çeşitlilik arz ediyor.

ABD Medyası ve Hollywood

ABD, küresel menfaatlerini gerçekleştirebilmek için medyayı da etkin bir şekilde kullanıyor. Muhâlif seslerin bastırıldığı, tüketimi, sermayeyi, küresel güçlerin çıkarlarını gözetken, kitleleri eğlendirerek manipüle eden bir medya kültürüne sahip ABD'de, ciddi bir tekelleşme göze çarpıyor. 1983 yılında çokuluslu 50 holdingin kontrolü altında olan ABD ve dünya medyası, bugün yalnızca birkaç küresel medya devi tarafından kontrol ediliyor. AOL Time Warner, Disney, Bertelsmann, Viacom, News Corporation, TCI, General Electric, Sony ve Seagram gibi dev şirketler, ABD siyâsetinin dünya üzerindeki meşrûiyetinin sağlanmasında önemli katkılar sağlıyorlar. Küresel faaliyet gösteren medya endüstrisi Amerikalıların ve tabii dünyanın ne göreceğine, ne dinleyeceğine ve ne okuyacağına karar veriyor. Radyolar, matbaalar, web sayfaları ve televizyonları kontrolü altında tutan bu şirketler, dünya medyasına şekil veriyor.

1983 yılında çokuluslu 50 holdingin kontrolü altında olan ABD ve dünya medyası, bugün yalnızca birkaç küresel medya devi tarafından kontrol ediliyor. AOL Time Warner, Disney, Bertelsmann, Viacom, News Corporation, TCI, General Electric, Sony ve Seagram gibi dev şirketler, ABD siyâsetinin dünya üzerindeki meşrûiyetinin sağlanmasında önemli katkılar sağlıyorlar.

Bu etkinliğin devamına hayâtî derecede önem veren medya devleri, ulusal, bölgesel ve küresel düzeyde etkili lobi faaliyetleri de yürütüyorlar. Örneğin, Washington'da mülkiyet hakkının sınırlandırılmasına karşı yürütülen lobi faaliyetlerinin mâliyeti yıllık 100 milyon Dolar'ı aşıyor. 2000 yılında ABD'nin Çin'le ticaretinin serbest bırakılmasına yönelik düzenlemelere muhalefet edenlere karşı da kapsamlı bir lobi faaliyeti yürütülmüştü.

Televizyon, gazete ve internet dışında, sinema sektörü de ABD politikalarında önemli görevler üstleniyor. Hollywood yapımları, ABD'nin dünyaya açıklamakta güçlük çektiği uygulamalarının tartışılmaya başlayacağı durumlarda devletin yardımına yetişiyor ve beyaz perdeye yansıyan kahramanlık hikayeleriyle milyonlarca insanın hayatına mâlolan işgaller meşrûlaştırılmaya çalışılıyor.

Uzun yıllardır bu misyonu üstlenen yapımlar tüm dünyada gösteriliyor. Soğuk Savaş yıllarında Sovyetler Birliği'nin Afganistan işgaline karşı yapılmış bir kahramanlık hikayesi olan Rambo serisi, bu alanda sembolleşen yapımlar arasında yeralıyor. Yine Amerikan Hava Kuvvetleri'ni yücelten yapımlardan biri de Top Gun'dı. 11 Eylül sonrasında başlatılan Afganistan ve Irak işgalleri için de benzer yapımlar devreye girdi. Bu alandaki en yeni örneklerden olan 2009 yapımı Ölümcül Tuzak (The Hurt Lucker) filmi de, Hollywood endüstrisinin köşe taşlarından biri olan Oscar ödüllerinden eli boş dönmedi.

Sinema sektörü de ABD politikalarında önemli görevler üstleniyor. Hollywood yapımları, ABD'nin dünyaya açıklamakta güçlük çektiği uygulamalarının tartışılmaya başlayacağı durumlarda devletin yardımına yetişiyor ve beyaz perdeye yansıyan kahramanlık hikayeleriyle milyonlarca insanın hayatına malolan işgaller meşrûlaştırılmaya çalışılıyor.

Demokratik Seçimlere ve Yönetimlere Müdahaleler

Bütün dünyada seçimlerin özgür ve âdil olmasını savunan ABD, kendi seçimlerine gözlemci gönderilmesini, partilerine bağışta bulunulmasını kabul etmiyor. Buna karşın ABD, dünyanın neresinde olursa olsun, gerçekleştiren demokratik seçimlere müdahalede bulunmaya devam ediyor. Özellikle gelişmekte olan ülkelerde bazı partilere verdiği gizli ve açık desteklerle ülkelerin demokratik yönetimlerine müdahale ediyor. Bu müdahalelerde sivil toplum kuruluşları ve medya kanalları yoğun bir şekilde kullanılıyor.

Bu müdahalelere onlarca örnek vermek mümkün. ABD'nin seçim süreçlerine ya da demokratik yönetimlerine müdahalede bulunduğu ülkelere bazılarını saymak bile ABD'nin bu alandaki hukuk dışı uygulamalarını gözler önüne sermeye yetiyor: Türkiye, Lübnan, İtalya, Bolivya, Nikaragua, Gine, Japonya, Brezilya, Endonezya, Avustralya, Jamaika, Moğolistan, Bosna-Hersek, Haiti, Bulgaristan, Guatemala, Rusya, Şili, Portekiz, Laos, Nepal, Vietnam, Dominik Cumhuriyeti.

Çevre Sağlığı İhlalleri ve Kyoto Protokolü

BM İklim Değişikliği Çevre Sözleşmesi kapsamında, dünyada karbondioksit çıkaran maddelerin kullanımının azaltılmasını öngören Kyoto Protokolü'nü

hazırladı. Protokol, iklim değışikliklerinin ve küresel ısınmanın sorumlusu görülen motorlu araçlar ve fosil yakıtı kullanan sanayi işletmelerinin, özellikle sanayileşmiş ölkelerde 2012 yılına kadar, 1990'lı yıllardaki kullanımının %5.2'si seviyesinde indirilmesini öngörüyordu.

ABD 2001 yılında, Kyoto Protokolü'nün şartlarını yerine getirmeyeceğini, anlaşmanın küresel düzeyde gerçekleşen iklim değışikliklerine karşı mücadele etmenin uygun yöntemlerini içermediğine inandığını açıkladı. Bunu yerine daha ileri ve ticârî bir sistemle hava kirliliğine neden olan üç temel maddenin sınırlandırılmasını öneren ABD, bu üç temel maddenin içinde karbondioksiti zikretmedi; çünkü sanayi devi ABD için karbondioksit kullanımının sınırlandırılması mümkün değildi. Kyoto Protokolü karbondioksit kullanımında zorunlu kesintiler öngörürken, Bush Planı kirlilik yaratan maddelerin kullanımında her bir ton için ücret karşılığı izin belgesi alınmasını öneriyordu. Plana göre, kirliliğin yayılmasına son vermek için şirketler ücret karşılığı aldıkları bu belgeleri daha sonra kullanabilecek veya izne ihtiyaç duyan başka şirketlere satabileceklerdi. Yapılan araştırmalarsa, planın uygulanması durumunda karbondioksit yayılımının azalmak bir yana, %33 oranında artış göstereceğini ortaya koyuyor.

ABD'nin Amerika Kıtasındaki Müdahaleleri

Şili

ABD, Şili'de demokratik seçimlerle işbaşına gelmiş Salvador Allende'nin, sağcı diktatör General Augusto Pinochet tarafından kanlı bir darbeyle devrerek işbaşına gelmesini sağladı. Allende, uzun yıllar Şili politikasında sistem karşıtı, muhalif politik kimliğiyle varolmuştu. Darbe sırasında öldürülen Allende'den sonra binlerce insan gözaltına alınarak işkenceye maruz kaldı ve katledildi.

Nikaragua

ABD'nin Amerika kıtasındaki müdahaleleri 1980'de Nikaragua ile devam etti. ABD, Nikaragua'da sol görüşlü Sandinistlere karşı yürütülen savaşa destek verdi. Taraftarları, Liberal Parti Başkanı Augusto Cesar Sandino'nun isminden hareketle kendilerini Sandinistler olarak adlandırıyorlardı. ABD; Sandinistleri, Bolşevizm'in bir uzantısı olarak görüyor ve ölkedeki karşıtlarına para yardımıyla bulunuyordu. Ölkede ABD'nin yarattığı terör ve güvensizlik ortamından olumsuz etkilenen Nikaragua halkı, sonunda iç politikadaki başarılarına rağmen Sandinistlere olan desteğini çekti. ABD'nin anti-demokratik olmakla suçladığı Sandinistler, 1990'daki seçimleri kaybettiklerinde iktidarı teslim ettiler ve daha sonraki üç seçimi de kaybetmelerine rağmen anti-demokratik herhangi bir yola başvurmadılar.

1973-1990 yılları arasında yönetimi elinde bulunduran Şilili diktatör Augusto Pinochet (1915-2006)

20. yüzyıl ortalarından itibaren CIA destekli operasyonlarla, Amerika kıtasındaki yönetimlere elkoyan ABD, dünyanın başka bölgelerinde de yaptığı gibi yönetimleri kukla diktatörlere devredererek tüm kıta üzerindeki hakimiyetini sağlamlaştırdı.

Condor Planı

1954'te Paraguay, 1964'te Brezilya, 1966'da Arjantin, 1971'de Uruguay, 1973'te de Şili ve Bolivya'da, ABD desteğiyle gerçekleşen askeri darbelerle demokratik yönetimler iktidardan uzaklaştırıldı ve ABD politikaları doğrultusunda hareket eden kukla yönetimler işbaşına geldi. 1975 yılında Santiago'da toplanan sözkonusu ülke temsilcileri, muhâlif yapılanmalara karşı birlikte hareket etme kararı aldılar. CIA desteğiyle uygulamaya konan bu operasyon kapsamında onbinlerce insan gözaltına alındı ve öldürüldü.

Diğerleri

16. yüzyılın başından itibaren, başta İspanyollar olmak üzere, sömürgeci güçlerin işgalleri altında ezilen Amerika kıtası halkları, 19. ve 20. yüzyılda da ABD müdahalelerine maruz kaldı. Özellikle 2. Dünya Savaşı sonrasında, dünya üzerindeki hegemonik varlığını giderek pekiştiren ABD'nin gerek askerî, gerek siyasi müdahalelerle büyük zararlar verdiği bazı kıta ülkeleri şunlardır: Brezilya, Bolivya, Kolombiya, Küba, Dominik, Ekvator, El Salvador, Guatemala, Haiti, Honduras, Jamaika, Meksika, Panama, Surinam, Uruguay.

Sosyal Adaletsizlik

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP)'nin araştırması, sosyal adaletsizliğin boyutlarını gözler önüne sererken, ABD'nin bu adaletsizlikteki payını da ortaya koyuyor. Araştırmaya göre, dünyada üretilen mal ve hizmetlerin yarısından çoğunu Amerikalılar tüketiyor. Amerika'da her yıl yaklaşık 10 milyar Dolar, evcil hayvan mamalarına harcanıyor; bu rakam bütün insanlığın bir yıllık temel sağlık ve beslenme giderleri için gereken paranın 4 milyar Dolar üzerinde. Kozmetik ürünleri için harcanan tutarsa 8 milyar Dolar; bu rakam da tüm dünyadaki temel eğitim masrafları için gereken tutardan 2 milyar Dolar daha fazla. En zengin 3 Amerikalının malvarlığıysa, en fakir 48 ülkenin gayri safi milli hasıllarının toplamından daha büyük.

ABD Politikaları Doğrultusunda İşgören Uluslararası Kurumlar

BM

BM Eski Genel Sekreteri Butros Gali, Unvanquished: A US-UN Saga (Cilasız: Bir ABD-BM Destanı) isimli kitabında, bizzat genel sekreterliğini yaptığı bu kurumun, ABD'nin özel mülkü haline geldiğini anlatıyor. ABD'nin, gözdağı vermek, veto tehdidinde bulunmak, siyasi ve askerî üstünlüğünü kullanmak ve daha pek çok yöntemle, bütün dünyanın geleceğini kendi çıkarları doğrultusunda kullandığını anlatan Gali, ABD'nin harekete geçmek için oluşturacağı uluslararası ittifakları ya da 'haydut devletler'e karşı uygulan-

cak ambargoları işine geldiğinde BM kararlarına dayandırdığını, istediği kararları BM'den geçiremediğinde ise kurumu horgörüp yok saymakta tereddüt etmediğini açıklıyor.

ABD bugüne kadar kendi önceliklerine ve çıkarlarına ters düşen bütün karar ve deklarasyonları BM tarihi boyunca veto etti. İnsan hakları, barış, nükleer silahsızlanma, ekonomik denge, ırkçılıkla mücadele, İsrail'in yasadışı müdahaleleri gibi konularda alınan yüzlerce karar ABD tarafından hiçe sayıldı. William Blum'un Rogue State (Haydut Devlet) adlı kitabında verilen bir bilgiye göre; ABD'nin, sadece 1984-1987 yılları arasında, tek başına ret oyu kullandığı 150 BM Genel Kurul kararı bulunuyor.

IMF, Dünya Bankası ve Dünya Ticaret Örgütü

ABD'nin dünya üzerindeki hiper-emperyalizmini sürdürebilmek için ekonomik alanda kullandığı uluslararası kurumların başında kuşkusuz IMF (Uluslararası Para Fonu), Dünya Bankası ve Dünya Ticaret Örgütü geliyor. Şeffaflıktan uzak ve anti-demokratik işleyişleri ile başta ABD olmak üzere birkaç devletin güdümündeki bu kuruluşlar, karar alma süreçlerindeki gizlilik politikaları, dünyanın dört bir tarafına rahatça ulaşip müdâhil olabilmeleri ve gelişmekte olan ülkeler üzerindeki etkili yaptırım mekanizmalarıyla hegemonik düzenin devamına katkı sağlıyorlar.

Bu kurumlar, ABD tarafından, gelişmekte olan ülkeleri kontrol altında tutmak ve uluslararası faaliyet gösteren Amerikan şirketlerinin hareket alanını genişletmek için kullanılıyor. Söz konusu kuruluşların bütün üst düzey yöneticileri ABD'li ya da Avrupalı isimlerden oluşuyor. 2002-2005 yılları arasında Dünya Ticaret Örgütü'nün başında bulunan Taylandlı Supachai Panitchpakdi, adaylığını açıkladığında dönemin ABD Başkanı Bill Clinton, ABD'nin adayının seçilmemesi durumunda örgüt toplantılarını süresiz olarak kilitlemekle tehdit etmiş ve "adayları değerlendirirken bizim için önemli olan konularla ilgili tutumları üzerine odaklanmayı tercih ettik" açıklamasında bulunmuştu. Financial Times DTÖ için; "BM tarafından görevlendirilen çalışma gurubunun kendileri hakkında 'gelişmekte olan ülkelerin kâbusu' nitelemesinde bulunması tesadüf olmasa gerek. DTÖ'nün kararları sadece uluslararası ticarette monopolleşmiş çokuluslu şirketlerin çıkarlarına uygun gündemi yaratmayı hedefliyor" açıklamasını yapmıştı. Economist ise; "IMF ve Dünya Bankası, Batı'nın özellikle Amerikan dış politikasının açık temsilcisi haline geldiler" diyerek durumu özetliyordu.

Sivil Toplum ve Düşünce Kuruluşları

ABD dünyanın çeşitli yerlerinde faaliyet gösteren düşünce kuruluşları, stk'lar ve yardım programlarıyla, özellikle Ortadoğu ve Afrika'da politikala-

ABD, bizzat kurulmasını sağladığı ve tarihleri boyunca yönetimlerini ellerinde tuttukları kurumlarla, dünya üzerindeki hegemonik düzenini sağlamlaştı- rıyor. Siyasi ve hukûkî konularda BM ve UCM gibi kurumları kullanan ABD, dünya ülkelerinin kendi ekonomik düzenlerine eklemlenmesi için de IMF, Dünya Bankası, Dünya Ticaret Örgütü gibi kurumları kullanı- yor.

rını sivil kanallar aracılığıyla da yaygınlaştırmaya çalışıyor. Bu doğrultuda faaliyet gösteren kurumlardan bazılarıysa şunlar:

NED (The National Endowment for Democracy)

NDI (The National Democratic Institute for International Affairs)

IRI (The International Republican Institute)

MEPI (The Middle East Partnership Initiative⁹)

USAİD (The United States Agency for International Development)

Sudan'daki El-Şifa Tesisinin Bombalanması

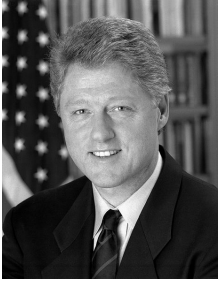
Bill Clinton döneminde ABD tarafından Sudan'ın başkenti Hartum yakınındaki bir ilaç üretim tesisi olan el-Şifa'ya gerçekleştirilen bombalı saldırı, ABD'nin nasıl acımasızca hareket edebileceğinin, politik çıkarları için nasıl aşırı şiddet uygulayabileceğinin ve vatandaşlarının nasıl olup-bitenlere se-yirci kalabileceğinin tipik bir göstergesi oldu.

20 Ağustos 1998'de gerçekleştirilen saldırı aynı yıl Kenya ve Tanzanya'daki iki ABD büyükelçiliğinin bombalanması ile ilgiliydi. Bu patlamalarda 122 ki-şi ölmüş ve binlerce insan da yaralanmıştı. Bu gibi durumlarda diplomasi-nin gereklerini yerine getirmek ve olayları ayrıntılı bir şekilde araştırmak ye-rine, hedef belirlemek ve askerî müdahalede bulunmak yoluna giden ABD, yine benzer şekilde hareket etti. ABD Hükümeti, saldırıların arkasında Üsâme Bin Ladin'in olduğuna jet hızıyla karar verdi ve Afganistan'daki kamplara cruise füzelerini yolladı. Hartum'daki ilaç tesisi de bilerek vurul-muştu, çünkü ABD Hükümeti bu tesiste Üsâme bin Ladin'in hedefleri için kullanılacak sinir gazının üretildiği sonucuna varmıştı. Kızıl Deniz'de bulu-nan bir Amerikan denizaltısından gönderilen 16 tomahawk füzesiyle el-Şifa tesisi vuruldu ve tesis tamamen yerlebir edildi.

Tesis eğer gerçekten bir sinir gazı tesisi olsaydı, tahribatı sırasında tüm Hartum'a gaz sızıntısı olacak ve çok daha büyük felaketler yaşanacaktı. ABD Hükümeti bu gerçeği bildiği halde bombardımanı acımasızca gerçek-leştirdi.

Medya temsilcileri bölgeye geldiklerinde, buranın Sudan Hükümeti tarafın-dan korunan son derece güvenli bir yer olduğunu gördüler ve Clinton hü-kümetinin iddia ettiği konularda kanıt bulamadılar. Sinir gazı üretimine dair herhangi bir kanıt da bulunamadı. Bulunanlar, etrafa dağılmış binlerce ku-tu ağıri kesici ve sıtma ilacıydı.

Bu konuda baskı altında kalan ABD Hükümeti, ellerinde tesis toprağında bulunan, VX sinir gazı kimyasalını üretmekte kullanılan 'empta' adlı kimya-salın normalin üzerinde bulunan kalıntıları olduğunu belirtti. Yetkililer ayrı-ca, tesisin Üsâme bin Ladin'in veya onunla ilişkili kişilerin mülkü olduğunu da öne sürdüler. Takip eden aylarda bu iddialar da çelişkiler taşımaya baş-

42. ABD Başkanı
Bill Clinton

Bill Clinton dönemin-de ABD tarafından Sudan'ın başkenti Hartum yakınındaki bir ilaç üretim tesisi olan el-Şifa'ya ger-çekleştirilen bombalı saldırı, ABD'nin nasıl acımasızca hareket edebileceğinin, politik çıkarları için nasıl aşırı şiddet uygulayabile-ceğinin ve vatandaş-larının nasıl olup-bitenlere se-yirci kala-bileceğinin tipik bir göstergesi oldu.

ladı. Clinton yönetimi tesise kimin sahip olduğu konusunda bir bilgileri olmadığını itiraf etmeye zorlandı. Daha sonra tesisin sahibinin, Salih İdris adlı bir Suudi işadamı olduğu öğrenildi ve Amerikan Hükümeti bu kişinin Üsâme Bin Ladin ile bağlantısı olduğunu söyleyerek, derhal Amerikan bankalarındaki varlıklarını dondurdu. Salih İdris tarafından tutulan kimyagerler tesisin etrafında çeşitli incelemeler yaptılar ve herhangi bir empta kanıt bulamadılar. Bu biliminsanlarının başında Boston Üniversitesi'nde Kimya Bölüm Başkanı olan Thoms D. Tullius bulunuyordu. Tesis etrafından dikkatlice alınan 13 örnek Tullius'un ekibi tarafından analiz edildi ve bir empta veya parçası empa maddesi bulunamadı. Ekip tesisin septik tankının bozulmuş olduğunu fark etti. Bu, oradaki tüm kimyasalları incelemeye izin veriyordu. Bu incelemeler sonrasında da bir empta veya empa varlığı söz konusu değildi.

Ayrıca uluslararası bir güvenlik kuruluşu olan Kroll Associates, Salih İdris'in Üsâme bin Ladin ile olan ilişkilerini araştırdı. Kuruluş, araştırmaları sonrasında bu kişinin bin Ladin ile doğrudan herhangi bir bağlantısının olmadığı sonucuna vardı. Beyaz saray bu konuyu kabul etmeye veya cevap vermeye yanaşmadı; ancak el-Şifa tesisinin vurulmasının terörizm karşısında durabilmek açısından gerekli olduğunu ve ellerinde bu bombalama için yeterli kanıt olduğunu savunmaya devam etti.

Konu ile ilgili başka bazı raporlar da El-Şifa'nın Güney Sudan'daki sıtma hastaları için ilaç üretmekte olduğunu ve insânî yardım gruplarının, Sudan'daki bu bombalama nedeniyle 10 bin çocuğun öleceğinden endişe ettiklerini gösteriyordu. Her yıl sıtma nedeniyle yaklaşık 35 bin kişinin yaşamını yitirdiği Sudan'da, yavaş ve sancılı bir ölümle sonuçlanan bu hastalığın tedavisi, yalnızca bu tesiste üretilen ilaçlarla mümkün olabiliyordu. Londra'daki Uluslararası Tıbbi Yardım Kuruluşu (MERLİN), 1998 yılında Sudan'ın en kötü sıtma salgınına yaşadığını ve sıtma ilacı üreten bir tesisin vurulmasının bir insanlık suçu olduğunu belirtti. Bütün bunlara rağmen ABD, El-Şifa tesisinin bombalanması ile ilgili olarak hiçbir hata kabulünde bulunmadı.

ABD'nin İşkence Evleri: Guantanamo, Ebu Gureyb ve Bagram

ABD'nin 11 Olayları sonrasında başlattığı işgal hareketleri, yeni ihlal dalgalarını da beraberinde getirdi. Bunlardan biri de, dünyanın gözü önünde gerçekleştirilen işkenceler oldu. ABD'nin Küba'dan kiraladığı Guantanamo Körfezi, 11 Eylül Olayları ve Afganistan'ın işgal edilmesinden sonra, 'terörist' olduğu iddia edilen kişilerin getirildiği ve akıl almaz işkencelere maruz bırakıldıkları bir üs olarak kullanıldı. Aynı şekilde Irak işgalinden sonra da Irak'ta kullanılan Ebu Gureyb Cezaevi'nde ve Afganistan'daki Bagram Esir Kampı'nda benzer uygulamalar gerçekleştirildi.

ABD'nin 11 Olayları sonrasında başlattığı işgal hareketleri, yeni ihlal dalgalarını da beraberinde getirdi. Bunlardan biri de, dünyanın gözü önünde gerçekleştirilen işkenceler oldu. ABD'nin Küba'dan kiraladığı bu Guantanamo Körfezi, 11 Eylül Olayları ve Afganistan'ın işgal edilmesinden sonra, 'terörist' olduğu iddia edilen kişilerin getirildiği ve akıl almaz işkencelere maruz bırakıldıkları bir üs olarak kullanıldı. Aynı şekilde Irak işgalinden sonra da Irak'ta kurulan Ebu Gureyb Cezaevi'nde ve Afganistan'daki Bagram Esir Kampı'nda benzer uygulamalar gerçekleştirildi.

Uluslararası kurumların sessiz kaldığı bu ve benzeri olaylar yıllarca devam etti. BM temsilcilerine dahî kapılarını açmayan bu işkence evlerinde yapılan gözlemlere göre, mahkûm olarak tutulan masum insanlar ağır şiddete maruz kalıyor, vücutlarına elektrik veriliyor, tecavûze uğruyor, su ve tuvaletin olmadığı hücrelerde günlerce bekletiliyor, sürekli hakarete uğruyor ve dış dünya ile hiçbir şekilde irtibat kuramıyorlar. Söz konusu işkence evlerinde tutulan insanların, o günlere dâir yaptıkları açıklamalar ve bütün bunları yapan ABD askerlerinin, bu vahşet ortamında gülücükler saçan hatıra fotoğrafları çektiği de vahşetin ve barbarlığın geldiği noktayı gözler önüne seriyor. Ağır yaptırımlar gerektiren bu uygulamalar karşısında ABD, uluslararası hukuk nezdinde herhangi bir cezaya çarptırılmazken, işkence evlerindeki fiilleri gerçekleştirilen sorumlulardan sadece birkaçı, görevden uzaklaştırma gibi sembolik cezalar aldılar.

SONUÇ

Dünya tarihinin hiçbir döneminde benzeri görülmemiş uygulamalara imza atan Amerika Birleşik Devletleri, kurulduğu günden bu yana dünyanın dört bir yanında kan dökmeye devam ediyor. 19. yüzyılda Amerika kıtasındaki soykırımlarıyla işe başlayan ABD, 1. ve 2. Dünya Savaşları ile kazandığı küresel güçle kurduğu hegemonik düzeni devam ettirebilmek adına her türlü yola başvuruyor. Sahip olduğu siyasal, ekonomik ve askeri gücü diğer ülkeler üzerinde bir baskı unsuru aracı olarak kullanan ABD, küresel etkiye sahip medya kanallarıyla, tüm dünyada kabul gören ve takip edilen kültür-sanat etkinlikleri ve yapımlarıyla da bu uygulamalarının meşruiyet zeminini hazırlamaya çalışıyor. Dünyanın dört bir tarafında kurduğu askeri üslerle dünya tarihinde benzeri görülmemiş bir yöntemi hayata geçiren ABD, bu üsleri bulundukları ülkeler ve komşuları için birer tehdit unsuru olarak kullanmaktan çekinmiyor. Bizzat kurduğu ve yönetimlerini elinde bulundurduğu uluslararası kurumlarla dünya kamuoyunun gündemini yönlendiren ABD; başta Birleşmiş Milletler olmak üzere Dünya Bankası, Dünya Ticaret Örgütü, IMF gibi kurumlarla, dünya ülkelerinin kendi hegemonik düzenine uyumlu hale gelmesini amaçlıyor.

Bütün bu uygulamalarına karşın, dünyada barışın, özgürlüğün ve demokrasinin koruyucusu olduğu yönündeki iddialarını güçlü tutmaya çalışan ABD'nin, uluslararası kamuoyunda sorgulanması ve ABD'nin söz konusu uygulamalarının özellikle sivil yapılanmalar tarafından deşifre edilerek bu konuda etkin bir mücadele alanının oluşturulması gerekiyor.

ALMANYA

GİRİŞ

Almanya; tarihi süreçte yaşadığı yıkımlar, kayıplar ve hiç şüphesiz yaşattığı acılarla bugünkü yerine gelebilmiş bir ülkedir. Almanya, her zaman milliyetçi yapısının gereği, içe dönük ve Alman ırkını yücelten bir yapı içerisinde dünya siyâsetinde yerini almıştır. Hitler döneminde yaşananlar ile büyük bir itibar kaybı yaşayan Almanya, ülke içinde, Batı'da hızla tırmanan ırkçılığın en katı şekliyle yaşanmasına engel olamazken, devlet eliyle de bu uygulamaların desteklendiği iddiası sıkça dile getirilmektedir. Batılı devletlerin geneline hâkim olan; ama özelde Almanya için, Alman ırkının üstünlüğü ve 'diğerlerine' bakışı ele alırken Almanya'nın dünya üzerinde yayılma politikasına dikkat çekmeye çalıştık.

ALMANYA'NIN KISA TARİHİ

Almanya; Germanlerin, tarih içerisinde kavimler göçü ile Keltler ve Ortaçağ boyunca ise Doğu Almanya'daki Slavlar ile karışması sonucu oluşmuş bir halktır. Batı Avrupa'da yeralan Almanya, sanayi sektöründe dünyanın önde gelen ülkelerinden biridir. Kuzeyde Danimarka ile komşudur ve Kuzey Denizi ile Baltık Denizi'ne kıyısı vardır. Doğuda Polonya ve Çek Cumhuriyeti ile, güneyde Avusturya ve İsviçre ile, batıda ise Fransa, Lüksemburg, Belçika ve Hollanda ile komşu olan Almanya, Avrupa Birliği'nin kurucu üyelerindendir. Almanya tarihî süreçte pek çok yıkımlar geçirmiş; ama hepsinden sonra sağlam bir devlet temeline ulaşabilmiştir. Almanya tarihinin en önemli olaylarından biri şüphesiz Nazi hareketi olarak gözükmekte ve bugün 'yabancı düşmanlığı' başlığında işlenen olayların kökenini oluşturmaktadır.

1871 senesinde Prusya'nın düzenlemeleri ile Versailles'te kurulan modern Almanya'nın başkenti Berlin olmuştur. 1884 yılından itibaren Avrupa dışında sömürgeler arayan Almanya, Afrika'nın diğer Avrupa devletleri tarafından pay-

laşılmasına katılmak istemiştir. Bu paylaşımda Almanya'ya; Alman Doğu Afrikası, Alman Kuzey-Batı Afrikası, Togo ve Kamerun düşer. Ancak bu süreçte, I. Dünya Savaşı çıkar ve Almanya'nın içinde bulunduğu İttifak kuvvetleri savaşı kaybeder. 1918 Kasım ayında patlak veren devrim ve 1919 senesinde imzalanan Versailles Antlaşması ile Almanlar aşağılandıklarını düşünürken, bu süreç onları Nazizm'in yayılmasına götürecektir.

Weimar Cumhuriyeti'nden Nasyonal Sosyalistlere

1818'deki devrim sonrası, cumhuriyet ilan edilmiş, 1919'da Friedrich Ebert hükümeti kurmuştur. Kurulan cumhuriyet "Weimar" ismini alsa da, o dönem itibari ile kendini hala "Deutsches Reich" Alman İmparatorluğu olarak adlandıırıyordu. Liberal bir demokrasiye geçiş için çalışmaların yürütüldüğü bu dönem; yoğun sivil çatışmalara rastlar ve Adolf Hitler'in Nasyonal Sosyalist Alman İşçi Partisi'nin iktidara gelmesi ile sona erer.

1933 yılı itibari ile yapılan çeşitli düzenlemeler ve bu değişikliklere karşın komünistlerin tepki verememesi (çoğu milletvekilinin öldürülmüş veya hapsedilmiş olması) ile tek parti iktidarı doğar. 1936 yılında Alman askerleri Ren-Ruhr bölgesine girer. Artık Hitler'in büyük Almanya'yı kurma hazırlıkları başlamıştır. 1 Eylül 1939'da Polonya'ya girilir ve bu girişin ardından, İngiltere ile Fransa'nın savaş deklarasyonu yayınlaması üzerine, II. Dünya Savaşı başlar. Bundan sonra Almanya, dolaylı ve dolaysız olarak Avrupa'yı işgal eder. Daha önce Ruslarla yapılan antlaşma feshedilir, doğu cephesi açılır ve Rusya'ya saldırılır. Ancak bir müddet sonra savaşın seyrini değiştiren yer olan Stalingrad'da Almanlar geri çekilmeye başlar. 8 Mayıs 1945'te Almanya'nın teslimiyetini ilan etmesi üzerine Kızıl Ordu Berlin'e girer. II. Dünya Savaşı'ndaki ölü sayısı resmî rakamlara göre 35 milyondur. Ancak birçok kaynakta bu rakam 70 milyona kadar çıkar. Savaşta hayatını kaybedenlerin yarısından çoğunu siviller teşkil eder.

Dört İşgal Bölgesi, Berlin Duvarı ve Almanya

Savaş sonrası Almanya ve Berlin, kazanan devletlerce dört işgal bölgesine ayrılır. Fransa, ABD ve İngiltere savaş bölgelerini birleştirerek, 23 Mayıs 1949'da Federal Almanya Cumhuriyeti'ni kurarken, 7 Ekim 1949 senesinde de Sovyetler Birliği kendi işgal bölgesinde Demokratik Almanya Cumhuriyeti'ni kurar. Bu yeni oluşumlardan ilki; Batı Almanya, ikincisi Doğu Almanya olarak isimlendirilir. Batı Almanya, kendisini kuran ülkelerle işbirliğine giderek, Pazar ekonomisine önem verir ve 1955 senesinde NATO'ya katılır. 1958'de Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun kurucuları arasında yer alan Batı Almanya'nın, politik yapısı ve güçlü ekonomisi, Doğu Almanlarının dikkatini çeker. Doğu Almanya'dan başlayan kaçışları durdurmak için 1961'de Berlin Duvarı inşa edilir. İlerleyen yıllarda aradaki gerilimlerin azalması ile 1989 yılında yıkılan Berlin Duvarı'nın ardından, bugünkü Almanya tek bir ülke olarak oluşur.

İşkence Frankfurt'tan Yönetiliyor

Dünya üzerinde gizli bir işbirliğinin olduğu ve çıkar ilişkilerinin küresel güçler tarafından sessizce dengelendiği; artık bir komplo teorisi ya da bir varsayım değil. Ortaya çıkan gerçekler ve iletişim ağındaki hızla, pek çok şeyden haberdar olabiliyoruz. Bu haberlerden biri de 13 Ağustos 2009 tarihinde ortaya çıkan, CIA'nın gizli cezaevlerinin Frankfurt/Main'dan yönetildiği idi. Bu haber karşısında Alman yetkililerinin sessizliği, AB ülkelerinin, AB dışı ülkeler ile ilgili olarak ABD'ye verdiği desteği teyit ederken, Almanya üzerinden yönetilen bu trafik ile, modern bir köle ticareti gerçekleştiği gözler önüne serildi.

İşkence Aletleri Almanya'dan Dağılıyor

Her fırsatta hukuksuzlukla mücadele ettiklerini ve dünyayı daha yaşanabilir bir hale getirmeyi hedefledikleri söyleseler de, küresel güçler, çıkarları doğrultusunda hareket ediyorlar. Bir taraftan silahsızlanmayı teşvik eder gözükürken, bir taraftan da dünyayı silaha boğan ülkeler arasında yeralan Almanya; ABD dâhil olmak üzere, işkence yaptığı bilinen ülkelere işkence aletlerini pazarlamaktan geri durmuyor. Almanya'da bu aletler için bir ihracat yasağının bulunmuyor olması, Almanların ekonomik anlamdaki her yolu meşrû saymalarının göstergesiyken; bu aletler 120 bin volt elektriği bir insan vücuduna verebiliyorlar. Berlinli Doktor Mechthild Weng Anson'ın açıklamalarına göre bu aletlerin uygulanması şöyle: Elektronlar, vücudun farklı bölgelerine uygulanabiliyor. Bunlar; kulak memesi, şakaklar, dil, genital bölgeler ya da kadınlarda meme uçları ve benzeri yerler olabiliyor.

Alman Gümrük Dairesi, ilk kez resmî olarak işkence için kullanılan bu elektroşok aletlerinin çeşitli ülkelere ihraç edildiğini kabul ederken; verilen bilgilere göre, söz konusu aletlerden 100 tanesi İran'a, 84 tanesi Gürcistan'a 115 adedi de Bangladeş'e gönderilmiş. Öte yandan, Uluslararası Af Örgütü de aletlerin bu ülkelerde işkence yapmakta kullanıldığını belgeledi. İnsan üzerinde dayanılmaz ağrılar, ölüm korkusu ve ruhsal bozukluklara yol açan bu aletlerin, iz bırakmıyor olması, işkencecilerin en büyük avantajı olurken, işkence mağdurları bu durumdan ötürü, yaşadıklarını ispat edemeyerek, haklarını arayamıyorlar.

Bölgenin mi; Kaynakların mı Koruyucusu?

Almanya'nın sömürge faaliyetleri kapsamında Osmanlı toprakları üzerinde gözü olduğu tarihi serüvende kabul edilen bir olgudur. Günümüzde uygulanan politikalara bakıldığında da Almanya'nın Türkiye'ye yönelik politikalarında çelişkiler gözlenmektedir. Özellikle Kürt meselesi gündeme getirilerek, bağımsız bir Kürt devleti kurulmasını desteklediği iddia edilen Almanya; aslında bölge üzerinde bir koruyuculuk kalkanı oluşturarak, doğal kaynakları elinde bu-

Dünya silah ticaretinde önemli payı olan Almanya; başta ABD olmak üzere dünyanın pek çok ülkesine teknolojik işkence cihazları pazarlıyor.

lundurmak istediği izlenimi bırakmaktadır. Buna karşın, 1991 yılından bu tarafa Türkiye'nin sürdürdüğü terörle mücadele kapsamında Güneydoğu'da PKK'ya yönelik kullanılan Alman silahları Almanların tepkisini çekmiş; bunu sivil halkın zarar gördüğü gerekçesi ile eleştirmişlerdir.

Alman Güvenlik Hizmetleri Başkanı Grünewald'ın 1995 senesinde Şam'da terör örgütü elebaşı Abdullah Öcalan ile görüştüğü Öcalan'ın ifadeleri ile tesbit edilirken, Almanya'da, PKK örgütünün, Alman halkına sorun çıkarmadığı sürece serbestçe faaliyet gösterilmesine izin verilmiştir. 26 Mart 1992 yılında Dışişleri Eski Bakanı Hans-Dietrich Gencher'in "Türkiye için bir Yugoslavya modeli" açıklaması da bu süreçte Almanya'nın bölgede, Türkiye üzerindeki planlarını destekler niteliktedir. Gencher'e göre; Türkiye Kürtlere baskı uyguluyor ve bu nedenle, onların (Batılıların), Yugoslavya'yı oluşturan cumhuriyetlerdeki azınlıklara getirdikleri modeli Türkiye de Kürtler için getirmelidir.

Her zaman, Alman ırkını üstün gören Almanya'nın, Kürt halkına dair Alman oryantalistler tarafından yapılan araştırmalar neticesi, Kürtlerin Aryen kökenli olduklarını söylemelerinin de etkisi göz önünde bulundurulmalıdır. Söz konusu nedenden ötürü, Almanlarla akraba olma ihtimalleri bile, Kürtlere karşı Almanların dost olmaları için yeterli bir sebep oluyor. Almanya her ne kadar dünya üzerinde ırkçılık söylemlerinde diğer ülkelere göre daha az oranlara sahip olsa da üstün ırk iddiasından vazgeçemiyor.

ÜLKE İÇİ İHLALLER

Almanya ve Değişmeyen Zihniyet: Irkçılık

Bir değerler krizinden ortaya çıkan Alman milliyetçiliği, "insan en üstün varlık olduğuna göre Almanlara en mükemmel insan diyebiliriz" mantığıyla hareket etmektedir. 2002 yılında Alman İçişleri Bakanı Otto Schily'nin; "en iyi entegrasyon asimilasyodur" sözleri ışığında bakıldığında; geçmiş yıllarda Yahudilere uygulanan soykırım hakkında Wagner'in sözleri akıllara geliyor: "Sorun; Yahudiler ve ticaretin, halkın kendisini ifade etmekten aciz bırakacak derecede, Alman toplum yapısına derinlemesine işlemiş olmasıydı." Bu işlenmişlik neticesinde kendilerini emniyette gören Yahudiler bile Hitler'in zulmünden kurtulamazken, önce hakları ellerinden alınan, daha sonra gettolarda yaşamaya mahkûm edilen Yahudiler, nihâî çözüm olarak ölüm kamplarına gönderilmişlerdir.

Tarihe 'holokost' olarak geçen bu sistemli katliamda; Yahudiler başta olmak üzere, Sintiler, Romanlar, Yenişler ve Çingeler de soykırıma tâbî tutulmuştur. Kurbanların içerisine Nazi aleyhtarı Almanlar, engelliler, homoseksüeller, Yehova şahitleri ve savaş esirleri de eklendiğinde yaklaşık 17 milyon insanın hayatını kaybettiği iddia edilmektedir. Auschwitz'de zehirli gaz denemeleri, Majdonak ve Treblinka'daki gaz odaları tarihe soykırımın belgeleri olarak kazınırken, Alman halkının itibarı ciddi bir şekilde sarsılmıştır. Bugün gelinen nok-

tada Schily'nin açıklamaları göz önüne alındığında Alman yöneticiler için bir ırkın imha edilmesinden asimile edilmesine geçişte bir ilerleme(!) var gibi gözükse de bugün Alman topraklarında yaşanan olaylar, Alman kimliğine sinmiş olan ırkçılığın, Batı'nın bir icadı olarak, ad değiştirerek devam ettiğini gösteriyor.

Göç Yasası ve Türk İşçilere Bakışları

Hiçbir zaman farklı grupların eridiği bir pota olmayan Almanya, yıllar sonra işçi ihtiyacını karşılamak için göçmen alımına başlamış; ama belli bir seviye yakalandığında; "biz işçi istedik, insan geldi!" sözüyle müsemma bir hale gelmiştir. İlk göçmen alımının başladığı 1961 yılından bu tarafa, göçmenlere alışamayan Almanya; bu insanlara bir makine muamelesi yapmış, onları dışlayarak yabancı olduklarını her zaman hatırlatmıştır. Almanya'nın bir göç ülkesi olduğunu kabul etmeyen hükümetler yüzünden, bir göçmen yasasına uzun süre sahip olmayan Almanya, ilk kez 2001'de bu konuyu tartışmaya başlamıştır. 2005 yılında yürürlüğe giren yasa 2007 yılında tekrar düzenlemiş, entegrasyonu zorlaştırdığı gerekçesi ile tepki çekmiştir.

1960'lı yılların başında Almanya'ya işçi olarak gelen Türkler ise Almanya'nın kabullenemediği en kalabalık göçmenlerdir. Türkleri 'gastarbeiter' yani 'misafir, 'gidici' olarak görmüşlerdir. Alman araştırmacılar Türklerin topluma entegre edilmeleri için hiçbir stratejinin belirlenmediğini açıklamaktadırlar. Hatta istenmeyen gelişmelere yol açmamaları için köklerinden koparılmamaları; yani topluma karışarak Almanlarla kaynaşmamaları önemliydi. Bu kadar dışarıda tuttukları Türklerin, Alman ekonomisinde katkısı yadsınamazken, bu işçilerin ailelerini getirmeleri ile birlikte nüfus oranındaki artış da kaçınılmaz olmuştur. Bugün vergi veren, hertürlü vatandaşlık hakkını yerine getiren Türkler, en temel haklarından biri olan 'oy kullanma' hakkından mahrum bırakılmışlardır.

Sollingen Katliamı ve Türklere Saldırıları

29 Mayıs 1993 senesinde meydana gelen saldırıda 5 Türk hayatını kaybetmişti. Sollingen'deki Genç ailesinin evinin kundaklanması ile meydana gelen olaydan tüm dünya haberdar olurken, olayın sorumlularına verilen cezaların yetersizliği ülkedeki ırkçılığın küçük Neonazi gruplarının değil, devletin ve Alman siyasetinin bir parçası olduğu iddiasını güçlendirmişti. Almanya Eski Başbakanı Helmut Schmidt'in "Almanlar, kalplerinde fazlasıyla yabancı düşmanıdır" şeklinde yaptığı açıklama, yaşanan her olayla gerçek kılınırken, 2008 yılında Ludwigshafen'de 9 Türk'ün hayatını kaybettiği bir başka kundaklama olayı ırkçılığın tekrar hortladığı endişesine yol açmıştı.

Türkler arasında yapılan bir araştırmaya göre; her iki Türk'ten biri istenmediği izlenimine sahip ve %42'si farklı görüşleri yüzünden sözlü saldırıya uğramış. Info Enstitüsünün 1000 kişi ile yaptığı bu araştırmanın diğer cevapları ise Türkler üzerindeki baskıyı özetliyor: Ülkedeki her 5 Türk'ten 1'i Alman toplumu içerisinde güvenliği konusunda endişeli. Her 8 Türk'ten 1'i ise kökeninden

1961 yılında yurtdışından işçi alımına başlayan ve son yarım yüzyılda bir göç ülkesi haline gelen Almanya; bu gerçekle uzun yıllar yüzleşmek istemedi ve 2007 yılına kadar bir 'Göçmen Yasası' çıkartmadı. Çalışmak için Almanya'ya gelen insanlar her zaman aşağılayıcı tavırlarla karşılandılar ve dışlandılar.

dolayı şimdiye kadar saldırıya uğradığını söylüyor. Info Enstitüsü'nün araştırmasına göre, Türk kökenlilerin %50'si Türkiye'ye geri dönmeyi planlıyor. Türkler arasındaki bu yaygın görüşlerin temelini oluşturan kundaklama olaylarının önüne geçilememesi, şüphesiz bu görüşlerin artmasına sebebiyet veriyor.

Ülke içersinde kendi bağımsız işlerini kurup, bunları başarı ile yürüten Türklerin, Almanya'da bu denli düşmanlıklara uğraması, Frankfurt'taki bir pub kapısına "Köpekler ve Türkler Giremez" yazısına varana kadar aşağılanmaları, 21. yüzyılın da değişmez bir gerçeği olarak devam ediyor. Bu uygulamaların özellikle Türkler üzerinde bu denli yoğunlaşması ise akıllara Türklerin yüzyıllarca Avrupa'nın 'ötekisi' olarak bilinmiş ve barbar olarak tanıtılmasının bir yansıması olduğunu getiriyor.

Alman Toplumunun Bilişçiliğindeki İslam Karşıtlığı

Batı, Komünizm tehlikesinin yerine İslam tehlikesini(!), koyduğundan bu tarafa İslam dinine karşı önyargılarla donatılmış halklar; özgürlükler sözkonusu olunca emniyette olma adına, İslam'ın bir inanış olduğunu unutup bir terör olduğu noktasında buluşuyor. Bu katı tutumun gözlendiği en belirgin ülkelerden biri de diğer ülkelere nazaran daha milliyetçi olan Almanya. Alman toplumu tarihten getirdiği önyargıların yanısıra eğitim sistemindeki yanlış bilgilerle de İslam dini hakkında korkutuluyor. 2009 yılında Merve El Şirbini'nin mahkeme salonunda sırf örtüsünden dolayı öldürülmesi, İslam düşmanlığının vardıdığı son noktalardan biriydi. Yine 2000'li yıllarda, Hristiyan Demokrat Birliği CDU'lu bakan Annette Schavan'ın, Fereschta Ludin adlı Alman vatandaşı bir öğretmenin stajının ardından asil kadroya geçme isteğı reddedilmişti Buna gerekçe ise tarihe bir ilk olarak geçti. İlk defa bir Hristiyan, başörtüsü konusunda fetva verirken, başörtüsü ile ilgili görüşleri dikkat çekiciydi. Schavan'a göre; İslam'da başörtüsü bir emir değil ve örtü kültürel sınırlar için sembol olarak değerlendirilmektedir.

Almanya'da İslam'a karşı yapılan saldırıların 'Nefret Suçları' kapsamında değerlendiriliyor olması ve bu suçların özel bir kategoride yeralmaması ise Alman hükümetinin İslam'a bakışını yansıtır.

Medya İslam'ı Şiddet ve Terör Zeminine Oturtuyor

Ülke içersindeki İslam karşıtlığı hızla artarken, bunu en iyi basılı ve görsel basındaki haberler ifade ediyor. 2005 yılının ortasından 2006 yılının sonuna kadar yapılan bir araştırmada; ARD ve ZDF isimli iki Alman kanalının haberleri incelendi. Bu araştırmaya göre; İslam en çok terörizm ve aşırı dincilik konuları çerçevesinde haberlerde yeralıyor. Özellikle 11 Eylül sonrası artan düşmanlığın yazılı basına yansması ise pek farklı değil. "Tahran İslam Bombası mı Yapıyor?" haberindeki başlık gibi topluma İslam dinini bir korku dini olarak yansıtmaya çabaları devam ediyor. Yine Almanya'nın ciddi gazetelerinden Frankfurter

Alman devletinin çözüm üretmediğı ve sessiz kalarak bir anlamda çanak tuttuğı ırkçı saldırılardan ve kundaklama olaylarından en fazla zarar görenler, Almanya'da 2 milyona yaklaşan nüfuslarıyla en kalabalık göçmen grubunu oluşturan Türkler... Türkler arasında yapılan bir araştırmaya göre; her iki Türk'ten biri, Almanya'da istenmediğı izlenimine sahip ve %42'si farklı görüşleri yüzünden sözlü saldırıya uğramış. Ülkede yaşayan her 5 Türk'ten 1'i de güvenliği konusunda endişe taşıyor.

Allgemeine Sonntagszeitung’da çıkan haber ise son derece düşündürücü: “Şark’ta ve Afrika’da nereye bakılırsa bakılsın, Muhammed’in dini kendini bugün şiddet zoruyla dayatıyor.” Bu ve benzeri haberlere “Almanya’da o kadar çok Müslüman yaşıyor ki, bazen bunların arasında çok terörist var mı diye korku duyuyorum” sözü eşliğinde bakıldığında, halk üzerinde oluşturulan İslam karşıtlığının çok sistemli ve bilinçli ilerletildiği gözüküyor.

SONUÇ

Sömürgecilikte diğer Batılı ülkelere oranla geri kalan Almanya, 1960’lardan sonraki göçmen alımıyla ülkesinin ekonomisini düze çıkarmayı hedeflemiştir. Alman halkının daha müreffeh bir yaşam standardına kavuşabilmesi adına gelen göçmenler ise zamanla Yahudilerin uğradığı haksızlığa benzer istenmeme ve dışlanma ile bugün karşı karşıyadır. Dünyanın sanayi ülkelerinden olan Almanya’da, Alman ırkının üstünlüğünün egemen olduğu bir anlayış hakimdir. Ekonomik anlamda da, siyasal yönden izlenen politikalar da bu ırk üstünlüğü egemen olurken, dış dünyada yaşanan ihlaller konusunda da Almanya menfaatlerine uygun hareket etmektedir. Özellikle etnik kimliklerin kışkırtılmasında büyük rolü olan Almanya, terör örgütlerine sağladığı imkanlarla da dikkatleri çekmektedir.

BELÇİKA

GİRİŞ

Başta Avrupa Birliği olmak üzere, bugün uluslararası pek çok kuruma ev sahipliği yapan bu küçük Avrupa ülkesi, aynı zamanda güçlü ekonomik yapısı ile de dünya siyasetinde söz sahibi ülkeler arasında yer alıyor. Ancak pek çok Avrupa ülkesi gibi Belçika da bugün sahip olduğu konumu, yüzyıllar boyunca tüm kaynaklarını sömürdüğü ülkelere borçlu. 19. Yüzyılda, büyük sömürge imparatorluklarından arta kalan topraklara yönelen Belçika, başta Ruanda ve Kongo olmak üzere pek çok Afrika ülkesini işgal ederek sömürmüştü. Sömürgelerinden askeri olarak çekildikten sonra da sözkonusu ülkelerin kaynaklarını kullanmaya devam eden Belçika, 21. yüzyılın eşiğinde yaşanan ve 1 milyondan fazla insanın hayatını kaybettiği Ruanda'daki olayların da baş sorumlusuydu.

BELÇİKA'NIN KISA TARİHİ

Milattan önce 1. yüzyılda Romalılar bölgedeki yerli kabileleri mağlup etti ve bölgede Gallia Belgica şehrini kurdu. Kavimler Göçü sonrasında bölgenin yönetimi Franklar tarafından Merovenj Hanedanı'na devredildi. 8. yüzyıl boyunca Frankların yönetimini Karolenj İmparatorluğu devraldı.

843'teki Verdun Antlaşması'yla bölge Orta ve Batı Frank Krallıkları arasında paylaşıldı ve sonucunda Orta Çağ boyunca Fransa Krallığı ve Kutsal Roma Cermen İmparatorluğu dönemlerinde toprak ağaları vassallar olarak az çok bağımsızlıklarını kazandı. Bu vassallıkların çoğu 14. ve 15. yüzyıllarda Burjundi Hollanda olarak birleşti. İmparator V. Karl 17 ilin kişisel birliğini 1540'larda devam ettirdi ve bu birlik 1549 Pragmatik Yaptırımlarıyla kişisel bir birlikten çok daha fazlasına dönüşerek kralın Prince-Bishopric of Liège'deki etkisini arttırdı.

Seksen Yıl Savaşı (1568-1648) Alçak Ülkeler'i, Birleşik İller (Latince Belgica Foederata, "Federasyon Hollandası") ve Güney Hollanda (Belgica Regia, "Krallık Hollandası") olarak ayırdı. Bugünkü modern Belçika'nın büyük bölümünü içeren Güney Hollanda, art arda Habsburg İspanyası ve Habsburg Avusturyası tarafından idare edildi ve 17. ve 18. yüzyıllar boyunca çoğu Fransa-İspanya ve Fransa-Avusturya savaşına evsahipliği yaptı.

Fransız Devrimi Savaşları'ndaki mücadeleyi takiben, Alçak Ülkeler-Prince-Bishopric of Liège gibi sözde Habsburg kurallarının asla bulunmadığı bölgeleri de içeren I. Fransız Cumhuriyeti tarafından bölgedeki Avusturya egemenliği kırılarak ilhak edildi. 1815'te I. Fransa İmparatorluğu'nun dağılmasıyla, Alçak Ülkeler, Birleşik Hollanda Krallığı adı altında yeniden birleşti.

1830 Belçika Devrimi, Katolik ve tarafsız Belçika'nın Geçici Hükümet ve Ulusal Kongre altında bağımsızlığını ilan etmesine yol açtı. 1831'de I. Léopold'ün kral olarak atanmasından sonra Belçika, parlamenter bir sisteme sahip bir monarşi oldu. Kralın hakları başta sınırlı olsa da, 1893'te Belçika Genel Grevi'nden sonra erkekler için genel oy hakkı (1919'a kadar çoğul oylamayla), 1949'da ise kadınlar için oy hakkı tanındı.

19. yüzyıldaki ana siyasal partiler Katolik Parti ve Liberal Parti ile yüzyılın sonlarına doğru gelişmekte olan Belçika İşçi Partisi'ydi. Fransızca, asalet ve burjuvazi tarafından benimsenen tek resmi dildi. Fransızca, Felemenkçe'nin de resmi dil statüsü kazanmasıyla etkisini giderek kaybetmeye başladı. Bu tanınma, 1898 ve 1967'deki Belçika Anayasa'sının bir Felemenkçe versiyonuyla kanunen resmî halde geldi.

1885'teki Berlin Konferansı'nda Kongo Özgür Devleti'nin mülkiyeti II. Léopold'e devredildi. 1900'e doğru ve 1900'lerin başlarından itibaren II. Léopold tarafından devletin başlıca kauçuk ve fildişi kaynağı olan Kongo'nun halkına karşı aşırı ve vahşice muâmeleler uluslararası endişeleri arttırdı. Bu haykırış 1908'de daha sonra Belçika Kongosu olarak adlandırılan devletin koloninin sorumluluğunu devralmasına yol açtı.

Belçika, 1914'te Schlieffen Planı'nın bir parçası olarak Almanya tarafından işgal edildi ve Batı Cephesi savaşlarının çoğu, ülkenin batısında meydana geldi. Savaşın ilk ayları Alman Vahşeti sonucu 'Belçika Tecavüzü' olarak bilinir. Belçika savaş sırasında Alman Kolonileri Ruanda-Urundi'nin (bugünkü Ruanda ve Burundi) yönetimini devraldı ve bölge 1924'te Milletler Cemiyeti'nin kararıyla Belçika mandasına verildi. I. Dünya Savaşı sonucunda 1925'te Prusya'ya ait Eupen-Malmedy, Belçika'ya katıldı ve bu, ülkede Almanca konuşan bir azınlığın oluşmasına yol açtı. Ülke 1940'ta Yıldırım Savaşı'yla tekrar Almanya tarafından işgal edildi ve bu durum 1944'te Müttefiklerin kurtuluşuyla sona erdi. II. Dünya Savaşı'ndan sonra Almanlarla işbirliği yaptığı söylenen III. Leopold'e karşı genel bir grev başgösterdi ve Kral 1951'de feragat etti. Belçika Kongosu da 1960'ta Kongo Krizi sırasında

bağımsızlığını kazandı; bunu 2 yıl sonra Ruanda-Urundi'nin bağımsızlığı izledi.

Belçika, NATO'ya kurucu ülke olarak katıldı ve Hollanda ve Lüksemburg ile birlikte Benelüks grup devletlerini kurdu. 1951'de Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'nun 6 kurucu ülkesinden biri olan Belçika, 1957'de Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu ve Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun kuruluşunda yer aldı. Daha sonra en önemli yönetim organlarına evsahipliği yaptığı Avrupa Parlamentosu, Avrupa Komisyonu ve Avrupa Birliği Konseyi'ni de içeren şimdi ki Avrupa Birliği'nin kurucu üyelerinden oldu.

ÜLKE DIŞI İHLALLER

Ruanda

1994 yılında Ruanda'da gerçekleşen korkunç soykırım irdelendiğinde, yüzyıllardır barış içinde yaşayan Ruanda insanını ayrıştırıcı politikaların tohumlarının, başta Belçika olmak üzere Batılı devletler tarafından atıldığı görülüyor.

Ruanda, 1890 Brüksel Konferansı'nda, bölgede neredeyse hiç Alman olmasına rağmen, egemen devletlerce Almanya idaresine verildi. Doğal kaynaklar açısından zengin diğer devletler varken, kendi payına bu fakir ve karasal devletin düşmesinde yarar görmeyen Almanya, 1907'ye kadar ülkeye bir idareci bile göndermedi. I. Dünya Savaşı'nın ardından Ruanda yönetimi Belçika'ya verildi. Belçikalılar Almanların aksine yönetimle daha fazla ilgilendiler. Doğal yaşam ihtiyaçlarını karşılamak dışında çalışmayan Ruandalılara kahve tarlalarında çalışma zorunluluğu ve çalışmayanlar için kırbaça cezalandırma gibi yeni kurallar getirildi.

Ülkede o zaman yaşayanların %90'ı Hutu, %9'u Tutsi, %1'i ise Pigmeydi. Pigmeler yaşam alanı ve kültür olarak diğerlerinden farklı olsa da, o güne kadar birarada yaşayan Tutsi ve Hutular birbirlerinden çok farklı görülüyordu. Afrika siyasetinde yöneten ve yönetilen unsurların birbirinden ayrılması prensibini uygulayan Belçikalılar bu politikayı Ruanda için kontrolün elde tutulmasının garantisi olarak gördüler ve bölgede bulunan azınlıktaki Tutsileri, Hutulara karşı desteklemek amacıyla ırka dayalı bazı ayrıcalıklar verdiler. Koloni güçlerine kolaylık olması amacıyla, herkese ırkını gösteren kimlikler dağıtıldı. Tutsi ve Hutuların aslında ortak olan dil-gelenek-etik geçmişleri ve kültürleri yok sayılarak, bir tür yapay ırksal ayrımcılığa başlandı. Belçikalı yöneticiler ayrımcılığı körüklemek amacıyla, işe alımlardan hastane kabullerine kadar bütün kararları ırksal farklılıklara göre almaya başladılar. Bu dönemde Tutsiler, Hutulara göre çok daha iyi yaşam şartlarına ve daha iyi işlere kavuştu. İnsanların hangi ırktan olduğuna karar verilirken bazı objektiflikten uzak ve akıl dışı kriterler kullanıldı. Etiyopya kökenli oldu-

Belçika, Ruanda'da yüzyıllardır birarada yaşayan iki etnik grup olan Hutular ve Tutsilere karşı uyguladığı ayrıştırıcı politikalarla tarihin en büyük soykırımlarından birinin hazırlayıcısı oldu.

Ruanda ve Brundi'yi, bağımsızlıklarını ilan ettikleri 1962 yılına kadar sömüren Belçika, bu tarihten sonra da ülke üzerindeki varlığını devam ettirdi. Sömürge yıllarında ülke nüfusunun %9'unu oluşturan Tutsileri, nüfusun %90'ının oluşturan Hutulara karşı konumlandıran ve yıllarca Hutulara karşı insanlık dışı uygulamalar gerçekleştirilmesini sağlayan Belçika, ülkenin 1962'de bağımsızlığını ilan etmesinden sonra, tam tersi bir politika izleyerek, seçimlerde ülke yönetimini ele geçirmesi kesin olan Hutulara destek verdi. Belçika, sömürgeci güçler tarafından dünyanın dört bir tarafında uygulanan bu klasik sömürgeci yaklaşımla, etnik çatışma ortamından beslenerek ülkedeki etkinliğini devam ettirdi.

ğuna inanılan Nuh'un soyuna dayandırılan Tutsilerin daha ince yapılı ve narin bir görünüşe sahip olduğu iddia edildi ve uzun boy, güzel görünüm gibi fiziki özellikleri olanlar Tutsi sayıldı. Bunun yanında zengin olanlar, örneğin, 10 inekten daha fazlasına sahip olanlar da Tutsi olarak kaydedildi.

Daha sonra üniversiteler, eğitim ve sosyal olanaklar Hutulara neredeyse tamamen kapandı. 1950'lere kadar Tutsileri Hutulardan üstün tutma siyaseti güden Belçika, bu tarihten sonra savaşın ardından özgürlükçü akımların güç kazanması üzerine, Hutuların üzerindeki baskıyı hafifletti; hatta zamanla, sayıca üstünlüklerinden ötürü Hutuları desteklemeye yöneldi. Bunun bir sebebi de, uzun vadede ülkedeki yönetimin seçimler aracılığı ile sayıca üstün Hutulara geçme olasılığının artmasıydı. Belçika, Ruanda ve Burundi'yi, 1962 yılında her iki devlet bağımsızlıklarını kazanana kadar yönetti. Bu dönemdeki Belçika yönetimi tıpkı İngilizlerin Güney Afrika Cumhuriyeti'nde uyguladıkları gibi, yerli halk üzerinde acımasız ve adaletsiz olmakla suçlanmıştır.

II. Dünya Savaşı'nın bitmesiyle, Ruanda yönetimi 'bağımsızlığa hazırlanması' amacıyla Birleşmiş Milletlere verildi. Beklenen şekilde yapılan seçimlerde Hutu milliyetçisi PARMEHUTU Hareketi (Hutu Özgürlük Hareketi) iktidara geldi. İktidara geldikleri andan itibaren, Belçikalıların desteğiyle, eski yönetimin uzantısı sayılan Tutsilere karşı hemen her bölgede çeşitli faaliyetlerde bulundular. Bu faaliyetlerin sonucunda 20 bin ila 100 bin arasında Tutsi öldürüldü, 160 bin kadarı da komşu ülkelere, Tanzanya ve Uganda'ya sığındı.

Bağımsızlık kazanılmasından sonra PARMEHUTU yönetimi, tek parti iktidarı sırasında da Hutu milliyetçisi bir politika izledi. 1964 ve daha sonra 1974'teki 'Pogrom' adı verilen olaylarda birçok Tutsi öldürüldü ya da sü-rüldü. Bu olaylar sırasında Tutsi öldüren Hutular devlet tarafından korundu. Göstermelik bir iki olay dışında kimse yargılanıp cezalandırılmadı. Tutsilerin nüfusa oranları olan %9 oranı bütün ülkede üst limit olarak tanımlanarak Parlamento başta olmak üzere tüm kurum ve kuruluşlardaki eğitimli Tutsiler işten çıkarıldı ve sürgüne zorlandı.

1973'te Hutu Juvénal Habyarimana bir darbeyle iktidarı ele geçirip, PARMEHUTU hareketine son verdi. Ancak kendisi de bir Hutu milliyetçisi olduğundan Tutsiler açısından pek fazla değişiklik olmadı.

1980 yılına kadar komşu ülkelerdeki Tutsi nüfusu 500 binlere kadar ulaştı. Eğitimli olmaları sebebiyle gittikleri ülkelerdeki önemli kadroları ele geçirerek ülkelere dönüş için organize olmaya çalıştılar. Bu amaçla kurulan 'Ruanda Yurtseverler Birliği' Ruanda hükümetine baskı kurmaya çalıştı ancak politik bir çözüme varılamadı.

Uganda'daki kamplarından çıkıp Ruanda'da hükümetle silahlı mücadeleye başladıkları 1 Ocak 1990'dan 1992'ye kadar bir içsavaş yaşandı; ancak Ağustos'ta imzalanan ateşkesle geçici olarak savaş durduruldu. Bu sürede

soruna 'kalıcı çözüm' bulmak isteyen aşırı uçtan Hutular aldıkları kararları hayata geçirmeye kadar verdiler.

En ücra köylere kadar her yerde Interahamwe adı verilen yerel yarı-askerî örgütler kurularak Tutsiler ve ılımlı Hutular fişlendi. Ülkenin ekonomisi silah alımına uygun olmadığı için Çin'e yüzbinlerce satır siparişi verildi. Satır verilemeyenlere ise, sivri uçlu sopalar verilerek bunları yakında başlayacak olan 'böcek avında' kullanmaları söylendi. Bütün bu hazırlıkların farkında olan Hutu hükümeti hiçbir önlem alma ihtiyacı hissetmedi.

6 Nisan 1994'te tarihin gördüğü en kanlı katliamlardan birisi radyoda yapılan anonslarla başladı. ABD, baskı yaparak ve bölgede öldürülen 10 BM askerini sebep göstererek, BM Barış Gücü askerlerinin çekilmesini sağladı. Bunun üzerine katliam daha da şiddetlendi. Hutu milisleri, neredeyse ellerine geçen her balta, bıçak, satır ve taş ile Tutsileri öldürmeye başladılar. Parası olan Tutsiler kurşun parası vererek, acısız ölümü satın alıyorlardı; olmayanlar ise en acımasız şekilde öldürülüyordu.

Dünyadaki soykırımlara seyirci kalmayacağını söyleyen Belçika, Fransa ve ABD gibi ülkeler, bölgeye müdahale etmemek için BM'de soykırım sözcüğünü içeren tüm önergelerde değişiklik isteyerek, belgelerden çıkartılmasını istediler.

100 gün içinde bölgede 800 bine yakın insan öldürülürken, 2 milyon Hutu, Tutsilerin ve RYB askerlerinin öç almasından çekindiği için komşu ülkelere mülteci olarak sığındı. Olaylar sonunda tüm devlet kurumları çöktü ve hiç ekili alan kalmadı.

Kongo

Belçika, tüm diğer emperyalistler gibi sömürgecilik kariyerine kaba vahşet yöntemlerine dayalı klasik sömürgecilikle başladı. 1876 yılında Afrika'da henüz bir sömürge edinememiş olan Belçika Kralı Leopold, Brüksel'de bir coğrafya konferansı düzenledi. Bu konferansa katılanlardan Amerikalı Henry Stanley adlı gezgin, Kral'ı Afrika'nın içlerinde bulunan ve o güne kadar kimsenin ulaşmadığı yerleri ele geçirmek konusunda ikna etti. Böylece Kongo, Belçika Kralı'nın ve onun eliyle tüm emperyalist güçlerin yağmasına açılmış oldu. Kral, 1885 yılında işgal ettiği Kongo'yu kendi özel mülkü haline getirerek Kongo halkını köleleştirdi. Takip eden yıllarda Kongo'nun tüm doğal zenginliklerinin talan edildiği, insanların köleleştirildiği, katliamlara tabi tutulduğu bir dönem başladı.

Kongo daha önceden emperyalistler arasında parçalanmış ve bölünmüştü. Bugün Batı Afrika'da Bantu halkının üzerinde yaşadığı çok geniş topraklar, farklı ülkeler arasında paylaştırılmıştı. Bu ülkelerin sınırlarını belirleyen şey de emperyalist tekellerin çıkarlarından başka bir şey değildi. Bu bölünmenin sürekliliğini sağlamak için de sömürgeciler aslında bir ve aynı halkın evlatları olan bu insanları kabile kavgaları içinde birbirlerine katlettirmekten son

2. Belçika Kralı 2. Leopold
(1835-1909)

*Afrika'nın zengin
yeraltı ve yerüstü
zenginliklerine sahip
olan ülkelerinden biri
olan Kongo, 1885
yılında Belçika tara-
fından işgal edilerek
sömürgeleştirildi,
toprakları Belçika Kralı
Leopold'un özel mülkü
haline getirildi ve halkı
köleleştirildi.*

derece memnundular. Tüm bu bölünmüşlüğüne karşın Kongo hala çok geniş bir ülkeydi. Yüzölçümü Türkiye'nin yaklaşık üç katı kadar olan bu ülkenin madenleri başta olmak üzere tüm kaynakları sömürgeciliğin elinde kurutulmuştu. Belçika sömürgecilik yarışında nisbeten geri kaldığı için, onun görevi burada jandarmalık yapmaktı. Sömürüden esas faydalananlarsa Rockefeller gibi ABD'li tekeller olacaktı.

II. Dünya Savaşı'ndan sonraki dönemde Belçika'nın izafî zayıflığı ve Fransa'nın Cezayir'de FLN karşısında aldığı yenilgi, Kral Baudin'in Kongo'ya bağımsızlık verilmesi gerektiğini açıklayan konuşmasına sebep oldu. Ama maksat sahte bir bağımsızlık adı altında eski düzeni aynen sürdürmeye çalışmaktan başka bir şey değildi. Artık emperyalistler kendileri için pahalı ve riskli olan yolları terk ederek, işbirlikçi rejimler aracılığıyla, sömürülerine devam etmenin yollarını arıyorlardı.

Kongo'da bu dönemde Afrika'daki milliyetçi hareketlerin de etkisiyle bağımsızlık fikri güçlendi. 5 Ekim 1958 tarihinde bağımsız Kongo'nun ilk başbakanı olacak olan Patrice Lumumba, MNC (Kongo Ulusal Hareketi) partisini kurdu. Lumumba, Afrika Halkları Kongresi'nde yaptığı konuşmada sömürgeciliği lanetlemesinin ve mücadele başlattıklarını açıklamasının ardından ülkesine geri döndüğünde yaptığı mitinge onbinlerce kişi katıldı. Mitingin ardından ürken Belçikalı yerleşimcilerin halka saldırması üzerine, Kongo'nun ilk milliyetçi ayaklaması başkent Leopoldville'de gerçekleşti. Olaylar kanla bastırıldı.

Lumumba yaptığı devrim çağrısının ardından tutuklandı. Ancak onun tutuklanması devrimi durdurmak yerine daha da şiddetlendirdi. 30 Haziran 1960'ta Belçika, Kongo'nun bağımsızlığını tanımak durumunda kaldı. Hapisten çıkan Lumumba da bağımsız devletin ilk Başbakanı oldu.

ÜLKE İÇİ İHLALLER

Burka Yasası

Belçika parlamentosunun alt kanadı burka ve peçe giyenlere ceza kesilmesini öngören bir yasayı onayladı.

İşkence

Belçika polisi 1996'da Schaerbeek'te kimlik kontrolü sırasında gözaltına aldığı Türk asıllı Turan Çakır'a eziyet etmiştir. Yargıya taşınan bu olay sonucunda Çakır'a 15 bin avro tazminat ödenmesine karar verilmiştir.. Çakır'ın 10 gün hastanede kaldıktan sonra başvurduğu Belçika adli makamları şikâyetlerini dikkate alınmamış ve polisin bedeninde ortaya çıkan hasarlar için 'yere düştü' açıklamasını yeterli bulmuştu. AİHM ise hala işitme, görme ve nefes alma sorunları bulunan Çakır'ın yaralarının, 'yere düşmekten' kaynaklanamayacağına, bariz biçimde işkencenin söz konusu olduğuna hük-

metti. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin işkenceyi yasaklayan 3. maddesine aykırı davranıldığı, ayrımcılığı yasaklayan 14. maddenin de ihlal edildiğini belirten mahkeme, Belçika makamlarının ve adaletinin ilgisizliğini de eleştirdi. Son olarak Belçika İnsan Hakları Derneği (LDH) açıkladığı kapsamlı raporunda; 'Başka ülkelerde insan hakları sözkonusu olduğunda çok konuşan Belçika'nın kendine miyop baktığını' vurguladı.

VB Partisi'nden
Filip Dewinter

Göçmen Karşılığı

Belçika'da ırkçı Flaman Menfaati (VB) Partisi, İslam ve göçmen karşıtı söylemlerin tekrarlandığı kongrede 'geri dönüş primi'ni gündeme getirdi.

İrkçıların kalesi olarak bilinen ülkenin en büyük ikinci kenti Anvers'te bir kongre düzenleyen ırkçı VB Partisi, hükümetin göçmen politikasını sert bir dille eleştirdi. Partinin önde gelen isimlerinden Filip Dewinter; "Muhammet ve Fatma belki şu an ucuz işgücü anlamına geliyor olabilir; ama yakında onların istekleri kanun haline dönüşecek!" iddiası ile Müslümanların Belçika'da yerlerinin olmadığını ve gerekirse devletin göçmenleri ülkelerine dönmeleri için teşvik primi vermesini istedi.

Hollanda, Danimarka ve İtalya gibi yurtdışı evliliklerin çok zorlaştırıldığı ve sert göçmen kanunların kabul edildiği ülkelerin örnek alınması gerektiğini savunan VB'liler, mülteci akımının derhal önüne geçilmesini talep etti.

İrkçı parti geri dönüş primi ile 10 binlerce göçmenin ülkeden ayrılacağını ümit ediyor. Ayrıca Belçika'nın yabancılar için daha az cazip hale getirilmesi gerektiği ve hükümetten 'önce öde sonra yaşa' adlı bir projeyi hayata geçirmesini istiyor. Buna göre Belçika'ya gelen yabancı asıllılar yedi yıl süresince yasalara uygun şekilde yaşayacak ve ilk üç yıl sosyal güvenlik sistemine maddî destek verecek. İrkçı parti VB'ye göre İslam entegrasyonun önündeki en büyük engel ve daha fazla cami yapımının yasaklanması için gerekirse referanduma gitmek gerekiyor.

Pek çok Avrupa ülkesinde olduğu gibi, Belçika'da da, ülkede yaşayan azınlıklara karşı ayrımcı politikalar izleniyor. Belçika'nın aşırı sağcı partilerinden Flaman Menfaati Partisi'nden Filip Dewinter; "Muhammet ve Fatma belki şu an ucuz işgücü anlamına geliyor olabilir; ama yakında onların istekleri kanun haline dönüşecek!" iddiası ile Müslümanların Belçika'da yerlerinin olmadığını ve gerekirse devletin göçmenleri ülkelerine dönmeleri için teşvik primi vermesini istedi.

SONUÇ

Sömürge tarihine adını kanlı harflerle yazdıran tüm ülkeler gibi, Belçika da bu konuda işlediği suçlarla yüzleşmeli, uluslararası mercilerde yargılanmalı ve sebep olduğu zararları tazmin etme yoluna gitmelidir. Özellikle 1994 yılında Ruanda'da yaşanan olaylar bu bakımdan aydınlatılmayı beklemektedir.

Q₂IN

GİRİŞ

Yüzyıllar boyunca hanedanlıkla yönetilen Çin, feodalite ve imparatorlukların yıkılmasının ardından uzun süre güçlü, merkezî bir otorite kuramamıştır. Ancak 1949 yılında Komünist Parti'nin iktidara gelmesiyle, Mao yönetimindeki devlet büyük bir korku rejimine dönmüştür. Komünist rejim süreciyle beraber hayatın her koşulunu kapsayan katı bir baskı dönemi başlamıştır. Bu süreçte insanlar, tektipleştirilmeye, kupon karşılığı yiyecek almaya, üretebildiği ölçüde insan muamelesi görmeye maruz bırakılmışlardır. Nitekim bugün hala devam etmekte olan, işkenceler, halkın gözü önünde gerçekleştirilen idamlar ve idam edilen mahkûmların organlarının ticari amaçla kullanılması Çin'deki komünist rejimin gerçek yüzünü sergilemektedir.

Çin mezalimi altında bulunan Doğu Türkistan'da Uygur asıllı Müslüman Türklere yönelik yeryüzünde örneği bulunmayan korkunç uygulamalarla işkenceler yapılmaktadır. 21. yüzyılda gerçekleştirilen bu vahşet karşısında, barışın timsali olduğu iddiasındaki Avrupa ülkeleri ve İslam Devletleri sessizliklerini korumaktadırlar.

Doğu Türkistan'ın maruz bırakıldığı bu katliam ve baskı politikaları ÇHC tarafından dünya kamuoyuna kapalı bir biçimde gerçekleştirilmektedir. Ancak 2009 yılı Temmuz ayında tazelenen olaylarla bu korkunç uygulamalar tekrar gündeme gelmiş; ancak yine de sözkonusu uygulamalarda bir iyileştirme yapılmamıştır.

ÇİN'İN KISA TARİHİ

Çin, Uzakdoğu'da bulunan dünyanın en kalabalık ülkesidir. Kuzeyinde Moğolistan, kuzeydoğusunda Rusya ve Kuzey Kore, doğusunda Sarı Deniz ve Doğu Çin Denizi, güneydoğusunda Güney Çin Denizi, güneyde Vietnam,

Laos, Birmanya, Hindistan, Bhutan ve Nepal, güney batıda Pakistan, Afganistan, Tacikistan, Kırgızistan ve Kazakistan ile çevrilidir. Başkenti Pekin'dir. Çin Halk Cumhuriyeti bugün hala 24 ülke ve Tayvan tarafından tanınmamaktadır.

Çin M.Ö. 1450-1050 yılları arasında hanedanlıkla yönetilmekteydi. Hane-dan üyeleri daha sonra M.Ö. 1050-771 yılları arasında feodal bir idare kurmuşlardı. Ülkede, feodal devletler bağımsız devletler halinde gelişmeye başlayınca bu durum hükümdarın gücünün azalmasına ve feodal devletler arasında savaş çıkmasına sebebiyet vermiştir. Ayrıca Çin; Türk ve Moğol a-kınlarına da maruz kalmış ve uzun süre Moğol hâkimiyetinde kalmıştır.

Çin'in batıya açılması 19. yüzyıl ortalarına denk gelir. Bu yıllarda Portekiz, İngiltere, Fransa, ABD ile ticârî ve siyasi ilişkiler başlamıştır. İngilizlerle ticârî anlamda sorunlar yaşanmış ve bunun üzerine iki ülke arasında savaşlar başgöstermiştir. Ancak bu savaşlar İngilizlerin galibiyeti ile sona ermiş (1842) ve yapılan anlaşmalar sonucunda İngilizler daha geniş haklara sa-hip olmuşlardır. Bu savaşlara "Afyon Savaşı" adı verilmiştir. Anlaşmalar ne-ticesinde, beş Çin limanı İngilizlere açılmış ve Hong Kong Adası da İngiliz-lere bırakılmıştır. Daha sonra yapılan anlaşmalarla ABD ve Fransa'ya da aynı haklar tanınmıştır.

Batı ülkelerine tanınan haklar Çin'de ekonomiyi zayıflatınca, Çin, Kore'yi hâkimiyeti altına almak istemiştir (1894). Kore'de başlayan ayaklanmalar üzerine, Japonya Çin'e askerî destek sağlamış ve her iki ülkeden de Kore'ye askerî birlikler yollanmıştır. Ayaklanmalar bastırılmış fakat daha sonra an-laşmazlıklar yüzünden, Çin ve Japonya arasında savaş çıkmıştır. Bu savaşlar sonunda Çin büyük kayıplara uğramış, 1895 yılında savaş sona erince Çin, Kore'nin bağımsızlığını tanımıştır. Ayrıca Formosa Adası'nı da Japonya'ya vermek mecburiyetinde kalmıştır.

1911'den sonra başa geçen Yuan Şi-K'ay monarşik bir idare kurmaya baş-lamışsa da muvaffak olamayarak 1916 yılında ölmüştür. Bu arada 1917'de sembolik olarak Birinci Dünya Savaşı'na girilmiş ancak bu dönemde birçok şehir Japonya tarafından işgal edilmiştir.

1925 yılında milliyetçilerin önderi olan Çiank Kayşek, yönetimi ele geçirerek orduyu toparlamış ve Japonlara karşı savaşarak birçok şehri geri almayı ba-şarmıştır.

1920 yılında ülkede kurulan Komünist Parti taraftar toplamaya başlamış ve bu parti, ülkede birçok karışıklığa yol açmıştır. Çiank-Kayşek bir taraftan Japonlarla savaşırken, bir taraftan da bu ayaklanmaları bastırmaya çalış-mıştır. Nihayet 1927'de komünistlerin başına geçen Mao Zedong, Çu Enlay ve Çu Di' ile Komünist Partisi güçlenerek ülke çapında teşkilatlanma-ya, hükümet kuvvetleri ile çarpışmaya başlamıştır. İkinci Dünya Savaşı sona erince, Mao Zedong yönetimindeki komünist birlikleri ülkeye hâkim olmayı başarmışlardır. ABD, milliyetçilere yardım eder görünmüş; ancak Çin'e gönderdiği diplomatlar milliyetçilerin aleyhine çalışmış ve komünistlerin ül-keye hâkim olmasına sebep olmuşlardır. Yönetim tamamen komünistlerin

eline geçince, Milliyetçi Çin hükümeti, Formoza (Tay-Van) Adasına çekilmek zorunda kalmış ve böylece Çin; Çin Halk Cumhuriyeti ve Milliyetçi Çin Cumhuriyeti olarak ikiye bölünmüştür.

Mao'dan sonra

1 Ekim 1949 yılında Mao Zedong'un başkanlığında Çin Halk Cumhuriyeti kurulmuş oldu. Böylece Çin'in Asya kıtasındaki bütün toprakları, Çin Halk Cumhuriyeti'nin eline geçmiş; ancak Mao'nun ölümünden sonra, Maoizm açıktan tenkit edilerek, ABD ve Japonya ile ekonomik işbirliği yapılmıştır. Eski katı durum kaldırılmış, ekonomik ve siyasi yönde yumuşama başlamıştır. Bundan sonra Çin, kapılarını yabancı sermayeye açmıştır.

Çin Milli Kongresi, 1978 yılında toplanmış ve ülkeyi kalkındırma adına, 1985 yılına kadar gerçekleştirilecek "Dört Modernizasyon Programı"nı uygulamak için çalışmalar başlatmıştır. Bu çalışma ile tarım, endüstri, bilim, teknoloji ve savunma alanlarının, 1985'e kadar çağdaş şartlara kavuşturulması öngörülmüş; fakat programın maliyeti çok yüksek olduğundan, Çin, yabancı sermaye teminine yönelmiştir. Komünist Parti'nin Mart 1978'de Deng Şaoping'i başbakan yardımcılığına seçmesi sonucu Çin, önce Japonya'ya yanaşmış ve iki devlet arasında 60 milyar Dolar'lık bir ticaret antlaşması imzalanmıştır. Bu antlaşma, Çin ve Japonya arasında 1937'den beri devam eden savaş halini de sona erdirmiştir.

Ağustos 1978'de Çin ile Japonya arasında "Barış ve Dostluk" antlaşması imzalanmıştır. 1978 yılından itibaren de Amerika ile yakınlaşmaya başlayan Çin, bu ülkeden silah satın alımına başlamıştır. Bu ilişki her geçen yıl büyüyerek devam etmiştir.

ÇHC, son yıllarda, yapmış olduğu atılımlar ve takip ettiği politikalarla, dünyanın en önemli ekonomik güçlerinden biri haline gelmeye başlamıştır. ÇHC bölgede ve dünyada, askerî alandan çok ekonomik alanda kendisini hissettirmektedir. 2020'lerde ÇHC'nin dünyanın en büyük ekonomisi olacağı öngörülmektedir.

ÜLKE DIŞI İHLALLER

Tayvan

Çin kaynaklarına göre Tayvan'ın tarihi başlangıcı 3. yüzyıla kadar giderken, adanın resmi tarihi 1624 yılında Hollanda tarafından sömürgeleştirilmesiyle başlar. 1683 yılına kadar Hollanda sömürgesi olarak kalmış ve ardından Çin'in hâkimiyeti altına girmiştir. Bu tarihten 1895 yılına kadar uluslararası arenada Tayvan, Çin'in bir parçası olarak tanınmıştır. Bu durum Çin'in bölge üzerinde ne derece etkili bir egemenlik kurduğunu ortaya koymaktadır. Ancak 1895 tarihinde gerçekleşen Japon-Çin Savaşı, Çin'in yenilgisiyle neticelenince; ada, Japonya'nın hâkimiyetine verilmiştir. İkinci Dünya Savaşı'na gelindiğinde ise, yenilgiye uğrayan Japonya, adayı tekrar Çin'e devretmek durumunda kalmıştır.

1949 yılında Komünist Parti'nin Çin Halk Cumhuriyeti'ni ilan etmesinin ardından Milliyetçi Parti de adada 1912 yılında kurulmuş olan Çin Cumhuriyeti'nin devam ettiğini ilan etmiştir. Ancak ÇHC, Tayvan'ı kendi egemenliği altındaki bir eyalet olarak görmeye ve ada üzerinde hak iddia etmeye devam etmiştir.

Bugün hâlâ devam eden sorunun temeli buraya uzanmaktadır. Tayvan; Komünist Parti ile Milliyetçi Parti'nin izlediği politikaların çıkmazında varlığını devam ettiriyor.

Çin Devrimi'nden sonra, Tayvan, konum itibarıyla oldukça önplana çıkmış ve ABD gibi bazı büyük devletlerin de ilgi odağı haline gelmiştir. Nitekim ABD, önce Tayvan'ı tanımamış; ancak Kore Savaşı'nın ardından politikasını değiştirerek adayı desteklemeye başlamıştır. 1954 yılında da ABD ile Çin Cumhuriyeti arasında bir savunma antlaşması (US-ROC Mutual Defense Treaty) imzalanmıştır. Söz konusu antlaşmada ABD, Tayvan'ın herhangi bir güç tarafından işgale maruz kalması durumunda bölgenin güvenliğini sağlama garantisini veriyordu.

Soğuk Savaş döneminde dengelerin değişmesiyle beraber Batı, ÇHC ile iyi ilişkiler kurma politikası izlemeye başlayınca, 1971 yılına kadar Çin'i temsil eden siyasi bir otorite olarak tanınan Tayvan, bu tarihten sonra Güvenlik Konseyi ve Genel Kurul'dan çıkarılarak yerini ÇHC'ye bırakmak durumunda kalmıştır.

1987 yılında Tayvan'da çok partili sisteme geçilmesi, bölgede demokratikleşme sürecinin başlangıcı olmuş ve bağımsızlık yanlısı partilerin iktidar olmasıyla birlikte, Tayvan'ın ÇHC'den ayrı ve bağımsız bir devlet olduğu düşüncesi hükümetin ana politikasını oluşturmuştur. Bu durum ÇHC tarafından büyük bir tepkiyle karşılanmış ve olayların gelişimiyle ortaya çıkan Tayvan Boğazı Krizi iki hükümeti adeta savaşın eşiğine getirmiştir. (1995-1996)

Bu kritik noktada ABD, Tayvan'ı destekleyerek silah yardımında bulunmuştur. İyice alevlenen krizde, Çin adaya füze saldırısı tehdidinde bulunmuştur.

Çin, tüm bu tehditleri savunurken diğer yandan da, sorunun barışçıl yollarla çözülmesini öngören söylemleri dile getirmekten geri durmuyordu. Tayvan'ın Çin ekonomisine büyük katkılar sağlaması durumu Çin için adanın hâkimiyetini vazgeçilmez kılıyordu. Nitekim bugün halen adanın ekonomik anlamda büyük katkılar sağlaması, Çin'in bölge üzerindeki siyasi baskısını hafifletmiştir.

Çin'in siyasi ve ekonomik anlamda bölgeyi bir güç unsuru olarak görmesi tarihsel olarak eskiye dayanan bu sorunun halen devam etmesine sebebiyet vermektedir. Siyasi baskı ve ekonomik sömürü bölgenin salâhiyetine engel olmaktadır. Ancak burada farklı küresel güçlerin de olaya müdâhil olmasının payı mevcuttur.

Çin'in Tayvan politikası doğrultusunda, bugün Türkiye de dahil olmak üzere, dünya üzerindeki pek çok devlet, Tayvan'ı resmi olarak tanımıyor. Tayvan, resmi organizasyonlara 'Chinese Taipei' olarak katılıyor ve Birleşmiş Milletler'e üye olabilmek için 1970'lerden bu yana çaba harcıyor.

Doğu Türkistan

Doğu Türkistan, Türkistan'ın bir parçasıdır. Türkistan toprakları, batıda Hazar Denizi'nden, doğuda Altay ve Altın Dağları'na; güneyde Horasan, Karakurum Dağları'ndan, kuzeyde Ural Dağları ile Sibiry'a kadar uzanmaktadır. Doğu Türkistan; Türkistan'ın doğusunda ve Asya kıtasının tam ortasında bulunmaktadır. Güneyde Pakistan, Hindistan, Keşmir ve Tibet, güneybatı ve batıda Afganistan ve Batı Türkistan, kuzeyde Sibiry, doğu ve kuzeydoğuda Çin ve Moğolistan ile sınırdır. Doğu Türkistan'ın büyük bölümü Karakoram, Tanrı Dağları, Tarbagatay ve Altay sıradağları ve Taklamakan Çölü ile kaplıdır.

2.200 yıllık tarihi ile dünyanın en kadim medeniyetlerine ev sahipliği yapan Türkistan toprakları, yıllardır Çin işgali altında işkencelere maruz bırakılmaktadır.

Çin, bölge üzerinde hâkimiyetini, Doğu Türkistan topraklarının Çin'e ait olduğu iddiasına dayandırmaktadır. Oysa tarihî kaynaklar bu iddiayı çürütmektedir. Çünkü Doğu Türkistan, Çinlilerin kendilerini diğer milletlerden gelecek saldırılara engel teşkil etmesi için inşa ettirdiği Çin Seddi'nin dışında kalmaktadır. Tarihte ilk defa Çinliler ile bölgede yaşayan diğer milletler arasındaki resmî sınırı bu set oluşturmuştur.

Bölge stratejik konumu ile Çin için batıya açılan kapıyı temsil etmektedir. Ayrıca Çin, doğal zenginliklere sahip olması nedeniyle de bölge üzerinde önemli planlar yapmaktadır. Yeraltı ve yerüstü zenginliklerinin bol miktarda olmasına rağmen, iki asırdan bu yana süregelen esaret nedeniyle, Doğu Türkistan bugün hala yoksulluk içerisinde yaşamını sürdürmeye çalışmaktadır.

1700'lerin ortalarında Çin işgaliyle karşılaşan Doğu Türkistan direniş göstermiş ve kısa süreli bağımsızlık elde etmişse de, bu bağımsızlık hareketlerinin istikrarı engellenmiştir. Çin'in bölgeyi işgal etmesinin ardından, yaptığı ilk iş bölgenin ismini 'yeni kazanılan topraklar' anlamına gelen 'Sincan' olarak değiştirmesi olmuştur. Ayrıca halkın inançlarına, kültürlerine yönelik uyguladığı tecrit politikasıyla, toplumu asimile etmeye çalışmıştır. Ancak inanç ve kültürlerine son derece bağlı olan Türkistanlılar, değerlerinden taviz vermeyince vahşi işkencelerle karşılaşmışlardır. Zorunlu kürtaj, zorunlu göç politikası, haksız yargılamalarla bölge halkı akıl almaz uygulamalara tabi tutulmuştur.

Çinliler bu uygulamalarıyla kalmamış, Türkistan halkını bölgeden zorla sürmüş ve yerlerine yeni Çinlileri yerleştirerek bölgeyi tamamen kendi toprakları haline getirmeye çalışmışlardır.

Çin'in, Doğu Türkistan'daki insanlık dışı uygulamaları bugün hala devam etmektedir. Söz konusu vahşetin muhatapları ise, Uygurlu Müslüman Türklerin yaşadığı Doğu Türkistan bölgesi olmaktadır.

Çin'in batıya açılan kapısı olması bakımından stratejik bir öneme sahip olan ve yeraltı kaynakları bakımından da oldukça zengin olan Doğu Türkistan bölgesi, 18. yüzyılın ortalarından bu yana Çin'in işgali altında bulunuyor. 1.65 milyon km²'lik yüzölçümüne sahip Doğu Türkistan'da, yaklaşık 50 milyon Uygur Türkü yaşam mücadelesi veriyor.

Doğu Türkistan, Çin propagandaları sayesinde uluslararası arenada 'Xinjiang' -Sincan- (yeni kazanılmış topraklar) olarak tanınmaktadır. Çin, bu propaganda sayesinde dünya kamuoyu tarafından herhangi bir eleştiriye tabi tutulmamakta ve yaşanan insanlık dramının devamını sağlamaktadır.

Çin Komünist rejimi vahşetini hemen her alanda sergilemekten geri durmamaktadır. Okullardan fabrikalara, camilere, sokaklara kadar hayatın her alanında despot iktidarının istikrarını sağlamak için hem kendi vatandaşlarının, hem de başta Doğu Türkistanlı Müslümanlar olmak üzere bütün halkın hayatını cehenneme çevirmiş durumdadır.

Urumçi Olayları

Urumçi, Çin'in kuzeydoğusunda yeralan, Doğu Türkistan olarak bilinen Sincan Uygur Özerk Bölgesi'nin başkentidir. Nüfusu 2,5 milyon kadar olup, yüzölçümü 10.989 km²'dir Şehrin ismi, Mançu İmparatorluğu'nun 1884 yılında Doğu Türkistan istilasını gerçekleştirmesiyle 'Dihua' olarak değiştirilmiştir. 1955 yılında, daha önceden eyalet statüsündeki Doğu Türkistan'ın, Sincan Uygur Özerk Bölgesi olması ile birlikte, başkentin adı da tekrar Urumçi olmuştur. Bölge, Çin'in batıya açılan en önemli güzergâhlarından-
dır.

2009 yılında Doğu Türkistan'ın başkenti Urumçi'de gerçekleşen ve 1.000'in üzerinde sivilin katledildiği olaylar, Çin medyası tarafından Han Çinlileri ile Uygur Türkleri arasında gerçekleşen etnik çatışmalar olarak lanse etti. Olayların ardından bölgenin telefon ve internet kaynaklarını kesen Çin devleti, olayların dünya kamuoyunda yankı bulmasını engellemeye çalıştı.

Çin istilasında bulunan Sincan Uygur Özerk Bölgesi'nin başkenti olan Urumçi'de 2009 tarihinde birçok can kaybına neden olan olaylar meydana gelmiştir. Olaylar Çin medyasında, Hanlar ile Uygur Türkleri arasında yaşanan 'etnik çatışma'lar olarak yansıtılmıştır. Ancak olaylar, 5 Temmuz 2009 yılında Guangdong eyaletinin Şavguan şehrinde Uygur Türklerinden bir gencin bir kadına tecavüz ettiği iddiasına dayandırılarak haksız yere hayatına son verilmesi ile patlak vermiştir. Olaylar 26 Haziran'da, bir oyuncak fabrikasında Uygur gençlerinin öldürülmesi üzerine Urumçi'ye yayılan haberler sonucu, öğrenciler tarafından gerçekleştirilmek istenen protestolardır. Çin yetkilileri söz konusu protestonun barışçı olmadığını açıklayarak sert biçimde tepki göstermiştir.

Çin Haber Ajansı tarafından Uygurlu göstericilerin meydanlarda aşırı tahribat yarattığını ileri sürmüş ve Sincan yönetimi de yaptığı açıklamada, olayların Rabiye Kadir'in önderliğindeki, Dünya Uygur Kongresi tarafından düzenlendiğini iddia etmiştir. Ancak Rabiye Kadir bu iddiaları yalanlamıştır. Bazı uzmanlar Urumçi olaylarının büyümesinin Çin'in 1949'tan bu yana Uygurlara uyguladığı kötü muamele ve asimilasyon politikalarının bir sonucu olduğunu ifade etmiştir.

Çin polisi hedef gözetmeksizin havadan bombalama yapmış, kadınlı-çocuklu guruplar üzerine tankları sürmüştür. Yüzlerce insan bu sokaklarda hayatını feci şekilde yitirmiştir.

Çin medyasına göre yaşanan olaylarda 137'si Han, 46'sı Uygur, 1'i Hui olmak üzere 184 kişi hayatını kaybetmiş, 1680 kişi yaralanmış, 1434 kişi tutuklanmıştır. Dünya Uygur Kongresi lideri Rabiye Kadir ise; Washington'da

yaptığı açıklamada; *"Edindiğimiz bilgilere göre ölü sayısı 1000'in üzerinde, kimileri de 3 bin rakamını telaffuz ediyor"* demiştir.

Olaylardan sonra Çinli yetkililer bölgedeki internet erişimini kapatmış ve telefon servislerini de sınırlandırarak Sincan'da gece sokağa çıkma yasağı ilan etmiştir. Bu şekilde haberleşmeyi engelleyen Çin Hükümeti, olayların dünya kamuoyunda yankılanmasını istemeyerek gelecek olası tepkilerin önüne geçmeye çalışmıştır. Polis, Han Çinlileri ve Uygurların yaşadığı mahalleler arasında güvenlik koridoru oluşturmuştur. Hanların bu koridoru geçerek gece saatlerinde kendilerine saldırdığını ifade eden Uygurlar, ertesi gün protesto gösterisi düzenlemişler, bu arada Han Çinlileri de Hanların tutuklanması nedeniyle polise tepki göstermek amacı ile kalabalık gruplar oluşturmuştur. Olayların sakinleşmemesi üzerine Urumçi'ye 20 bin takviye asker gönderilmiş ve hükümet yetkilileri olaylarda ölümlerin arkasındaki kişilerin idam edileceğini açıklamıştır. Ayrıca Çin Devlet Başkanı Hu Jintao, G8 zirvesi için bulunduğu Roma ziyaretini kısa keserek zirveye katılmadan 8 Temmuz'da Pekin'e dönmek durumunda kalmıştır.

Tursun Gül isimli bir Uygur kadınının 7 Temmuz'da zırhlı araçların önünde tek başına dikilerek yaptığı eylem, Tiananmen Meydanı'nda tankların önüne çıkan Çinlinin hareketine benzetilmiş ve Urumçi başkaldırısının sembolü haline gelmiştir.

Çin'in özellikle Doğu Türkistan'da yaşattığı insanlık dışı eylemleri, bununla sınırlı kalmamakta ve kendi bölgesinde de yoğun biçimde kendini göstermektedir. Genel olarak başta Doğu Türkistan olmak üzere, Tibetliler ve mülteciler üzerinde hakimiyet kurmaya çalışan statüko; toplumu kendi istediği doğrultuda tektipleştirmek için birçok alanda hak ihlallerine imza atmaktadır. Başlıca örnekler arasında; 'zorunlu kürtaj, etnik ayrımcılık, mültecilerin karşılaştığı sıkıntılar, hapishanelerde uygulanan işkence yöntemleri ve haksız gözaltılar' gelmektedir.

Baskıcı hükümet statüko çıkarına ters düşen ve statüko zihniyetinden yana olmayanları sözkonusu uygulamalarla ciddi biçimde mağdur etmektedir. Bu durum aile hayatından, eğitim alanına kadar uzanmaktadır.

Nitekim okullarda çocuklar eğitim görmek yerine, Çin donanmasına malzeme hazırlamakla meşgul olmaktadır. Eğitim kurumlarında çocuklara, çiftçilik, havai fişek çalışmaları ve terzicilik gibi eğitim müfredatı dışında kalan sorumluluklar yüklenmektedir. Ayrıca 2001 yılında bu tarz bir çalışmanın yapıldığı Çin'in doğusunda yer alan Jiangxi eyaletine bağlı Fangling kasabasında yaşanan bir patlamada 50 çocuk ölmüş, birçoğu da ağır şekilde yaralanmıştır.

Öğrencileri son derece tehlikeli işlerde çalıştırabilen ülke yöneticileri, patlamada hayatını kaybeden öğrencilerin ailelerini haberdar ederken de durumu; *"O kadar kötü bir olay değil, olayı bir tür aile planlaması gibi düşünün"* sözleri ile ifade etmişlerdir.

1989 Tiananmen Meydanı Olayları

1919 yılında Tiananmen, Çin halkının Batılı sömürgeci devletlere karşı başlattığı geniş katılımlı demokrasi hareketinin en önemli merkezi olmuştu. Bundan ötürü de Tiananmen Meydanı, Çin halkı için sembolik bir anlam taşıyordu. Gösteri ve anma törenleri için bu meydan tercih ediliyordu. 1989 yılındaki gösteriler ise aslında öğrencilerin taleplerine sıcak bakan ve haklarını gözeten Hu Yaobang'ın anma töreni için gerçekleştirilmişti. Hu Yaobang'ın anılması bir gelenek haline gelmiş ve bu anma törenleri bir süre sonra, üniversitelere bağımsızlık, daha çok demokrasi ve iş imkânı isteyen eylemlere dönüşmüştü.

1978'den itibaren bir devlet adamı olan Deng Xiaoping, Mao tarafından kurulan sistemi esnetecek tarzda, siyasi liberalleşmeyi ve pazar ekonomisine tedrici geçişi öngören bir dizi ekonomik ve siyasi reform gerçekleştirmiş ve bu durum katı sistemi eleştiren öğrenciler için bir destek niteliği taşımıştır. Ancak bu ekonomik ve siyasi reformlarla birlikte hareketlenen öğrenci gösterileri, 1989 yılına geldiğinde iki grubu hükümetle karşı karşıya getirmiştir.

Tiananmen Meydanı'nda gerçekleşen olaylar tarihe kara bir leke olarak düşmüştür. Olay; öğrenciler, aydınlar ve işçilerin, Çin Komünist Partisi'nin baskıcı tutumlarından, ekonomik alanda yapılan reformların işçi sınıfını olumsuz yönde etkilemesinden dolayı, katı siyasi tutumlara bir başkaldırı olarak gelişmiştir. Olayların çıkış noktası Pekin'de Tiananmen Meydanı olmasına rağmen, kısa zamanda protestolar yayılmış ve diğer şehirlere de sıçramıştır. Yaşanan bu hareketlilik ve başkaldırıları basit bir öğrenci eylemi olmaktan çıkıp komünist rejimin varlığını tehdit edince, dikta yöneticiler korkmuş ve hemen ayaklanmayı bastırma girişimlerinde bulunmuşlardır. Pekin'de protestolar, Çin Hükümeti'nin kendi vatandaşları tarafından gerçekleştirilmesi bir önem arzetmeyerek kanlı bir biçimde bastırılmış ve pek çok sivil yaşamını yitirmiştir. Yaşamını yitirenlerin sayısı ÇHC'nin resmi kayıtlarında 200-300 arası iken, Çinli öğrenci örgütlerine ve Çin Kızılhaçı'na göre ise 2000-3000 arasında olmuştur.

1989 yılında Tiananmen Meydanı'ndaki olayların kanlı bir biçimde bastırılmasıyla yaklaşık 3.000 sivil katledildi.

Tibet Sorunu

Çin federal bir yapıyla yönetilmeye çalışılsa da, federe bölgelere büyük oranda baskı uygulamaktadır. Tibet de, Çin'in sözkonusu politikalarına maruz kalan bölgelerden biridir. Resmî kayıtlara göre ülkede 55 farklı etnik grup yaşamaktadır. Etnik gurupların fazla olması nedeniyle ülkede farklı kültürler, farklı gelenekler ve farklı inançlar da mevcuttur. Çin Komünist Partisi, ülkedeki kontrolünün istikrarını kaybetmemek ve sürekli olarak merkeziyetçi yapıyı güçlendirmeye çalışmakta olduğu için zaman zaman baskı yöntemini kullanmaktan çekinmemektedir. Çin, sürekli olarak, halkının demokratik taleplerini bastırmakla ve insan haklarına aykırı hareket etmekle suçlanmaktadır. Bu eleştirilere karşı Çinli Yöneticiler, Çin'in yönetim anlayışına

kimsenin karışmaya hakkının olmadığını, Çin’de uygulanan yönetim tarzının Çinlilerin hayat tarzına uygun düştüğünü belirtmektedirler.

Sincan Uygur Bölgesi’nde yapılan hak ihlalleri aynı şekilde Tibet’te de uygulanmaktadır. Tibet dînî inanışları, kültür ve yaşam biçimiyle Çin’den tamamen farklı olduğu için bağımsızlık için büyük çabalar göstermiştir. Ancak bu noktada bir başarı söz konusu olmayınca, özerklik formülünü gündeme getirmişlerdir. Fakat Çin Komünist rejimi merkezîyetçi yapının sarsılacağı ve diğer bölgelere de örneklik teşkil edeceği öngörüsüyle, Tibet’in bu demokratik taleplerini reddetmiş; ayrıca bu red kararını onaylamayan bağımsızlık yanlılarını da katletmiştir. Bu sebeplerle öldürülme endişesi taşıyan Tibet’in dini lideri Dalai Lama yurt dışına kaçmış ve sürgündeki Tibet Hükümetini kurmuştur. Dalai Lama ve onun oluşturduğu hükümet, dünyanın birçok bölgesiyle temas kurmuş ve onlara Tibetlilerin isteklerinin neler olduğunu açıklamışlardır. Tibet Sorunu, özellikle Çin’i siyasi anlamda sıkıştırmak isteyen Batılı güçler tarafından sürekli olarak Çin’e karşı bir koz olarak kullanılmak istenmiştir.

1989 yılından itibaren Çin, başgösteren olaylara ve yaşanan katliamlara önlem olması için Tibet’le ilişki içersine girme yoluna gitmiş; bölgeye yatırımlar yapmaya başlamıştır. Ancak bu durum Tibet nezdinde olumlu bir sonuç doğurmamıştır. Çünkü bu iyimser tavrın ardında Çin, Tibet halkının inanç ve kültürlerini asimile etme ve kendi istediği bir lider tayin ederek bölgeyi kendi himayesine alma amacı taşımıştır.

Son yıllarda yine gerginliklere sahne olan Tibet’te Budist rahiplerin ön planda olduğu gösterilerde daha fazla demokrasi talep edilmiş; ancak bu talepleri yüzünden birçok insanın yaşamına son verilmiştir.

Nitekim bugün kendisini yabancı medyaya kapatan Çin Hükümeti sayesinde insanların hangi koşullarda yaşadığı, hangi işkencelere maruz bırakıldıkları ve bu insanların ne kadarının yaşamını yitirdiği tam olarak bilinmemektedir.

Uygur Mülteciler Sorunu

5 Temmuz 2009’da Urumçi’de yaşanan olaylar üzerine ülkelerini terk etmek zorunda kalan 27 Müslüman Uygur Türk, meşakkatli ve hayli uzun süren bir yolculuğun ardından Kamboçya Krallığı’na sığınmış ve BM’ye mültecilik başvurusunda bulunmuştur. Ancak BM kararını henüz açıklamadan, Çin Hükümeti, Kamboçya Krallığı’ndan mültecilerin iade edilmesini talep etmiştir. Kamboçya Krallığı bu talebi reddetse de bir süre sonra mültecileri iade etmek durumunda kalmıştır.

Bazı sivil toplum örgütleri, insan hakları savunucuları bu mültecilerin madî-mânevî emniyetinden endişelenmiş ve aralarında gerekli görüşmeleri yaparak dünya kamuoyunu bu olaylardan haberdar etmeye, uluslararası kuruluşları bu noktada Kamboçya Krallığı’na yaptırım uygulamaya çalışmıştır. Kamboçya Krallığı mültecilerin idam edileceğini ve işkenceye maruz bırakılacaklarını bilmesine karşın, mültecileri iade etmiştir.

Tibet de, tıpkı Doğu Türkistan gibi Çin’in işgali altında bulunuyor.

Bugün bütün dünya devletlerinin Çin Halk Cumhuriyeti'nin masum insanlara uyguladığı vahşete duyarsız kalması ya da herhangi bir yaptırıma tâbî tutmayarak sloganik söylemlerin ötesine varmayan tepkiler göstermesi, Komünist rejimin insanlık dışı işkenceleri istediği biçimde gerçekleştirmesini beslemektedir. Özellikle Müslümanlara yapılan katı uygulamalar masum insanların günlük hayatının bir parçası durumuna dönüşmüş ve bölge ağır şartlar altında varlığını güç-bela devam ettirmeye çalışmaktadır. Yaşanan insanlık dramına başta BM'nin ve diğer uluslararası kuruluşlarını sessiz kalması yahut herhangi bir yaptırım uygulamasının sözkonusu dahî olmaması zihinlerde yer eden cevapsız sorulardan biri olma durumunu korumaktadır.

Bugün Çin'de liberal ve demokrat olma propagandaları yapılırken, Çin'in yaşattığı uygulamalar, komünist parti zihniyetinin halen değişmediğinin, aksine her gün artarak devam ettiğinin bir göstergesi. Yapılan propagandalar ise içi boş söylemlerden öteye geçmemektedir.

Bugün Çin'de hukûkî olarak işkencenin yasak olması özellikle Doğu Türkistan'da yapılanlara engel olmamaktadır. Çünkü işkence ve hak ihlalleri Çin'in devlet politikası haline gelmiştir. Bugün Çin'de kesintisiz olarak yaşanan uygulamalar her ne kadar basından uzak tutularak gözlerden uzak biçimde yapılsa da, insan hak ve hukuk derneklerine çok sayıda bilgiler örnekleriyle ulaşmaktadır. Hatta işkence ve kötü uygulamalardan ötürü çok sayıda kişinin hayatını kaybettiği de bildirilmektedir.

Son yıllarda Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyi üyeliğine seçilen Çin, uluslararası insan hakları sözleşmelerindeki yükümlülüklerini yerine getirme sözü vermiş ve Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Liu Ciençao, Çin'in Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyi üyeliğine seçilmesiyle ilgili olarak yaptığı açıklamada, hükümetin insan hakları ve temel özgürlüklerin geliştirilmesi ve korunması taahhüdünde bulunduğunu belirterek, Çin'in BM İnsan Hakları Konseyi'nin kurulmasını desteklediğini ve bu aşamaya gelinmesinde olumlu katkıları bulunduğunu açıklamıştır. Çin'in konseyin bir üyesi olarak kendi topraklarında insan haklarını geliştireceğini ve diğer ülkelerle de işbirliği yapacağını söyleyen Liu, konseyin insan haklarının dürüst, nesnel ve âdil şekilde ele alınmasını destekleyeceklerini ifade etmiştir. Çin halkının siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel haklarına önem verdiğini belirten Liu, Çin'in farklı medeniyetler, kültürler ve dinler arasındaki diyalog ve işbirliğini de ilerletmeye çalışacağını belirterek uygulanan vahşete kılıf uydurma yoluna gitmiştir.

Tüm bu bilgiler bir kez daha göstermektedir ki Çin; insanlığa büyük bir dram yaşatmaktadır. Zorunlu kürtaj uygulaması da Çin'in daha uzun vadeli planlar yaptığının göstergesidir. Nitekim medya, basın özgürlüğü ve sivil eylemleri engellemesi uzun vadeli planlarını kolaylıkla gerçekleştirmesine fayda sağlayacağı için, Çin bu politikayı elinden geldiğince uygulamaya çalışmaktadır.

DANIMARKA

GİRİŞ

Danimarka bugün AB ülkeleri arasında yer alan müreffeh ülkelerden biridir. Ülke, diğer Avrupa ülkeleriyle birlikte gerçekleştirilen sömürgecilik hareketlerinde başta gelen isimler arasında yerini almaktadır.

Tarih boyunca sürdürülen sömür faaliyetleri ve sömürgecilere verilen destek bir tarafa, Danimarka'da, yabancı uyruklulara ve farklı inanç sahiplerine karşı sergilenen aşırı saldırgan tutumlar da gündeme getirilmesi gereken konuların başında gelmektedir.

DANİMARKA'NIN KISA TARİHİ

Başkenti Kopenhag olan Danimarka, Kuzey Avrupa'da yeralan bir ülkedir. Grönland ve Faroe Adaları da, anayasal monarşi ile yönetilen Danimarka'nın egemenliği altındadır. İzlanda ise 1944'e dek Danimarka'nın egemenliği altında kalmıştır.

Danimarka'nın büyük bir bölümü Jylland yarımadası üzerindedir. Başkent, Danimarka adalarının 2. büyüğü olan Sjaelland'ın üzerinde kurulmuştur. Sjaelland, dar bir boğaz olan Sont Boğazı ile İsveç'ten ayrılır. Ayrıca, (bir köprü ile Jylland'a bağlı olan) Fyn, Lolland, Falster, Langeland ve Baltık Denizi'ndeki Bornholm adaları da Danimarka'ya aittir. Ülkenin güney komşusu Almanya, doğu komşusu da İsveç'tir.

Danimarka 1973'ten beri Avrupa Birliği üyesidir.

8-11. yüzyıllar arasında Danimarka'ya hâkim olan ilk kavim Vikinglerdir. Bu yüzyıllardan itibaren savaşçı olarak bilinen Vikingler, batıda Britanya, İzlanda, Grönland ve Kuzey Amerika'ya kadar ulaşarak sömürgeler kurmuştur. İngiltere'nin büyük bir bölümü bu dönemde Viking egemenliği altında kal-

mıştır. Doğuda ise Karadeniz ve Hazar Denizi kıyılarına kadar uzanan yerleşim birimleri kurmuşlardır.

Danimarkalı I. Harald 980 yılında ilk defa olarak Danimarka ve Norveç'i birleştirerek bir krallık kurmayı başarmış ve Alman misyonierlerin etkisiyle, Hristiyanlığı da kabul etmiştir. 1363 yılında Danimarka kralı IV. Valdemar'ın kızı I. Margrete, Norveç kralı VI. Håkon'la evlenerek iki ülkeyi bir bayrak altında birleştirmişlerdir. 1397 yılında İsveç, Norveç, Danimarka ve sömürgeleri (Faroe Adaları, İzlanda, Grönland ve Finlandiya) birleşerek Kalmar Birliği adı altında büyük bir İskandinav İmparatorluğu oluşturmuşlardır.

1521 yılında İsveç, Kalmar Birliği'nden resmen ayrılmış ve bu arada İskandinav ülkeleri Martin Luther tarafından Almanya'da başlatılan Protestan Reformu ile sarsılmıştır. Danimarka ve Norveç, 19. yüzyılın başlarındaki Napolyon Savaşları'na kadar birlikte hareket etmeye devam etmişlerdir. Danimarka'nın müttefiki olan Fransa savaşı kaybedince, Danimarka 1814 yılında imzaladığı Kiel Antlaşması uyarınca savaşı kazanan tarafın üyesi olan İsveç'e Norveç'i bırakmak zorunda kalmıştır.

Danimarka I. ve II. Dünya Savaşları'nda tarafsız kalmış, ancak 9 Nisan 1940 tarihinde Nazi Almanyası tarafından işgale uğramıştır. Buna karşılık Birleşik Krallık ordusu Faroe Adaları ve İzlanda'yı işgal etmiştir. İzlanda, 17 Haziran 1944 tarihinde bağımsızlığını ilan ederek Danimarka'dan ayrılmış; Faroe Adaları ise 1948'de Danimarka'ya geri verilmiştir.

Dünya savaşlarından sonra Danimarka tarafsızlık siyasetine son vermiştir. 1945 yılında Birleşmiş Milletler'e üye olan Danimarka, 1949 yılında NATO'nun da kurucu üyelerinden biri olmuştur.

ÜLKE DIŞI İHLALLER

İzlanda

İzlanda, Atlas Okyanusu'nun kuzeyinde Grönland'ın güneydoğusu ile Norveç ve Britanya Adaları'nın arasında yeralan bir ada ve Avrupa ülkesidir. 861 yılında Norveçliler tarafından keşfedilen adaya ilk kez 9. ve 10. yüzyılda Norveç'ten gelen Vikingler yerleşmişlerdir. Bu toplulukların önderleri birleşerek 930 yılında parlamentonun ilk örneği sayılabilecek Althing'i meydana getirmişlerdir. İç anlaşmazlıklar sonucu ada bağımsızlığını kaybetmiş ve 1262 yılında Norveç'in egemenliği altına girmiştir. Ancak 14. yüzyılda Norveç'in Danimarka'ya bağlanmasıyla, ada, Danimarka'nın hâkimiyeti altına girmiştir.

Danimarka, önceleri adadan sadece ticârî yönden faydalanırken, daha sonra İzlanda'yı tamamen idaresi altına almıştır. Ekonomik ve sosyal yönden bölge hâkimiyetini bütünüyle elde etmek isteyen Danimarka, 1551 yı-

linda Protestanlık mezhebini de zorla kabul ettirdikleri İzlanda'yı, 1662 yılında da Danimarka Kralına bağlılık yemini etmek durumunda bırakmışlardır. Bu yolla İzlanda halkı geleneksel ve kültürel olarak sindirilmiş, Danimarka hükümetinin öngördüğü biçimde şekillendirilmeye çalışılmıştır.

19. asırda yükselen milliyetçilik hareketiyle beraber İzlanda, Danimarka'ya bağlı bir devlet hâline gelmiştir.

1941 yılında Amerikalılar bölgeyi devralmışlardır. 1941 yılında Althing, Danimarka ile bağlarını koparma kararı almış ve 1944 yılı Mayıs ayında halkoyuna sunulan yeni anayasa oylandıktan sonra, 17 Haziran'da cumhuriyet ilan edilmiştir. 17 Haziran 1944'te, Amerika Birleşik Devletleri, İzlanda'yı ilk tanıyan ülke olmuştur. İzlanda'nın NATO'ya üyeliği de 1949 yılına denk gelmektedir.

İzlanda dışında, Atlas Okyanusu'nun kuzeyinde, 2 milyon km²'yi aşan yüzölçümü ile kuzey kutbundaki en büyük buz örtüsüyle kaplı olan Grönland ve Faroe Adaları da Danimarka sömürgesidirler.

ÜLKE İÇİ İHLALLER

Danimarka'da kendini yoğun biçimde gösteren iç sorunlardan biri, ülkeye sığınan ya da sığınma talebinde bulunan mültecilere yönelik insan hakları ihlalleridir. Mültecilerin maruz bırakıldığı bu ihlallerde, insanlar günlük hayat içerisinde sık sık ayrımcılığa tabi tutulmakta ve zor şartlar altında yaşam mücadelesi vermektedirler. Bu ayrımcılıklar arasında en belirgin olarak ırkçılık göze çarpmaktadır. Bununla beraber, inanç özgürlüğüne karşı yapılan baskı ve kısıtlamalarda Müslümanların ibadet alanları büyük ölçüde daraltılmaktadır. Öte yandan, Alman mültecilere karşı vaktiyle gerçekleştirilmiş olan soykırımda, onbinlerce kişinin hayatına son verilmiştir.

İrkçılık ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonu (ECRI) tarafından 16 Haziran 2000 tarihinde yayımlanan Danimarka raporunda şu satırlar yer almıştır:

"Danimarka'da özellikle göçmenler, sığınma talebinde bulunanlar ve mülteciler ırkçılığa ve ayrımcılığa hedef oluyor. Özellikle Somalililer ve Müslümanlar olarak algılananlar bundan en çok etkilenenler olmakta. Gazeteciler, politik şahsiyetler ve aydınlar gibi kamuoyu oluşturan kişiler tarafından Müslümanlar hakkında önyargılar, kötü örnekler, aşırı genellemeler ve yanlış fikirler yayılıyor. Bunun sonucunda Müslümanlar; ikamet, iş ve kamuya açık alanlar konusunda ciddi problemler yaşıyor. İbadet konusunda da, bazen idarî bazen de bireysel engellemelere maruz kalıyorlar. Bazı medya organları, sansasyon yaratmak amacıyla yabancıların veya azınlıkların karıştığı olayları önyargılı ve abartılı biçimde lanse ediyor. Danimarka vatandaşlarının karıştığı olaylarda aynı tutum gözlenmiyor. Nüfusun %7'sini yabancı asıllıların

Mülteciler ayrımcılığa ve ırkçı saldırılara maruz kalırken, ülkede yaşayan Müslümanlar da, özellikle 11 Eylül olayları sonrasında, inanç özgürlüğü noktasında kısıtlamalarla karşılaşılıyor.

Danimarka'da yayın yapan Jyllands Posten isimli gazetesinin 2005 yılında yayımladığı Hz. Muhammed'i terörist olarak gösteren karikatürler, İslam dünyasında büyük tepkiyle karşılandı. Büyük bir saygısızlık ifadesi olan söz konusu karikatürleri 'ifade özgürlüğü' kapsamında değerlendiren gazete, 'Danimarka hukukuna aykırı bir şey yapmadığını' savundu. Gazeteye destek veren Fransa, Almanya, Hollanda, Norveç, İtalya ve İspanya'da yayın yapan bazı gazeteler de karikatürleri yayımlayarak bu saygısızlığa ortak oldular.

oluşturduğu Danimarka'da etnik ve dinî çeşitliliğin artması, medyanın olumsuz tavrı sonucunda Danimarka'nın kültürel ve dinî homojen yapısına karşı bir tehdit olarak algılanıyor..."

Martin Burcharth, 12 Şubat 2006'da New York Times'da yayımlanan bir yazısında, Danimarkalıların bu İslam ve göçmen karşıtı bakışını şöyle anlatmıştır:

"Danimarka'nın 'Sosyal Demokrat yönetimler sayesinde demokrasinin ve demokratik hoşgörünün zirvesi olduğu'na dair global bir inanç vardır. 1943 yılında, Danimarkalı Musevilerin neredeyse tamamını, savaşa katılmayan İsveç'e kaçıarak toplama kamplarından kurtarması ile bu ünü perçinlenen Danimarka'da bu inancın aslında sadece bir efsane olduğunu söylemek mümkün. Biz Danimarkalılar, yıllar içinde giderek daha fazla yabancı düşmanı olduk. [Muhammed'e ilişkin] Karikatürlerin basılmasının sansür ve düşünce özgürlüğüyle bir ilgisi yoktu. Bunu Danimarka'daki Müslüman olan her şeye karşı dirençli bir düşmanlık atmosferinin bilincinde değerlendirmek sağlıklı olacaktır. 5,4 milyon nüfuslu Danimarka'da topu topu 200,000 Müslüman vardır; ama bundan 40 yıl önce, ülkede hemen hiç Müslüman yoktu. O sebeple, pek çok Danimarkalının İslam'ı Danimarka kültürüne karşı bir tehdit olarak gördüğüne şaşmamalı. Müslümanlara 20 yıl boyunca Danimarka'da cami yapma izni verilmedi. Hâlihazırda Danimarka'da bir Müslüman mezarlığı da yoktur ve Müslüman mezarlığına gömülmek isteyenlerin cesetleri, ülkelerine geri gönderilmek zorundadır. Muhammed karikatürlerine karşı sokak gösterileri olduğunda, Danimarka basını ve halkının büyük çoğunluğu, bu gösteriyi düzenleyenlerin Danimarka vatandaşlığının tekrar gözden geçirilmesi gerektiğini savundular."

Özellikle 11 Eylül'den sonra, Avrupa Birliği illegal göçmenlere karşı savaşmayı, El Kaide üzerinden İslam ile savaşmak olarak algılamaya başlamıştır. 1995 yılında Pia Kjaersgaard tarafından kurulan Danimarka Halk Partisi, göçmen yasalarının sıkılaştırılması ve tüm mültecilerin ülkelerine geri gönderilmesi kampanyasını başarıyla yürütmüş ve bu şekilde parlamento'ya girmiştir. Kjaersgaard 1998 yılında *Politiken* gazetesine verdiği bir röportajda şöyle demiştir:

"İrkçi olmak bir suç, korkunç bir şey ve hakkında okuduklarımdan dolayı Fransa'daki Jean-Marie Le Pen'den hoşlanmıyorum. Ama Müslümanların bir sorun olduğunu düşünüyorum tabi. Sizin ve benim gibi iyi insanlar onlar da aslında. Ama Hristiyan bir ülkede bu denli fazla Müslüman olması bir sorun. Bir zamanlar Yahudiler de vardı, onlar da iyi işler yapmışlardı aslında."

Müslümanları 'kanserli bir tümör'e benzeten ve mültecilere karşı sert bir söylem ifade eden, aşırı sağcı Danimarka Halk Partisi'nin lideri Pia Kjaersgaard, oyların %13,8'ini alarak 25 milletvekiliği kazanmıştır. Bu Müslümanlara karşı gelişen düşmanlık, Danimarka'da dünyadaki en katı mülteci yasaların uygulanmasına neden olmuştur.

Danimarka özellikle son yıllarda, Müslümanların inançlarını yoğun biçimde yargılamakla beraber, Müslümanların kutsal bir eylem olarak gerçekleştirdikleri Kurban Bayramını 'vahşet' olarak nitelendirmektedirler. Ancak bu karalamayı yaparken kendi ülkelerinde erişkin olan erkek çocuklarının erişkinliklerinin ispatı olarak düzenli bir biçimde gerçekleştirdikleri yunus katliamını bayram havasında geçirmektedirler. Bu durum, uluslararası kamuoyunda bazı sivil örgütler tarafından kınansa da devletler bazında ciddi bir yaptırıma tâbî tutulmamaktadır.

Danimarka'nın Alman Mültecilere Karşı Uyguladığı Soykırım

II. Dünya Savaşı sonunda Sovyet ordusundan kaçan 80.000'i 15 yaşın altındaki 250 bin Alman, Danimarka'ya sığınmıştır. Alman mülteciler 142 adet toplama kampında insanlık dışı şartlar altında ikamete tâbî tutularak çeşitli şiddet olayları yaşamışlardır. Mültecilerin kendi aralarında dahi iletişim kurmaları yasaklanmıştır. Danimarkalı doktorlar, salgın hastalıklara bilerek müdahale etmemişlerdir. Hastalıklar giderek yayılmış ve bunun sonucunda yaklaşık 6 ay içinde 7.859'u çocuk 13.741 kişi hayatını kaybetmiştir.

Karikatür Krizi

Karikatür krizi, Danimarka'da Jyllands Posten isimli gazetenin, 2005 yılında İslam peygamberi Hz. Muhammed'in karikatürlerini bir seri olarak yayımlamaya başlaması sonucu çıkmıştır. Söz konusu karikatürler, aşağılayıcı ve oldukça saldırgan içeriklere sahiptir. Karikatürlerden birinde Hz. Muhammed terörist olarak gösterilmiştir. Yaşanan bu durumu görüşmek üzere, başta Türkiye elçiliği devreye girmiş ve Danimarka başbakanı ile görüşme talep etmiş, ancak bu talep Danimarka hükümeti tarafından reddedilmiştir. Müslüman ülkeler ve gruplar, karikatürlerin hakaret içerdiğini, tüm Müslümanları terörist göstererek halklar arası önyargıları arttırdığını öne sürmüşler; ancak buna karşın gazete ve Danimarka yönetimi ifade özgürlüğünü gerekçe göstererek, herhangi bir önlem almayı kabul etmemiştir.

Danimarka gazetesine destek vermek için Fransa, Almanya, Hollanda, İtalya ve İspanya'da 7 ayrı gazete de bu karikatürlere sayfalarında tekrar yer verince Müslümanlar 2006 yılında dalga dalga tüm dünyaya yayılan tepkiler göstermişlerdir. Bazı Müslüman ülkelerde, halkı sindirmeye çalışan güvenlik güçlerinin, halkın üzerine ateş açması sonucunda can kayıpları yaşanmıştır. Bush yönetimi, yaşanan bu can kayıpları ve gerilimden İran ile Suriye'yi sorumlu tuttuğunu açıklamıştır.

Faroe Adaları sahillerinde geleneksel olarak düzenlenen bir organizasyonla, her yıl onlarca yunus balığı vahşice öldürülüyor. Bu kanlı eğlence, ülkedeki gençlerin erişkinliklerini ispatlayacağı bir platform olarak algılanıyor.

2. Dünya Savaşı sonunda Sovyet ordusundan kaçan 80 bini 15 yaşının altındaki 250 bin Alman, Danimarka'ya sığındı. Ağır şartlar altındaki 142 adet toplama kampında ikamete tabi tutulan sığınmacılar çeşitli şiddet olaylarıyla karşılaştı. Danimarkalı doktorların müdahale etmediği salgın hastalıklar neticesinde, 6 ay içerisinde 8 bini çocuk yaklaşık 15 bin kişi yaşamını yitirdi.

SONUÇ

Müttefiklerinin izlemiş olduğu politikayı takip eden Danimarka'da, bugünkü mevcut refah seviyesinin tohumları sömürü hareketleriyle birlikte atılmıştır. ülkenin ekonomik seviyesinin yükselmesinin ardından kendisine ileri düzeyde bir medeniyet kılıfı biçmiştir. Yukarıda verilen bilgiler ışığında Danimarka'nın sömürü hareketleri dışında, ülke içinde gerçekleştirdiğı hak ihlalleri de yoğun biçimde kendini göstermektedir.

Danimarka güç yetirebildiğı birtakım adaları sömürge haline getirerek ekonomik anlamda büyük kârlar elde ederken, bölge halklarının yaşam alanlarının daralması kaçınılmaz olmuştur.

Ülkenin çarpıcı özellikleri arasında yer alan 'ırkçı yaklaşımlar', vaktiyle Sovyet Ordusu'ndan kaçan ve büyük çoğunluğu çocuklardan oluşan savunmasız Alman mültecilere karşı da sergilenmiş ve Alman mültecilerin insanlık dışı şartlar altında hayatta kalma mücadelesi vermesine ve binlercesinin yaşamını yitirmesine sebep olmuştur.

Danimarka'nın diğeri bir saldırgan tutumu da özellikle 11 Eylül'den sonra Müslümanları hedef almaktadır. Hakaret içerikli söylemler, ayrımcılık, toplumdan tecrit edici yoğun baskı faaliyetleri ve ötekileştirme hareketleri Danimarka'da sık karşılaşılan durumlar haline gelmiştir.

Danimarka Müslüman halkın dini inancının bir simgesi olan Kurban Bayramı'nı sert biçimde eleştirirken, masum hayvanları gereksiz yere acımasızca katletmekten geri durmamaktadır.

FRANSA

GİRİŞ

21. yüzyılda büyük devletler 'insan hakları, demokrasi, eşitlik' sloganlarını atmaktan çekinmemekle beraber, dünya üzerinde halen devam etmekte olan ihlalleri ve ihlalcileri gözardı etmiş durumdadırlar. Emperyalist Devletler çıkarları uğruna hak ihlallerini gerçekleştirmeyi meşrû saymışlardır. Geçmişte insanlığa yaşattıkları katliamları unutmakla kalmayıp, bu suçlamaları reddetmişlerdir! Üstelik bu katliamlar Ortaçağ'ın karanlık zihniyetiyle değil, modern çağların aydınlanmacı felsefesiyle, insan hakları, uluslararası hukuk gibi kavramların, bütün dünya kamuoyunun literatürüne girdiği bir dönemde gerçekleştirilmiştir.

Demokrasi ve insan hakları bağlamında, her fırsatta 'Dünya Barışı'na (!) katkıda bulunmaya çalıştıklarını dile getiren, Batılı sömürgeci devletlerden biri olan Fransa'nın gerçekleştirdiği hak ihlallerini ve bu ihlallerin ardında yatan niyeti anlamak için Fransa'nın tarihsel anlamda sömürgeci ilişkilerine bakmak gerekmektedir. 'Coğrâfi keşifler'e dayanan bu hareketler, Fransa'yı, zamanla İngiltere'den sonra 2. büyük sömürgeci devlet konumuna getirmiştir.

Tarihin karanlık sayfalarında yer tutan, bu üstlenilmeyen ihlallere ışık tutmak, dünyaya sömürge zihniyetiyle bakan ülkelerin sicillerinin temiz olduğunu ve bu kirliliğin hangi çıkarlara hizmet ettiğini kamuoyuna bildirmek ve dünya halklarını bu noktada aydınlatmak sosyal sorumluluğumuz dâhilindedir.

FRANSA'NIN KISA TARİHİ

Bir ülke olarak Fransa tarihinin başlangıcı, 843 tarihli Verdun Antlaşması uyarınca Karolenj İmparatorluğu'nun '*Doğu Frank Krallığı, Batı Frank Kral-*

lîği ve Orta Frank Krallığı' olarak üçe ayrıldığı döneme denk gelmektedir. Çağdaş Fransa'nın temelleri, bugünkü Batı Frank Krallığı üzerine kurulmuştur.

17. yüzyılda kral XIV. Louis yönetiminde, devlet en parlak dönemini yaşamıştır. Bu süreçte Fransa, Avrupa kıtasının en kalabalık ülkesi hâline gelmiş ve Avrupa politikası, ekonomisi ve kültürü üzerinde en etkili aktörlerden biri olmuştur. Fransızca, dönemin diplomasi dili olmuş ve uzun süre bu özelliğini korumuştur. Fransız bilimsanları 18. yüzyılda büyük bilimsel buluşların altına imzalarını atmışlardır. Ayrıca Fransa bu dönemlerde Afrika, Amerika ve Asya kıtalarında birçok sömürgeler edinmiştir.

Krallıktan cumhuriyete

Fransa'da krallık sistemi, 1789 yılında gerçekleşen Fransız Devrimi'ne kadar hüküm sürmüştür. Fransız Devrimi sırasında, dönemin Fransa Kralı XVI. Louis ve eşi Marie Antoinette ile ilişkili olduğu düşünülen yüzlerce Fransız vatandaşı öldürülmüştür. Kısa süreli yönetim tecrübelerinden sonra Napolyon Bonapart, 1799'da cumhuriyetin kontrolünü ele geçirmiş ve kendisini önce *Birinci Konsül*, daha sonra, günümüzde Birinci İmparatorluk (1804–1814) adıyla anılan devletin imparatoru olarak ilan etmiştir.

1815 yılında yapılan Waterloo Savaşı'nda Napolyon'un son yenilgisinden sonra Fransa'da krallık yönetimine geri dönülmüştür. Ancak bu kez kralın yetkilerine anayasal kısıtlamalar getirilmiştir. 1830 yılında çıkan ve sivil ayaklanma olan Temmuz Devrimi'yle anayasal krallığa dayanan Temmuz Monarşisi getirilmiştir. Bu yönetim biçimi 1848 yılına kadar sürmüştür. Bu arada kurulan İkinci Cumhuriyet oldukça kısa süreli olmuş ve 1852 yılında III. Napolyon, İkinci İmparatorluğu kurunca yıkılmıştır. 1870 yılında başlayan Fransa-Prusya Savaşı'nda yenilen III. Napolyon, bunun üzerine tahttan indirilmiş ve bu yönetim rejimi de Üçüncü Cumhuriyet'in kurulmasıyla feshedilmiştir.

II. Dünya Savaşı sonrasında Dördüncü Cumhuriyet kurulmuş ve Fransa'nın dünya siyasi ve ekonomik politikalarında etkili bir güç olarak kalabilmesi için ülkenin mevcut durumunun korunmasına çalışılmıştır.

O dönemde pied-noir (siyah ayak) adı verilen milyonlarca Avrupa kökenli Cezayirli, Cezayir'in kontrolünü bırakıp bırakmama konusunda Fransa'da büyük tartışmalara neden olmuş ve ülke bir iç savaşın eşiğine gelmiştir. 1958 yılında istikrarsız ve zayıf durumda bulunan cumhuriyetin yerine, yeni bir anayasa oluşturulması öngörülmüş, cumhurbaşkanının yetkilerini artıran ve günümüzde de hâlâ süren Beşinci Cumhuriyet'in kurulması kararına varılmıştır. Kurulan bu son cumhuriyetin başkanlığına Charles de Gaulle geçmiştir.

Fransa, dinî hukuk kurallarını tanımayan laik bir devlet yapılanmasına sahiptir. Bu bağlamda Fransız yasaları hazırlanırken herhangi bir dinî inanç

ya da değere göre hareket edilmez. Fransa'da tanrıya ya da dinlere hakaret etmek serbesttir. 1791'de de cinsel eylemleri kısıtlayan yasaların kaldırılmasıyla, Fransa hukukunda dinle ilintili herhangi bir yasa kalmamıştır.

Fransa, BM kurucu üyelerindendir ve elinde bulundurduğu koşulsuz veto hakkıyla Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin de dâimî üyelerinden biri durumundadır. Dünya Ticaret Örgütü, Pasifik Topluluğu ve Hint Okyanusu Komisyonu'nun da üyesidir. Karayip Ülkeleri Birliği'nin işbirlikçi üyesi ve tümüyle ya da kısmen Fransızca konuşan ülkelerin oluşturduğu Uluslararası Frankofoni Örgütü'nün öncül bir aktörüdür.

Fransa'nın dış ilişkileri büyük ölçüde kurucu üyesi olduğu Avrupa Birliği politikalarıyla şekillenmektedir. NATO üyesi de olan Fransa, Charles de Gaulle döneminde alınan kararla NATO'nun askerî kanadına katılmamayı tercih etmiştir.

Fransa, askerî alanda halen dünyanın ve Avrupa'nın en güçlü ülkelerindendir. Günümüzde Fransa; ABD, Rusya Federasyonu ve Çin Halk Cumhuriyeti'nden sonra dünyanın en büyük dördüncü nükleer gücünü elinde bulundurmaktadır. Ayrıca Fransa, 350 bin kişilik askerî personele sahiptir.

Fransız Sömürge İmparatorluğu 19. ve 20. yüzyılda Britanya İmparatorluğu'nun ardından dünyanın ikinci büyük sömürge imparatorluğu olmuştur. Fransız Sömürge İmparatorluğunun yüzölçümü, anavatan ile birlikte 1900 - 1930 yılları arasında 13.000.000 km²'ye ulaşmıştır. Bu büyüklük dünyadaki karaların toplam yüzölçümünün % 8,6'sını teşkil etmektedir.

ÜLKE DIŞI İHLALLER

Cezayir Katliamı

1830 yılında Fransızlar, kurmak istedikleri Büyük Fransız İmparatorluğu'na Cezayir'i dâhil etme amacı güderek, Müslüman Cezayir halkının direnişini kırmak ve bağımsızlık yanlısı direnişlere desteklerini engellemek için, askerî, siyasi, dînî, ekonomik ve kültürel yönden bütün değerlerini yok sayma adına şiddetli baskılar ve işkenceler uygulamıştır. Fransa bu yolla bölge halkını tamamıyla pasifize etmeye çalışarak planlarını sürdürmeyi hedeflemiştir. Nitekim Cezayir'in en güzel yerleşim bölgelerini işgal etmiş, Avrupalı göçmenleri buralara yerleştirmiştir. Fransa, yerleştirme politikasını yürütürken, bu durum Avrupa'da büyük göçlere sebep olmuş ve Avrupa'dan Cezayir'e göçlerin büyük ölçüde arttığı gözlemlenmiştir.

Cezayir 1830'dan 1962'ye kadar 132 yıl boyunca Fransa'nın işgalinde kalmıştır. Bu süreçte Cezayir halkı belli aralıklarda bağımsızlık savaşları vermiştir. Savaşın en yoğun biçimde yaşandığı dönem ise 1954-1962 arasında gerçekleşen Büyük Bağımsızlık Savaşı dönemidir. Bu dönemde Fransız işgalcilerin katlettiği insan sayısı yaklaşık 1,5 milyondur.

Fransa, dünya tarihinin en büyük soykırımlarından birini gerçekleştirdiği Cezayir'de, yaklaşık 150 yıl süren işgali boyunca 1.5 milyon insanı katletti.

İsrail devleti bu süreci yakından takip etmiş, ayaklanmalar döneminde, Fransız Sömürge Yönetimine aktif olarak destek vermiştir. Bununla beraber, İsrailli askeri uzmanlar, gerilla savaşında tecrübesiz olan Fransız birliklerine askerî eğitim vermiş ve S. Steven tarafından kaleme alınan 'The Sypmasters of Israel' adlı kitabında bildirdiğine göre, iki İsrailli general Cezayir'e gitmiştir. Ayrıca Sylvia K. Crosbie, 'The Tacit Alliance' isimli eserinde Cezayir ayaklanması boyunca Fransa ve İsrail'in tam bir 'ittifak' halinde olduklarına dikkat çekmiştir.

İşkence tekniği uzmanı Fransız Emekli Tuğgeneral Paul Aussaresses hatıralarında, görevde iken (1955) en az 1509 kişiyi yargısız infaz ettiğini itiraf etmiş ve bundan pişmanlık duymadığını belirtmiştir.

Tunus İşgali

Tunus, gerek Akdeniz ve Kuzey Afrika hâkimiyeti ve gerekse Avrupa'nın Afrika ile olan münasebetleri bakımından oldukça stratejik bir öneme sahiptir. Tunus'un coğrâfi konumu, göçebe Berberilerden sonra, daha çok deniz yoluyla gelen çeşitli etnik toplulukların ülkeye yerleşmesinde en büyük faktörü teşkil etmiştir.

19. yüzyılda eski gücünü kaybetmiş Osmanlı İmparatorluğu hâkimiyetinde bulunan Tunus, Osmanlı İmparatorluğu'nun zayıflığını kullanmak isteyen İngiltere ve Fransa'nın avlamak istediği bir bölgeydi. İngiltere 1878 yılında Kıbrıs'ı ele geçirince, Tunus'u Fransa'ya bırakmıştır. Fransa, bazı Tunuslu aşiretlerin (Krumirlerin) Cezayir topraklarına yaptıkları akınları ve bazı toprak taleplerini bahane ederek 1881 yılında Tunus'a asker çıkarmıştır. Fransa; Cezayir'de uyguladığı baskı ve şiddeti Tunus'ta da yapmaktan geri durmamış, bölgeyi kan gölüne çevirmiştir. Tunus'taki Fransız işgali 78 yıl sürmüştür.

1930'larda Habib Burgiba önderliğinde Tunuslular bağımsızlık mücadelesine başlamışlardır. İkinci Dünya Savaşı esnasında Tunus bir savaş alanı olmuş, harpten sonra Burgiba, Yeni Destur Partisi'ni kurarak bağımsızlık mücadelesine devam etmiştir. Burgiba, İslami söylemler eşliğinde güçlü bir direniş sergilemiş ve diğer İslam ülkelerinin yardımını alarak, Tunus'un bağımsızlık kazanmasında başarılı olmuştur. Ancak Tunus'un bağımsızlığı gerçekleşikten sonra tüm İslâmî söylemini değiştirmiş, birçok reformlar yaparak laik eğilimli bir rejim kurmuş ve Fransa'nın yarıda bıraktığı tüm acıları halkına yaşatmaya devam etmiştir.

Ruanda Katliamı

1994 Yılında Ruanda'da gerçekleşen korkunç soykırım irdelendiğinde, karşımıza ABD ve Fransa'nın parmak izleri çıkmaktadır. Fransa, sebep olduğu soykırım için resmen suçlanmasına rağmen, diğer suçlamaları kabul etmediği gibi bu suçlamayı da reddetmiş ve Ruanda'ya da yardım amaçlı gittiği-

Dünyanın pek çok ülkesinde kullandıkları bir senaryoyu Ruanda'da bir kez daha sahneye koyan Fransa, ülkenin iki etnik grubunu çatıştırarak ülkeyi kaosa sürükledi ve 1994'te gerçekleşen olaylarda yaklaşık 1 milyon insanın ölümüne sebep oldu.

ni ifade etmiştir.

Ruanda'da Hutu, Tutsi ve Twa adındaki üç farklı grup insan topluluğu yüzyıllardır barış içinde yaşamakta iken, ülke, 19. yüzyılda Alman sömürgesi olmuştur. Almanya I. Dünya Savaşı'nda yenilgiye uğrayınca, Ruanda, Belçika sömürgesi haline gelmiştir.

Belçika, o dönemde halkın %9-10'unu oluşturan, biraz daha açık deri rengine, biraz daha uzun yüz hatlarına sahip olan Tutsileri 'üst sınıf' olarak belirlemiş ve yönetim işlerine Tutsileri yerleştirmiştir. Ayrımcılığa maruz kalan Hutular ise, alt sınıfın insanları olmuşlar ve Belçika'nın Tutsiler aracılığıyla uyguladığı yüksek vergilere, kötü çalışma şartlarına zorlanmışlardır.

II. Dünya Savaşı'ndan sonra Ruanda, Birleşmiş Milletler'in vesâyeti altındaki bölgelerinden biri haline gelmiştir. Nüfus olarak çoğunluğu oluşturan Hutular zamanla güç kazanmışlar ve 1962'de Ruanda'nın bağımsız olması ile yönetime geçmişlerdir. Bu süreçte tohumları daha önce ekilen etnik ayrımcılığın huzursuzluğu devam ederken, Ruanda'nın üst düzey yöneticileri, Hutulardan oluşan bir gurup silahlı çeteye eğitim vermişlerdir. 1990 yılında Uganda'da konuşlanmış olan ve genelini Tutsilerin oluşturduğu Rwandan Patriotic Front (RPF) yurtsever birliği, Ruanda'ya girmiştir. Her iki taraftan, dış güçler desteğiyle gizlice gerçekleştirilen bu eylemler 6 Nisan'da görülmemiş bir vahşete sebep olmuştur.

6 Nisan 1994'te tarih, en kanlı katliamlardan birine şahit olmuştur. 6 Nisan günü, Hutulardan olan devlet başkanının uçağı düşürülmüş ve Hutular bu olayda Tutsileri suçlu bulmuşlardır. Ülkede yaşanan kaostan faydalanan ve Fransa destekli Interahamwe (yerel askerî örgüt) üyeleri ellerindeki listelere bakarak, eğitilmiş Tutsi ve ılımlı Hutular başta olmak üzere kıyıma başlamışlardır. Fransa ve ABD, bölgede katliamı başlatan Hutuların engellenebileceği zamanlarda Birleşmiş Milletler'i işlevsiz kılmaya yönelik diplomatik girişimlerde bulunmuştur. Ayrıca Fransa Eski Cumhurbaşkanı François Mitterrand; *"O ülkelerde bir soykırım yaşanması o kadar da önemli bir şey değil"* şeklinde açıklamada bulunmuştur.

Fransa, katliam öncesinde Hutulara silah (pala) satışında bulunmuş ve katliamın başlamasıyla olayı kamuoyuna duyuran ilk devlet olmuştur. Nitekim bugün Fransa, katliam dolayısıyla başta Ruanda Devlet Başkanı Paul Kagame olmak üzere pek çok kimse tarafından suçlanmaktadır. Paul Kagame, Ruanda'nın başkenti Kigali'de yapılan katliamı anma töreninde Fransa'yı, katliamı yapan Hutu milislerini bilinçli bir şekilde silahlandırmakla, eğitmekle ve bu milislerin katliama kalkışacaklarını bilmekle açıkça suçlamış ve Fransa'nın *'katilleri koruyan, kurbanları korumayan bir strateji izlediğini'* vurgulamıştır.

Emperyalist dış güçlerin maddî çıkarlarına yarayan korkunç katliamlar, bir milyondan fazla insanın yaşamına mâl olmuştur.

Burkina-Faso

Batı Afrika'da küçük bir ülke olan, Burkina Faso, kelime anlamı olarak 'mutlu insanlar ülkesi' demektir. Sahra Çölü'nün güneyinde, Gana'nın kuzeyinde yer almaktadır. Tamamı kara ile çevrili Burkina Faso, 13 bölgeden oluşmaktadır. Ülke yeryüzündeki en fakir ülkelerinden biridir. Ülkede demir, mangan ve altın yatakları bulunmaktadır.

Mossiler tarafından yönetilen bölge iç savaş halindeyken, birkaç kabile Fransa himayesine girince işler tamamen değişmiştir. 1896 yılında Fransa bu fırsatı değerlendirerek başkent Vagadugu'yu işgal etmiştir. 1897'de bugünkü Burkina-Faso topraklarının tamamını ele geçirmekle kalmamış, 1919 yılına gelindiğinde, bölgeyi Yukarı Senegal ve Nijer birliğiyle birleştirmiş; Yukarı Volta adında yeni ve büyük bir sömürge devleti kurmuştur.

1932'de Sudan, Nijer ve Fildişi Sahili arasında paylaştırılan Yukarı Volta, 1947'de yeniden tek bir ülke haline getirilmiştir. Fransız sömürgeciler 1946'da bölgede sınırlı birtakım siyasi faaliyetlere izin vermiş, bunun ardından da Afrika Demokratik Birliği kurulmuştur. Birliğin Yukarı Volta'daki örgütü 1956'da Volta Demokratik Birliği adını almış ve bu örgüt Yukarı Volta'nın bağımsızlığı için faaliyetler yürütmüştür. Bu faaliyetler Fransız sömürgecileri 1958'de ülkede bir referandum yapmaya zorlamış; referandum sonrasında Yukarı Volta'ya yarı bağımsız bir cumhuriyet sıfatı verilmiştir. Yukarı Volta 5 Ağustos 1960'ta da tam bağımsızlığını ilan etmiştir.

Ülkenin resmi dili Fransızcadır; ancak halk arasında yerel diller konuşulmaktadır.

Çad

Bugünkü Çad toprakları üzerinde 19. yüzyılın ortalarında, başlangıçta fil avcılığı ve ticâret kervanlarına rehberlik yapan Rabih bin Zubeyr, 1878-1900 yılları arasında İslam Devleti kurmuş ve devlet kısa zamanda geniş alana yayılmıştır. Rabih bin Zubeyr'in başkanlığının devam ettiği sıralarda Fransız sömürgeciler bölgeye askerî güçler göndermeye başlamışlardır. Rabih bin Zubeyr, 1880 ve 1890'da Fransız birliklerine karşı verdiği savaşları kazanmış; bunun üzerine Fransız sömürgeciler Çad çevresinde bazı yerlere yeni askerî üsler kurmuşlardır. 4 Şubat 1894'te de Fransız, İngiliz ve Alman sömürgeciler aralarında anlaşma yaparak Çad gölü çevresini paylaşmışlardır. Müslümanlar uzun süre vatanlarını kahramanca savunmuşlar; ancak bu mücadelenin başında olan Sultan Rabih 1900'de öldürülmüştür. Ölümünden sonra yerine oğlu Fadlullah geçmiş; fakat o da 1909'da öldürülmüştür. Fransızlar bu arada bölgedeki önemli merkezleri ele geçirmiş, birçok yerel yönetimi ortadan kaldırmışlardır. 1911'de gerçekleşen bir savaştan sonra da Çad'ın tamamını ele geçirmişlerdir. Ülkenin tamamını ele geçiren Fransa, bölgede bir vahşet dönemi başlatmıştır. İşgalci Fransızlar Çad'da çok sayıda camiye ve medreseyi yıkmışlar, eğitimi tamamen yasaklayarak, Müslümanların dinlerini öğrenmelerine engel olmuşlardır.

Başta Afrika kıtası olmak üzere, dünyanın dört bir tarafındaki sömürgelerini 20. yüzyılın ortalarına kadar sürdüren Fransa, son elli yılda farklı bir taktik uyguluyor. Sömürdüğü ülkelerden çekildiği izlenimi uyandıran Fransa, gerek sözkonusu ülkelerden çekilirken yerine bıraktığı kukla yönetimlerle, gerek yaptığı antlaşmalara koyduğu ağır maddelerle ve gerek yüzyıllar süren işgali boyunca yaptığı sosyal-kültürel asimilasyonla, aslında bütün bu ülkelerdeki sömürgelerini devam ettiriyor.

Çok sayıda ilim adamını zindanlara atarak işkenceyle katletmişlerdir. Bazı Müslüman ilim adamları Fransız zulmünden kurtulmak için çeşitli yerlere göç etmişlerdir. Fransızlar kendilerini ortaya çıkarmak amacıyla 1917'de Çad'da dini hayatın yeniden düzenlenmesi konusunda Abese şehrinde bir sempozyum düzenleneceğini açıklamıştır. 400 kadar ilim adamı olumlu bir gelişme olacağını ümit ederek sempozyumun düzenleneceği salonda toplanmışlar, ancak beklenmedik bir eylemle karşılaşmışlardır. Fransız güçleri salonu her taraftan sararak toplanan ilim adamlarının hepsini haince öldürmüşlerdir.

En çok savaştan ve Fransa'ya en çok direnen güçlü bir ülke olmasına rağmen Fransızlar Çad'ı işgal etmeyi başarmış ve burada binlerce kişiyi katletmiştir. Fransa işgal ettiği her ülkede, özellikle İslam ülkelerinde misyonerlik çalışmaları yapmıştır. Misyonerlik faaliyetleri başarılı olamayınca, din eğitimi yasaklamıştır.

1944'te Çad'a Fransa'ya bağlı bir deniz aşırı ülke statüsü verilmiştir. Çad'da hala Fransa yanlısı hükümetler kurulmaktadır.

Moritanya

Fransız sömürgeciler Moritanya'yı ele geçirmek için 19. yüzyılda birçok kez saldırılar düzenlemişlerse de başarılı olamamışlar, ancak bu işi etnik ayrımcılık yoluyla gerçekleştirmeyi başarmışlardır. Fransız sömürgeciler bazı fırsatları kullanarak birtakım kabile başkanlarıyla ilişki içine girmişler ve bu ilişkiler sonunda Araplarla Berberîler arasına düşmanlık tohumları ekmışlerdir. Bunun üzerine ortaya çıkan Arap-Berberî kavgasından yararlanan Fransız sömürgeciler 1903 yılında Moritanya'nın Tarza bölgesini ele geçirmişlerdir. Sonraki yıllarda da saldırılarını sürdüren Fransızlar, 1920'de Moritanya'nın tamamını işgal etmişlerdir. İşgalden sonra Moritanya, 8 eyaletten oluşan Fransız Batı Afrika'sının bir eyaleti haline gelmiştir.

Fransızlar Moritanya'yi işgal ettikten sonra ülkenin her tarafına yaydıkları misyonerler vasıtasıyla geniş çaplı bir Hristiyanlaştırma çalışması başlatmışlar, ancak dinlerine son derece bağlı olan Moritanya Müslümanları arasında Hristiyan misyonerler hiçbir başarı elde edememişlerdir. Bağımsızlık mücadelesi 1958'de oldukça etkili duruma gelmiş ve Fransa yönetimi, 5. Fransız Cumhuriyeti Anayasası'nı reddeden Moritanya'ya Fransız Milletler Birliği içinde bağımsız bir üye statüsü vermiştir.

Vietnam

1858'den itibaren Fransa tarafından işgal edilen Vietnam; bu süreçte bağımsızlığını yitirmiş ve 1896'da hem ekonomik hem politik bakımdan ilhaki tamamlanıp tamamen sömürgeleştirilmiştir. Sömürge düzeni 1896'dan 1916'ya kadar iyice yer etmiştir.

Fransa'nın ülkeyi ekonomik yönden sömürmesi ve siyasi baskısı, Fransız yönetimine karşı kuvvetli bir millî direniş hareketine sebep olmuş, 1930 ve

1945 yılları arasında Fransa'ya karşı hareketlerde komünistler en kuvvetli grup olarak ortaya çıkmışlardır. Bu gruplar 1941'de Vietnam Bağımsızlık Cemiyeti'ni (Vietminh) kurarak komünist olmayan birçok grubu da kendilerine çekmeyi başarmışlardır.

İkinci Dünya Savaşı'na gelindiğinde; Japonya, Vietnam'ı işgal etmiş, ancak 1945'te işgal sona ermiştir. Bunun üzerine Vietminh birlikleri Hanoi'de iktidarı ele geçirmiş, Liderleri Ho Chi Minh Vietnam'ın bağımsızlığını ilan ederken, Fransa güneyde milli ihtilâli bastırmayı başarmış ve kuzeyde sömürge rejimini yeniden kurmak istemiştir. Bu durum Çinhindi Savaşlarının patlak vermesine sebep olmuştur. 1946'dan 1954'e kadar devam eden savaş, Fransa Dienbienphu Savaşı'nda yenilgiye uğrayınca son bulmuş, 21 Temmuz 1954'te Cenevre Antlaşması imzalanmıştır.

Sömürge döneminde resmi dil olan Fransızca, hala tahsilli Vietnamlılar tarafından konuşulmaktadır. Fakat Fransızca yavaş yavaş yerini ikinci dil olarak İngilizce'ye bırakmaktadır.

Fransa'nın İşgal Ettiği ve Sömürdüğü Diğer Topraklar

Fransa'nın sömürüye maruz bıraktığı diğer bölgeler; Afrika'da Gine, Cibuti, Kamerun bölgeleri; Hint Okyanusu'nda ise Madagaskar ve Komor Adaları olmuştur. Bugün hâlâ bir Komor adası Fransa'ya aittir.

Ortadoğu'da Osmanlı İmparatorluğu'ndan koparılan Suriye ve Lübnan sömürge haline getirilmiştir. Fransa daha sonra; Gaziantep, Kahramanmaraş, Şanlıurfa, Hatay, Adana (hatta Sevr Antlaşmasıyla Tokat, Malatya ve Sivas) gibi Türk şehirlerine kadar gelmişse de amacına ulaşamamıştır. Suriye ve Lübnan ise bir süre daha sömürge olarak kalmış, fakat daha sonra bağımsızlıklarını kazanmışlardır.

Amerika'daki Fransız sömürgelerinin en önemlisi şüphesiz Kanada'dır. 16 ve 17. yüzyıllar arasında Kanada'ya ilk ayak basan Fransızlar olmuş, ancak daha sonra İngilizler bölgeyi işgal etmiştir. Bunun dışında Karayip Denizi kıyılarında, Haiti ve Fransız Guyanası da Fransız sömürgesidir. Bugün hâlâ Kanada'da İngilizce-Fransızca konuşulmaktadır. Yine Karayiplerde, bulunan Guadeloupe ve Martinique bölgeleri Fransa'ya bağlı bulunmaktadır.

ÜLKE İÇİ İHLALLER

Fransa, 'geri kalmış' ülkelere 'demokrasi ve özgürlük götürme' niyetiyle müdahalede bulunduğunu öne sürerken; kendi ülkesinde çoğulcu yapıyı kabullenmeyip, toplumu tektipleştirmeye yönelik uygulamalara imza atmaktadır.

Fransa'da iç çatışmalar denildiğinde zihinlere 1968 yılı Mayıs Olayları'nın gelmesi kaçınılmazdır. Fransa'da yaşanan 68 olayları, öğrenciler ve işçilerin mevcut statükoya başkaldırmasıdır. Öğrencilerin bu hareketi, seçkinlere yö-

nelik üniversiteler ile devlet üniversiteleri arasındaki eşitsizliğe, üniversite yönetmeliklerine, elitler tarafından kendilerine dayatılan sosyal ve siyasi düşüncelere karşı bir patlama niteliği taşımıştır. İşçiler ve elit kesim arasındaki adaletsizlik, gün geçtikçe kapitalist çıkarlara hizmet eden rejim, işçilerin de bu eyleme destek vermelerine neden olmuştur.

Öğrenci hareketlenmelerine katılan işçiler ve ardından binlerce işçinin de katılımıyla gerçekleşen grev eylemi, ülkeyi kaosa sürüklemiştir.

68 Olayları'nın habercisi olan ilk karışıklıklar, 1963'ün başında Paris'te Nanterre Üniversitesi'nde meydana gelmiştir. Nanterre'deki bu üniversite siyasi kaynaşmaya ve aşırı sol hareketlerin gelişmesine uygun bir yer olarak kendini göstermiş, bu aşırı sol hareket, kapitalist toplumun çarklarından biri olarak değerlendirilen üniversite kurumuna karşı ayaklanmayı önermiştir. Daniel Cohn Bendit 22 Mart Hareketi'ni başlatmıştır. Nanterre'deki olayların birbirini izlemesi üzerine 2 Mayıs'ta üniversite kapatılmıştır. Bundan sonra karışıklık Paris'in merkezine sıçramış, olay liselere ve sendikalara yayılmış; basit bir olaylar dizisi olan bu durum, ulusal bir bunalıma dönüşmüştür. Bununla birlikte bunalıma herhangi bir çözüm bulunamamıştır. Bu sırada cumhurbaşkanı Gaulle ortadan kaybolmuş ve 30 Mayıs'ta geri dönmüştür. 30 Mayıs'ta seçimlerin gündeme gelmesiyle bir dönüm noktası olmuş ve siyaset geleneksel yönetime geri dönmüştür.

Fransa'da yaşanan diğer bir iç sorun da Fransa'ya göç etmiş olan kitlelere yönelik uygulanan 'ötekileştirme' sorunudur. Fransa'da elit kesim refah içinde yaşarken, göçmenler ve işçilerin haklarına kısıtlamalar getirilmektedir. Almanya ve Fransa'da, göçmenler kendi ülkelerine geri gönderilmeye çalışılmaktadır. Bununla beraber aile birleşmesi yoluyla, Almanya ve Fransa'da yerleşme hakkı kazanmak için öngörülen prosedürler zorlaştırılmaktadır. AB üyeleri arasındaki serbest dolaşım hakkından yararlanamayan, seçimlere katılamayan, genellikle eğitimsiz oldukları için en ağır işlerde çalışan göçmenler, pek çok sosyal haktan mahrum kalmaktadırlar.

2005 Yılında polisten kaçan Afrika kökenli iki genç elektrik tellerine çarparak yaşamını yitirmiştir. Yine 2007 Yılında bu olayla benzeşen başka bir olay vuku bulmuştur. Olayda Kuzey Afrikalı motosikletli iki genç polis aracıyla çarpışarak hayatlarını yitirmişlerdir. Yetkililer polis aracının motosikletli gençlere değil, kask giymeyen ve trafik kurallarını ihlal eden gençlerin polis aracına çarptığını iddia etmişlerdir. Buna karşılık gençler polis arabasının kaportasının göçmesinin, polislin motosiklete çarptığının kanıt olduğunu ifade etmişlerdir.

Emniyet kaynakları ayrıca, memurlarının, gençlerin öldüğünü anlayınca olay yerini terk ettiğine yönelik iddiaları reddetmişlerdir.

2006 yılından itibaren 'kalifiye' olmayan göçmenlerin gelişlerini kısıtlayıcı birtakım önlemler alındığı görülmektedir. Bu göçmenlerin Fransız ekonomisine yük olduğunu açıklayan Fransa Hükümeti, konsoloslukların vize verme veya reddetme yetkilerini de genişletmiştir. Fransa'nın Göç ve Uyumdan

Fransa'da yaşayan özellikle Kuzey Afrika kökenli göçmenler, hem devlet hem de toplum tarafından ayrımcılığa maruz kalıyor. Ülke vize ve yerleşme hakkı şartlarını her geçen yıl ağırlaştırırken, bu hakkı alabilen göçmenler çok ağır yaşam koşulları altında yaşam mücadelesi veriyor.

Sorumlu Bakanı Eric Besson, göçmenlere uygulamak istediği politikalar sebebiyle hem sağ hem de sol kesimden yoğun eleştiriler almaktadır. Besson ve Sarkozy, ulusal değerlerini ön plana çıkarmalarının çok normal olduğunu ifade etmektedir.

Son yıllarda başgösteren diğer bir olay da başörtüsü yasağıdır. Başörtülüler kamusal alanda birçok haktan mahrum kalmakla beraber günlük hayat içerisinde de dışlanmaktadırlar. Özellikle üniversitelerde uygulanan yasak, Müslümanların eğitim alanında söz sahibi olmalarını engelleme amacı taşıdığı izlenimini vermektedir.

Fransa'da dînî inançlarından ötürü başörtüsü takanlara yönelik, 'Avrupa Tartışmasında Masonlar' konulu toplantıda konuşan Fransa büyük üstadı Jean-Michel Quillardet, ilginç değerlendirmelerde bulunarak başörtüsünün üniversitelerde serbest bırakılmasını '*geriye gidiş*' olarak nitelendirmiştir. Quillardet, TBMM'den geçen düzenlemenin '*Türk laikliğinin yeniden tanımlanması yolunda açılan tehlikeli bir gedik*' olduğunu da sözlerine eklemiştir. Diğer Fransız masonları da, başörtüsünün İslâmî olmadığını, Kur'an'da yer almayıp sonradan üretildiğini ifade etmişlerdir.

SONUÇ

Batı'nın önde gelen sömürgecilerinden biri olan Fransa, sömürü hareketlerinde aktif olarak rol oynamış ve bu politikasını özellikle Afrika'da yürürlüğe koymuştur.

Fransa, sömürgeleştirdiği ve bu yolla bütün beşeri ve ulusal servetlerini kullanmaktan çekinmediği Afrika ülkelerinde büyük katliamlar gerçekleştirmiştir. Nitekim dünyanın en zengin yer altı ve yerüstü kaynaklarına sahip olmalarına rağmen, Afrika'nın yoksullukla boğuşuyor olması; Batılıların tükenmek bilmeyen sömürgeci hırslarını kanıtlar niteliktedir. Öte yandan köleleştirme faaliyetleri de oldukça yaygın olan Fransa'nın, Afrikalıları köleleştirdikten sonra savaşlarda kullandığı bilinmektedir. Batılılar tarafından büyük gelir kaynağı olarak sayılan köleleştirme sisteminin bir ayağını da Fransa yürütmektedir. Nitekim köleleştirme sisteminin ülkelere göre belirlenen pazar payında, Fransa önde gelen isimler arasında yerini almıştır.

Sömürgeci güçler sömürdükleri bölgelerin doğal kaynaklarına, pazarlarına, el koymakta ve bununla beraber sömürgeleri altında bulunan halkın sosyo-kültürel, dini değerlerine baskı uygulayarak asimilasyona maruz bırakmakla kalmayıp, kendilerinin de sömürdükleri halktan üstün olduklarına inanmaktadırlar. Bu ideolojilerini kolayca gerçekleştirebilmek için gelişmemiş olan toplumları seçmekte ve dünya kamuoyuna, gelişmemiş olan bu toplumları refaha kavuşturmak ve gelişimlerine katkı sağlamak amacıyla (!) müdahalede bulunduklarını ifade etmektedirler. İyimser bir tavır sergileyerek, gerçekleştirdikleri hak-hukuk tanımaz stratejilerini 'bilimsel teorilerle' desteklemektedirler.

Fransa, işgal ettiği bölgelerde insanlık onurunu yerle bir eden yöntemler uygulamıştır. Bu eylemler, sadece kendisinin maddî çıkarlarına yaramıştır. Nitekim Batı zihniyeti karanlık çağlardan, günümüze kadar olan süreçte, insan hayatından ziyade kendi maddî çıkarlarını gözetmektedir. Bu hususta önüne çıkan her yolu, her eylemi meşrû sayarak hareket etmektedir. Bu eylemlerini gerçekleştirirken dünya kamuoyunun gözünü boyayacak söylemler dile getirmekte ve bu şekilde kendisine gösterilecek olası tepkileri engellemeye çalışmaktadır. Fransa ve müttefiklerinin 'dünya barışına katkı sağlama' amaçlı gerçekleştirdiği eylemler doğal zenginlikleri ele geçirmekten ve korkunç soykırımlara sebep olmaktan öteye geçmemiştir.

Fransa sömürgeci yaklaşımını sürdürmekte ve Afrika üzerinde planlar yapmaya devam etmektedir. Vaktiyle yapmış olduğu katliamları hiç gerçekleştirmemiş gibi, bugün bölgeye ziyaretler düzenlemekte ve bu ziyaretleri dostane bir niyetle yaptığı izlenimini vererek aslında bölge kaynaklarının kontrolünü tekeline alma niyetini gizlemektedir.

Fransa dilinden düşürmediği demokrasi ve eşitlik söylemlerinin içini dolduramadığı görülmektedir. Yukarıdaki bilgiler ışığında hareket edildiğinde, insanlığa daha onurlu bir yaşam sunmak için değinilen bu kavramların Fransa tarafından kullanılan bir argüman niteliği taşıdığı gözler önüne serilmektedir.

HOLLANDA

GİRİŞ

Hollanda Avrupa'nın gelişmiş ülkelerinden biridir. 1648'de imzalanan Vestfalya Antlaşması ile tam olarak bağımsızlığı tanınan ülke, zamanla ekonomik ve sosyal gücünü arttırarak adeta bir ticâret merkezi haline gelmiştir.

Bu güçlü devletin zenginliği, diğer emperyal devletler gibi coğrâfî keşifler ve savaşların ardından, hâkimi olunan toprakların sömürülmesi yoluyla elde edilen kârlardan oluşmaktadır. Nitekim Hollanda tarihi incelendiğinde, bugünkü müreffeh varlığının kaynağının ne olduğu ortaya çıkacaktır.

HOLLANDA'NIN KISA TARİHİ

Hollanda, Aruba ve Hollanda Antilleri'nden oluşmaktadır.

Hollanda, kuzey ve batıda Kuzey Denizi, güneyde Belçika, doğuda ise Almanya ile komşudur. Ülke topraklarının çoğunluğu deniz seviyesinin altındadır. Belçika ve Lüksemburg ile birlikte Benelüks ülkeleri olarak anılan Hollanda'nın Rotterdam kenti, Avrupa'nın en büyük liman kentlerinden biridir.

Meşrûti monarşi ile yönetilen bir Avrupa ülkesi olan Hollanda'da nüfus yoğunluğu oldukça fazladır.

Hollanda; Avrupa Birliği, NATO, OECD (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü) üyesidir. Ülke; Eski Yugoslavya Uluslararası Ceza Mahkemesi'ne, Uluslararası Adalet Divanı'na Uluslararası Ceza Mahkemesi'ne ve Europol'e ev sahipliği yapmaktadır.

Utrecht Birliği'ne bağlı Kuzey Hollanda eyaletleri (Güney Hollanda, Zeeland, Utrecht, Gelderland, Overijssel, Groningen ve Friesland) 26 Temmuz 1581'de İspanya Kralı II. Felipe'den bağımsızlıklarını ilan etmişler-

dir. 1648'de imzalanan Vestfalya Antlaşması'nda Hollanda vilayetlerinin bağımsızlığı tanınmıştır.

17. Yüzyılda yeni keşiflerle zengin hammadde kaynakları bulunmuş ve bunun etkisiyle Hollanda ekonomik bakımdan büyük güç kazanmış ve dünyanın sayılı ticâret merkezlerinden biri haline gelmiştir. Deniz üzerinde de zamanla büyük güç kazanarak, denizlerdeki hâkimiyetini uzun süre korumayı başarmıştır.

1873 Yılında başlayan savaşılara ilaveten 1894'te Lombok'da bir isyan çıkmış ve Hollanda ordusu büyük kayıplar vermiştir. Gücünü kaybeden ordunun dağılmasını önleyen General William Vetter devlet otoritesini yeniden yapılandırmış ve bundan sonra devlet ekonomik ve siyasi yönden büyük bir güç kazanmıştır.

Birinci Dünya Savaşı'nda tarafsız kalan Hollanda, 1940'ta Nazi orduları tarafından muhtemel bir Fransız ve İngiliz işgalini önlemek amacıyla müdahaleye maruz bırakılmıştır. Hollanda, Almanlara karşı savunmaya elverişsiz olan kuzey bölgesini terk etmiş, batıda savunmaya geçmiş, ancak Almanlar bir hafta içinde bütün Hollanda topraklarını işgal etmişlerdir.

Hollanda İkinci Dünya Savaşı'ndan önce güttüğü tarafsızlık politikasından vazgeçerek, Belçika ve Lüksemburg'la beraber, Fransa ve İngiltere'yle Brussel Antlaşması'nı yapmıştır. Daha sonra da NATO'ya girmiş ve Ortak Pazar'a üye olmuştur.

ÜLKE DIŞI İHLALLER

Hollanda Antilleri ve Aruba

Hollanda Antilleri, eski adıyla Hollanda Batı Hint Adaları, Karayip denizinde iki ada topluluğu ve Küçük Antiller'in bir parçası olan Hollanda Krallığı'nın özerk bir bölgesini oluşturmaktadır.

Aruba ise Küçük Antiller adalar topluluğunda, Venezuela'ya yakın, Kurasao'nun batısında, Hollanda'ya bağlı bir adadır.

Adalar önce İspanya sömürgeleri iken, daha sonra 17. yüzyılda Hollanda sömürgeleri haline gelmiştir.

Hollanda sömürgesi haline gelen bu adalarda, özellikle bölge halkı ekonomik yönden büyük zararlar görürken, sosyal yapı da tamamen çökertilmiş ve sömürgeci zihniyet, kendi istediği doğrultuda bölgeyi ve bölge halkını biçimlendirmeye çalışmıştır. Hollanda, kendi ekonomik yapısını sömürü yoluyla güçlendirirken, adaların da ekonomik ve sosyal yapısını geliştireceği vaatlerinde bulunmuş; ancak bu vaatleri gerçekleştirmemiştir. Nitekim adalar, krallığa bağlı Hollanda ile sözde eşit konumda iken, altyapı, hayat standardı, sağlık güvencesi gibi konularda Hollanda'nın oldukça gerisinde

kalmıştır. Çünkü Hollanda'nın, adaların sosyal ve ekonomik yönden gelişimine destek vermesi, kendisinin maddi çıkarlarına ters düşmekteydi.

Sömürge döneminin izleri bugün hâlâ kendisini sosyal ve ekonomik alanda göstermektedir. Bunun en bariz örnekleri ise adaların hayat standardının Hollanda'ninkinden büyük ölçüde düşük olması ve bölgede yasal dilin Hollandaca olmasıdır.

Endonezya İşgali

Endonezya, Güneydoğu Asya'da yeralan dünyanın en kalabalık Müslüman ülkesidir. (2010 yılı tahminine göre, 243 Milyon). Hollanda'nın geçmişteki sömürgelerinden olan Endonezya. 17 Ağustos 1945 tarihinde bağımsızlığını kazanmıştır.

17.508 Adadan oluşan ülke; dünyanın en büyük takımda devletidir. Aynı zamanda D-8, ASEAN (Güneydoğu Asya Uluslar Birliği) ve İKÖ üyesidir. Komşuları, Papua Yeni Gine, Doğu Timor ve Malezya'dır. Başkent, Java adasındaki Jakarta şehridir. Endonezya'nın dünya ölçeğinde çok geniş adaları bulunmaktadır.

Endonezya topraklarının tamamı, yaklaşık 350 yıl Hollanda sömürgesi olarak kalmıştır.

Endonezya, Hollanda'nın her ne pahasına olursa olsun, sömürge olarak kullanmaktan vazgeçmek istemediği, yeraltı ve yerüstü kaynaklar bakımından son derece zengin doğal kaynaklara sahiptir. Kalay, petrol, doğalgaz, kömür, boksit, manganez, altın ve gümüş yatakları dünya rezervleri arasında önemli bir yer teşkil etmektedir. Ayrıca bunlardan başka nikel, bakır, iyot ve tuz da zengin yeraltı madenleri arasında yer alır.

Avrupa'nın sömürgecilik zihniyeti, Endonezya'yı 1511 senesinde yakalamış ve bu dönemde İspanya, Hollanda ve İngiltere ülkeyi istilâ etmişlerdir. Bu devletler Endonezya'yı sömürmenin yanı sıra Hindistan'ı da sömürgelerine katmak için bölgeyi aynı zamanda üs olarak kullanmışlardır. 16. asrın sonlarında Hollandalılar; Doğu Hindistan, Java ve Moluk'da kurdukları şirketlerle bölge ticaretini ele geçirmişlerdir. Bunun yanı sıra Cakarta'ya kurulan üslerle Hollanda'nın bölgedeki nüfusu artmış; diğer sömürgeci devletlerle yapılan antlaşmalardan sonra da, 18. asrın sonlarında Endonezya tamamen Hollanda'nın sömürgesi haline gelmiştir.

20. yüzyılın başlarından itibaren Endonezya'da antiemperyalist fikirlerin kuvvetlenmesiyle, Hollanda sömürgeciliğine karşı, milliyetçilik ve bağımsızlık mücadelesi fiilen başlamıştır. Bu mücadelenin önde gelen liderlerinden Ahmed Sukarno, 1927'de kurulan Milliyetçi Parti'nin başkanı olmuştur. Endonezya halkının başlatmış olduğu ve her geçen gün kuvvet kazanan bağımsızlık mücadelesi karşısında Hollanda endişeye kapılmıştır. Bu kaygılarla, yerli halka idarede kısmen iştirak hakkı tanımıştır. Bu oyuna kanmayıp tam bir bağımsızlık isteyen halkın mücadelesi kanlı bir şekilde bastırılmaya

Dünyanın en önemli yeraltı ve yerüstü kaynaklarına sahip olan ülkelerden Endonezya; 16. yüzyılın başından itibaren yaklaşık 400 yıl boyunca, başta Hollanda olmak üzere, emperyalist güçler tarafından sömürüldü. Zengin altın, gümüş, kalay, petrol, doğalgaz, kömür, boksit, manganez, nikel ve bakır yataklarına sahip olan Endonezya'nın bu kaynakları yüzyıllarca sömürülürken, aynı zamanda toprakları da Hindistan'a karşı bir üs olarak kullanıldı.

çalışılmıştır. Mücadelenin liderlerinden Ahmed Sukarno ve arkadaşları yakalanarak sürgüne gönderilmiştir.

Ülke, Birinci Dünya Savaşı'nın ardından Japonya tarafından işgal edilmiş; ancak, Japonlar siyasi çıkarları doğrultusunda, milliyetçilik hareketleriyle Hollanda'ya karşı başlatılan eylemleri desteklemişlerdir.

Endonezya, 17 Ağustos 1945 tarihinde Japonların teslim olmasıyla, Ahmed Sukarno önderliğinde bir hükümet kurarak bağımsızlığını ilan etmiştir. Ancak Hollanda bu bağımsızlığı tanımamıştır. Endonezya ve Hollanda arasında bu nedenden ötürü çekişme başlamış ve Hollanda'nın Endonezya'yı tanımak durumunda kalması ile çekişme neticelenmiştir. 1950'de devletin adı 'Endonezya Cumhuriyeti' olarak değiştirilmiştir. Ülke, kendisine ait olan Yeni Gine adasının 1962 yılında ancak batı kısmını alabilmiştir.

Daha sonraları da Batılı güçler tarafından ülkede iç karmaşalar devam etmiş ve birçok kez darbe girişimlerine maruz kalınmıştır. Devletin kuruluşundan itibaren meydana gelen hadiselerde oldukça yıpranan Ahmed Sukarno iktidarı, 1967'de General Suharto tarafından yapılan hükümet darbesi ile son bulmuş; darbe sonunda başa geçen General Suharto, daha sonra yapılan seçimleri de kazanmıştır.

ÜLKE İÇİ İHLALLER

Hollanda'da yaşayan göçmenler, Avrupa'nın pek çok ülkesinde olduğu gibi Hollanda'da da ayrımcılığa tâbî tutuluyor. Özellikle Müslüman göçmenler, devletin çifte standart niteliğindeki uygulamalarına ve ırkçı saldırılara maruz kalıyor.

AB'nin kurucu üyelerinden olan Hollanda 16 milyon nüfusa sahiptir. Yabancı nüfus oranının oldukça yüksek olduğu Hollanda, bu özelliğini büyük oranda sömürgeci yapısına borçludur.

Ülkede yaklaşık 1 milyon Müslüman göçmen yaşamaktadır, bunun % 66'sını Türkler ve Faslılar, geri kalanını da Bosnalılar, Afganlar, İranlılar ve Surinamlılar oluşturmaktadır.

Müslüman ve yabancı uyruklu kesimlerin yaşadığı ülkede, ırkçı ve saldırgan düşünceler ileri düzeyde gelişmiş ve yayılmıştır. Bundan dolayı Müslüman ve yabancı uyruklular ile ırkçılar arasında çatışmalar yaşanmaktadır. İslamofobyaya ve yabancı uyrukluları sindirerek pasifize etme çabaları, hak ihlalleri bağlamında dikkatleri çekmektedir.

Hollanda'da yaşamını sürdüren Müslümanlar, diğer birçok Avrupa ülkesinde maruz bırakıldıkları ayrımcılıkla burada da karşılaşmaktadırlar. Özellikle 11 Eylül sonrasında bu tür uygulamalarda büyük artış gözlenmiştir.

11 Eylül sonrasında, Müslümanların kutsal değerlerine yönelik olarak gerçekleştirilen hakaret içerikli eylemlerde büyük artış gözlenmiştir. Bunlar arasında çekilen filmler ve karikatür krizleri yer almaktadır. Ayrıca Müslümanlar, akademik alanlarda, hukuk ve eğitim kurumlarında, ülkeye giriş çıkışlarda ayrımcılığa tâbî tutulmaktadırlar.

Önceki yıllarda nükleer enerji çalışmaları başlatan İran'a ambargo uygulayan Hollanda, son dönemlerde İranlı öğrencileri yükseköğretimde nükleer

teknoloji bölümüne almamakta ve buna gerekçe olarak, nükleer enerji ile ilgili bilgilerin bu bölümlerde eğitim alan İranlı gençler tarafından çalınıp kötüye kullanmasını göstermektedir.

Eğitim alanında yapılan ihlallerden biri de göçmen çocuklara yöneliktir. Göçmen çocukları girdikleri sınavlardan başarılı çıkmalarına rağmen seviyelerinin altındaki okullara gönderilmektedirler.

Hollanda'nın bazı bölgelerinde yaşayan aşırı sağcı ırkçı gençler, polisin ve asâyişin pasif oluşunu fırsat bilerek saldırılarını artırmışlardır. Hollanda'nın Waspik kasabasında ırkçı gençler yıllardır yabancı uyruklulara yönelik düşmanca tavırlar sergilemekte ve çatışmalara sebep olmakta; ancak bölge polisi, emniyeti sağlama adına hiçbir önlem almamaktadır. Bu olayları araştıran Henk Smeets; *"belediye önlem almış olsaydı, bu saldırılar engellenbilirdi"* şeklinde açıklama yapmıştır.

Hollanda'da yapılan diğer bir ihlal de, radyo ve televizyonlardaki programlara getirilen anadil yasağıdır. 1970'li yıllardan itibaren başlamış olan Türkçe yayınlar sonraki yıllarda daha da yaygınlaşmış; ancak 11 Eylül sonrası bu yayınlar da İslamofobiden paylarını almıştır. Hollanda'da resmi radyo ve televizyon kurumu olan NOS/NPS bünyesinde, ülkede yoğun nüfusla yaşayan Türklere yönelik, haftalık olarak hazırlanan haber ağırlıklı radyo programları tamamen yayından kaldırılmıştır.

Hollanda konumu itibariyle önemli bir ticaret merkezidir. Hollanda'da nüfusun yoğun olmasıyla beraber asâyişi kontrol etme oldukça esnek durumdadır. Bu esneklik durumu, ülkede uyuşturucu madde kaçakçılığının ve kullanımının artmasına neden olmaktadır. Nitekim Hollanda, dünyanın önde gelen extacy üreticilerindendir. 1973 yılından bu yana yasal olarak satışı yapılan uyuşturucu maddesi, kişi başına günlük 5 gram olarak belirlenmiştir.

Ülkede uyuşturucu satışının yasal olarak yapılması ekonomiye ciddi katkıda bulunmaktadır. Ülkede yaygın biçimde yer alan 'coffeshop'ların yıllık geliri 3,5 milyar Dolar olurken, 'coffeshop'larda da yıllık olarak 265.000 kg. uyuşturucu satışı yapılmaktadır.

Dünyanın en büyük limanlarından biri olan Hollanda'nın Rotterdam limanının tam olarak kontrol edilmemesi, uyuşturucu madde kaçakçılığını büyük oranda beslemektedir.

Hollanda'da faaliyet gösteren örgütlü suç gruplarına bakıldığında ise bunların 2/3'ünün uyuşturucu işi yaptığı görülmektedir.

Özellikle Amsterdam'da bulunan 'coffeeshop'lar oldukça yaygın durumdadır ve bu kafelerde uyuşturucu satın almak ve kullanmak belli bir ölçüde serbesttir. Hollanda'nın uyuşturucu madde politikasının, varlıklı turist gençlere yönelik olup; ülkeyi cazibeli kılarak kendilerine çekme niyeti taşıdığı ifade edilmektedir.

Gerek insan sağlığı, gerek toplumsal yaşam açısından telâfisi mümkün olmayan zararlar içeren uyuşturucu maddelerin satışı, Hollanda'da 1973'ten bu yana yasal olarak yapılıyor.

Hollanda, diğer Avrupa ülkeleri gibi sömürü yoluyla hâkimiyeti altına aldığı bölgelerin doğal kaynaklarını uzun yıllar boyunca kendi ekonomisini kaldırmak için kullanmıştır. Bölgelerin doğal kaynakları ve ekonomik getirileri ile kendi ekonomisini beslerken, bölge halkları maddî ve manevî anlamda mağdur edilmişlerdir. Yaşatılan bu mağduriyetler bölgelerin toplumsal yapısını altüst etmekle kalmamış her anlamda ilerlemesine de mâni olmuştur.

Hollanda hükümeti ülkesini kalkındırırken, bir taraftan da bu kalkınmanın istikrarını sağlamak için yine "insan"dan ziyade kendi maddi çıkarlarını ön planda tutmaktadır. Devlet bu politikanın amacına hizmet eden ve ticari gelir gözetken bir politikayla, 21. yüzyılda hiç çekinmeden uyuşturucu satışını serbest bırakmaktadır. İnsan ruh ve beden sağlığını büyük ölçüde tehdit eden bu madde, Hollanda'da bugün hâlâ ekonomik çıkarlara hizmet ederken; uyuşturucu bağımlısı haline gelen gençler, toplumsal hayatta her anlamda başarısızlığa ve verimsizliğe uğramaktadır.

Hollanda'da yaşayan yabancı uyruklu göçmenlere ve Müslümanlara karşı uygulanan ayrımcılık, herhangi bir tepki almaksızın halen devam etmektedir. Emperyalist ülkelerde göze çarpan bu ayrımcılık faaliyetleri ve hak ihlallerinin ardında yatan temel sebeplerden biri, küresel dünya sistemini zedeleyecek herhangi bir güce tahammülsüzlüklerinden dolayı sindirme yoluyla sömürme politikası, diğeri de ırkçı bir tutumla dünya üzerindeki varlıklarını üstün görmeleridir. Emperyal devletlerin vazgeçilmez kuralı olan 'üstün ırk' düşüncesi diğer dünya milletlerini istikrarsızlaştırmaya sebebiyet vermektedir. Bu diğer dünya milletlerini istikrarsızlaştırarak sistemden tecrit etmek istemeleri, kendi hegemonyalarını güçlendirme hırslarından kaynaklanmaktadır.

Yukarıdaki bilgiler ışığında değinilen ve her alanda gerçekleştirilen hak ihlalleri, dünya halklarının bilgisi dâhilinde olması, sömürgeci zihniyetlerin halen devam etmekte olan planlarına bir tepki mahiyeti kazanacaktır. Nitekim sömürgeci zihniyetlerin bir ürünü olan bu ihlallerin işlevselliğini yitirmesi, dünya halklarının bu noktada aydınlık bir bilgi eşliğinde bilinçlenerek seslerini yükseltmelerine bağlı olacaktır.

INGILTERRA

GİRİŞ

18. yüzyılda dünya siyasetinin zirvesinde bulunan İngiltere, Sanayi Devrimi ile başlayan süreçte birçok alanda reformlar yapmış, ekonomisini güçlendirmiş ve sahip olduğu zenginlikleri korumak için, sömürgecilik faaliyetleri yürütmekten geri durmamıştır.

18. ve 19. yüzyılda İngiltere, sömürgelerden gelen hammaddeleri işleme ve bunlara pazar bulma ihtiyacı sebebiyle, büyük bir sanayi devleti ve sömürge gücü haline gelmiştir. 19. yüzyılın başlarında Avustralya, Kanada, Hindistan ve Afrika'daki bazı gelişmemiş fakat hammaddesi bol bölgeleri işgal edilerek, dünyanın büyük bir kısmına yayılan dev bir sömürge imparatorluğu kurulmuştur.

Bu devasa imparatorluğun bu noktaya gelirken sömürdüğü bölge kaynakları ve ihlal ettiği insan haklarının uluslararası arenada deklare edilmesi, bugün bütün dünya halkları tarafından hayranlık duyulan İngiltere'nin tarihine gerçekleştirilecek kısa bir gezinti; ülkede sözkonusu olan zenginlik ve refahın nereden beslendiğini de gözler önüne serecektir.

İNGİLTERE'NİN KISA TARİHİ

İngiltere, Birleşik Krallığı meydana getiren dört devletten (İngiltere, Kuzey İrlanda, Galler, İskoçya) en büyük olanıdır. Ülke, Avrupa'nın batısında, Büyük Britanya adasında yer almaktadır.

İngiltere tarihi, 5. yüzyılda Britanya adasına Anglosaksonların ayak basmasıyla başladı. Anglosaksonlar kendi adlarını verdikleri adaya yerleşip, 6 ve 7. yüzyıllarda birbirine rakip küçük krallıklar kurdular.

Anglosaksonlar 8. yüzyılda Roma İmparatorluğu ve İrlanda'nın etkisiyle Hristiyanlık dinini kabul ettiler. 795'te başlayan İskandinav istilasını 11. yüzyılın

başına kadar birkaç defa tekrarlandı ve Danimarkalı Büyük Knud, Büyük Britanya adasını tamamen fethetti. Bunun üzerine Anglosakson hanedanından Edward (1042-1066), İngiltere'nin bağımsızlığını yeniden sağladı. İlerleyen yıllarda İngiltere Krallığı, bir süre Avrupa'da Somme Vadisi'nden Pirene Dağları'na kadar uzanan büyük bir mülkün uzantısı gibi yaşadı.

Zamanla Avrupa ile ilişki içine girilmesi ve Kral III. Edward'ın Fransa tahtında hak iddia etmesi, İngiltere Krallığı ile Fransa Krallığı'nı uzun süren savaşlara sürükledi.

Birinci Elizabeth'in uzun ve başarılı saltanat döneminde İskoçya, İngiliz etkisine girmeye başladı. Daha sonra İngiltere Tudorları ile İskoçya Stuartları arasındaki evlenmeler, iki ülkeyi birbirine yakınlaştırdı. İskoçya Kralı Birinci James İngiltere kralı oldu ve 1707 yılında iki krallığı birleştiren bir antlaşma imzalandı. Bu tarihten sonra Büyük Britanya tarihi başladı.

ÜLKE DIŞI İHLALLER

İrlanda İşgali

İrlanda 11. yüzyılın başlarından itibaren sorunlu bir bölge oldu ve Kuzey İrlanda sorunu, tarihten bu yana süregelen sorunun bir uzantısı olarak varlığını koruyor. Bu sorun 1169 yılında, İngiltere'nin İrlanda Adası'na ayak basmasıyla başladı. 12. yüzyılın sonlarında İrlanda'da siyasi birliği sağlayamayan İngiltere, İrlanda toplumundaki ayrılıklardan faydalanarak adadaki varlığını sağlamlaştırmaya çalıştı. Ancak adada nüfusun çoğunluğunu oluşturan Katolikler zamanla İngiltere'nin başına bela olmaya başlayınca; İngiltere, İrlanda Adası'na Protestan göçmenler yerleştirdi ve bölgeyi tamamen kendi sömürgesi durumuna getirdi. Fakat bu durum, baskı yoluyla malları ellerinden alınan Katoliklerle, göçmen Protestanlar arasında büyük çatışmalara yol açarak, kanlı bir dönem yaşanmasına sebebiyet verdi. Sorunun bu noktaya gelmesi üzerine, İngiltere, İrlanda Adası'na asker çıkarak isyanı silahla bastırdı; Katoliklerin kalan mallarına ve topraklarına da el koydu.

Yaşanan bu ihlaller, nihayetinde İrlanda milliyetçiliğinin oluşmasına sebep oldu ve İngiltere-İrlanda savaşı bu şekilde başladı. Savaşın ardından İrlanda adası fiilen ikiye bölündü ve güneyi zamanla tam bağımsızlığını kazanarak kendi cumhuriyetini kurmayı başardı. Ülkenin güney tarafı kazandığı bağımsızlığın ardından kuzey bölgesiyle ilgilenmedi ve kalkınmaya yönelik girişimlerde bulundu. Kuzey İrlanda bölgesinde Katolik azınlıkla Protestanlar arasındaki çatışma devam etti. Katolikler ve bunların kurduğu IRA Örgütü bağımsızlığı savunurken Protestanlar Birleşik Krallık'a bağlı kalma isteklerini sürdürdüler.

IRA, bağımsızlık savaşı doğrultusunda çeşitli suikastlar düzenleyerek, Birleşik Krallık'a ekonomik zarar vermeyi amaçlayan faaliyetlerde bulundu. Yaşanan bu çatışmalardan sonra 1998 yılında barış antlaşması imzalandı. Mart 2007 seçimlerinden sonra da tarih boyunca savaş içerisinde olmuş olan Protestanlar ve Katolikler birlikte koalisyon kurmak için anlaşmaya vardılar.

Ortadoğu İşgalleri

Ortadoğu jeopolitik açıdan, her zaman Batılı devletlerin ilgi odağı olmuştur. Yeraltı ve yerüstü kaynakları bakımından büyük bir zenginliğe sahip olan Ortadoğu, eski çağlardan bu yana farklı medeniyetlere ev sahipliği yapmış, birçok etnik gurubu içinde barındırmıştır. Bölgenin en önemli özelliklerinden biri, üç kıtayı birbirine bağlayan bir kesişme noktası olması ve zengin petrol rezervlerine sahip olmasıdır.

Petrolün keşfi ve temel enerji kaynağı olarak kullanılması da, zengin petrol yataklarına sahip Ortadoğu'nun önemini bir kat daha arttırdı. 20. yüzyılın başlarından bugüne, enerji kaynaklarıyla ilgili hesapların daha çok petrol ağırlıklı yapıldığı düşünüldüğünde, bölgenin, bütün dünya ülkeleri açısından önemi kendiliğinden ortaya çıkıyor ve İngiltere de başta olmak üzere emperyal devletlerin bölgeyi kontrol altında tutma çabaları anlam kazanıyor. Yine Ortadoğu'nun, Batı'nın gelişmiş sanayi için zengin hammadde yataklarına sahip olması ve aynı zamanda işlenmiş mallarını satabileceği iyi bir pazar durumunda bulunması emperyal güçlerin sürdürdükleri sömürü politikasının istikrarını kuvvetlendiren nedenlerden biri oldu.

Batılı devletlerin uzun yıllar süren sömürge yarışından en çok nasiplenene devletlerden biri de hiç şüphesiz İngiltere. Ortadoğu, tarih boyunca stratejik konumu itibarıyla sömürgeci devletlerin odak noktası olurken, İngiltere açısından bölgenin önemini arttıran farklı özellikler de bulunuyordu. İngiltere'nin sömürgesi olan Uzakdoğu bölgesine giden yollar Ortadoğu'dan geçtiğinden; ülkenin politikasını, "sömürgeleriyle, bu sömürgelere giden yolların güvenliğinin sağlanması" düşüncesi oluşturmuydu. Bu düşünce ile izlenen politika Ortadoğu ve Osmanlı topraklarının bağımsızlığının korunmasına uygun düşüyordu çünkü Rusya'nın sıcak denizlere inme politikası, İngiltere'nin menfaatlerini olumsuz yönde etkileyecekti.

İngiltere'nin uyguladığı Osmanlı Devleti'ni koruma ve kollama siyâseti, İngilizlerin 1878'de Osmanlı Devleti ile Ruslar arasında imzalanan Ayestefanos Antlaşması'nı değiştirmek maksadıyla düzenlenen Berlin Kongresi'nde artık Osmanlı Devleti'nin mevcudiyetinin mümkün olmadığı kanaati öne sürülmeye kadar sürdü. İngiltere, Berlin Kongresi'nden sonra Osmanlı'nın toprak bütünlüğünün korunması siyâsetinden vazgeçerek tam tersi bir siyâset izlemeye başladı. İngiltere ve Rusya, Reval'de yapmış oldukları görüşmelerde

Rusların sıcak denizlere inme politikasına önlem olarak 19. yüzyıla kadar Ortadoğu coğrafyasında Osmanlı varlığını destekleyen İngiltere, 19. yüzyılın ikinci yarısında Osmanlı Devleti'nin varlığını daha fazla sürdürmeyeceğini öngörerek tam tersi bir politikayı benimsedi ve Ortadoğu coğrafyasına hâkim olmanın planlarını yapmaya başladı.

Osmanlı Devleti'ni yıkmaya ve topraklarını paylaşmaya yönelik kararlar aldılar.

Bu görüşmelerden sonra İngilizler, nihâî hedef olarak Osmanlı Devleti'ni yıkmaya yönelik planlarını gerçekleştirmek için harekete geçtiler. Bu çerçevede, *"Osmanlı Devleti'ni hemen yıktıktan sonra, ya bu devletin yıkıntıları üzerinde kendilerine bağlı veya kendi kontrollerinde bağımsız devletler kurmak, ya da bazı stratejik noktalara doğrudan yerleşmek"* şeklinde belirledikleri stratejiyi uygulamak için büyük bir mücadele başlattılar.

I. Dünya Savaşı sırasında sıcak çatışma şeklini alan bu mücadele, mütareke yıllarıyla, Millî Mücadele döneminde de devam etti.

İngiltere, Milli Mücadele sürecinde bu stratejisini eyleme dökme yolunda büyük askerî harcamalar yaptı ve halka vaatlerde bulunarak Milli Mücadele'ye destek vermelerini önlemeye çalıştı; ancak başarılı olamadı.

İngiltere'nin Ortadoğu'da faaliyet alanını büyük ölçüde ilgilendiren bölgelerden biri de hiç kuşkusuz Musul'du. İngiltere, Birinci Dünya Savaşı sonrasında imzalanan Mondros Mütarekesi'nin; *"İtilaf Devletleri, güvenliklerini tehdit edecek bir durumun ortaya çıkması halinde herhangi bir stratejik yeri işgal etme hakkına sahip olacaktır"* şeklindeki 7. maddesine dayanarak bölgeyi işgal etti.

İngilizler bölgede azınlık olarak yaşayan Hristiyanların güvenliklerinin de tehdit altında olduğunu öne sürdü ve bu bahaneyle Musul'a asker çıkardı. Buradaki asıl amacı zengin petrol rezervlerine sahip olan Musul'u ele geçirmek ve bu şekilde Mezopotamya toprakları üzerinde söz sahibi olmaktı. İngiliz kuvvetleri Musul'a doğru ilerleyerek, bölgeyi korumak için burada bulunan Türk birliklerinin geri çekilmelerini talep ederken, uluslararası savaş hukukunu da çiğnedi. Anlaşmalara göre, harekât kuvvetlerinin bulundukları bölgede kalmaları gerekirken, İngilizler bu kararı Musul'a ilerleyerek ihlal ettiler.

İngiltere, Ortadoğu'da yaşanan hemen her tür krize ya bizzat katıldı ya da dolaylı yollardan destek verdi. Bunun başlıca örneklerinden biri, İsrail'in yıllardan beri süregelen Filistin işgali ile ABD'nin 11 Eylül sonrası Irak ve Afganistan'ı işgalidir. İngiltere, ABD'nin 'demokrasi ve özgürlük' söylemiyle başlattığı işgalde hem askerî hem de ekonomik alanda büyük bir rol üstlenerek işgalin faillerinden oldu.

Hindistan

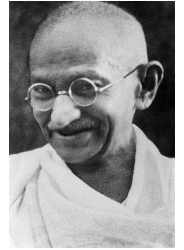
Avrupalıların Ümit Burnu'nu dolaşarak Hindistan'a ulaşmaları, 16. yüzyılda burada ilk ticaret merkezinin kurulmasına yolaçtı. Bu ticaret merkezi, ilerleyen yıllarda İngiltere'nin planlarını uygulaması için son derece önemli işlevler gördü. İngiltere'de iktidarın, büyük ölçüde plütokrasi ve aristokrasinin elinde olduğu 18. yüzyıl boyunca Hindistan, İngilizler tarafından sömürüldü.

1. Dünya Savaşı'nda ve sonrasında gözünü dünyanın en stratejik noktalarından biri olan Ortadoğu'ya ve onun zengin petrol yataklarına diken İngiltere, başta Musul, Kerkük ve Filistin olmak üzere pek çok önemli bölgeyi işgal etti.

İngiliz sömürgeciliğinin Hindistan'daki uygulayıcısı Doğu Hindistan Şirketi oldu (East India Company). İngiliz burjuvazisi ile Hindistan egemen sınıfı arasındaki ortaklık, bu şirket aracılığıyla pekiştirildi. İngiliz sanayi burjuvazisi, kendi ürünlerini rahatça satabilmek için, rakip ürünleri piyasadan silmeye çalıştı. Bu amaçla İngiltere, Avrupa pazarlarını Hindistan'ın geleneksel ihraç malı olan pamuklu kumaşlara kapatmak yolunda büyük çaba gösterdi ve bunda başarılı da oldu. Bununla yetinmeyen İngiltere, Hindistan'dan hammaddeleri ucuza alıp kendi ülkelerinde işledikten sonra, tekrar Hindistan'a getirerek sattı ve ülke sanayisinin çökmesine neden oldu. Yüzbinlerce Hint zanaatkarı mesleksiz kaldı ve tarımla uğraşan yoksul ırgatlara dönüştüler.

İngiltere'nin Hindistan'daki sömürge yönetimi, yaklaşık 25 milyon insanın yaşamını yitirmesine neden oldu. Onlarca yıl devam eden katliamların dayanılmaz noktaya ulaşması üzerine 1906 yılında 'Svaraç' (kendi kendini yönetme) sloganı ile bağımsızlık savaşı başlatıldı. Bu arada Hindistan Müslüman Birliği kuruldu ve 1919 yılında Gandhi ile birlikte Hindistan'da pasif direnme ve protesto hareketlerine başlandı. Bağımsızlık yanlısı direnişler sonucu 1935'te ilk anayasa kabul edilerek parlamenter düzen kuruldu ve Hindistan 18 Temmuz 1947'de tam bağımsızlığını kazanarak, dünya devletleri tarafından tanındı.

Mohandas K. Gandhi
(1869-1948)

Aborjin Soykırımı

Avustralya yerlileri Aborjinler, başta İngilizler olmak üzere Avrupalı devletler tarafından işgal edilen Avustralya topraklarında sömürüldüler. 1770'te Avustralya'nın doğu sahillerini Büyük Britanya adına ele geçiren Kaptan James Cook, bölgeyi Yeni Güney Galler (New South Wales) olarak isimlendirdi.

Avustralya'ya başlangıçta az sayıda kişinin yerleşimi sorun teşkil etmemiştir; ancak bölgede madenler çıkmaya ve işletilmeye başlanınca, işgal ve yerleşim planları değişti. Toprakları ellerinden alınan yerliler, işgalcilere karşı direnişe başladıklarında, sömürgeci İngilizler "Aborijin avı serbest" diyerek, zaten 'hayvan' olarak gördükleri yerlilerin 'avlanmasına' onay çıkarttı ve toplu kıyımları başlattı.

Kıtaya ilk gelen İngiliz sömürgeciler çiçek, suçiçeği, grip, kızamık gibi hastalıkları da beraberlerinde getirdiklerinden, bünyeleri bu hastalıklara karşı bağışıklık kazanmamış olan Avustralya yerlileri bu hastalıklara yenik düştü ve salgınlar sonucunda büyük can kayıpları yaşandı ve nüfusları önemli ölçüde azaldı.

İngiliz işgalcileri bölgenin arazi ve su kaynaklarını kendilerine ayırmakla kalmadı; avcı-toplayıcı olan yerli halkın 'kendi topraklarına sahip olma' gibi bir kavramı algılayamadıklarını ve bu nedenle, sürülecekleri herhangi bir

16. yüzyılda Hindistan'ı istilaya başlayan İngiltere, dünyanın en köklü medeniyetlerinden birine evsahipliği yapan bu coğrafyayı yaklaşık 400 yıl sömürdü. Sosyal, ekonomik ve kültürel yapıyı çökerten uygulamalarına yüzlerce yıl devam eden İngiltere, ardında dilini, kimliğini, kültürünü, geçim kaynaklarını kaybetmiş bir coğrafya bıraktı.

verde de mutlu yaşayabileceklerini iddia etti. Oysa geleneksel arazilerini, yiyecek ve su kaynaklarının kaybı yerliler üzerinde ölümcül etki yapmış ve hastalıklara karşı güçsüz düşürmüştü. Aynı zamanda sömürgeci güçler, Avustralya yerlilerinin arazileriyle derin ruhsal ve kültürel bağlara sahip oldukları gerçeğini görmezden gelmeyi tercih ettiler.

İngilizler bölge halkını tarihten bu yana süregelen 'aborjin yaşamından' alıkoyarak geleneksel dîn anlayışlarını, kültürlerini yok etmeye çalıştılar. Bu dönemde bölge halkı üzerinde doğum oranı da hızla düştü. 1788 yılı ile 1900 yılları arasında yerliler maruz kaldıkları hastalıklar, toprak kaybı ve kendisini kıtanın efendisi ilan eden sömürgecilerden görmüş oldukları şiddet sonucu nüfuslarının %90'ını kaybettiler. Soykırıma maruz bırakılan Aborjinlerin sayıları gün geçtikçe azaldı.

İngiliz sömürgecileri, kıtanın yerlileri üzerinde uyguladığı soykırımı haklı çıkarma, ırksal anlamda üstünlüğünü ve dolayısıyla kıta üzerindeki hâkimiyetini gerekçelendirme amacıyla, 'yerlilerin herhangi bir dine, kültüre ve vatan bilincine sahip olmadığı' yalanını uydurdular. Bölgenin sömürüldüğü dönemde bir yazar Avustralya yerlileri hakkında;

"Gelişme aşamalarının birbirlerinden büyük ölçüde farklı olduğu iki ırkın birbirleriyle teması sonucunda aşağı ırkın yok olması doğa kanunu gibi görünmektedir... Süreç, doğa kanunuyla uyumlu görünüyor. Bu doğa kanununun daha uygun olanın hayatta kalmasını sağlayarak daha büyük insanlık ailesine hizmet ettiği açıktır. İnsani gelişme tamamen ilerici ırkın (progressive race) yayılması ve aşağı (inferior) olanlarının da yok olmasıyla kazanılmıştır... Avustralya Aborjinlerinin neolitik ırklar aşamasının ötesine çok fazla geçmiş olabileceklerinden şüphe edilebilir... Bu sebeple onların yok oluşuna yas tutmamıza gerek yok" şeklinde bir açıklamada bulundu.

Kuzey Bölgesi Yasama Meclisi üyesi olan John Ah Kit 9 Ekim 2003 tarihinde yapılan bir tartışmada;

"1920'lerin sonlarının büyük bir kuraklık zamanı olduğu ve bu yüzden de bu ortamda Avustralya'da siyah/beyaz ilişkilerinin öncülerinin aralarından pek çok şey geçtiği unutulmamalıdır. Doğal kaynaklar üzerinde yoğun bir mücadele yaşanmaktaydı. Bir arazi ve onun halkı ile beraberlerinde silahlar ve hastalıklar getirenler arasındaki bir çatışmaydı bu. Genellikle yanlış anlaşılan şey şu ki Coniston Katliamının tek bir olay değil polis gruplarının ayırım gözetmeden haftalarca öldürdüğü bir seri cezalandırıcı baskınlardan biri olduğudur" ifadelerini kullandı.

Günümüzde Avustralya'da, çeşitli Avrupa ülkelerinden gelen yerleşimciler nüfusun büyük bölümünü oluşturuyor İngiliz kültürünün hakim olduğu Avustralya'nın hukuk sistemi de genel olarak İngiliz hukuk sistemi üzerine kuruldu.

Başta İngiltere olmak üzere, sömürgeci güçler tarafından sömürülen Avustralya kıtasında, yerli Aborjinler soykırıma uğratıldı. Kıtanın asıl sahipleri olan Aborjinleri 'hayvan' olarak kabul eden İngiliz işgalci güçler, 'yerlilerin avlanmasını' serbest bırakarak katliamlara davetiye çıkarttı. Bugün Aborjinlerin %90'ı soykırıma tabi tutularak katledilmiş bulunuyor.

Kanada

1629'da İngilizlerin eline geçen Kanada 1632'de Fransa tarafından alındı fakat 18. yüzyılda İngiltere'yle yapılan bir antlaşmayla Kanada İngiltere'ye bırakıldı. İngiliz göçmenlerin Kanada'ya hızla yerleşmesi ile 1763-1837 yılları arasında ülkede İngiliz rejimi etkin hale geldi.

1783 yılında ABD'nin bağımsızlığını tasdik eden Versailles Antlaşması'ndan sonra Kanada, İngiltere taraftarı göçmenlerin akınına uğradı.

1791'de İngiltere, Saint Laurent topraklarını ikiye bölerek güneydoğu tarafları Fransız, kuzeybatı tarafları da İngiliz eyaleti haline getirdi. Her iki eyalette de parlamento rejimi kurulduysa da, genelde İngilizler ticarette yönetime hâkim oldular.

Birinci Dünya Savaşı'na İngiltere'nin katılması Kanada'yı da savaşa sürükledi. İngiliz sömürgesi olan Kanada, İtilaf devletlerine teçhizat ve malzeme yardımında bulunmak durumunda kaldı.

1926 yılında, Londra'da imparatorluk konferansında İngiltere ve dominyonlarına statü eşitliği verildi ve daha sonra 1931 West Minster Tüzüğü ile Kanada bağımsız bir devlet oldu. Ancak bugün Kanada nüfusunun yarısına yakını İngiliz, İrlandalı ve İskoç kökenliler oluşturuyor ve ülkede İngilizce resmi dil olarak konuşuluyor.

Afrika

Emperyalist güçlerin gözdesi Afrika'nın sömürgeleşmesinde en büyük payı İngiltere aldı. 1815 yılında Viyana Kongresi ile Avrupa'da Napolyon Savaşları sona ermiş ve Avrupa haritası yeniden şekillenmişti. Bunun üzerine İngiltere, Hollanda'nın Güney Afrika'daki Cape sömürgesini kendi sömürgesi haline getirdi. Bu sömürgeyi elde ettikten sonra, 1840'lı yıllarda Güney Afrika'dan daha yukarılara çıkıp, bugün Güney Afrika Cumhuriyeti'nin sınırları içinde bulunan Oranj ve Transvaal topraklarını da Cape sömürgesine (Cape Colony) kattı. Ardından 1882 yılında Mısır'ı işgal ederek Afrika'nın kuzey ucuna yerleşti.

İngiltere 1885 Berlin Konferansı'ndan sonra Nil Nehri'nin bütünlüğünü korumak bahanesiyle Mısır'dan güneye inip Sudan'ı da ele geçirmek istedi; ancak bölgedeki Müslüman halkın silahlı direnişi ile karşılaşp iki kere yenilgiye uğradı. Bu yenilgilerden sonra İngiltere, Sudan meselesine bir süre ara verip, rotasını tekrar güneye çevirdi.

1885-1895 arasında, Transvaal'dan kuzeye çıkıp Rodezya (bugünkü Zimbabve) ile Nyasaland'ı (bugünkü Malawi) ele geçirdi ve daha sonra da Kenya ve Uganda'yı işgal etti. Arada tek boşluk olarak Sudan kalınca tekrar gözlerini bu bölgeye çevirdi ve yaptığı silahlı mücadele ile 1896 da Sudan'ı da sömürge topraklarına kattı.

17. yüzyılda İngilizlerin kontrolüne geçen Kanada, daha sonra Fransa'nın hakimiyeti altına girse de, daha sonra tekrar İngiltere'ye bırakıldı. Uzun yıllar İngiltere politikaları doğrultusunda hareket etmek durumunda kalan Kanada, 1. Dünya Savaşı'nda da İtilaf devletlerine teçhizat ve malzeme yardımında bulunmuştu.

Sudan'ın işgali ile İngiltere, Afrika'nın kuzeyinde İskenderiye'den, güneyinde Cape Town'a kadar geniş bir şerit halinde uzayan büyük bir sömürge imparatorluğu kurmuş oldu.

İngiltere'nin Bugünkü Sömürgeleri

İngiltere'nin, bugün hala dünyanın büyük bir bölümüne yayılmış olan sömürge eyaletleri bulunuyor. Bu eyaletler şunlardır:

Karayipler'de Bermuda Saint Lucia, Saint Vincent, Man Adası, Channel Adaları, Guernsey Bailıwick Adaları, Antiqua, Dominica, Gilbert Adaları, İngiliz Hint Okyanusu Toprakları, Pitcorin Adaları, Hong-Kong, Antartik Toprakları, Saint Helena, Ascension, Tristan'da, Cunh Solomon Adaları, Turks ve Caicos Adaları, Tuvalu.

ÜLKE İÇİ İHLALLER

Göçmenlere Karşı Ayrımcılık

İngiltere, Avrupa ülkeleri arasında en fazla yabancı nüfusa sahip ülke konumunda. Bu nedenle ülkede başgösteren sorunlar arasında, göçmenlere yapılan hak ihlalleri oldukça önemli yer tutuyor.

Ülkede göçmenlerin çok düşük maaşlarla çalışmalarının yanı sıra, son dönemlerde ekonomik endişeler sebebiyle göçmen işçilerin sınırdışı edilmesine yönelik düzenlemeler yapılıyor. Ayrıca Avrupa ülkeleri dışında ülkeye göç edenlerin sayılarına sınırlandırılmalar getirildi. Öteyandan İngiltere'de işsiz nüfusun %80'i, işsiz göçmenlerin ülkeyi terk etmesini istiyor.

Sonuçları değerlendiren göçmenlerden sorumlu İşçileri Bakan Yardımcısı Paul Woolas; "Anket sonuçları sürpriz değildir. Halkın ciddi manada endişeleri bulunmaktadır ve kamuoyu hükümetin ciddi bir sınır kontrolü yapmadığını düşünmektedir" şeklinde konuştu.

İngiltere'de hükümet, insan hakları örgütlerinin tepkilerini çeken bir kararı daha uygulama girişiminde bulundu. Karara göre, İngiltere'de başgösteren terör olaylarından sorumlu tutulan yabancı uyruklular arasında, terörle suçlanan zanlıların, savcılık önüne çıkmadan 28 gün gözaltında tutulabilmelerine olanak tanıyan uygulama süresi 6 ay olarak belirlendi. Ayrıca hükümet, kendince makul bir şüphe verisine rastladığında, Britanya vatandaşı olmayan kişileri şiddet ve işkenceye maruz bırakması muhtemel ülkelere göndermek üzere sınırdışı edebiliyor.

Tarihî seyr içerisinde kölelik sistemi yerini insan kaçakçılığına bırakırken, İngiltere'nin insan ticareti üzerinden milyarlarca Dolar kazanan tâcirlerin kurbanlarını korumadığı ifade ediliyor.

İngiltere'nin, Uluslararası Af Örgütü ve UNICEF'in de aralarında bulunduğu Kaçakçılıkla Mücadele İzleme Grubu adlı birlik, İngiltere'nin Avrupa hukuku

Sömürge tarihinin en önemli figürü olan İngiltere, 19. yüzyılda Mısır'dan Güney Afrika sahillerine uzanan dev bir sömürge imparatorluğu kurmuştu.

çerçevesindeki yükümlülüklerini yerine getirmediğini açıkladı. Birliğin sözcüleri, İngiliz yetkililerin, kaçakçılık kurbanlarının mültecilik yasalarını ihlal edip etmediklerine ve bu yasalar karşısında suç işleyip işlemediklerine fazla odaklandıklarını söyleyerek, bu kişilerin herhangi bir şekilde tacize uğrayıp uğramadıklarını, şiddet görüp görmediklerini ya da baskı yoluyla çalışmaya zorlanıp zorlanmadıklarına odaklanılması gerektiğini söylediler.

İslamofobi

İslamofobi de İngiltere’de giderek yaygınlaşıyor. Müslüman nüfusun kendi dînî kurallarına göre hukukun tahakkuk edilmesi adına kurulduğu iddia edilen şeriat mahkemeleri, Müslümanlara yapılan saygısızlığın ve hak ihlallerinin gerçekleşmesine engel olamıyor. Dini inançlarından ötürü haksızlığa uğrayan Müslümanların mahkemeye başvurması da sonuç vermiyor ve Müslüman halk hukûkî alanda da ayrımcılığa maruz bırakılıyor.

İngiltere Hükümeti’nin dâhil olduğu başka bir ihlal olayı da, yasadışı CIA uçaklarının Guantanamo üssüne esir götürürken ülke topraklarını kullanmış olması. Hükümet bu iddiayı önce reddetmişti; ancak daha sonra iddiaların doğruluğu kabul edildi. İngiltere Eski Dışişleri Bakanı David Miliband, ABD’nin terör zanlılarını taşıyan iki uçağının 2002 yılında ülke topraklarına indiğini itiraf ederek parlamentoza özür beyannamesinde bulunmuştur.

Çocuk Ticareti

İngiltere’nin insanlık dışı eylemlerinden biri de, sömürdüğü ülkelerde de vaktiyle yaygın olarak gerçekleştirdiği çocuk ticareti. İngiltere’nin, sömürdüğü ülkelerdeki çocukları ailevî bağlarından ve kültürlerinden kopararak göçe zorladığı ortaya çıkarıldı.

İngiltere, sömürgecilik döneminde uyguladığı bu ‘zorunlu çocuk göçü’ politikasını, I. Dünya Savaşı sonrasında yeniden uygulamaya koyarak, yoksul ailelerin çocuklarını daha iyi bir geleceğe hazırlamak bahanesini kullandı ve yüzlerce çocuğu çalışma kamplarına yolladı. Çocuklar bu kamplarda madî-mânevî sömürüye maruz bırakıldı. Avustralya Başbakanı Kevin Rudd, İngiltere’den ülkesine gönderilen çocuklara yapılanlardan ötürü özür dilerken, sorunun asıl yaratıcısı olan İngiltere, bu noktada sessiz kalmayı tercih ediyor.

Avrupa’nın en fazla göçmen nüfusuna sahip ülkesi durumundaki İngiltere, ülkedeki göçmenlere karşı ayrımcı politikalar uyguluyor. Öte yandan İslamofobi de ülkede yaşanan pek çok ihlal olayının gerekçesini oluşturuyor.

SONUÇ

‘Üzerinde güneş batmayan imparatorluk’ İngiltere, hâkimi olduğu toprakların bir bölümünde güneş batarken, diğer tarafta güneşi karşılayacak toprağının bulunmasıyla ne kadar geniş bir coğrafyaya sahip olduğunu dünyaya meydan okur biçimde haykırmaktaydı. Dünyanın en önde gelen sömürge

imparatorluğunda, Hindistan'dan Latin Amerika'ya kadar uzanan topraklarla İngiltere'ye aitti.

Bugün herbiri farklı sorunlarla boğuşan, dünya üzerindeki pek çok bölge ve ülkenin, sorunlu miraslarının müsebbiplerinden birinin de İngiltere olduğu açıktır. Sömürü zihniyetinin bu bölgelerde gerçekleştirdiği işgal, katliam, soykırım ve sömürü politikaları, sözkonusu ülkelerde yaşayan milyonlarca insanı hayatta kalma savaşına mecbur bırakırken, İngiltere ve diğer sömürgeci ülkeler vatandaşlarına dünyanın dört bir tarafından gasbettikleriyle müreffeh bir yaşam imkanı sunuyor.

iSPANYA

GİRİŞ

Festivaller ülkesi İspanya; dünya tarihinin ilk sömürgecisi olma özeliği taşımaktadır. Temelinde Endülüs gibi köklü bir medeniyet barındıran; ama bu medeniyeti ve onu oluşturanları vahşice yok eden İspanya, geçmişiyile yüzleşmekte gerekli adımları maalesef atmamaktadır. Amerika kıtasını sömüren ve yerli halkı katleden İspanyollar, Ortaçağ Avrupasının en güçlü devletlerinden biri olarak tarihteki yerlerini almışlardır. Ancak bu güçlü devlet, Katolik inancın etrafında Tanrı tarafından Papalığa bahşedilen topraklar olarak kabullenilmiş ve sayısız katliama ev sahipliği yapmıştır.

İSPANYA'NIN KISA TARİHİ

İspanya ya da resmî adıyla İspanya Krallığı; Avrupa'nın güneybatısında, İber Yarımadası'nda yer alan bir Akdeniz ülkesidir. İlk yerleşim merkezini M.Ö. 1100 yıllarında Fenikeliler'in kurduğu adada onların ardından Keltler ve Yunanlar yerleşim merkezleri oluşturmuşlardır. Romalıların İber Yarımadası'ndan Kartacalıları atmasının ardından İspanya'da bir birlik sağlanarak Hristiyanlık bu topraklara kabul ettirilmiştir. Bu düzen M.S. 5. yüzyılda İspanya Germen kabilelerinin saldırılarına uğramaya başlayana kadar devam eder. Germen kabilelerinden Vizigotlar bu saldırılar sonucunda İspanya'ya hâkim olurlar. 711'li yıllara gelindiğinde ise İber Yarımadası Afrika'dan gelen Müslümanlar tarafından fethedilerek özgürlükçü bir yapıya sahip olur. Burada Müslümanların kurduğu Endülüs medeniyeti bir ilim ve sanat merkezi olmuştur. Pek çok papa ve kralın dahî buradaki üniversitelerde yetiştiği ve bugünkü müsbet ilimleri Batılıların buradan öğrendiği bilinmektedir. Ancak yaşanan iç çekişmeler neticesi zayıflayan birlik, Hristiyanların eline geçerek 1469'da Aragon ve Castilla krallıklarının tek bir krallık haline gelmesini sağlamıştır. 1492'de bu topraklarda Müslümanlara ait son yer olan Granada da elden çıktıktan sonra İspanya Kristof Kolomb ile keşiflere baş-

lar. Uzun yıllar Amerika ve Afrika'da sömürü faaliyetleri gerçekleştiren İspanya, 1588'de İngiliz donanmasına yenilmesinin ardından zayıflamaya başlar ve çöküş sürecine girer. 19. Yüzyılda tüm Amerika sömürgeleri bağımsızlığını kazanmışken İspanya'da içsavaşlar yaşanmaktadır. 1939'da son bulan savaş İspanya'yı Franco rejimi ile karşı karşıya bırakır. 1975 yılına kadar devam eden rejimin ardından Franco'nun yerine I. Juan Carlos geçer. 1976'da başbakan Navarro'nun istifasının ardından Carlos kral olur. 1977'de 41 yıl aradan sonra genel seçimlerin yapıldığı İspanya, bugün parlamenter demokrasi şeklinde örgütlenmiş bir anayasal monarşi rejimi ile yönetilmektedir. 1986'dan beri Avrupa Birliği'nin 1982'den beri NATO'nun üyesidir.

ENDÜLÜS'ÜN YIKIMI

İber Yarımadası'ndaki Medeniyet: Endülüs

8 asır boyunca Yahudi, Hristiyan ve Müslüman halkların birarada yaşaması açısından incelenmesi gereken Endülüs, tarihteki ilk etnik temizlik olarak adlandırılan olaylara da sahne olması açısından önemlidir. Müslümanların fethi ile İslam medeniyeti ile karşılaşan İber Yarımadası, Endülüs Medeniyeti olarak bilinen ve yok edilmesinin ardından halen büyük bir özlem ve hayranlıkla anılan bir medeniyetin yaşadığı topraklar olmuştur. Tarihçilerin 'başlangıcı muhteşem, sonu hazin' olarak tanımladığı Endülüs, İber Yarımadası'nda bir düzen oluşturmuşken sağladığı hoşgöründen de en çok Yahudiler yararlanmıştır. Vizigotlar döneminde sivil ve dini haklarını kaybeden Yahudiler, Endülüs zamanında bir cemaat olarak yeniden doğmuşlardır. Ancak 1492'de başlayan süreçle, onlar da sürgüne ve asimile politikalarına maruz kalmışlardır. Bu köklü ve sağlam medeniyetin izleri bulunan bugünkü İspanya, her ne kadar Endülüs medeniyetini yok saymaya, unutturmaya çalışsa da, varolan medeniyetin izleri onu yalanlamakta ve Müslümanların fethi ile gerçekleşen bir medeniyetin izleri dünyaya seslenmektedir.

Reconquista ile Başlayan Asimilasyon Hareketleri

Adanın kuzeyine çekilmiş olan Hristiyanlar, 732 senesi itibari ile Müslümanlar arasında başlayan etnik savaşları fırsat bilerek 'reconquista', yeniden fetih hareketine başlarlar. Hristiyanlığı yeniden ülkenin tek ve yegâne dini kılmak amaçlı başlayan bu hareket; sonu engizisyon mahkemelerine kadar uzanan İslam'ı silme, Müslümanları Hristiyanlaştırma olarak tarihe geçer. Toprakları tekrar ele geçirme politikalarına 1492 senesinde Gırnata'nın düşmesi ile ulaşan İspanyollar, bu tarihten sonra asimilasyon çalışmalarına hız verirler. İlk olarak Amerika'nın keşfi daha sonra Yahudilerin sürgün edilmesinin ardından Gırnata'daki Nasrî Emirliği ortadan kaldırılır. Yapılan anlaşmanın şartlarına uymayan İspanyollar, 1947'de Müslümanların medeni haklarında kısıtlamalar yaparak onların pek çok hakkını gasp

Avrupa tarihini bilim, siyaset, insan hakları ve daha pek çok alanda derinden etkileyen Endülüs medeniyetinin izleri, İspanya'nın yüzyıllar boyu süren uygulamalarıyla ortadan kaldırılmaya çalışılıyor. Dünya tarihinin en büyük soykırım hareketlerinden biri olan bu kanlı süreç, bugün İspanya tarafından görmezden gelindiği gibi, İspanya bu konuda uluslararası kurumlar ve dünya kamuoyu tarafından da sorgulanmıyor.

etmiştir. Şehir merkezinde oturanların kenar mahallere gönderilmesi ve toprak alımının yasaklanması ile varlıkları tehdit edilen halk, yerlerine yerleştirilen Hristiyan halkın üzerlerindeki sonsuz hak iddiaları nedeniyle de zor zamanlar yaşamıştır. Yerlerinden edilen insanlar önceleri ikna yoluyla dinlerinden dönmeye zorlanmışsa da yapılan uygulamalarla da yeterli başarı sağlanamayınca daha sert tedbirler alınmıştır. Tuleytula piskopası Francisco Ximenez de Cisneros önderliğinde başlayan zorla Hristiyanlaştırma hareketi kapsamında ise insanların İslam'la bağlantısının kesilebilmesi amacıyla önce Arapça dini eserler toplatılarak yakıtılmış, direnenler zincire vurulup Hristiyan olduğunu söyleyene kadar işkenceye maruz bırakılmıştır.

Moriskoların Uyması Gereken Kurallar

Gırnatalı Müslümanların tüm bu olumsuzluklar karşısında kimi zaman uzun süreli ve İspanyolları zorlayıcı nitelikte olsa da bastırılan ayaklanmaları, daha ağır baskıları beraberinde getirir. 1499'da Beyyazîn mahallesinde çıkan isyanın ardından düzenlenen toplu vaftiz, diğer ayaklanmalar için de benzerlik teşkil eder. Bazı ayaklanmaların sonunda ise kadınlar ve erkekler köle pazarında satışa çıkarılmıştır. 1502 senesine gelindiğinde ise kraliçe Izabella'nın emriyle Kastilya civarındaki Müslümanlar din değiştirmek ile göç arasında seçime zorlanmış; ancak göç imkânı bırakılmayarak Müslümanlar Hristiyan olmaya zorlanmıştı. Bu ortamda görüntü itibari ile Hristiyan olan Moriskolar (Moriscos) meydana çıkmıştır. Moriskoların bu görünüşteki Hristiyanlıkları da tesbit edildikten sonra, yeni yasaklamalar getirilip daha çok Moriskoların yaşadığı bölgelere yerleştirilen Hristiyan halka özel yetkiler tanınarak Moriskoların yatak odaları da dâhil olmak üzere tüm yaşadıkları meskenler ânî baskınlar ile denetime tabi tutulmuştur. Tüm bu baskılara ve yıldırmalara ek olarak getirilen kurallar ise İspanya'nın yüzleşmekten kaçmasını anlamlandıracak kadar utanç verici. Moriskoların uyması gereken bazı kurallar şöyle:

İslamî usullere göre et kesimini önlemek için Moriskolar kasaplık yapamayacak, mescitler kapanıp Arap isimleri kullanılmayacak, çocuklar sünnet ettirilmeyecek, kilise çanları çalarken veya rahipler sokaktan geçerken onlara saygı ifadesi amaçlı sarıklar çıkarılıp diz üstü çökülecek, kadınlar İslamî kıyafetlerini terk edecek ve hamamlar kapatılacak.

Cuma Günü Temizlik Yaparı Engizisyon Mahkemesine Vermişler

Müslüman halkın tüm yıldırmalar karşısında yine de bir şekilde dinleri ile bağlantılarının kesilmemesi üzerine, uygulamaların denetimi ve cezalandırmaların yapılarak caydırıcılığın etkili olması için engizisyon mahkemeleri kurulur. Tutuklanan kişinin, 1 seneden 3 seneye kadar devam edebilen mahkemesi sırasında dış dünya ile bağlarının kesildiği bu mahkemelerde, suçludan istenen tek şey hakkında yapılan suçlamayı kabul etmesidir. Suçlamayı kabul ettirebilmek için çeşitli işkencelerin uygulandığı engizisyon mahkemelerinde, mahkûmlar ya yakılmış ya da işkence ile öldürülmüştür.

Kaynaklarda belirtilen bu yöntemlerle öldürülen insan sayısının 100 binden fazla olduğu belirtilmektedir. O dönemde bir Moriskonun engizisyon mahkemesinde yargılanmasının sebepleri ise şunlar: Kendisine sunulan domuz etini yememek, Cuma günü temizlik yapmak, çocuğuna Müslüman ismi vermek, yanılarak Allah (cc) ya da peygamberin adını anmak, yatak odasında haç bulundurmamak.

"Topluca İmha Edilmeli, Köleleştirilmeli, Sürgün Edilmeli"

İspanya topraklarını tamamıyla Katolikleştirmek için başlayan zulümlerin ardı arkası kesilmeden devam etmesi dahî Müslüman halkın inancında değişikliğe yol açmaz. Moriskolar ilk buldukları fırsatta ayaklanır ve krallığın ciddi olarak başını ağrıtan ayaklanmalar yaşanır. En son 1568-1570 isyanı bir bağımsızlık hareketine dönüşünce krallık, Moriskolarla ilgili köklü çözüm yolları aramaya başlar. Bu sırada Moriskoların; Fransa, Fas ve Osmanlı ile irtibat halinde olmaları da göz önünde bulundurularak Moriskoların topluca imha edilmesi kararlaştırılır. Güney Amerika'daki maden ocaklarına gönderilerek köleleştirilmek ve yurtlarından edilmek istenirler. 1609 senesinde çıkartılan bir kanunla nihâî hedefe ulaşılarak 80 bin Gırnatalı sürgün edilir. 1614'e kadar süren sürgünde yarım milyondan fazla Müslüman Endülüs topraklarından kovulurken bu insanların çoğu yollarda hayatlarını kaybederler. Bugün onlardan geriye kalan ve tüm ihtişamı ile duran mimari eserler İspanya devletince yok sayılmaya devam edilmektedir. Pek çoğu kiliseye çevrilen, harap edilen eserler İspanya'da varolan medeniyetin tek kanıtı olarak varlığını sürdürmektedir.

KEŞİFLERLE GERÇEKLEŞEN SÖMÜRGEÇİLİK

Modern Kâşifler ve Değişmeyen Batılı Katliamlar

Geleneksel Avrupa yayılcılığının ilk adımları olan coğrafi keşifler, bilimsel bir merakla gerçekleşmesinden öte yeni zenginlikler ve güç temeline dayanmaktadır. Bunun en net şekli yerli halka yapılan katliamlarda görmek mümkündür. Zira yerli halk, yeni gelenlere güler yüzle imkânlarını ve doğal zenginliklerini sunmuşken, gelenler onların iyi niyetlerini sonuna kadar sömürmüş, onların canlarına ve mallarına kastederek bu halkların çoğunun tarih sahnesinden silinmesine sebep olmuştur. 1492'de Kristof Kolomb'un kraliçe İzabella ve Kral Ferdinand'dan aldığı emirle başladığı keşifler tam anlamıyla sömürgeçiliğin başlangıcını teşkil etmektedir. Genel olarak Amerika kıtasının sömürgeleştirilmesi diyebileceğimiz bu keşifler ile Aztek, İnka, Maya gibi pek çok köklü medeniyet yok edilmiştir. 1518-1542 yılları arasında süren bu yağmalamalar dini bir yayılma başlığı adı altında gerçekleşiyse de, dünyanın Hristiyan halkının merhametini görmesi açısından bir örnek teşkil ederek günümüze kadar gelen Batı zihniyetinin temellerini oluşturmuştur.

Yok Edilen Medeniyetler: Amerika'nın Yerlileri

Güney Amerika'nın batı kıyısında yeralan İnkalar, Pizarro tarafından yağmalanmış, 8 milyonluk nüfuslarının yarısı 30 sene içerisinde yok edilmiştir. 1532-1533 yılları arasında gerçekleşen bu yağmalama, altının masal ülkesini fethetme hayaliyle başlamış, entrikalarla ele geçirilen kralları öldürülerek halkın sahip olduğu medeniyet çökertilmiştir. Bu yıkımlara Kilise'nin de tavrı eklenmiş Pizarro'nun "Hristiyanlık âlemindeki hiçbir yol bu medeniyetin yollarının ihtişamıyla boy ölçüşemez" ifadesi ile dile getirdiği büyük kültür yok edilmiştir.

Tarihe Cholula Katliamı olarak da geçen Meksika'daki büyük katliamlardan biri de Azteklerin yok edilmesidir. Aztekler, Orta Meksika bölgesinde yeralan köklü bir medeniyet iken keşiflerle gelen İspanyolların katliamlarından kurtulamamışlardır. Buraya gelen İspanyollar halkın insan kurban etme inancı karşısında şaşırılmışsa da onların Antille Adaları ve Karaibler'de tek bir yerli bırakmadan hepsini öldürmeleri caniliğin geldiği son noktayı gösterir. Bir taraftan halkları yok eden anlayışla hareket ederken, bir taraftan da medeniyetleri yok etmeyi sürdürüp Azteklerin sanat eserlerini eriterek külçe haline getirmişlerdir.

Hazreti İsa'dan sonra 4. yüzyılın başında doğan Maya medeniyeti de bir Orta Amerika medeniyeti olarak bu soykırıma muhatap olmuştur. İnsanları çeşitli şekillerde köleleştirilen, katledilen Mayalar'ın eserleri ise 'Şeytanın kökünü kazımak için' başlatılan bir çabayla yakılmıştır. Günümüze bu köklü medeniyetten sadece 3 Maya elyazması eser kalabilmiştir.

Bartolome De Las Casas adlı piskoposun daha sonra ayrıntılarıyla anlattığı bu katliamlarda, yaklaşık 10 yılda 450 millik alanda 4 milyonu aşkın insan; kadın, çocuk, genç, yaşlı ayırt edilmeden bıçakla veya mızrakla öldürülmüştür. Çoğu da diri diri yakılan bu insanlar, coğrafî keşiflerin ulaştığı zorbalığın birer göstergesi olarak bugün İspanya'nın yüzleşmekten kaçındığı büyük bir insanlık ayıbı olarak durmaktadır. Las Casas'ın Amerikan yerlilerinin imha edilmesine yönelik uygulanan yöntemlerle ilgili yazdıkları ise modern kâşiflerin iç yüzünün göstergesi niteliğinde: "Köpeklerini beslemek için zincirlere vurulmuş Amerikan yerlileri getiriyorlar... Onları öldürüyorlar ve insan etinden gezici bir kasap dükkanı işletiyorlar."

Afrika'nın Kaderi: Köle Ticareti!

Amerika kıtası keşfedilip milyonlarca yerlinin kökü kazındıktan sonra kazanılan zenginliklerin işlenmesi amacı ile yeni kölelere ihtiyaç duyan kâşifler rotalarını Afrika'ya çevirdiler. Las Casas'ın acı itirafı ile de teyit edilen bu durum, yerli işçilerin yerine gürbüz olan Afrika kölelerinin getirilip çalıştırılması olarak adlandırılır. Ancak doğrudan yerel kaynakların yağmalanması biçiminde ortaya çıkan Afrika sömürcülüğü; halkın soykırıma tâbî tutularak medeniyetlerin çökertilmesi ve Afrika'nın kaderi olarak anılacak köle ticaretinin başlangıcı olmuştur. İspanyolların Afrika'nın Gine Körfezi'nde kurduğu bu sömürgeler ile ticaret yüklü gemiler Afrika'ya köle almak karşılığında

Maya medeniyetinden bugüne kalabilen eserlerden Meksika'daki Kukulkan Piramidi

16. yüzyılın başlarında girdikleri Amerika kıtasında milyonlarca insanı öldüren, hayatta kalanları köleleştiren sömürgeci İspanyollar; işgal ettikleri topraklarda binlerce yıldır yaşayan medeniyetleri de barbarca yok ederek, insanlık tarihine kara bir leke düşürdüler.

gelmiş ve tropikal iklime en uygun işçi olarak görülen Afrika insanı yerlerinden edilerek yüzyıllarca sömürüye maruz kalmıştır.

FRANKO REJİMİ

3. Faşist Diktatör: Franco

İspanya, askerî rejimden demokrasiye sorunsuz bir şekilde geçtiği düşüncesini adeta belleklere kazımaya çalışsa da yaşananların üzerini örtmesi mümkün gözüküyor. 1936-1939 yılları arasında yaşanan iç savaşta yarım milyondan fazla insanını kaybeden İspanya, bu savaş akabinde yönetimi zorla ele geçiren ve 40 yıl sürecek olan diktatör Franco rejimini yaşamıştır. İlk iş olarak savaşın ardından 50 binden fazla cumhuriyetçi ordu üyesi ve sempatzanı kurşuna dizdirterek onbinlerce kişiyi de hapse attıran General Francisco Paulino Hermenegildo Teodulo Franco y Bahamonde Salgado Pardo, 20. yüzyıl tarihinde Hitler ve Mussolini'den sonraki üçüncü faşist diktatör olarak geçmiştir. İspanya'nın yüzleşmekten kaçtığı bu dönem 'Tarihsel Hafızanın Tesisi Derneği'nin çabaları ile gündeme taşınmıştır. O dönem içerisinde yakınlarının akıbetini merak eden ve hukuksal olarak bu dönemin aydınlatılmasını isteyen bu grup, Franco yanlıları tarafından susturulmaya çalışılmıştır. 'Süper savcı' lakaplı İspanya Ulusal Mahkeme yargıcı Baltasar Garzon'dan bu döneme dâir bir araştırma yapılması talebinde bulunan derneğin girişimi sonucu, Franco rejimi hakkında soruşturma başlatılmasını sağlamıştır. Ancak 2007 yılında kabul edilen tasarı ile Franco'nun dikta rejiminin resmen suçlu olduğu vurgulanmasına rağmen aşırı sağcı grupların baskısıyla Garzon hakkında inceleme başlatılmıştır. Garzon'un Franco diktatörlüğünde kaybolanların kimliklerinin tesbitiyle ilgili soruşturma başlatmak istemesinden ötürü yargılanmak istemesi İspanya'nın geçmişiyle yüzleşme noktasındaki samimiyetsizliğini ortaya koyuyor.

Savaş ve ardından süren rejim süresince pek çok insanın kaybolduğu, hayatını kaybettiği bilinirken İspanya'da toplu mezarlarda 50 binden fazla kişinin olduğu belirtilmektedir. Rejimle ilgili belgeler açık bir şekilde ifade edilemezken yapılan çalışmalarla pek çok şey aydınlatılmaya çalışılıyor. Mesela Franco rejiminde katliamlar karşısında din adamlarının ses çıkarmaması da eleştirilerden nasiplenmişken 2009 yılında Bask bölgesindeki Katolik Kilise, rejim süresince; hiçbir haklılığı olmayacak şekilde sessiz kalındığı gerekçesi ile özür diledi.

200 Bin Çocuk Çalınmış

İspanya Franco rejimiyle ilgili sürekli yeni haberler ile sarsılıyor. Ülkede 1920 ila 1990'lı yıllar arasında yasadışı evlat edinme vakalarının yaşandığı iddiası üzerine ANADIR isimli dernek, 2011 yılı başında savcılığa başvurarak araştırma yapılmasını istedi. Franco rejimi sırasında yasadışı evlat edinme mağdurları tarafından kurulan ANADIR, rejim karşıtı annelerin çocuklarının

*Amerika kıtasından
akan değerli maden-
ler o kadar çoktu ki,
ekonomik alandaki
bazı sorunlar, diğer
Avrupa üniversitele-
rinden çok uzun yıllar
önce İspanya üniver-
sitelerinde tartışılı
 hale geldi. Zamanla
enflasyon arttı ve
sanayileşmede İngil-
tere ve Fransa'nın
gerisinde kaldı.*

ölmüş gibi gösterilerek çalındığını belirtiyor. İspanya'nın büyük gazetelerinden El Pais'in başlattığı bir yazı dizisi ile de çarpıcı hikâyeler gündeme taşıırken olayların nasıl gerçekleştiğine dair sorular aydınlanıyor. Ülke içinde 1950'li yıllara kadar komünistlerin, cumhuriyetçilerin ve Franco karşıtlarının bebeklerinin baskı yöntemi ile ellerinden alındığı gazetede belirtilirken Franco'nun sistemi ile Hitler'ininki arasında benzerlik kurulması dikkat çekiyor. Bu yasadışı olaya din görevlileri ve doktorların da alet olması ise işin farklı bir boyutu. Çünkü doğumlar kliniklerde ya da dini kuruluşlarda gerçekleşmiş. Kimi zaman çocukların öldüğü ve anneye travmatik bir etki yapacağı nedeniyle cesetler (!) gösterilmezken kimi zaman da ailelere çocukların daha iyi şartlarda yaşayacağı telkin edilerek evlatlık verilmesi sağlanmış.

İSPANYA'DA IRKÇILIK

İspanya, tarihindeki büyük soykırımların aksine bugün farklı bir imaj çizmeye çalışsa da ülke içindeki ırkçılık bitirilebileceğe benzemiyor. Özellikle sportif faaliyetlerde gündeme sıkça gelen söylem ve hakaretler İspanyol yöneticileri zor duruma düşürüyor. 2007 yılında Barcelona'da metroda Perulu bir kadına yapılan saldırılar, internet ortamında yayımlanınca ırkçı saldırılar gündeme gelmiş ve uzmanların özellikle Latin Amerikalı göçmenlerin bu tarz saldırılara maruz kaldığını söylemeleri tarihteki acı olayları akıllara getirmişti. Uluslararası Af Örgütü'nün de İspanya'da yılda 4 bine yakın ırkçı saldırı olduğunu belirtmesi ve resmî makamları bunları saklamakla suçlaması Barselona'nın Brezilyalı oyuncusu Dani Alves'in İspanya'daki statlarda ırkçılığın kontrol edilemeyecek boyutlarda olduğunu belirttiği açıklamayla pekişti. Bugüne kadar pek çok futbolcu, sahalarda ırkçı söylemlere maruz kalırken Alves; "maalesef İspanya'da ırkçılıkla birlikte yaşamayı öğrendim." demişti. İspanya'da daha önce Frederic Kanoute, Samuel Eto'o ve Mustapha Riga gibi oyuncular da saldırılara maruz kalmıştı. Özellikle maymun sesleri çıkarılarak yapılan bu hakaretler karşısında yöneticilerin aldıkları tedbirler sonuçsuz kalmış, 2008 senesinde Barcelona'nın Montmelo pistinde test sürüşü yapan Formula 1 takımlarından McLaren Mercedes'in pilotu Lewis Hamilton'a yapılan ırkçı hakaretler İspanya'nın başına büyük iş açmıştı. İngiltere hükümetinin Hamilton'a yapılan bu hakareten dolayı FIA'nın Barselona veya Valencia'daki F1 yarışmalarını iptal etmesini isteyebileceği söylemi karşısında yetkililer, bunun kimseyi temsil etmeyen küçük grupların işi olduğu şeklindeki açıklamalarla kendilerini savunmuşlardı.

BOĞA GÜREŞLERİ

İspanya'da her yıl kanlı görüntüler kültürel bir eğlence olarak sergilenirken yüzbinlerce hayvan eziyet çektilerilerek öldürülüyor. Boğa güreşleri ile sıkça

Franco rejimi sırasında millî bir spor olarak dayatılan boğa güreşleri, bugün İspanya'da hâlâ devam ediyor. Geleneklere saygı, millî bir spor, festival, hatta bir çeşit sanat olarak bile tanımlanan boğa güreşlerinde her yıl yüzbinlerce boğa vahşi bir şekilde öldürülüyor.

gündeme taşınan görüntüler, basitleştirilerek 'Geleneklere saygı' olarak nitelense de katliamlar turist çekmek amaçlı kullanılıyor. Her yıl insafsızca katledilen boğa sayısının 250 bine yaklaştığı bu festival, dünya medyasında fazlaca yer alıp İspanya için bedava bir reklam imkânı sağlıyor ve böylelikle İspanya'nın tanıtımı yapılmış oluyor. Vahşi bir katliamın üzerine kurulu bu çıkar davası ise son zamanlarda birtakım kınamalara ve tepkilere maruz kalsa da büyük hayvan hakları savunucuları tarafından yeterli tepkiyi almıyor. İspanya'da 2008 senesinde hayvanlara işkence etmek ve onları öldürmek yasaklandığı halde boğa güreşlerinin devam ediyor olması, bu uygulamanın ardındaki ulusal kültür faktörüne ile açıklansa da Barselona Belediye Meclisi boğa güreşlerini yasaklayarak Katalonya'nın bu gelenekten uzak olduğunu ispatlamış oldu. İspanyol uzmanlar ve boğa güreşi meraklılarının boğa güreşine; bir sanat, zengin bir alegori ve yüksek metafizik bir drama olarak bakıyor olmaları, İspanyol şair Garcia Lorca'nın boğa güreşine İspanya'nın 'otantik dini draması' olarak ifade etmesi, Franko rejimi sırasında millî bir spor olarak dayatılan boğa güreşlerinin ulusal kültürden çok, güç hiyerarşisinin bir göstergesi olmasını kuvvetlendiriyor.

SONUÇ

Tarihi ile yüzleşmesi ve katliamları kabullenmesi gereken İspanya, bugün Franco rejimine dair basit adımlar atıyor gibi gözükse de sözkonusu girişimler inandırıcı olmaktan oldukça uzaktır. İspanya'nın hiç kabullenmediği, hattâ anmadığı Endülüs soykırımı, tarihte apaçık bir şekilde durmaktadır. Bugün yaptıkları araştırmalarla ailelerinde mevcut bazı alışkanlıkların aslında İslam inancından kaynaklandığını fark ederek pek çok insan özüne dönmektedir. İspanya'nın yapılan bu vahşetten ötürü bu insanlardan özür dilemesi, yaptığı tarihî tehcir ve soykırımı tanınması, İspanya'nın katliamlar ve sömürgeler üzerine kurulu devletinin kendisiyle hesaplaşması gerekmektedir.

isRAIL

GİRİŞ

Henüz bir asrı bulmayan kısacık tarihine, insanlık tarihinin en vahşi katliamlarını sığdırmayı başaran İsrail; insanlık dışı uygulamalarına tüm dünyanın gözü önünde devam ediyor. Sahip olduğu siyasi ve ekonomik güçle, dünyanın en büyük devletlerini de kendi politikaları çerçevesinde hareket ettirmeyi başaran küresel güçlerin bu yeni yetmesi; varlığını şiddetle anlamlandırıyor ve meşrûiyet zeminine gerilim ve savaşı koyuyor. Değişen dünya konjonktürüne karşı gerilimi körükleyen politikalarıyla başta Ortadoğu olmak üzere tüm dünyada gerginliği had safhada tutuyor.

Suçun ve suçlunun oldukça net olduğu ve herbiri insanlık tarihine kara bir leke düşüren İsrail uygulamaları, küresel güçlerin onayı ve desteğiyle gerçekleşirken, uluslararası kurumlar yaşananları görmezden geliyor. Hatırı sayılır bir kısmı Yahudi sermayedarların elinde olan medya organlarının olayları yansıtma biçimiye tam bir karartmaya ve manipülasyona işaret ediyor. Siyâsetten hukuğa, ekonomiden medyaya, kültür-sanattan sağlığa kadar yaşamın her alanında işlenen bu ihlaller gündeme getirilmiyor, konuşulmuyor, tartışılmıyor. Dolayısıyla işlenen bu cürümler karşısında engelleyici ve hesap sorucu sivil bir inisiyatif geliştirilemiyor.

SİYASİ TARİHİ

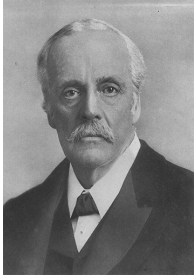
Siyonizm'in Yahudi Devleti Girişimleri

19. Yüzyılın sonlarında, Siyasi Siyonizm'in kurucusu olarak kabul edilen Theodor Herzl, bir Yahudi devletin gerekliliğini dile getirdiğinde, Osmanlı

Siyasi Siyonizm'in kurucusu kabul edilen Theodor Herzl (1860-1904)

Siyasi Siyonizm'in kurucusu sayılan Theodor Herzl, 19. yüzyılın sonlarında bir Yahudi devletin gerekliliğini dile getirdiğinde, Filistin'de Osmanlı tebaası olarak yaşayan küçük Yahudi azınlıktan dahi destek görmemişti.

Arthur Balfour (1848-1930)

1917'deki Balfour Deklarasyonu ile İngiltere; Filistin'de İsrail için bir 'Milli Yuva' kurulduğunu ilan etti.

tebaası olarak Filistin'de yaşayan küçük Yahudi topluluğundan dahî destek görmemişti. Ancak 1897'de gerçekleştirilen Birinci Siyonist Kongresi'nde, Yahudi devleti kurmak için birtakım kararlar alındı. Filistin'e Yahudi göçünü özendirmek ve bu bölgenin Allah tarafından Yahudilere bahşedilmiş olduğunu kabul ettirmek gerektiği; bunun için de mâlî ve siyâsî desteğe ihtiyaç duyulduğu konuşuldu. Bu süreçte önce Osmanlı Devleti ve Almanya'dan, daha sonra da İngiltere'den bir Yahudi devleti kurulması konusunda destek istendi. Herzl, İngiltere'ye Kıbrıs ve Sina'yı önerirken, İngiltere'nin teklifi Uganda oldu. 1903'te gerçekleştirilen 6. Siyonist Kongresi'nde Uganda alternatifi birçok itiraza rağmen kabul edildi; ancak Theodor Herzl'in 1904'teki ölümünden sonra, Filistin dışındaki tüm alternatifler rafa kaldırıldı.

Bu süreç içerisinde Yahudilerin büyük çoğunluğunun Siyonist harekete uzak durduğu söylenebilir. Nitekim 1880-1929 yılları arasında Rusya, Avusturya-Macaristan, Polonya ve Romanya'dan göç eden yaklaşık 4 milyon Yahudinin yalnızca 120 bini Siyonist örgütlerin yönlendirmesiyle Filistin'e yerleşmiş, geri kalan 3.5 milyonu aşkın Yahudi ise Amerika ve Kanada'ya tercih etmiştir.

İngiliz Manda İdaresi ve Yahudilerin Filistin'e Yerleşmeye Başlaması

1. Dünya Savaşı sonrasında İngiltere'nin Ortadoğu politikasında Filistin'in önemli bir yeri vardı. Süveyş Kanalı'nı ve Hindistan'a giden yolları kontrol altında tutmak isteyen, ancak Wilson Prensipleriyle çelişmeden, yani savaş sonrasında yeni bir toprak kazanımında bulunmadan bunu yapmak durumunda olan sömürgeci İngiltere'nin bu yaklaşımı, İsrail devletinin kurulmasını kolaylaştırmıştır.

1917'deki Balfour Deklarasyonu ile İngiltere; Filistin'de Yahudiler için bir 'milli yuva' kurulduğunu ilan etti. Hem Filistin'e göçeden Yahudilere destek olmak, hem de Filistin'den toprak satın almak için 1901 yılında kurulan Milli Yahudi Fonu, özellikle Amerikalı Siyonistlerin desteğiyle bu süreçte gelişti.

1920'de, taslağı Paris'teki Siyonistler tarafından hazırlanan ve 1922'de Milletler Ligi'nde kabul edilen metinde, İngiliz mandasında Filistin; Yahudilerin tarihsel vatanı olarak gösterildi. 1929'da Zürih'te toplanan 29. Siyonist Kongresi'nde, Balfour Deklarasyonu'nda 'milli yuva' olarak geçen ifadenin, 'Yahudi devleti' anlamına geldiği tanındı.

Hitler'in Almanya'nın başına geçmesinden sonra Yahudilere karşı gerçekleştirilen acımasız uygulamaları, Siyonistler tarafından Filistin'deki sömürgeleştirmeye gerekçe olarak gösterildi. 1936 yılında Filistin'deki Yahudi göçmenlerin sayısı İngilizlerin koyduğu kotayı dahî aşacak seviyeye ulaştı. Bunun üzerine daha önce ufak çaplı direnişlerle gösterilen halk tepkisi silahlı

direnışe dönüştü. Filistinlilere karşı acımasızca şiddet uygulayan İngiliz manda yönetiminin dışında, 10 bin silahlı kişiden oluşan Haganah adındaki Siyonist terör örgütü de bu süreçte kuruldu. İngilizlerin Filistin'den çekilme sürecini hızlandıran Haganah ve benzeri örgütler; 1930'lu ve 40'lı yıllarda sivillerin bulunduğu çarşı-pazar gibi mekanlara bomba koymak ve halkı terörize etmek gibi yollara başvurdular.

İlk kez 1939 yılında gerçekleştirilen barış görüşmelerinde İngiltere; Filistin'de yaşananların diğer Arap ülkelerine yansıtacak bir hal almasından duyduğu kaygıyla, Yahudi yerleşimcilerin sayısının azaltılmasını ve 10 yıl sonra (1949) bağımsız bir Filistin devletinin kurulmasını Arap ve Yahudi temsilcilere önerdi; ancak öneri kabul görmedi.

Yahudi Kolonyalizminin Meşrûiyet Zeminini: BM'nin Taksim Planı

İngiltere gerek Yahudilerin bölgedeki faaliyetleri, gerek 2. Dünya Savaşı yıllarında yaşadığı sıkıntılar neticesinde, Filistin ile ilgili durumu BM'ye taşımaya karar verdi. Birleşmiş Milletler'de yapılan görüşmelerde pek çok görüş öne sürülmekle birlikte, Filistin topraklarının Araplar ve Yahudiler arasında taksim edilmesi; 29 Kasım 1947'de yapılan görüşmede 33'e karşı 13 oyla kabul edildi. Bu karar Filistin topraklarında kurulacak Yahudi devletinin de meşrûiyet zeminini hazırlayan en önemli faktör oldu.

BM'nin 'Taksim Planı'; Yahudi nüfus toplam nüfusun %31'ini teşkil etmesine rağmen, tüm Filistin'in %56'sının Yahudilere bırakılmasını öngörüyordu. Daha da ilginç, Yahudilere ayrılan toprakların %90'ının ve bu topraklardaki narenciye ağaçlarının %87.5'inin resmen Filistinlilere ait olmasıydı. Bu durum Araplar için siyasi olduğu kadar, ekonomik açıdan da kabul edilemez bir tablo sunuyordu. Siyonist liderler ise kararı kabul ederek kendileri için öngörülen toprakları genişletmek için çalışmalara başladılar.

İngiltere'nin Ocak 1948'de, aynı yılın Mayıs ayında manda yönetimini sona erdireceklerini açıklamaları üzerine, Siyonist terör örgütleri Haganah ve İrgun harekete geçti. İlerleyen yıllarda İsrail Başbakanlığı da yapacak olan İzak Şamir ve Menahem Begin'in komuta ettiği terör örgütleri 1949 yılına kadar onlarca katliam gerçekleştirdi. Bu katliamlardan en çok bilineni, 9 Nisan 1948'de, silahsız olduğu ve saldırmazlık anlaşması imzalamış oldukları halde tamamı sivil 254 kişinin katledildiği Dir Yasin Katliamı'dır.

İsrail'in kuruluş sürecindeki bu katliamlarda 340 köy ve 14 şehir yıkılırken, Filistin nüfusunun %70'ine tekabül eden yaklaşık 1 milyon kişi de vatanlarından sürüldü. O gün olduğu gibi bugün de, dünya genelinde 5 milyona ulaşan sayılarıyla Filistinli mülteciler, dünyanın en büyük mülteci nüfusunu oluşturmaktadır.

İsrail Devletinin İlanı

İngiltere'nin Filistin topraklarını terk ettiği gün olan 15 Mayıs 1948'de Tel

İngiliz manda yönetiminin Filistin'den çekilme sürecini hızlandıran ve İrgun gibi Siyonist terör örgütleri, 1930'lu ve 40'lı yıllarda sivillerin bulunduğu çarşı-pazar gibi mekanlara bomba koymak ve halkı terörize etmek gibi yollara başvurdular.

Filistin konusunun İngiltere tarafından BM'ye taşınması üzerine 1947'de büyük tartışmalar ve itirazlara rağmen gerçekleştirilen 'Taksim Planı' kurulacak İsrail devletinin meşrûiyet zeminini hazırlamış oldu.

Aviv’de toplanan Yahudi Milli Konseyi (Vaad Deumi), İsrail Devleti’nin kurulduğunu ilan etti. ABD, David Ben-Gurion tarafından yapılan bu açıklamadan 11 dakika, Rusya ise 1 gün sonra, yeni kurulan bu devleti tanıdıklarını ilan ettiler.

İşgal ve Katliamlardan Beslenen Bir Devlet

Bu ilanı takip eden günlerde Arap Birliği ülkeleri ile İsrail arasında yaşanan ilk Arap-İsrail Savaşı’ndan galip çıkan İsrail; BM taksimatıyla kendisine bırakılan toprakları da önemli ölçüde genişletmiş oldu. Bu gelişmeleri takip eden bir buçuk yıl içerisinde vatanlarını terk etmek zorunda bırakılan Filistin halkının yerine yaklaşık 650 bin Yahudi yerleştirildi. Vatanlarına geri dönmeye çalışan mültecilere karşı, sınırları ‘serbest atış alanı’ olarak belirleyen ve bu bölgelere binlerce mayın döşeyen İsrail, 1948-1956 yılları arasında yaklaşık 5 bin kişinin memleketine dönmeye çalışırken sınırlarda hayatını kaybetmesine sebep oldu.

1956 yılında Mısır’a saldırma kararı alan üç ülkeden İsrail 29 Ekim’de, Fransa ve İngiltere de 5 Kasım’da Mısır topraklarına saldırdılar. Ancak BM, ABD ve Sovyetler Birliği’nin tepkileri üzerine, üç ülke de yavaş yavaş işgali geri çekti.

Arap-İsrail ilişkilerindeki en önemli dönüm noktalarından biri ise; 1967’deki ‘Altı Gün Savaşı’ oldu. 5 Haziran 1967’de Mısır’a ait 280 uçağın yerde imha edilmesiyle başlayan savaşta; Mısır, Ürdün ve Suriye ağır kayıplar verirken, İsrail; Sina Yarımadası, Golan Tepeleri, Batı Şeria ve Gazze Şeridi’ni işgal ederek topraklarını yaklaşık 3 kat arttırdı. Altı Gün Savaşı’ndan sonra, o güne kadar İsrail’i ortadan kaldırmayı hedefleyen Arap ülkeleri, bu tarihten sonra İsrail’in işgal ettiği yerleri geri almayı temel amaç olarak belirlemek zorunda kaldı. 22 Kasım 1967’de BM Güvenlik Konseyi, İsrail’in işgal ettiği bütün topraklardan çekilmesi kararı aldı, ancak bu karar uygulanmadı. Altı Gün Savaşı bölgede yeni ve büyük bir mülteci dalgasında sebep oldu. İsrail de bu savaştan sonra silah sanayine daha fazla ağırlık vermeye başladı. Böylece ABD’nin de önemli katkılarıyla, bölgede gerek konvansiyonel silahlardaki üstünlüğü, gerek nükleer alanda elinde bulundurduğu güçle, bölge için büyük bir tehdit unsuru olmaya başladı.

İsrail ile Arap ülkeleri arasındaki dördüncü savaş Yom Kippur Savaşı oldu. 6 Ekim 1973’te başlayan savaşın ilk günlerinde Arap kuvvetleri bazı başarılar elde ettilerse de, daha sonra İsrail duruma hakim oldu ve Sina Yarımadası ve Golan Tepeleri’ndeki topraklarını genişletti. Uzun yıllar süren barış görüşmeleri neticesinde ABD Başkanı Jimmy Carter’ın girişimiyle, İsrail Başbakanı Menahem Begin ile Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat arasında Camp David Antlaşmaları adı verilen iki çerçeve antlaşma 17 Eylül 1978’de imzalandı. Daha sonra Washington’da devam eden barış görüşmeleri so-

İşgal edilen Filistin topraklarında kurulan İsrail, 1948’den bugüne kadar varlığını şiddetle anlamlandırdı ve meşrûiyet zeminine gerilim ve savaş koydu. 1948, 1956-1967 ve 1973 yıllarındaki dört Arap-İsrail Savaşı da, İsrail’in işgal ettiği toprakları genişlettiği ve yeni kazanımlar elde ettiği savaşlar oldu.

nucunda 26 Mart 1979'da imzalanan antlaşmasıyla, İsrail ile bir Arap ülkesi arasındaki ilk kez bir barış antlaşması imzalanmış oldu. İsrail bu anlaşmayla birlikte hem en büyük düşmanını safdışı bırakmış, hem de enerjisini yeni işgal ve katliamlara yönlendirme imkânını yakalamış oluyordu.

Sabra ve Şatilla Katliamı

İsrail 1981 yılında Güney Lübnan'ı işgal etti. Gerekçe olarak bu bölgede bulunan FKÖ kampları gösteriliyordu. İlerleyen aylarda Lübnan'ın tamamını işgale yönelerek Filistin Kurtuluş Örgütü kuvvetlerinin bulunduğu her yeri bombalayan İsrail, beş gün içerisinde Beyrut'a ulaştı. Ariel Şaron komutasındaki İsrail birliklerinin 10 binden fazla insanı katlettiği bu işgal hareketine Doğu Beyrut'taki Hristiyanlar da destek veriyordu. ABD'nin vetolarına rağmen BM'de defalarca kınanan İsrail, 'Galile'ye Barış Operasyonu' adı verilen bu işgal hareketini bitirmek için FKÖ üyelerinin gemilerle Beyrut'tan ayrılmasını şart koştu. Geride kalan mültecilerin can güvenliğinin korunacağı sözü karşılığında bu şartı kabul eden FKÖ üyeleri Beyrut'tan ayrıldılar.

Ariel Şaron, 2-3 bin gerillanın gemilere binmediğini ve Beyrut yakınlarındaki Sabra ve Şatilla kamplarında saklandıklarını iddia etti. Tam bu sırada Lübnan Cumhurbaşkanı ve Lübnan Falanjlari Partisi'nin Başkanı Beşir Cemayel bombalı bir suikast sonucu öldürüldü. Bu olaydan iki gün sonra, 16 Eylül 1982'de, İsrail tarafından ablukaya alınarak çıkışları tutulan Sabra ve Şatilla kamplarında çoğunluğu kadın ve çocuk olan yaklaşık 3 bin Filistinli mülteci, Hristiyan Falanjistler tarafından katledildi.

Sabra ve Şatilla'da yaşananlar dünya kamuoyunda büyük tepkiyle karşılanırken; İsrail, eşine az rastlanır bir pişkinlikle olaylarda sorumluluklarının olmadığını iddia etti. Dönemin İsrail Savunma Bakanı görevinden istifa etmezken, İsrail Başbakanı Menahem Begin de 'Yahudi olmayanların Yahudi olmayanları öldürdüğünü, sorumluluğun ise Yahudilere yüklenmeye çalışıldığını' söyleyerek Şaron'a sahip çıktı. Ancak artan baskılar karşısında İsrail hükümeti bir soruşturma komisyonu kurdu. Soruşturma sonucunda Ariel Şaron Savunma Bakanlığı görevinden alındı; fakat başka bir görevle yine kabinede kaldı.

Soğuk Savaş Sonrası Dönem

1991'deki Körfez Savaşı, gerek sürekli savaş halinde olması, gerek dünyanın dört bir tarafından gelen Yahudi göçleriyle çok büyük nüfus artışının yaşanması ve gerek silah sanayine yapılan büyük yatırımlarla sıkıntılı bir süreçten geçen İsrail'in özellikle ABD'den daha çok yardım alabilmesi adına bir fırsat oldu. ABD bu süreçte İsrail'e verdiği silahlarla, bölgedeki dengelelerin İsrail lehinde kalmasına büyük katkı sağlamıştır.

Aynı yıl gerçekleştirilen Madrid Konferansı, İsrail'in barış görüşmeleri süre-

1981 yılında Ariel Şaron'un komuta ettiği İsrail birliklerinin kontrolünde gerçekleşen Sabra ve Şatilla katliamlarında, çoğunluğu kadın ve çocuk binlerce sivil, Hristiyan Falanjistler tarafından vahşice öldürüldü.

cinde somut adım atılmasını engelleyen tavrı ve Filistin topraklarındaki Yahudi yerleşimcilerin artmaya devam etmesi üzerine sonuçsuz kaldı.

1993'te ABD'nin arabuluculuğunda Oslo'da gerçekleşen görüşmelerden sonra Bill Clinton'ın ev sahipliğini yaptığı Beyaz Saray'da; İzak Rabin, Şimon Peres ve Yaser Arafat'ın katılımıyla 1. Oslo Antlaşması 13 Eylül 1993'te imzalandı. FKÖ görüşmelerde büyük tavizler vermiş olmasına rağmen, karşılığında alınan tek şey Arafat'ın Filistin halkının temsilcisi olmasıydı. Egemenlik hakkı ve mültecilerle ilgili sorunlar gündem dahil yapılmadı.

Antlaşma her iki taraftan da hem kabul hem de muhalefet gördü. Antlaşma sonrasında artan şiddet olaylarından sonra 28 Eylül 1995'te Taba Antlaşması ile görünürde bağımsız bir Filistin Devleti için bir adım daha atılmış oldu. 1998'de de iki ülke arasında Wye River Kararları'na imza atıldı.

2000 yılının Ekim ayında Sabra ve Şatilla katliamlarının sorumlusu Ariel Şaron'un Mescid-i Aksa'yı ziyaret etme girişimi büyük bir krize neden oldu ve böylece el-Aksa İntifadası olarak adlandırılan 2. İntifada başladı.

2004 yılında Filistin'in mânevî önderi Şeyh Ahmed Yasin, yanındaki 8 kişi ile birlikte sabah namazından çıkarken uğradığı saldırıda hayatını kaybetti. Olaydan sonra BM'nin kınama kararı girişimi ABD'nin vetosuyla karşılaştı. Şeyh Ahmed Yasin'in yerine Hamas liderliğine getirilen Abdülaziz el-Rantisi de yaklaşık bir ay sonra benzer bir suikastle katledildi.

İsrail'in Lübnan'da kumsalda denize giren çocukları hedef alan hava saldırısıyla başlayan krizde, İsrail; Hizbullah örgütünü bahane ederek 12 Temmuz 2006'da Lübnan'a saldırdı. 1.000'den fazla sivilin hayatını kaybettiği bombardımanlar tüm Lübnan'a yayılırken, devlet yetkilileri, saldırıların Lübnan'a verdiği maddî zararın da 2.5 milyar Dolar olduğunu açıkladılar. İsrail birlikleri, saldırılar nedeniyle ülkeyi terk etmek zorunda kalan Avustralyalı vatandaşları taşıyan gemiye de tâciz atışları gerçekleştirdi. Öte yandan BM'ye bağlı bir gözlemleme tesisi İsrail tarafından vuruldu ve 4 silahsız BM personeli hayatını kaybetti. Dönemin BM Genel Sekreteri Kofi Annan saldırının planlı bir şekilde gerçekleştirildiğini iddia etti; ancak kınama kararı girişimi yine ABD'nin vetosuyla akamete uğradı.

Gazze Katliamı

2006 yılında Filistin'de yapılan seçimlerden galip ayrılan taraf Hamas oldu. Ancak ne İsrail, ne de uluslararası kamuoyu, Filistin halkının demokratik tercihlerine saygı gösterdi. Yaklaşık iki yıl boyunca Filistin'e karşı siyasi ve ekonomik alanda uygulanan ambargolar milyonlarca insan için bir hayatta kalma sürecine dönüştü. İsrail, bu süreçte özellikle Gazze'yi bir açık hava hapisanesine dönüştürdü. Bu süreçte Filistin'de işsizlik %80, fakirlik %75 ve enflasyon da %200 oranında arttı.

İsrail, uygulanan ambargolarla dış dünyayla bağlantısını kestiği ve adeta bir açık hava hapisanesine çevirdiği Gazze'de 27 Aralık 2008'de başlattığı bir operasyonla şehri yerle bir etti. Binlerce sivilin hayatını kaybettiği saldırılarda, 20 binin üzerinde ev yıkıldı, işyerleri, sanayi tesisleri, hastane ve okullar yerle bir edildi.

Saldırılarını gün geçtikçe yoğunlaştıran İsrail'in, 27 Aralık 2008'de başlayıp 17 Ocak 2009'a kadar süren hava ve kara operasyonunda 1.500 kişi hayatını kaybederken 5.500 kişi de yaralandı. 20 binin üzerinde bina yıkılırken, yüzlerce sanayi tesisi ve işyeri, binlerce dönüm tarım arazisi, okullar, hastaneler ve şehrin tüm yaşam alanları yerle bir edildi.

İsrail yönetimi tarafından yalanlanmasına karşın, İsrail Ordusunun Gazze'de konvansiyonel olmayan yeni silahlar denediğine dair ciddi bulgular mevcut. Yeni Silahlar Araştırma Komitesi (New Weapons Research Committee), 2006'da Lübnan'dakine benzer şekilde İsrail'in Gazze'de, beyaz fosfor, yoğun ağır metal patlayıcı (DIME), termobarik bombalar, misket bombası ve uranyum mühimmat kullandığını ve sivil halk üzerinde yeni silahlar denendiğini duyurdu. Komite, ellerinde bulguları destekleyen doktor raporları ve tanık ifadeleri olduğunu belirtti. Norveç Yardım Komitesi tarafından bölgeye gönderilen doktorların açıklamaları da benzer yönde. Norveçli doktorlar, Gazze halkı üzerinde ağır metal içeren patlayıcılar kullanıldığını ve yeni silahlar denendiğine ilişkin ciddi şüpheler taşıdıklarını açıkladılar.

İSRAİL'İN İHLAL KARNESİ

ABD'deki İsrail Lobisi

7 milyona yaklaşan sayılarıyla ABD nüfusunun yaklaşık %3'ünü oluşturan Yahudiler; gerek ekonomik varlıkları, gerek diplomatik güçleri ile ülke siyâsetinde önemli rol oynuyorlar. Özellikle seçim süreçlerinde Yahudilerin desteğine büyük ihtiyaç duyan siyasiler Yahudi nüfusun taleplerine büyük önem veriyor. Zira seçimlere katılımın %50-60'lar seviyesinde olduğu ABD'de, Yahudi seçmenin katılım oranı %90'lara ulaşıyor. Bu da, zaten aralarında ciddi bir oy farkı bulunmayan Demokratlar ve Cumhuriyetçiler için hayâtî bir anlam ifade ediyor. Belli şartlar karşılığında Yahudi seçmenin desteğini alan adayların, seçilmeleri durumunda İsrail'in özellikle Ortadoğu politikalarına gözyumucu bir siyâset izledikleri görülüyor.

Yahudi lobisinin ABD siyâsetindeki etki gücü, seçim süreçlerinde destekledikleri adaylara yaptıkları yüklü yardımlarla daha da artıyor. Adaylar daha iyi bir seçim kampanyası yürütebilmek için gereken ekonomik desteğin yanısıra, büyük kısmı Yahudi sermayesinin elinde bulunan medya desteğini de arkalarına almış oluyorlar.

ABD'deki Yahudi oylarına, bir de Yahudi olmayan İsrail yanlısı seçmen sayısı eklenince, ABD seçmeninin en büyük seçmen gurubu teşekkül etmiş oluyor. Bu durum, Yahudilerin ABD'deki nüfuslarına orantısız bir siyasi nüfuz elde etmelerinde önemli bir rol oynuyor.

Roger Garaudy'nin dünyada şok etkisi yaratan ve Türkiye'de 'İsrail Mitler ve

ABD'de 7 milyona yaklaşan sayılarıyla ülke nüfusunun yaklaşık %3'ünü teşkil eden Yahudiler; gerek ekonomik varlıkları, gerek diplomatik güçleri ile ülke siyâsetinde önemli rol oynuyorlar. İsrail lobisinin gücü, ABD'nin Ortadoğu siyâsetinde oldukça belirleyici rol oynuyor.

Terör' adıyla yayımlanan eserinde, bizzat ABD'li ve İsraili yöneticilerin ağzından yapılan açıklamalar, Yahudi lobisinin, dolayısıyla İsrail'in, ABD siyâsetinde ne kadar etkili olduğunu gözler önüne seriyor:

ABD Eski Başkanı Harry S. Truman 1946'da bir grup diplomat önünde şu açıklamayı yaptı: "Üzgünüm beyler! Fakat Siyonizm'in zaferini bekleyen yüzbinlerce insanı tatmin etmek zorundayım. Benim seçmenlerim arasında binlerce Arap yok!"

Britanya Eski Başbakanı Clement Atlee ise şunları söylüyordu: "Amerika Birleşik Devletleri'nin Filistin politikası, Yahudi oyu ve birçok Yahudi firmasının mâlî destekleriyle şekillenmişti."

1961 yılında, ABD Eski Başkanı John F. Kennedy'nin ilk buluşmalarında İsrail Başbakanı David Ben-Gurion'a şöyle söylediği nakledilir: Amerikan Yahudilerinin oyları sayesinde seçildiğimi biliyorum. Seçilmemi onlara borçluyum. Yahudi halkı için ne yapabileceğimi bana söyleyin."

1976'da ABD Eski Başkanı Jimmy Carter, Yahudi oylarının %68'ini almış, daha sonra Mısır'a F15 ve Suudi Arabistan'a Awacs uçakları sattığı için (bu uçakların İsrail'e karşı kullanılmayacağı güvencesi verilmesine rağmen), 1980'de oyların ancak %45'ini elde ederek rakibi Ronald Reagan'a karşı seçimi kaybetmiştir.

ABD Eski Başkan Adayı Adlai Stevenson ise şöyle yazmıştır: "İsrail hükûmetince anında bilinmeden, İsrail'i ilgilendiren hiçbir karar fiilen alınamaz veya icra organı düzeyinde tartışması dahî yapılamaz." Stevenson ayrıca şu acı tesbiti yapar: "İsrail Başbakanı, Amerika Birleşik Devletleri'nin Ortadoğu ile ilgili dış politikasında, kendi ülkesinde sahip olduğundan çok daha fazla nüfuza sahiptir."

ABD Eski Başkanı Bill Clinton, AIPAC (Amerikan İsrail Kamu İşleri Komitesi)'in yıllık toplantısında yaptığı konuşmasında şunları söylemiştir: "Amerika Birleşik Devletleri vaadlerini tutmuştur: İsrail'in askerî gücü bugün her zamankinden daha etkilidir. İkmal yapmadan uzun süre uçabilen dünyanın en iyi uçakları olan F15 Is'lerin satışına olurumuzu verdik. Körfez Savaşı'nın ardından başlayan, 20 uçak ve savaş helikopterlerinin teslimini sürdürdük. İsrail'i her türlü yeni füze saldırısına karşı koruyacak olan Arrow'un üretimine 350 milyon Dolar'lık katkıda bulunmaya söz verdik. Ayrıca İsrail'e çok sayıda füze atıcı ultra-modern bir sistemi de teslim ettik... İleri teknoloji kapasitesini arttırmak için İsrail'e süper bilgisayarlar verdik ve uzaya araç gönderme piyasamıza girmesini de sağladık ki bu, Amerika Birleşik Devletleri tarafından sunulmuş ve daha önce benzeri olmayan bir imkândır."

Fransa'daki İsrail Lobisi

ABD'deki kadar güçlü olmamakla birlikte Fransa'da da güçlü bir Yahudi lobisi bulunuyor. Fransa Eski Cumhurbaşkanı Charles De Gaulle; "Fran-

İsrail, uygulanan ambargolarla dış dünyayla bağlantısını kestiği ve adeta bir açık hava hapisanesine çevirdiği Gazze'de 27 Aralık 2008'de başlattığı bir operasyonla şehri yerle bir etti. Binlerce sivilin hayatını kaybettiği saldırılarda, 20 binin üzerinde ev yıkıldı, işyerleri, sanayi tesisleri, hastane ve okullar yerle bir edildi.

sa'da nüfuzunu özellikle basın-yayın çevrelerinde gösteren, İsrail yanlısı güçlü bir lobi mevcuttur" şeklindeki açıklamasıyla, bu gerçeği en üst düzeyde tescil etmiştir. Roger Garaudy de Fransa'daki Yahudi lobisi ile ilgili şunları söylüyor: "Hangi partiden olursa olsun, Michel Rocard'dan Jacques Chirac'a ve Mitterand'a varıncaya kadar, Fransa Cumhurbaşkanlığı'na aday olan hiçbir kimse yoktur ki, medya beratını almak için İsrail'e gitmemiş olsun. Bugün yönetici merkezi LICRA (İrkçılığa ve Yahudi Düşmanlığına Karşı Milletlararası Birlik) tarafından oluşturulan Lobi'nin medya gücü öylesine fazladır ki; kamuoyunu canının istediği gibi yönlendirebilir. Fransa'daki Yahudi nüfusu Fransız halkının yaklaşık %2'sini oluşturduğu halde, Siyozizm medyanın siyasi karar organlarının çoğunluğu üzerinde egemenliğe sahiptir. Televizyon, radyo, ister günlük gazete, ister haftalık dergi olsun, yazılı basın –özellikle Holywood'ın istilası ile birlikte- sinema ve hatta (okuyucu komiteleri aracılığıyla veto edebildikleri) yayınevleri onların ellerindedir; tıpkı 'medya'nın finans çarkı olan reklamın da onların ellerinde olduğu gibi..."

Fransa Başşahamı Joseph Sitruk'un, İsrail'de yönettiği bir ayinde İsrail Başbakanı İzak Şamir'e söylediği şu sözler de, bir din adamı olarak kendisinin ve kendisine tâbî olan Yahudilerin, İsrail devletinin politikalarına karşı yaklaşımları hakkında ciddi ipuçları veriyor: "Her Fransız Yahudisi İsrail'in bir temsilcisidir... Emin olunuz, Fransa'daki her Yahudi, sizin savunduklarınızın bir savunucusudur. Hem de çifte bağlılığı düşünmeksizin!"

İsrail'in Su Politikaları

İsrail Ortadoğu coğrafyasında yürüttüğü su politikalarıyla bölgedeki belli başlı su kaynaklarının kontrolünü eline almak için yoğun çaba harcıyor. İsrail'in bu politikası, ülkenin ciddi bir su sıkıntısı içerisinde olmadığından hareketle, su konusunun politik bir malzeme olarak kullanmak istenmesi ile açıklanıyor.

İsrail 1948'den bu yana bütün komşularından su temin edebilmek için uzun soluklu politikalar geliştiriyor. 1967'deki Arap-İsrail Savaşı'nın en önemli sebeplerinden biri olarak da Şeria Nehri suları gösteriliyor. Bu gerçek, dönemin Savunma Bakanı Moşe Dayan tarafından da teyit edilmişti. Altı Gün Savaşı sonrasında Golan Tepeleri ve Şeria Irmağı'nın değişimi dahî gündeme gelmişti.

İsrail, komşu ülkelerin birtakım projelerine de yine benzer kaygılarla pek çok sefer müdâhil oldu. Kuzeyindeki Galili Denizi'ne su akışını engelleyecek olan Suriye'nin baraj projesine karşı çıkmış ve projenin hayata geçirilmesi durumunda sert tedbirler alacağını açıklamıştı. Suriye'nin Ürdün ile birlikte Yarmuk Nehri üzerinde bir baraj yapma projesi de yine İsrail'in tepkisi üzerine askıya alınmıştı. Sudan'daki Jonlei Kanalı da İsrail tarafından uzun yıllar boyunca provake edilmişti.

Filistin topraklarında da benzer bir politika güden İsrail, Batı Şeria'daki su

İsrail Ortadoğu'daki belli başlı su kaynaklarını kontrolünde tutmak için yoğun çaba sarf ediyor. Bölge için hayati önem taşıyan su meselesini politik bir malzeme olarak kullanan İsrail, bu konuda GAP'a da büyük ilgi gösteriyor.

kaynaklarının %90'ını kullanırken, bu durum Filistin topraklarındaki su probleminin çok ciddi boyutlara ulaşmasına neden oluyor.

Kendisi için büyük önemi olan iki nehirden Nil ile ilgili hedeflerini daha önce büyük oranda gerçekleştiren İsrail, Fırat Nehri üzerindeki planlarını gerçekleştirmek için de GAP'a büyük ilgi duyuyor. İsraili işadamları ve küresel ölçekte ticaret yapan Yahudi şirketlerin üst düzey yetkilileri bölgeyi sık sık ziyaret ederek başta Urfa olmak üzere Güneydoğu Anadolu bölgesinde toprak satın almak istediklerini açıkça dile getiriyorlar. 'Türkiye'nin bölgedeki Kürt kökenli vatandaşların sorunlarıyla yeterince ilgilenmediği ve bölgeyi pek çok alanda olduğu gibi ekonomik alanda da geri bıraktığı, kendilerinin bölgenin ekonomik kalkınmasına katkı sağlamak istedikleri' söylemi üzerinden bölge halkının sempatisini ve güvenini kazanmaya çalışıyorlar.

Bu temaslar resmi düzeyde de sürdürülüyor. İsrail Tarım Bakanlığı GAP'la yakından ilgilenirken, projeden hisse alabilmek için de yoğun çaba sarfediyor.

İsrail'in Nükleer Güç Politikası

Dünya üzerinde nükleer silaha sahip olduğu bilinen 9 ülkeden biri olan İsrail, bu ülkelerin içinde nükleer silaha sahip olduğunu resmi ağızlar tarafından doğrulamayan tek ülke olarak dikkat çekiyor. Bugün, devletler tarafından açıklanan ve yapılan araştırmalar sonucunda ortaya çıkan rakamlar üzerinden bir değerlendirme yapıldığında; İsrail'in dünyanın 6. büyük nükleer gücü olduğu ortaya çıkıyor.

İsrail, kuruluşundan 4 sene sonra Savunma Bakanlığı'na bağlı olarak kurulan Atom Enerjisi Kurumu ile 1952 yılında nükleer alandaki faaliyetlerini başlattı. Kurumun ilk yıllarında yapılan çalışmalarda Fransa'dan büyük destek alındı. 1958 yılında, bugün İsrail'in en önemli nükleer reaktörü konumundaki Dimona Nükleer Reaktörü kuruldu. ABD, İsrail'den aldığı bilgilere dayanarak, bu tesisin nükleer reaktör değil bir mensucat fabrikası olduğunu duyurmuş ve bu konuda Arap ülkelerine güvence vermişti.

1960'lı yıllarda nükleer alanda yapılan faaliyetlerin yaygınlaşması ile bu alandaki üstünlüğünü kaybetme riski ile karşı karşıya kalan ABD, dünya üzerinde nükleer silaha sahip birkaç ülkeden biri olduğu halde 'Nükleer Silahların Yaygınlaşmasını Önleme Anlaşması (NPT)'ni gündeme getirdi. ABD, 1968'te imzaya açılan ve 1970'te 25 yıllığına kabul edilen bu anlaşmaya imza atması için birçok dünya ülkesi üzerinde baskı kurarken, İsrail'e bu konuda bir zorlamada bulunmadı. İsrail devleti her fırsatta NPT'yi imzalamayacağını beyan etti ve 1995'te yenilenen anlaşmaya da imza atmadı. Anlaşmanın getirdiği sorumlulukların, taraf ülke olmadıkları için kendilerini bağlamadığını her fırsatta tekrar eden İsrail yetkilileri, Ortadoğu coğrafyasının şartlarının nükleer güçten arındırılmış bir bölge olmasına imkan tanı-

ABD ve Fransa'nın büyük desteği ile bugün dünyada nükleer silaha sahip olduğu bilinen birkaç ülkeden biri olan İsrail, bir taraftan bu gerçeği resmen kabul etmezken, diğer taraftan özellikle Filistin ile yapılan görüşmelerde, elinde bulundurduğu nükleer silahları bir tehdit unsuru olarak kullanmaktan da çekinmiyor.

madığını iddia etmekten çekinmiyor. 1995'te anlaşmanın yenilenmesine kısa bir süre kala, İran'ın nükleer faaliyetlerinin tehdit oluşturduğu ve İran'ın yakın zamanda nükleer silah üreteceği şayiasını, özellikle ABD'deki Yahudi sermayeli medya kuruluşları aracılığıyla yaygınlaştıran İsrail; bu dönemde dikkatleri İran'ın üzerine çekerek anlaşmayı imzalamamaktaki kaygılarının ne kadar haklı olduğunu kanıtlamaya çalıştı.

İsrail nükleer bombaların yanısıra, bu bombaları taşıyan uzun menzilli füze-ler olan Jericho-1 ve Jericho-2'yi de üretti. 1981 yılında Irak'ın Bağdat yakınlarındaki Osirak Nükleer Reaktörü'nü nükleer silah kullanarak imha eden İsrail; bu bombalamayla Jericho-2'yi test etmiş oldu. İsrail bu bombalamada ABD'den büyük bir yardım aldı; zira santrallerin yerlerini gösteren uydu fotoğrafları İsrail'e ABD tarafından verilmişti.

1986 yılında, İsrail'in nükleer tesislerinde görev yapmış bir Yahudi olan Mordehay Vanunu, İngiltere'nin Sunday Times adlı yayın organıyla irtibata geçerek bu konu hakkında bilgi vermek istediğini bildirdi. Gazete, Mordehay Vanunu'nun verdiği, İsrail'in sahip olduğu nükleer başlıklı füze sayısının 200'ü geçtiğine dair o güne kadar gizli tutulan bu bilgileri yayımlama kararı aldı. Röportajın yayımlanmasından kısa bir süre sonra Mordehay Vanunu MOSSAD ajanları tarafından kaçırılarak İsrail'e götürüldü ve vatana ihanet suçundan 18 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Ancak bu olayın bir kurmacadan ibaret olduğu bölge ülkelerine korku salmak niyetindeki İsrail'in bu olayı bizzat tertip ettiği ve zaten Vanunu'nun cezaevine konduktan kısa bir süre sonra ortadan kaybolduğu da iddia ediliyor.

Sahip olduğu nükleer gücü politik bir malzeme ve askeri bir tehdit aracı olarak kullanmaktan çekinmeyen İsrail, Filistin ile sürdürülen barış görüşmelerinde de bu tavrını sürdürüyor. Bugün itibarıyla İsrail'in sahip olduğu nükleer silah sayısının 300'ün üzerinde olduğu söyleniyor. Bu rakam bazı kaynaklarda 800'ü buluyor. İsrail, sahip olduğu bu silahlarla dünya barışı ve güvenliği için büyük bir tehdit oluştururken, özellikle ABD'den aldığı büyük destekle bu konuda hiçbir kısıtlamaya ya da tedbire muhatap olmuyor.

İsrail son yıllarda özellikle İran'ın nükleer faaliyetleri üzerinden bir siyaset yürütmeyi tercih ediyor. Oysa İran'ın nükleer silah bir yana, nükleer teknolojisi dahî bulunmadığı biliniyor. Bu söylemle ABD ve BM'yi baskı altına alan İsrail, BM'nin İran'a karşı, sonuncusu 2010 yılında olmak üzere, defalarca yaptırım kararı almasını sağladı. Uranyum geliştirme sürecindeki İran'a yaptırım kararları alan BM, elinde yüzlerce nükleer silah barındıran ve bu silahlarla dünyayı tehdit etmeyi temel politika haline getiren İsrail içinse herhangi bir girişimde bulunmuyor.

İsrail'de Ulaştırma ve Turizm Bakanı olarak da görev yapmış olan Amnon Şahak-Lipkin'in 80'li yıllarda bir mülakatta yaptığı şu açıklamalar, İsrail'in nükleer enerji ile ilgili bugünkü yaklaşımlarının aslında öteden beri bu şekilde olduğunu isbatlamaya yetiyor:

- Bir haftalık bir geciktirme bile hayâtî derecede önemli olabilirken, 10 yıllık bir geciktirme muhteşem olacaktır. Bugün tek bir Arap ülkesi dahî nükleer güce sahip olduğunu ispatlayamamıştır. İnaniyorum ki İsrail Devleti şu andan itibaren tüm gücünü kullanacak ve tüm gayelerini, hangisi olursa olsun Arap devletlerinden herhangi birinin nükleer alanda gelişme sağlamasını engellemek üzere yönlendirecektir.
- Bu, şiddet yöntemlerine de ihtiyaç duyulacağı anlamına mı geliyor?
- Bana göre, tüm imkânların ya da en azından eldeki yöntemlerin büyük bir kısmının bu amaç uğruna kullanılması meşrûdur.

İsrail'in Medya Gücü

Ortadoğu coğrafyasında dünyanın en büyük katliamlarını işleyen İsrail devletinin insanlık dışı uygulamalarının dünya gündeminde gereken tepkiyi görmemesinde, başta Amerikan medyası olmak üzere, dünyanın önde gelen medya kuruluşlarının Yahudi sermayedarların elinde olmasının etkili olduğu biliniyor.

Örneğin Filistinli medya gözlemcilerinin, el-Aksa İntifadası'nın başlamasından itibaren 19 ay boyunca yaptıkları incelemelere göre; Washington Post'taki 32 haberde İsrail askerlerinin Filistinlilere yönelik askeri girişimleri 'misilleme' ya da 'misillemeye bulunmak' ifadeleri ile verildi. Bu ifade ile İsrail askerlerinin ilk saldırı değil, kendini savunan taraf olduğu algısı oluşturulmaya çalışılıyor. Başka bir örnekte ise; aynı gazetenin 2002 Şubat ve Mart aylarında Filistinlilerin hareketlerini ifade etmek üzere 16 kez 'terörist' ya da 'terör' kelimesi kullanılırken, İntifada'nın başlamasından itibaren 17 ay boyunca Filistinlilere yönelik cinayet işleyen İsrail ordusuna bağlı olmaları İsrailileri nitelerken 7 defa, 'cinayetleri önlemek ve suçluları cezalandırmak için kurulan gönüllü kuruluş üyesi' anlamına gelen 'vigilante' kelimesi kullanıldı.

Başta ABD olmak üzere, Avrupa medyası da, ya bizzat Yahudi sermayedarların kurumları olarak İsrail politikaları çerçevesinde yayın yapıyor; ya da İsrail'in uygulamalarını destekleyen ya da en azından görmezden gelen bir yaklaşım sergiliyorlar.

Öte yandan Yahudi sermayesi dünya sinema sektörünün en önemli ayağı olan Hollywood'ı ve çeşitli ülkelerde pek çok televizyon kanalını da elinde bulunduruyor. İnsanların zihinlerini şekillendirme ve kendi politikalarının meşrûiyet zeminini oluşturma işini medya kanalıyla sürdüren İsrail; bir taraftan da gayrî ahlâkî yayın anlayışıyla toplumların dejenerasyonunu hedefliyor.

Sansür Uygulamaları

İsrail özellikle dış politikası ile çelişen durumlarda sık sık sansüre başvuruyor. Örneğin; 1967'den sonra İbrânî tiyatrosunda sergilenen pek çok oyun,

Başta Amerikan medyası olmak üzere, dünyanın önde gelen medya kuruluşlarının genellikle Yahudi sermayedarlara ait olması, İsrail'in başta Filistin'de gerçekleştirdiği insanlık dışı uygulamalar olmak üzere, suç teşkil eden hiçbir faaliyetinin yeterince gündeme gelmemesine ve İsrail'in uygulamalarında haklı olduğu gibi bir algının dünya kamuoyuna kabul ettirilmeye çalışılmasına yol açıyor. Öte yandan Hollywood sektörü de sinema filmleriyle benzer bir işlev görüyor.

İsrail Devleti tarafından sansüre uğrayarak ya gösterimden kaldırıldı ya da bölümleri çıkartıldı.

Daha sonra birtakım sınırlamalar getirilmişse de, uzun yıllar boyunca, posta teşkilatı yetkililerine kişilerin özel mektuplarını açma ve gerekirse elkoyma yetkisi verildi. Bunun Sovyetler Birliği'nden gelen Yahudilerin, geride kalan akrabalarına, onları İsrail'e gelmekten vazgeçirmeye çalışmalarını önlemek için yapıldığı biliniyor.

Sansür uygulamalarının en yaygın ve en dikkat çekici olanı ise askerî sansür... İsrail'in kurulduğu günden bu yana sürdürülen bu sansür uygulaması; "yayımlanması için izin verilenler hariç, devlete ait her bilgi gizlidir!" prensibine dayanıyor. Sansürcülük; Askeri Sansür Heyeti ile içinde hiçbir Arap gazete yetkilisinin bulunmadığı Editörler Kurulu arasında 1951 yılında imzalanan anlaşmayla resmileşti. 1973 Arap-İsrail Savaşı da dâhil olmak üzere, Lübnan ve Filistin'de yıllardır devam eden katliamlarda, askeri sansürün sayısız örneği bulunuyor. "İsrail'in savunma yeteneğini, ulusal barışı ya da düzeni tehlikeye atma ihtimali görülen herhangi bir yayını, herhangi bir gerekçe göstermeden yasaklama" yetkisi uzun yıllar devam etti. Uygulamalar, 1988 yılındaki 1. İntifada sürecinde, gazete kapatmaya, baskı makinelerine ve iletişim araçlarına elkoymaya kadar vardırdı.

İsrail Devleti ve Hahamların Organ Kaçakçılığı

İsrail'in, başta Kuzey Afrika, Ortadoğu ve Balkan ülkeleri olmak üzere dünyanın dört bir tarafında çeşitli yöntemlerle sürdürdüğü organ kaçakçılığında, hahamlar ve devlet yetkilileri de rol alıyor.

2009 yılında Ukrayna'nın başkenti Kiev'de yapılan bir konferansta konuşan Prof. Vyacheslav Gudin, 15 Ukraynalı çocuğun Yahudi taraflarca evlat edildikten sonra İsrail'e götürüldüğünü ve çeşitli tıp merkezlerinde çocukların kaybolduğunu ve organlarının da kullanıldığını açıkladı. Gudin, bu olayın münferit bir olay olmadığını ve daha önce 25 bin çocuğun Ukrayna'dan bu şekilde alınarak İsrail'e götürüldüğü ve akıbetlerinin bilinmediğini söyledi. Söz konusu konferansta yapılan sunumun bazı internet sitelerinde yayımlanmasından sonra bazı Yahudi kökenli Ukrayna vatandaşlarının savcılığa yaptıkları şikâyet üzerine bu siteler hakkında soruşturma açıldı. İsrail'de yayın yapan Haaretz gazetesi ise olayı yeni bir anti-semitizm gösterisi olarak tanımladı.

Aynı yıl, ABD'de, içinde hahamların ve belediye başkanlarının da bulunduğu bir organ mafyası ortaya çıkartıldı. Çetenin, organları 10 bin Dolar'a alıp 160-180 bin Dolar'a sattığı öğrenildi. Organların bir kısmının da Türkiye'den geldiği iddia edilirken, ameliyatların Balkan ülkelerinden birinde yapıldığı ifade edildi.

İsveç'te yayın yapan günlük Aftonbladet gazetesi ise, İsrail'in Filistinlilere karşı gerçekleştirilen operasyon ve gözaltılarda organ kaçakçılığının önemli

rol oynadığını, gözaltına alınan bazı gençlerin cesetlerinin vücutlarında dikiş izleriyle ve bazı organları eksik olarak ailelerine teslim edildiğini manşetine taşıdı. Habere kanıt olarak, 1992 yılındaki ilk İntifada'da İsrail askerlerine taş atarken gözaltına alınan ve daha sonra cesedi ailesine teslim edilen Bilal Ahmed Ranian'ın, çene kemiğinden göbeğine kadar dikilmiş cansız bedeninin fotoğrafı yer alıyor. Bu insanlık dışı uygulamaya maruz kalan gençlerin aileleri, çocuklarının organları alınmadan önce, onları gönüllü bağışçı olarak gösteren evrakların kendilerine zorla imzalatıldığını söylüyorlar.

Öte yandan Irak Müslüman Alimler Heyeti de bir açıklama yaparak, Iraklı hasta çocukların sözde tedavi maksadıyla Tel Aviv'deki tıp merkezlerine götürüldüğünü ve bu merkezlerde organlarının alındığını tüm dünyaya duyurdu.

ABD başta olmak üzere dünyanın pek çok ülkesinde zengin Yahudilere satıldığı tahmin edilen bu organların İsrail'den getirilen yasa dışı yollarla elde edilmiş organlar olduğu, İsrail Sağlık Bakanlığı'nca da doğrulandı.

Sivil İnsânî Yardım Gemilerine Müdahale

İsrail'in Gazze'ye karşı havadan, karadan ve denizden uyguladığı insanlık dışı ambargoyu protesto etmek ve dünya ile irtibatı kopartılarak adeta bir açık hava hapisanesine çevrilen Gazze'ye insânî yardım malzemeleri götürmek üzere yola çıkan, içinde onlarca ülkeye ve farklı dinlere mensup kişilerin bulunduğu gemiler; 31 Mayıs 2010'da uluslararası sularda gerçekleştirilen bir saldırıyla durduruldu.

En yakın sahile 72 km uzaklıkta yani İsrail karasularının çok ötesinde gerçekleştirilen bu saldırıda; helikopterler, zodyaklar, firkateynler, denizaltılar ve İsrail'in tam donanımlı komando birlikleri kullanıldı. Daha önce Türk, Amerikan ve İsrailli yetkililer arasında yapılan konvoyun zorlayıcı bir engellemeyle karşılaşması halinde, gemilerin rotasının Mısır'ın el-Arış Limanı'na çevrileceği yönündeki anlaşma İsrail tarafından hiçe sayıldı ve geminin iletişim olanakları kesilerek gemiye saldırı gerçekleştirildi.

Ateşli silahın bulunmadığı, içinde kadınların, çocukların ve yaşlıların bulunduğu gemilere gerçekleştirilen kanlı operasyonda; biri ABD vatandaşı 9 Türk hayatını kaybetti, onlarca kişi yaralandı. Gemileri zorbaca ele geçiren İsrail askerlerinin bu tavrı, tüm tutukluların Türkiye'ye döneceği uçağa binene kadar devam etti.

Olay dünya medyasında tarafsız bir biçimde verilmedi. Başta ABD medyası olmak üzere, dünyanın önde gelen basın-yayın organları, farklı ülkelerden onlarca sivil toplum gönüllüsünü birer terörist olarak lanse etti. ABD ve Avrupa ülkelerinin olaylara yaklaşımı da benzer bir seyir takip etti. Türkiye'nin girişimleri ile BM'de alınan kınama kararı herhangi bir yaptırıma dönüşmezken, diğer uluslararası kurumlar da yaşanan bu vahşet karşısında sessiz kalmayı tercih etti. İsrail'de kurulan komisyonsa, yaptığı inceleme sonrasında, yapılan müdahalenin hukuka uygun olduğuna karar verdi.

Son yıllarda ortaya çıkan bazı gerçekler, İsrail'in dünyanın dört bir tarafında organ kaçakçılığı yaptığını ortaya çıkardı. ABD'de çökertilen bir çetenin içerisinde bazı hahamlar ve politikacılar da bulunuyordu. Öte yandan İsrail askerleri tarafından gözaltına alınan Filistinli gençlerin de öldürülerek organlarının alındığı ortaya çıktı.

SONUÇ

İşgal ettiği topraklar üzerinde kurduğu bir devletle, bugün başta Ortadoğu coğrafyası olmak üzere tüm dünyada terör estiren İsrail, sahip olduğu siyasi ve ekonomik güçle uluslar arası kamuoyunu da baskı altında tutuyor ve yönlendiriyor. İsrail'in akıl almaz ihlalleri siyasetten hukuğa, medyadan ekonomiye, sanattan ekolojiye, spordan sağlığa kadar yaşamın tüm alanlarına yansıyor. Güçlü medya kanalları aracılığı ile, dünya üzerinde gerçekleştirdiği ihlalleri manipüle eden İsrail, özellikle Filistin halkı üzerindeki acımasız uygulamalarını 'teröre karşı mücadele' olarak göstermeye çalışıyor. Başta BM olmak üzere, pek çok uluslararası kurumu, ABD ve diğer küresel güçlerin de desteği ile politikaları çerçevesinde kullanan İsrail, dünyanın gözü önünde işlediği bu ihlallere kurulduğu tarihten bu yana aralıksız devam ediyor. Kandan, şiddetten ve gerginlikten beslenen yapısıyla İsrail, dünyanın barış ve güvenliğini tehdit etmeye devam ediyor.

isveq

GİRİŞ

Dünyaya Nobel Ödüllerini dağıtan, her türlü hukuksuzluğun önünde durmayı görev bilen, mutlu ve huzurlu insanların ülkesi: İsveç!

Tarih boyunca sakin ve derinden adımlar atıp, tarafsızlık ilkesi gereğince I. ve II. Dünya Savaşlarına katılmayan; ama inandırıcılığı konusunda her daim şüpheler olan bu İskandinav ülkesi, 125 yıllık Kalmar Birliği'ndeki müttefikleri gibi, tüm dünyaya şirin yüzünü göstermesine rağmen, Birleşmiş Milletler ve 15 örgütün suçlamalarından yakasını kurtaramıyor. Tüm dünya üzerindeki insan hakları ihlallerini kendine dert edinirken, kendi sınırları içinde çiğnemenen, yok sayılan hakların konuşulmasının bile mümkün olmadığı İsveç, bugün ırkçılık başta olmak üzere pek çok hak ihlaline göz yumuyor.

İSVEÇ'İN KISA TARİHİ

İsveç veya resmî adıyla İsveç Krallığı, anayasal monarşi ile yönetilen bir ülkedir. Kuzey Avrupa'daki İskandinavya yarım adasında yeralan bu ülkenin; batı ve kuzeyden komşusu Norveç, doğudan Finlandiya'dır. Ortaçağ'dan bu yana bağımsız bir ülke olan İsveç, özellikle Rusya'dan, Lehistan-Litvanya Birliği'nden ve Otuz Yıl Savaşları'ndan aldığı topraklarla yavaş yavaş tanınmaya başlanmış, bu askerî başarılar sayesinde İsveç İmparatorluğu, 1721'deki yıkılışa kadar Protestanlık mezhebinin ana merkezi olmuştur. Gustav Adolf döneminde yapılan savaşlar ile Kutsal Roma İmparatorluğu topraklarının yarısı İsveç'in eline geçmiştir. 17. yüzyılın ortalarında, Avrupa'da sahip olduğu yüzölçümü bakımından, Rusya ve İspanya'nın ardından üçüncü büyük ülke konumuna yükselmiştir. İsveç, 1658 yılında Karl X

Dünyaya insan hakları ve özgürlük gibi konularda ahkam kesen ülkelerden biri olan İsveç, kendi topraklarında yaşayan halklarına yönelik asimilasyon politikalarına devam ediyor.

Gustav döneminde imzalanan Roskilde Antlaşması ile en geniş sınırlarına ulaşmıştır. 1721 yılında imzalanan Nystad Antlaşması'na kadar savaşlarla ayakta kalan bu imparatorluk, bu tarihten sonra Baltık kıyılarındaki hemen hemen bütün topraklarını kaybetmiştir. Napolyon Savaşları sırasında Baltık bölgesinin hâkimiyeti için çalışıp Fransızlarla ittifak yoluna gitmiş; Leipzig Savaşı'ndaki rolü nedeniyle Danimarka-Norveç'i de Fransa ile ittifaka zorlamıştır. Tüm bu çabaların sonucunda imzalanan Kiel Antlaşması ile Norveç, İsveç'e bağlanmaya zorlanmış; sonuçta 1814 yılındaki harekât neticesinde İsveç ve Norveç tek bir ülke altında; ama İsveç'in baskın olduğu bir birlik haline gelmiştir. Bu birlik 1905 yılına kadar sürmüştü, 1814 yılında yaşanan harekât İsveç'in şimdiye dek içinde bulunduğu son saldırı savaşı olmuştur. Bu tarihten sonra ılımlı bir politika izleyen, tarafsızlık ilkesi gereği NATO üyesi olmayan İsveç; 1 Ocak 1995'te Avrupa Birliği'ne girmiştir.

ÜLKE DIŞI İHLALLER

İşgal Altındaki Skanlar

Skanya (Skania); bugün büyük bölümü İsveç, bir bölümü de Danimarka sınırları içerisinde yer alan İsveç yarımadasının güneyinde bir etnik bölgedir. Yaklaşık 1.5 milyon nüfusa sahip bölgenin, en önemli kenti Malmö'dür. Halkı yerli Skanlardan oluşan Skanya, kültürü ve tarihi çevre bölgelerden farklıdır. İsveç işgalinden sonra yasaklanan Skan (Scan) dili bugün kaybolmakta ve çok az kullanılmaktadır. Skanya İsveç'in ayrılmaz parçası olarak kabul edilmektedir; öyle ki bölgenin adı Güney Götaland olarak değiştirilmiştir. Skanların halk ve millet olarak İsveç Devleti içerisinde herhangi bir yasal statüleri bulunmamaktadır. Skan dili İsveç Devleti tarafından tanınmamakla birlikte korunmaya da tâbî değildir. İsveç kendisini uluslararası insan hakları anlaşmaları uyarınca Skan kültürünü korumak zorunda görmemektedir. İsveç Hükümeti 1992'de Avrupa Konseyi'nin Bölgesel ve Azınlık Dilleri İmtiyaz Bildirgesi'ni imzalamış olmasına rağmen, Skan dilini İsveççenin bir lehçesi olarak nitelendirmiştir. İsveç gibi, tüm dünyada insan haklarını ve azınlık haklarını savunan bir ülkede, böylesine bir halkın İsveçleştirilmesi ve bunun dile gelmiyor olması oldukça düşündürücüdür.

Dünya barışının teminatı gibi gösterilen ülkelerden biri olan İsveç, dünya silah sanayinde önemli bir yere sahip. Özellikle Asya ve Afrika kıtasındaki çatışma bölgelerinde kullanılan silahlar, bu bölgelere İsveç'ten gidiyor.

Dünyaya Silah Pompalıyorlar

İsveç, her fırsatta barıştan dem vurmaya devam ederken, ülke sınırlarındaki Stockholm Uluslar Arası Barış Araştırmaları Enstitüsü'nün (SIPRI) en büyük konusu; her zaman savunma harcamaları ve silahlanma bütçesi olmuştur. İsveç yetkilileri dile getirmeye çekinse de tüm çatışma bölgelerinde kullanılan silahlar bu ülkeden gidiyor. Bofors'un ürettiği silahların Körfez Savaşı'nda kullanıldığı, Afganistan'daki füzelerin ve tüm Asya ve Afrika'daki ça-

tışma bölgelerinin yine Bofors'un ürettiği silahları kullandığı aşikârken, İsveç gibi barışın teminatı bir ülkede, "yasalar nasıl oluyor da bunun önüne geçemiyor?" sorusu akla geliyor. Cevap belli: "Yasalarda yasak yok; sadece silah satışı tavsiye edilmiyor." Satılan her silah, ülkenin maddî refah düzeyini arttırdığından, ülke halkının durumdan pek de şikayetçi olmadığını görmek zor değil. Zira Nobel Vakfı, dağıttığı tüm ödülleri Amerikan silah şirketlerinin hisse senetlerine yaptıkları yatırımlara borçlu. Ve İsveç; Amerika ve İngiltere'ye sattığı silahlarla gölgede kalıp, tüm dünyayı silahlandırırken, SIPRI'nın başındaki isim, çözümü Batıda birleşik bir silah örgütünün kurulmasına bağlıyor.

ÜLKE İÇİ İHLALLER

Pek çok açıdan refah düzeyi oldukça yüksek olan, adeta huzurun simgesi olarak adlandırılan İsveç; Birleşmiş Milletler sözleşmesine uymamakla suçlanıyor. 20. Yüzyılın başlarından itibaren yoğun bir göç alan ülkede, yabancı düşmanlığı popüler kültürün bir parçası ve ırkçılık da en önemli suç etkenlerinden biridir. İsveç hakkında hazırlanan pek çok raporda; kadınların, hastaların, özürlülerin ve azınlıkların haklarının ihlal edildiği sıkça dile getirilmektedir. Nefret nedeniyle işlenen suçlara gerekli cezaların verilmemesi, bu alanda işlenen suçların artmasına sebep olmuştur. 2007 yılında gerçekleşen 155 saldırıdan sadece 6'sı için işlem yapılmıştır. Kadınlara yönelik cinsel suçlar hızla artarken, polise intikal eden olaylardan sadece %5-10'unda dava açılabilmiştir. Özellikle Müslümanlara yönelik saldırılardaki artışa karşın, ifade özgürlüğü adı altında, ırkçı örgütlerin kapatılmaması; ırkçı saldırıların önlenememesinde diğer bir etkidir. İsveç'in yerli halkı olan Samiler; uğradıkları tüm baskı ve asimilasyon politikalarına ek olarak, bugün geyiklerini otlatacakları bir alandan bile mahrum bırakılarak yok sayılmaya devam edilmektedir.

60 Yıla Yayılan Kısırlaştırma Harekâtı

İsveç milliyetçiliği, 20. Yüzyılın ortalarına kadar etkin bir şekilde devam etmiştir. İsveçlilerin köklü üstün bir ırk olduğu, bir devlet politikası olarak sürerken, 1920 yılında kurulan İsveç Irksal Biyoloji Enstitüsü, İsveç halkının kalitesini iyileştirmek adına; Tatar kızları başta olmak üzere çok sayıda insanı kısırlaştırarak, ideal üstün ırk için gerekli tüm çalışmaları yapmıştır. Karışık ırklar, düşük zekâlılar, engelliler başta olmak üzere 62 bin kişi zorla bu uygulamaya tâbî tutulmuştur. Bu uygulamada öyle ileri gidilmiştir ki, 15 yaşındaki bir genç, dans salonuna gittiği; 1960'larda bir kadın ise motosiklet çetesine üye olduğu gerekçesiyle zorunlu kısırlaştırmaya uğratılmıştır. Bu Avrupa'nın en hassas ülkesinin, Nazi Almanyası'ndan sonra en çok kısırlaş-

tırma yapan ülke olması, geçmişe dönük soruları yanıtsız bırakması, bugün çizilmek istenen portrenin, oluşturulmak istenen üstün İsveç idealinin bir parçası olup olmadığı sorgulanmaya değerdir.

Kadına Şiddet

Kadına uygulanan şiddet bütün dünyada dile getirilen en büyük toplumsal sorunlardan biridir; ancak İsveç gibi, kendisini; "toplumsal cinsiyet eşitliği, İsveç toplumunun temel taşıdır" diye nitelendiren bir ülkede, şiddet olaylarının giderek artması; İsveç'in temel taşının yerinden oynadığını gösteriyor. İsveç'te yaşayanların ve BM temsilcilerinin ifadeleri; aile içi şiddetin çok ciddi boyutlara yükselmekte olduğu ve alınan önlemlerin olayların önüne geçemediği noktasında birleşiyor. Politikada erkek egemenliğinin kırıldığı ve %50'ye yakın bir temsille kadınların varlıklarının kabul edildiği yönündeki söylemlerin, çok parlak bir iddia olmaktan öteye geçmediği İsveç'te, yapılan araştırmalara göre hizmet sektöründe çalışan kadın ve erkekler arasındaki ücret eşitsizliği halledilebilmiş değil. Dahası, kadın meslektaşları ile ameliyata girmek istemeyen bazı erkek doktorlar, sağlık sektöründe ciddi sorunlara yol açıyor. Kendi vatandaşlarının bu tarz uygulamalara maruz kalmasını engelleyemeyen İsveç, azınlıkların ve göçmenlerin maruz kaldıkları töre cinayetleri karşısında da aciz kalıyor. Rakamların dili ise, İsveç'te kadın olmanın zorluklarını ortaya koyuyor. Öyle ki; 2000 yılında maruz kaldığı şiddet nedeniyle 7 kadın hayatını kaybederken, geçtiğimiz yıl bu sayı 75'e yükselmiş; cinayet teşebbüslerinde ise sayı, 15'ten 175'e çıkmıştı. Tüm bu veriler de gösteriyor ki, göstermelik bir eşitlik iddiası, kadınların sorunlarını çözmekten çok uzakta.

Alkol ve uyuşturucu madde bağımlılığının oldukça yaygın olduğu İsveç'te, özellikle gençler, yaşadıkları ruhsal sorunların da etkisiyle bağımlı oluyorlar. İsveç'te bugün yaklaşık 330 bin alkol ve 65 bin uyuşturucu madde bağımlısı olduğu tahmin ediliyor.

Alkol ve Madde Bağımlılığı

Gerhard Larsson'ın açıklaması ile; "alkol ve uyuşturucu bağımlılığı İsveç için her an patlamaya hazır saatli bir bomba" niteliği taşıyor. En yetkili ağızlarından gelen bu açıklama; halkın, fazla baskı altında olması ve her şeyin kontrollü oluşu nedeniyle bir kaçış olarak çareyi alkol ve uyuşturucuda aradığını gösteriyor. Son 10 yılda alkol ve uyuşturucu kullanımında ciddi bir artışın yaşandığı ülkede, toplam 330 bin alkol bağımlısının bulunduğu, 65 bin kişinin de tahminen uyuşturucu içerikli ilaç kullandığı belirtiliyor. İşsizlik sorununun, özellikle gençler arasında da etkili olması, gençlerin yapacak bir şey bulamadıklarından alkole ve uyuşturucuya yönelmelerine sebep oluyor. Devlet tarafından ciddi maddi cezaların ve yasal yaptırımların uygulanması ile az da olsa gençlerin üzerinde bir etki sağlanmışsa da genel itibarıyla uyuşturucu madde bağımlılığının, İsveç'in önümüzdeki yıllarda da en büyük sorunlarından biri olacağına benziyor.

Basında "Otosansür"

İsveç her alanda olduğu gibi basında da gizli bir denetleme uyguluyor. Sermin Özürcüt'ün "İsveç'te ne söylediğinizde başınız taş a değer iyi bilirsiniz" sözleri ülkenin basın özgürlüğü konusunda da durumunu ortaya koyuyor. Gizli bir denetimin var olduğu ülkede, gazetelerin finansmanının %20'sinin hükümet tarafından karşılanıyor olması, bazı konuların yazılabilir, ancak basılamaz olmasının nedenini anlamlı kılıyor. Yetkililer ise; "bazı ifade özgürlüğü sıkıntıları var fakat İsveçli gazeteciler, Avrupa yasaları ile ko-runuyor" diyerek, sansür ya da gizli denetimden bahsetmiyorlar.

Samiler

İsveç, yerli halk Samiler ve Çingenelere uyguladığı küçültücü, yok edici politikaları ile kayıtlara geçen ülke, bugün dahî azınlıklara uyguladığı baskılarla gündemdeki yerini koruyor. 1900'lerin başlarında bölgeyi sömürgeleştirmeye başlayan İsveç, Samilerin geçim kaynakları olan yaylalarına, geyiklerini otlatma alanlarına el koyarak onları kısıtlamıştır. Yaşam alanlarıyla yetinmeyip, inançları ve dillerini de zorla ortadan kaldırmayı hedeflerken, etnik bir temizliğin başlangıcı olarak çocuklar da zorla vaftiz edilmiştir. Sami nüfusunun artması engellenerek, göç etmeleri hızlandırılmış; kalanlara ise Laplar; yani yamalı elbise ismi verilerek psikolojik baskılara maruz bırakılmışlardır. 1983'te kurulan bir komisyon, 1989 yılında bir rapor açıklayarak; Samilere bazı siyasi, ekonomik, etnik ve anayasal hakların verilmesini istemişse de; İsveç bunları yerine getirmemiş ve sadece göstermelik olarak kendi temsilcilerini seçme hakkını vermiştir. Bu halk yok sayılmaya devam edilmektedir ve ülke içinde Samiler'e uygulanan baskılar ile ilgili haberler maalesef yeralmamaktadır.

Çingeneler

İsveç, Çingeneleri ise "Yenish"ler olarak; yani 'kafası işlemeyen dilenciler' nitelemiştir. İsveçli tarihçi Thomas Huanker 'e göre Çingenelere uygulanan 300 yıllık zulüm daha da gerilere gitmektedir. İsveçlilere göre 'Yenish'ler; üremeyi, var olmayı hak etmiyorlardı. Bu yüzden doğan çocukları ellerinden alınıp iyi İsveçli ailelerin yanına yerleştiriliyordu. Kimisi köle olan bu çocuklardan yaşları büyük olanlara, geçmişini unutması için uygulanan elektroşok ise gerçekten tüyler ürpertici bir uygulama olarak tarihteki yerini almıştır. Çingene ailelerini, dillerini, yaşam biçimlerini tamamen ortadan kaldırmaya yönelik bu uygulama, devlet desteği ile gerçekleştirilmiştir. Bugün sosyal devlet özelliğini yitiren İsveç, sosyal yardımlar nedeniyle ülkesine gelenlere hiç de olumlu yaklaşmıyor. Ülke genelindeki alkol ve uyuşturucu bağımlılığı baskı altındaki bu insanları giderek şiddete eğilimli bir hale getirmektedir.

SONUÇ

Bir taraftan dünyaya insan hakları konusunda ahkâm kesen İsveç, diğer taraftan kendi içindeki tüm haksızlıkların üstünü örtmeye çalışıyor. Yaptığı hiçbir haksızlığın dile getirilmesine tahammülü dahî olmayan bu ülkede gazetelerin bile sansüre tabi tutulduğu, devletin onayının olmadığı hiçbir haberin yapılamadığı belirtiliyor. Her geçen gün şiddetin arttığı İsveç; bir taraftan dünyayı silahlandırmaya da hızla devam ediyor.

isvictRE

GİRİŞ

Doğrudan demokrasinin uygulandığı, yaşam standartlarının yüksek olduğu, müreffeh bir ülke olan İsviçre, dünya kamuoyunda tarafsızlığı ile tanınıyor. Ancak bu Orta Avrupa ülkesi; aynı zamanda kara paranın aklandığı bir cennet olarak da adlandırılıyor. Dünya üzerindeki pek çok diktatör, zorba ve soyguncunun ilk adresi olan İsviçre, son yaptığı düzenlemeler ve açıklamaları ile adını kurtarma çabasıdadır. Ancak İsviçre'nin geçmişten günümüze uygulamaları incelendiğinde; farklı bir emperyalizmi sürdürdüğü ortaya çıkıyor ve bu hal, Batılı büyük güçlerin gölgesinde bir sömürüyü beraberinde getiriyor. İsviçre'nin ülke içi ve dışında müreffeh gösterilen seviyesinin altındaki faktörleri incelendiğinde, özgürlük ve demokrasinin sadece İsviçrelilerin çıkarına işlediği görülüyor. İsviçre tarafsız bir saha olarak dünya meselelerine çözümlerin arandığı bir ülke; ama pek çok sorunun temelinde kendisi yer alıyor.

İSVİÇRE'NİN KISA TARİHİ

İsviçre; 26 kantondan oluşan, Orta Avrupa'da, Alp Dağları'nda yeralan, denize kıyısı olmayan bir ülkedir. Kuzeyinde Almanya, batısında Fransa, güneyinde İtalya ve doğusunda Avusturya ile Lihtenştayn olan İsviçre, tarihsel olarak bir konfederasyonken, 1848 yılından bu tarafa federasyondur. Özellikle bankacılık ve finans sektörlerinde çok güçlü bir ekonomiye sahip olan İsviçre, siyasi ve askerî tarafsızlık geleneğinden ötürü birçok uluslararası örgüte ev sahipliği yapmaktadır. Ülkenin Latince adı '*Confoederatio Helvetica* / Helvetler Konfederasyonu', olduğundan kısaltmalarda 'CH' olarak geçer.

Ülke tarihi, 1291 tarihinde Uri, Schwyz ve Unterwalden kantonlarının oluş-

turduğu üç orman kantonunun bir Federal Beyanname'nin altına imza atması ile başlar. Habsburg hanedanının hükmüne karşı çıkabilmek için meydana gelen bu birleşme; 15 Kasım 1315'te Habsburg ordusunu yenip, Kutsal Roma Cermen İmparatorluğu içinde İsviçre Konfederasyonu'nun varlığını güven altına almıştır. 1353 yılında ilk birleşen üç kantona eklenen Glarus ve Zug kantonlarıyla; Lüzern, Zürih ve Bern şehir devletleri de birliğe katılarak, 15. yüzyıla kadar varlığını sürdürecekt ve sekiz eyaletten oluşan 'Eski Federasyonu' kurarlar. (Zürih 1440 yılında bu birlikten ayrılmıştır.) 1449 yılına kadar güçlü ve zengin bir yapıya ulaşan İsviçre, Kutsal Roma Cermen İmparatoru I. Maximilian'ı yenip, imparatorluktan ayrılarak *de facto* bağımsızlığını kazanır. 1500'lü yıllarda ilk yenilgilerini alsalar da, bu inişli çıkışlı süreçte, 1648 yılında Avrupalı ülkeler İsviçre'nin tarafsızlığını Westfalya Barış Antlaşması ile tanırlar.

1798 yılında Fransız ordusunun işgaline uğrayan İsviçre'de, zorla uygulatılan anayasa ile kantonlar ortadan kaldırılır. Helvetik Cumhuriyet olarak bilinen bu yeni sistem, halk arasında destek bulmaz. Çıkan ayaklanmalar ve kanlı bastırma operasyonlarının üstüne, Fransa ile savaşan Rusya ve Avusturya işgallerine de uğrayan İsviçre, 'Cumhuriyetçiler' ve 'Federalistler' olarak ikiye bölünür. Napolyon Bonapart'ın 1803 senesinde Paris'te biraraya getirdiği bu iki kesim arasında bir Aracılık Yasası oluşturulur. Yasa ile İsviçre'nin özerkliği büyük oranda geri verilmiş ve 19 kantondan oluşan bir konfederasyonun kurulması kararlaştırılmıştır.

1815 yılına gelindiğindeyse Viyana Kongresi ile İsviçre'nin bağımsızlığı ve tarafsızlığı tüm Avrupa güçleri tarafından tanınırken; bu tarihte Valais, Neuchatel ve Cenevre kantonlarının federasyona katılmasıyla birlikte İsviçre, tarihindeki en son genişlemeyi gerçekleştirmiştir. 1845'te Katolik ve Protestan kantonlar arasındaki içsavaştan sonra referandum uygulamasına geçen İsviçre'de, 1849 senesinde Federal Anayasa kabul edilir. 1872 senesinde birtakım değişikliklerin olduğu anayasa, 1893 yılında doğrudan demokrasinin uygulanmasına yönelik bir hal alarak günümüzdeki tek örneği teşkil eder.

Avrupa Birliği üyesi olmayan İsviçre, 2002 yılında BM'ye tam üye olmuştur. EFTA (Avrupa Serbest Ticaret Alanı)'nın kurucu üyesi olmasına rağmen, AET (Avrupa Ekonomik Alanı)'nin bir parçası değildir. 2005 yılında yapılan referandum sonucu İsviçrelilerin %55'i Schengen Antlaşması'na girmeyi uygun bulmuş, böylelikle sınır kapılarındaki gümrük ve polis kontrollerini ortadan kaldıran bu antlaşmaya dâhil olmuşlardır. Bu antlaşma kapsamında, pasaportunda önceden alınmış Schengen vizesi olanlar İsviçre'ye giriş yapabiliyorlar.

İsviçre, özellikle bankacılık sektöründe sahip olduğu konum ile kendine has emperyalist bir sistem kurdu. Bugün bir kara para aklama merkezi olarak kullanılan İsviçre, hesapların gizliliğini bahane ederek, kaynağı belli olmayan zenginliğini her geçen gün arttırmaya devam ediyor.

İsviçre'nin Hizmet Emperyalizmi

İsviçre; dünya üzerinde ılımlı, olumlu ve birleştirici bir tarafsızlık gölgesinde yayılcı politikasını devam ettiriyor. Tarihî süreç içerisinde gerçek anlamda bir koloniye sahip olmayan, sömürge savaşlarında yer almayan İsviçre, endüstri ve bankacılık sektöründe sahip olduğu konum ile kendine has bir emperyalist bir sistem oluşturmuş durumdadır. Bugün dünyaya yayılmış ve herbiri kendi alanında önemli yer edinmiş şirketleri, Kızılhaç'a dayanarak oluşturduğu insânî yardım politikaları ve İngiltere, ABD ve Fransa gibi büyük devletlerin paralelinde ama tarafsızlık maskesinde uyguladığı siyâset ile müreffeh bir ülke imajını sağlıklı yürütüyor.

16. Yüzyılda dahî uluslararası mal ve kredi ağının ortasında bulunan İsviçre'de pek çok ailenin serveti ABD'ye götürülen köle ticaretine dayanmaktadır. Köle ticareti ve sömürge faaliyetlerinde büyük güçlerin gölgesinde kalan İsviçre'nin sömürge çalışmalarına dair en çarpıcı örnek; İngiltere'nin Aschanti Krallığı'na karşı yürüttüğü sömürge savaşında yer alıp, İngiltere'nin eline geçen Gana'da elde ettikleri ticârî faaliyetler ile gerçekleştirdikleri sömürge politikasıdır. Bu öyle bir politikadır ki, Gana Avrupa'nın bağımsızlığını kazanan ilk sömürgesi olmasına rağmen, 1957 Mayıs ayındaki bu bağımsızlık ilanı İsviçre'nin 1 Ağustos Ulusal bayramında bir konuşmacının şu sözlerine engel olamamıştır: "Yaşasın İsviçre'nin Gana Kantonu!"

İsviçre Bankaları ve Refah Seviyesi Yükselten Yahudi Altınları

Dünyanın en güçlü bankacılık sistemine sahip İsviçre, bir kara para aklama merkezi olarak dünya ekonomisinde yerini alıyor. Banka hesaplarının gizliliği bahanesi arkasına sığınarak 1930'lu yıllardan bu tarafa ülkeye giren kara paraların sağladığı zenginlik ile refah düzeyini artıran İsviçre, tarihteki büyük olayları da ekonomisi açısından bir sömürü aracına dönüştürmüştür. İsviçre, II. Dünya Savaşı sırasında Nazilerin, öldürdüğü Yahudiler'den aldıkları altın, değerli eşya ve taşınabilir servetin uluslararası markete sokulup savaş gideri olarak kullanılmasında kolaylık sağlamıştır. Ancak, savaş sonrası pek çok Yahudi'nin servetleri, bu kişilerin hesaplarıyla ilgili bilgi eksikliği nedeniyle, onların yakınlarına verilmemiştir. 14 Ocak 1997 yılında İsviçreli bir banka koruma görevlisinin Yahudileri ve Nazileri ilgilendiren dökümanların imha edilmek üzere bankada tutulduğunu bildirmesi ile İsviçre'nin hesaplar üzerindeki gerçek niyeti ortaya çıkmıştır. Savaş esnasında bu bankalara yatan servetler bilinmezken, Yahudi lobisine göre milyarlarca Dolar değerindeki bu hesaplar, İsviçre tarafından birkaç milyon değerinde olduğu iddiası ile dile getirilmektedir.

Vergiden Kaçırılan Paraları Alıp Borç Olarak Geri Veriyorlar

Özel servetin yönetiminde pek çok devleti geride bırakan İsviçre’de, bankalar ve sigorta şirketleri oldukça yüksek miktarları yönetmektedirler. Bu miktarın aşağı yukarı ABD’nin gâyrî sâfî milli hasılasının %70’ine denk geliyor oluşu, ülkenin ekonomik anlamda dünya üzerindeki yönetici gücünü göstermektedir. Pek çok zengin, bu sağlam yapıya servetlerini teslim etmekte çekinmezken, İsviçre bankalarına giren paraların çoğunun gelişmekte olan ülkelerden gelmesi ve bu servetlerin geldikleri ülkelerde vergiden kaçırılmış olması göze çarpmaktadır. İsviçre bankalarının, gelen paraların büyük bölümünü ülkelere borç olarak veriyor olması ise bu ülke halkları üzerinde baskının artmasına ve bu ülkelerden ek gelirin çekilmesine sebep olmaktadır. İsviçre’nin bir taraftan insan haklarından bahsederek kendisini insânî yardımın merkezi gibi gösterirken, diğer tarafta Sudan’da operasyon yapan petrol şirketlerinden UCR ve Credit Suisse’nin en önemli alacaklılarından biri olması ise dikkatlerden kaçmamaktadır.

Milyarlarca Dolar’lık servetlerini uzun yıllar İsviçre’deki bankalarda saklayan diktatörlerden Hüsnü Mübarek

Bugün pek çok diktatörün gizli hesaplarına da İsviçre evsahipliği yapıyor. 2011 yılında Ortadoğu coğrafyasında yaşanan olaylardan sonra, bu hesaplardan bazılarının dondurulduğu açıklanmıştı. Ancak diktatörlerin kendi halkından gaspettiği gayet açık olan milyarlarca Dolar tutarındaki servetlerini, uzun yıllar bu hesaplarda saklamasına nasıl müsaade edildiği sorusu tartışılmıyor.

Bankalardaki Hesaplar Ülkeleri Karşı Karşıya Getiriyor

İsviçre’nin para kaçırmak isteyenlerce ilk adres oluşu 2010 yılı başında Almanya ve İsviçre arasında gerilime sebep oldu. Yıllardır bilinmesine rağmen, gözardı edilen vergiden kaçırılan paralar bütçe açığının etkisiyle gündeme gelince, İsviçre’de Almanlara ait yaklaşık 23 milyon Avro bulunduğu ortaya çıktı. İkametlerini İsviçre’de göstererek, yaklaşık 100 bin Alman’ın servetlerini vergiden muaf tutmaları, devletin sırdaş hesapların çözülmesine dair bir yol izlemesine sebep olurken, eski Maliye Bakanı İsviçre’yi ‘vahşi batıya’ benzetince iki ülke arasında krize neden oldu. İsviçre bankalarındaki hesaplarla ilgili bilgilerin Alman hükümetine satılmak istenmesi tartışmayı farklı bir boyuta taşıırken, İsviçre’nin para politikaları ile kara parayı aklama süreci bir kez daha tescillenmiş oldu.

İsviçre bankaları, gizlilik esasını önplana çıkararak pek çok diktatörün servetlerini de elinde bulunduruyor. Yardım Kuruluşu ‘Oxfam’ın yaptığı hesaplara göre, her yıl yoksul ülkelerde halka ait olması gereken 124 Milyar Dolar vergi geliri, Avrupa bankalarına akıyor. Bu ülkelerin başında gelen İsviçre 2011 yılında Arap ülkelerinde meydana gelen ayaklanmalardan sonra diktatörlerin hesaplarını dondurduğunu ve bu paraların gerçek sahiplerine verileceğini açıkladı. Buna karşılık, Türkiye, Uzan ailesiyle ilgili başvurusu için 5 yıl beklemişti. Türkiye’nin 5 yıl boyunca devam ettirdiği hukûkî mücadelede İsviçre devletinin hesaplara elkoyma riski bulunuyordu.

Hesapların Dondurulması Kime Yarıyor?

Ortadoğu’da meydana gelen olaylar dünya siyâsetinde yerini alırken, akıllara gelen ‘yıllardır bu ülkeleri çeşitli entrikalarla yöneten diktatörlerin yurt dışındaki hesaplarının ne olacağı’ sorusu oldu. Yapılan araştırmalara ve orta-

ya çıkan verilere göre, bu liderler dünyanın en zengin adamı olarak bilinen Bill Gates'ten bile zenginler. Yıllardır kara paranın aklandığı yer olarak gizlilik ilkesi perdesinde hareket eden İsviçre ise bu halk ayaklanmalarından sonra, özellikle de imajını düzeltmek adına bu hesapların dondurulacağını açıkladı. Ancak bu hesapları dondurma haberi 1 Şubat 2011'de yeni bir yasa-yayı yürürlüğe koyması ile akılları karıştırdı. Daha önce 3 yıl süreyle sınırlanan dondurma hakkı, Temsilciler Meclisi ve senatonun desteklediği yeni yasa ile bakanlar kurulunun tartışmalı varlıklara el koyarak, 10 yıla kadar dondurma hakkına sahip olabildiğini sağlayacak.

Bu durum, ekonomik krizle büyük kayba uğrayan İsviçre'nin ülke dışına para çıkarmamak için başvurduğu bir yöntem olarak akıllara geliyor. Zira 1971-1986 arasında Haiti'yi yöneten eski Devlet Başkanı Jean-Claude Duvalier'in devrilmesi ile birlikte milyonlarca Dolar'lık banka hesapları İsviçre tarafından dondurulmuş; yolsuzlukla suçlanan ve Avrupa'ya kaçan Duvalier'in yaklaşık 6 milyon Dolar'ına el koyan İsviçre mahkemeleri, 2010'da aldığı bir kararla paranın yeniden devrik lidere geri verilmesine karar vermişti.

Bugün bu hesapların akıbetleri, paraların ülkelere geri dönüp dönmeyeceği üzerinden konuşulurken, bugüne kadar sayısız yolsuzluk yapmış diktatörlerin paralarının başta İsviçre olmak üzere AB ülkelerinde ne aradığı; öteyandan Tunus'u 23 yıl yöneten eski cumhurbaşkanı Zeynel Abidin Bin Ali ve Mısır devlet başkanlığı görevini bırakmak zorunda kalan Hüsnü Mübarek'in dondurulan hesaplarının daha önce hangi kaynaklardan geldiğinin incelenmesi gerektiği gibi konular gündeme getirilmiyor.

İsviçre Şirketleri Dünyayı ve İnsanları Sömürüyor mu?

Yurtdışında pek çok ülkede yatırımı bulunan İsviçre, şirketleri ile de dünya üzerinde ilk sıralarda yerini alıyor. Bir iddiaya göre İsviçre bu şirketler aracılığı ile 2,2 milyon çalışanı sömürüyor. Bu şirketler kimi zaman çeşitli skandallarla gündeme gelirken, Nestle Firması'nın yok edilen ormanlardan elde edilen palmye yağını kullanıyor olması çevrecileri kızdırdı. Olayın ortaya çıkmasından sonra Nestle, çalıştığı Sinar Mars firması ile anlaşmalarını iptal ettiğini açıklasa da dünyanın en büyük yemek ve içecek şirketi olarak, palmye yağı tüketimi son üç yılda ikiye çıkan Nestle'nin bu açıklaması yeterli bulunmadı. Nestle'nin kullanılan yağların ağaçların yok edilmesiyle elde edilmemiş olduğunu ispat etmesi gerektiği belirten Greenpeace; Endenozya'da meydana gelen karbon emisyonu patlamasının ağaçlık alanların yok edilmesi ile meydana geldiğine dikkat çekerek, bu olayın dünyayı tehdit eden bir unsur olduğunu vurguladı.

Soykırım İddialarını Reddetmek Bile Yasak!

Ermeni teröründen belki de en fazla mağdur olan İsviçre, Fransa'nın da etkisinde kalarak 2003 yılında soykırım iddialarını kabul etmişti. 1995 yılında çıkan yasaya dayanarak, ülke içinde "Ermeni soykırımı yoktur" diyen biliminsanlarına dahî dava açıp yargılama sürecine giren İsviçre, 2004 yılında Türk Tarih Kurumu Başkanı Prof. Dr. Yusuf Halaçoğlu, Türkgücü Derneği tarafından Winterhur'da düzenlenen bir konferansta Ermeni iddialarının aksini savunan bir konuşma yapınca, Halaçoğlu hakkında dava açıp tutuklama kararı çıkarmıştı. İsviçre'nin, Halaçoğlu'nu 'kırmızı bültenle' araması oldukça dikkat çekici bir olay olarak gündeme gelirken, İsviçre gibi her fırsatta özgürlükten bahseden bir ülke için bu durum yadırgandı. Benzer bir olay 2005 yılında Doğu Perinçek'in de başına gelmiş, kendisine 300 İsviçre Frankı para cezası verilmişti. Bu iki olay İsviçre'de Ermenilerin aksine bir düşüncenin söylenmesinin yasak olduğu olarak yorumlanmaktadır.

İrkçılık Siyasi Partilerin Propagandası Haline Dönüşüyor

Avrupa'nın her yerinde tırmanışa geçen ırkçılık, İsviçre gibi tarafsızlığını her fırsatta dile getiren bir ülkede de hızla devam ediyor. Yaşananlar konusunda BM'den uyarı alan İsviçre'de polisin göçmenlere kötü muamele yaptığı dile getiriliyor. BM İnsan Hakları Raportörü Senegalli Doudou Diene'nin tesbitlerine göre, ülkede caydırıcı yasalar yok. Diene'nin; "Yaptığım gezilerde özellikle polisin birçok yerde işkence uyguladığına tanık oldum. Çeşitli azınlık grup temsilcilerinden de güvenlik güçlerinin kendilerine şiddet uyguladığı yönünde şikayetler aldım. Bu düşüncenin siyasi partilere sığraması ve bazı siyâsetçilerin rant elde etmek için bu zihniyeti desteklemeleri beni endişelendiriyor" şeklinde yaptığı açıklamayı; 2011 Mart ve Nisan aylarında gerçekleşecek seçimler öncesi sağcı partilerin propagandalarını ırkçı söylemler üzerine kurması pekiştiriyor.

İsviçre'de Sosyal Demokrat Parti (SD)'nin hazırladığı broşür ve afişlerde, zafer işareti yapan çarşafli bir kadın resminin altında SD'nin İslamcılığı ve üçüncü dünya ülkelerinden gelen göçmenleri durduracağına dair vaatleri yer alıyor. Bu olaylar ülkedeki ırkçılığı tetiklerken, İsviçre'de yaşayan Brezilyalı avukat Paula Oliveira, ülkenin ırkçı partisi İsviçre Halk Partisi yandaşları tarafından kaçırıldığını ve kendisine işkence edildiğini ileri sürmüştü; buna karşılık İsviçre polisi, genç kadının saldırıya uğramadığını ve vücuduna kendisinin zarar vermiş olabileceğine dair çelişkili açıklamalarda bulunmuştu. Bu ve benzeri örnekler Diene'nin tesbitlerini pekiştirirken, ülke içinde ırkçı tutumların önlenmesinin önünde yasal bir boşluğun olduğu gözüküyor.

2003 yılında Ermenilere soykırım uygulandığı iddialarını kabul eden İsviçre, Ermenilere soykırım uygulanmadığını düşünenlerin bu düşüncelerini dillendirmelerini yasakladı.

İsviçre’de Her Göçmen “Müller”

İsviçre’de ırkçı tutumların özel hayatı ciddi tehdit altında tutmasına, Ayrımcılık ve İrkçilikla Mücadele Komisyonu başkanından itiraf niteliğinde bir açıklama geldi. Profesör Kreiser’in, özellikle vurguladığı örnekler, göçmenlerin toplum içinde en basit işlerde dahî kimliklerinin yok edilmesine dönük bir baskı altında olduğunu gösteriyor. İş bulmakta zorlanan göçmenlerin soyadlarını değiştirmeye mecbur olduklarını, ‘Müller’ gibi tipik İsviçreli soyadı almaya zorlandıklarını belirten Kreiser; “İsviçreliler artık kendi dillerinden olmayan yabancı soyadlı insanlarla beraber yaşamaya alışmalıdır” dedi. Göçmenlerin ev bulma konusunda zorlanmaları, tenlerinin renginden dolayı dışlanmaları, basit bir çıraklık eğitimi için dahî adlarını bırakmaya zorlanmaları İsviçre’deki yabancı düşmanlığını gözler önüne seriyor.

Dil Bilme Şartına Bağlı Yurttaşlık Hakkı

Yeni Göçmen Yasası ile tepkiler çeken İsviçre’nin, göçmenleri geldikleri ülkelere göre değerlendirecek olması, göçmenlerin uyumu için dil öğrenimi gibi alınması gereken kararları kantonlara bırakması, 4 anadilin konuşulduğu İsviçre’de yurttaşlığa geçmek için dil testine tabi tutulma tartışmalarının farklı yorumlarla karşılanmasına sebep oldu. Bunun bir asimile çalışması olduğu dile getirilirken, İsviçre Yabancılar Komisyonu yaptığı açıklama ile; yaşanan ülkenin diline hâkim olmanın iyi entegre olunduğuna ya da tek başına dil eksikliğinin, entegre olma yönünde olumsuz etkiler yarattığına işaret etmediği vurgulandı.

Minareler Siyasal Simge, Başörtüsü Halkla Temas Etmediği Sürece Serbest

İslamofobyanın sağcı partilerin telkinleri ile yükseltildiği İsviçre’de 2009 yılında yapılan referandum tüm dünyayı şaşırtmıştı. Camilere minare inşasının yasaklanması ile ilgili yapılan referandum ile toplam 4 adet minareli camisi olan İsviçre’de minare yasağını isteyen SVP’nin tutumu suçlanırken, minare karşıtı Egerkingen Komitesi ilginç bir açıklama yapıp; ‘minarenin Kuran-ı Kerim’de yer olmadığını, bunun inançsal anlamın dışında İslam’ın siyasal gücünün simgesi olduğunu’ vurgulamıştı. Referandum sonucu % 57,5 destekle minareler yasaklanırken, BM’den bunun bir ayrımcılık olduğuna dair bir açıklama yapılmıştı. Fransa’dan dahî referandum için “bu bir hoşgörüsüzlük” şeklinde açıklama gelirken, İsviçre başörtüsüyle ilgili aldığı kararla şaşırtmaya devam etti.

İsviçre’de başörtülü muhabir Raschida Bouhouch’un İsviçre devlet televizyonunda çalışması ve bu durumun diğer kamu kuruluşları için de emsal teşkil etmesi üzerine, Adalet Bakanlığı, farklı din mensuplarının uyması gereken kuralların içine başörtülü çalışanlar için halkla temas etmeme şartını ekledi. Söz konusu kural gereği; Devlet Demiryolları İdaresi, Sivil Havacılık

Dünya 2009 yılında ilginç bir referanduma tanıklık etti. Topu topu 4 adet minareli camiyi barındıran İsviçre, aşırı sağcı partilerin de telkinleriyle, camilerde minare inşaatının yasaklanmasını halk oylamasına sundu.

Dairesi, Posta İdaresi gibi kamu kurumu niteliği taşıyan birimler ile devlet dairelerinde çalışan Müslümanlar için halkla temasta bulunmamak kaydıyla burka dışındaki başörtüsü kullanımına izin verildi.

SONUÇ

İsviçre dünyanın kara parasını aklayan büyük bir dönüşüm merkezi olarak anılmaktan kurtulamazken, kendine seçtiği bu yöntem ile tarafsızlığını dile getirip, aslında dünyayı çıkarları doğrultusunda sömürmeye devam ediyor. Ülke, bankacılık sektörü ile kimi zaman büyük devletlerin tepkisini çekse de, İsviçre'nin bankalarında hesapları bulunan bu ülkeler, sorunun çözümüne yönelik adımlar atmıyorlar. Özellikle diktatörlerin ve ülkelerinin zenginliklerini sömüren yöneticilerin sırtlarını dayadıkları bir güvence olmaya devam eden İsviçre'nin bu imajı düzeltmek için atacağı adımların nasıl sonuçlar vereceği önümüzdeki günlerde görülecektir.

ITALYA

GİRİŞ

Dünya tarihinin en büyük devletlerinden Roma İmparatorluğu tecrübesini yaşayan, Rönesans hareketinin en büyük temsilcisi olan ve Katolik dünyasının kalbi Vatikan'ı topraklarında barındıran İtalya, bu özellikleriyle din, siyaset, sanat ve düşünce gibi alanlarda Avrupa'ya öncülük etmiştir. Fakat bu köklü tarihe ve onun bugüne uzanan seyrine dönüp bakıldığında, insanlık tarihinin en büyük soykırım hareketleriyle ve ihlallerle dolu bir tarihle karşılaşılmaktadır. Sömürge yarışında Avrupalı rakiplerinin gerisinde kalan İtalya, buna karşın özellikle Kuzey Afrika coğrafyasında sürdürdüğü işgal hareketleriyle milyonlarca insanın ölümüne neden olmuştur.

İtalya, bu tarihsel rolünü bugün de sürdürmekte, diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi, kendi topraklarında yaşayan farklı din ve ırka mensup insanlara karşı son derece acımasız politikalar uygulamaktadır.

İTALYA'NIN KISA TARİHİ

İtalya Cumhuriyeti, Güney Avrupa'da, büyük ölçüde İtalya Yarımadası üzerinde yeralan bir ülkedir. Akdeniz'in en büyük iki adası Sicilya ve Sardunya da İtalyan toprakları dâhilindedir. Kuzeyde Alpler bölgesinde Fransa, İsviçre, Avusturya ve Slovenya'yla kara sınırı vardır. Bağımsız iki Avrupa ülkesi olan, Vatikan ve San Marino da, İtalya'nın yarımadadaki toprakları içine sıkışmış 'enkav' (siyasi coğrafyada, tamamen başka bir siyasi bölgenin sınırları dâhilinde yer alan siyasi bölge) ülkelerdir. Campione D'Italia bölgesi ise İtalya'nın İsviçre içinde kalan bir 'eksklavıdır' (siyasi olarak bağlı olduğu bölgeye coğrafi açıdan bağlı olmayan, bu bölge ile arasında başka bir siyasi bölge bulunan siyasi bölge).

İtalya, Roma devriminden sonra ilk kez tek bir ülke hâline gelebilmiştir. Yeni İtalyan Krallığı'nda, Kuzey İtalya hızla sanayileşerek gelişirken, Güney İ-

talya'da nüfus da hızlı bir artış gözlenmiştir. Milyonlarca insan daha iyi bir yaşam için yurtdışına göç etme yolları aramıştır.

İtalya, 2 Ocak 1946'dan bu yana 'Demokratik Cumhuriyet' olarak yönetilmektedir. Bunun öncesinde ülkede bulunan kraliyet sistemi, halkoylaması sonucu kaldırılmıştır. İtalyan Anayasası ise 1 Ocak 1948 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

İtalya, 1957 yılında Roma Antlaşması'yla kurulan Avrupa Birliği'nin kurucu üyelerindendir. Yedinci en büyük gayrisafi yurtiçi hâsılasıyla G8 Zirveleri'nin, NATO'nun, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü'nün, Avrupa Konseyi'nin, Batı Avrupa Birliği'nin ve Schengen Antlaşması'nın da katılımcılarından. 1 Ocak 2007 tarihinde sürekli üye sıfatı olmaksızın Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nde iki yıllık süren bir üyelik dönemi olmuştur.

İtalyan ordusu çeşitli zamanlarda Somali, Mozambik ve Doğu Timor'da barış gücü sıfatıyla bulunmuş; Bosna, Kosova ve Arnavutluk'ta NATO ile Birleşmiş Milletler'in operasyonlarına katılmıştır. Şubat 2003'te Afganistan'a 2.000 asker yollamıştır. İtalya, ABD'nin Irak işgaline de asker göndererek destek vermiştir.

İtalya'nın asker gönderdiği bir başka ülke de, 2006 yılında Lübnan olmuş ve Birleşmiş Milletler aracılığıyla 2.450 İtalyan askerî bölgede konuşlandırılmıştır.

I. Dünya Savaşı'nın neden olduğu yıkımdan sonra oluşan karışıklık ortamında, ülke sıkıntılarla çalkalanırken, Mussolini sahneye çıkmış ve 1919 yılında '*Fasci de Combattimento*' isimli faşist partiyi kurmuştur. Ülkenin gidişatından memnun olmayan halk, partiyi desteklemiş ve Mussolini, hükümetin ülke gidişatındaki bu başarısızlığından büyük ölçüde faydalanmıştır. '*Il duce*' lakabını kullanan Mussolini ülkenin problemlerini çözme vaadinde bulunmuş ve halka '*eski Roma İmparatorluğu'nun ihtişamlı günlerine geri dönme*' sözü vererek kendisine taraftar bulma yoluna gitmiştir. Mussolini, Kral III. Viktor Emmanuel'i ülke yönetimini kendisine devretmesi için tehdit etmiş ve 29 Ekim 1922'de 39 yaşındayken, ülkenin en genç başbakanı olarak devlet yönetimini ele geçirmiştir. Ardından birkaç yıl içinde Mussolini, tüm siyasi partileri kapatmış ve kişisel özgürlükleri kısıtlayarak kendi diktatörlük rejimini ilân etmiştir.

İtalya İspanya'daki içsavaşı'nda, Franco'ya, Avusturya'nın ve Çekoslovakya'nın Almanya'ya bağlanması girişimlerinde de Hitler'e destek vermiştir.

Mussolini, gerek iktidara geliş sürecinde, gerekse iktidarı boyunca belirli çevreler özellikle Siyonistler tarafından büyük destek görmüştür. Siyonistler diğer bazı Avrupa ülkelerinde olduğu gibi, İtalya'da da iç ve dış siyasete yön verebilecek konumda olmayı hedeflediklerinden, Siyonizm'e sıcak bakan bir hükümetin iktidara gelmesi için çalışmışlardır.

Mussolini kendisinin ve Siyonizm-masonluk menfaatleri doğrultusunda oluş-

turulan kadronun Siyonist ideallere hizmet edeceğini, Siyonist liderlerle yaptığı bir toplantıda şu ifadeyle belirtmiştir; *"Bir Yahudi Devleti kurmalısınız. Ben kendim, bir Siyonistim ve bunu Dr. Weizmann'a (ilk İsrail Cumhurbaşkanı) da söyledim. Gerçek bir devletiniz olmalı. İngilizlerin size lütfettiği milli bir ev değil. Bir Yahudi Devleti kurmanızda size yardım edeceğim."* Siyonist Yahudiler, Mussolini'nin kendilerine sağladığı bu yardımları karşılıksız bırakmamış, Amerika'daki Yahudi banker J. P. Morgan aracılığıyla İtalya'daki faşist yönetime para yardımında bulunmuşlardır.

Mussolini kendisinde var olan şiddet potansiyelini uygulamaya dökmüş ve *'Kara Gömlekliler'* adında her türlü şiddet ve zorbalık eylemlerini gerçekleştiren silahlı birlikler kurmuştur. Bu birlikler vasıtasıyla sadist arzularını halk üzerinde vahşice gerçekleştirmiştir. Mussolini sadece kendi ülkesinde değil birçok ülkede de vahşetini sergilemekten geri durmamıştır.

Mussolini İtalyası'nın gerek kendi ülkesinde, gerek işgal ettiği topraklarında katlettiği insan sayısı milyonlarla ifade edilmektedir.

Vatikan

Günümüzde Vatikan, İtalya'nın Katoliklere kutsal sayılan Roma şehrinde bulunmakta ve Katolik mezhebinin yönetimine hâkim olan merkezî bir otorite konumundadır. Vatikan, İtalya Devleti'nin tüm haklarından yararlanabilmekle beraber kendi egemenliğini ve bayrağını elinde bulunduran "devlet içinde bir devlet" yapılanmasına sahiptir.

Oldukça güçlü bir istihbarat ağı olan Vatikan, BM'de, UNESCO'da, FAO'da (Gıda ve Tarım Örgütü), AB'de ve OAS' de (Amerika Devletleri Örgütü) *'gözlemci'* statüsündedir.

Vatikan dünyanın yüzölçümü ve nüfus bakımından en küçük ülkelerinden biri olmasına karşın, ekonomik alanda en ileri düzeyde olan ülkelerden biridir. Ekonomik geliri; Kilise vergileri, aidatlar, bağışlar, şirket gelirleri, bankacılık ve faiz gelirlerinden oluşmaktadır. Vatikan'ın diğer bir gelir kaynağı da Hristiyanlığı temsil eden kişileri, örneğin İsa'yı, Meryem'i, azizleri veya sembolleri pazarlayarak elde ettiği kazançlardır. Vatikan, dünyanın önde gelen birçok şirketine de hissedardır. Ayrıca ilaç sektöründe büyük bir role sahiptir.

Vatikan Papalığı, açıklığa kavuşmamış zengin bir belge arşivine sahiptir. Bu arşivlerin pek de temiz bilgiler içermediği düşünülmektedir. Nitekim Vatikan'da, çözüme kavuşmamış cinayetler, uluslararası skandalların ve birçok olayın vuku bulduğu bilinmektedir. Ayrıca Vatikan'ın, aklayamadığı olaylarda mafyayı taşıyon olarak kullandığına dair iddialar bulunmaktadır.

Vatikan dini bir merkez olmaktan ziyade siyasi bir otoriteyi de teşkil etmektedir. Devlet ve siyasi erk olarak en güçlü kurumu "Curia"dır. Curia Vatikan'ın beyni durumundadır. 1983'de kabul edilen son anayasanın (Code of

Canon Law) 360. paragrafına göre Curia, "Papa adına, fakat kiliselerin hayrına ve yararına çalışma yapmakla yükümlü kılınmış bir kurumdur". Curia, Papalık Sekreteryası (Devlet Bakanlığı), Kilise Kamu İşleri Konseyi (CPAC), Katolik Cemaatleri (Congregations), Yargı Kurumları ve diğer enstitülerden oluşmaktadır. Bu kurum, dini-ruhani değil, dünyevi-seküler bir kuruluş olarak insanlar tarafından oluşturulmuş sistematik bir kurumdur.

ÜLKE DIŞI İHLALLER

Libya İşgali

16. yüzyılda Fransa ve İngiltere sömürü hareketlerine başlamışken, İtalya bunun dışında kalmıştır. 18. ve 19. yüzyıllarda sömürülen topraklar Fransa ve İngiltere arasında paylaşılmıştır.

Osmanlı İmparatorluğu'nun zayıfladığı dönemlerde, İtalya bu zayıflığı fırsat bilerek çıkarlarına yönelik girişimlerde bulunmuştur. İtalya da diğer Avrupa ülkelerinin izinden giderek sömürge hareketlerine başlamıştır. 1911'de İtalyanlar Libya'yı işgal etmişlerdir. Ülkeyi işgal eden İtalyanlara karşı Mustafa Kemal, Enver Paşa ve bazı Osmanlı subaylarının örgütlediği milis kuvvetleri uzun zaman direnç göstermiş; ancak donanım üstünlüğüne sahip olan İtalya, ülkenin tamamını ele geçirmeyi başarmıştır. Halkı baskı ve zulüm yoluyla sindirmeye çalışmış, bütün Libya'yı köleleştirmeye çalışmıştır.

Bu dönemde İtalyan sömürgeciliğine karşı direniş gösteren Ömer Muhtar hareketi de, Ömer Muhtar'ın idam edilmesiyle sonuçlanmıştır.

İtalya'nın, Libya'da 1911'den 1940'lı yıllara kadar uyguladığı imha operasyonları ve çölün ortasına kurduğu toplama kamplarında yüz binlerce Afrika-lı Müslüman hayatını kaybetmiştir.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra bölge, Fransa ve İngiltere'ye bırakılmıştır. Birleşmiş Milletler 1949'da Libya'nın bağımsız bir ülke olması gerektiğine karar vermiştir. Görüşmelerde Libya'yı, 1920'lerden beri İtalyanlarla mücadele etmiş olan, sonrasında Mısır'a sürgüne giden Şeyh İdris temsil etmiştir. 24 Aralık 1951'de de Libya'nın bağımsızlığını ilan etmiş ve BM de 1 Ocak 1952'den itibaren Libya'nın bağımsızlığını kabul etmiştir.

Arnavutluk İşgali

1912 yılında Osmanlı Topraklarından ayrılarak bağımsızlığını ilan eden Arnavutluk'a Benito Mussolini 1939'da bir ultimatoma vermiştir. Bu ultimatoda, bir gümrük birliği ve Arnavutluk topraklarında bir İtalyan garnizonu kurulması talep edilmiştir.

Arnavutluk II. Dünya Savaşı'nda Mihver Devletler tarafından işgal edilen ilk ülke olmuştur. Dünya, Çekoslovakya ve Polonya'daki Alman askerî faaliyetlerine odaklanmışken; Benito Mussolini, Arnavutluk'a hücum ederek bölge-

1922-1945 yılları arasında yönetimi elinde bulunduran İtalyan diktatör Benito Mussolini (1883-1945)

İtalya, 1911'de işgal ettiği ve topraklarında 30 yıldan fazla kaldığı Libya'da kurulan toplama kampları yüzbinlerce insanın ölümüne yol açarken; Libya halkı dünyanın gözü önünde açlık, sefalet ve zulme terk edildi.

yi işgal etmiştir. Durrës'teki bazı direnişlere rağmen, ülkenin kontrolünü ele geçirmeyi başarmıştır. III. Victor Emmanuel, Arnavutluk hükümdarlığını almış ve İtalyanlar Shefget Verlaci'nin idaresi altında faşist bir hükümet kurmuşlar, bir süre sonra da Arnavut askerî ve diplomatik birimleri sindirmişlerdir. 1940 yılının Ekim ayında Mussolini, Arnavut üssünü Yunanistan'a hücum başlatmakta kullanmış; ancak Yunan kuvvetleri İtalyan ordusunu geri püskürterek ülkenin güneyini ele geçirmişlerdir. Bu durum, Almanların Yunanistan'ı işgal etme bahanesi olmuştur. II. Dünya Savaşı sırasında komünist partizanları da içeren Arnavut milliyetçi gruplar, İtalyanlara ve akabinde Almanlara karşı mücadele başlatmışlar ve 1944 yılının Ekim ayında Almanları topraklarından atmışlardır.

Etiyopya İşgali

İtalya'da faşist yönetimin iktidara gelmesinin ardından Mussolini ülkesinin çökmüş olan ekonomisini canlandırmak, zengin kaynaklar edinerek daha güçlü bir devlet yapısı oluşturmak için gözlerini Etiyopya'ya çevirmiştir. Kral Emmanuel, Etiyopya'yı sömürgeleştirmeye yönelik bir karar almak için danışma kurulu toplamış; ancak sömürgeleştirme hareketi için imkanların yeterli olmadığı görüşü kabul görmüştür. Bunun üzerine 1934-1935 yıllarında faşist lider Mussolini önderliğinde, Somali kıyılarına asker çıkarılmıştır. İtalya Hükümeti, Etiyopya'yı teknolojik açıdan geliştirmek için bölgeye asker yolladığını ifade etmiştir. Etiyopya'nın güçlü bir orduya sahip olamamasından dolayı askerlerin bölgeyi kuşatmaları zor olmamıştır. İşgal güçleri bölgede katliam yapmaktan geri durmamış ve yaklaşık 200 bin insanı öldürmüşlerdir.

Bir süre sonra Etiyopya halkı İtalyanların bölgedeki katliamlarına şahit olunca güçlü bir direniş başlatmışlar ve 20 bin kişilik İtalyan ordusu direniş karşısında zorlanmış, ardından da barış yapmak durumunda kalmıştır.

Etiyopya Afrika'da sömürgeleştirelemeyen tek bölge olarak kalmıştır.

Osmanlı Topraklarının İşgali

İtalya I. Dünya Savaşı'nın başlarında tarafsızlığını ilân etmekle beraber, savaşın gidişatını yakından gözlemlemiştir. İtalya savaşa girip girmeme konusunda ekonomik ve siyasal çıkarlarının lehine olan bir strateji izlemiş ve savaşa beklentilerini tatmin edecek olan tarafın yanında yer alacağı izlenimini vermiştir. Fakat savaşın başlamasından bir süre sonra başlayan kamuoyu baskısı ve Çanakkale Savaşları'nın İtilâf Devletleri tarafından kazanılacağı düşüncesi ile İtalya, Fransa ve İngiltere'nin yanında yer almaya karar vermiştir. İtalya; İngiltere ve Fransa ile yaptığı antlaşmalarla savaştan sonraki beklentilerini garanti altına almıştır. 1915 Londra ve 1917 St. Jean de Maurienne gizli antlaşmalarıyla İtalya'ya Anadolu'da; İzmir'den Antalya'ya kadar geniş bir bölge vaat edilmiştir.

2. Dünya Savaşı'nda dünyanın gözünün Nazi zulmüne çevrilmesini fırsat bilen İtalya Arnavutluk'u işgal etti ve Balkanlar'daki planlarında Arnavutluk'u da kullandı.

Savaş, İtalya'nın da yer aldığı İtilâf Devletleri tarafından kazanılmış olsa da, İtalya'nın kendisine vaat edilmiş bölgelere yerleşmesine yönelik bazı zorluklar çıkarılmış ve İtalya'ya vaat edilen İzmir, daha sonra savaşa kendi yanlarında girmesi şartıyla Yunanistan'a da vaat edilmiştir. Savaşın sonra toplanan Paris Barış Konferansı'nda İtalya ile Yunanistan arasında, İzmir'i hâkimiyeti altına alma konusunda büyük bir çekişme yaşanmıştır. Bu çekişmede İngiltere, İtalya'ya karşı Yunanistan'ı desteklemiş ve konferansta, İzmir Yunanistan'a bırakılmıştır. Bundan sonra da İtalya gözlerini tamamen Türkiye topraklarına dikmiştir.

İtalya'nın Mondros Mütarekesi'nden sonra Osmanlı Devleti'ne karşı izlediği politikanın temel özelliği; işgallere zemin hazırlamak olmuştur. Bu politika ve İtalyan faaliyetleri, gizli antlaşmalarla kendisine vaat edilen bölgelerde yoğunlaşmıştır.

Hakkı olduğunu düşündüğü bölgelere sık sık savaş gemisi göndermek, liman kasabalarında kömür deposu inşa etmeye teşebbüs etmek, halkı bedava tedavi etmek ve ilâç dağıtmak, propaganda yapmak şeklindeki İtalyan faaliyetlerinin asıl amacı işgale hazırlık ve kendilerini halka alıştırmak olmuştur. Ayrıca İtalya, işgal ettiği bazı bölgelerde kendilerinin '*Sultan tarafından gönderildiklerini*' ifade etmiş ve bazı bölgelere de '*medeniyet ve teknoloji*' getirmek yahut da '*asayişini sağlamak*' için geldiklerini belirtmişlerdir.

1919 yılında İtalya, Antalya'dan başlayarak Konya, Menteşe Sahilleri, Çine, Kuşadası, Milas, Söke, Burdur ve Muğla bölgelerini peş peşe işgal etmiştir.

ÜLKE İÇİ İHLALLER

İtalya'nın bugün en büyük sorunlardan biri '*göçmen sorunu*' dur.

Çeşitli sorunlardan ötürü kendi ülkelerinden İtalya'ya göç etmek zorunda kalmış kitleler, İtalya Hükümeti ve halkın bir kesimi tarafından ayrımcılığa tâbî tutulmaktadır. Avrupa'da yükselen milliyetçilik dalgası, göçmenleri oldukça zor durumda bırakmaktadır. İş, eğitim ve sağlık alanında göçmenlere yönelik tutarlı bir politika yürütmeyen İtalya, ülkede yaşanan hırsızlık, gasp gibi asayiş tehdit eden unsurlardan göçmenleri sorumlu tutmaktadır. Bu bakış açısından dolayı özellikle son yıllarda Çingene kampları aşırı milliyetçiler tarafından ateşe verilmektedir. Hükümet, olayları kontrol altına almamakla suçlanarak eleştiri oklarına hedef olmaktadır. İtalya'da kontrolden çıkan göçmenler konusu, seçim propagandalarında da malzeme olarak kullanılmıştır.

Nitekim Kuzey Ligi Partisi Lideri Umberto Bossi "*en geç üç yıl içinde Çingene mahallelerini yok edeceğiz ve Romen vatandaşlarını göndereceğiz*" şeklindeki sözü ile seçmenlerin desteğini kazanmıştır.

İtalya'da, solun kalesi olarak bilinen başkent Roma'nın belediye başkanlığı-

nı kazanan aşırı sağcı Gianni Alemanno da, 'kenti kaçak göçmenlerden temizleyeceği, Roma'nın güvenilir bir kent olması kapsamında 20 bin kaçak göçmenin sınır dışı edileceği ve 85 Çingene kampının kapatılacağı' sözünü vermiştir. İtalya'nın ırkçı Kuzey Ligi Partisi üyesi İçişleri Bakanı Roberto Maroni de, Romanlara karşı Napoli, Milano ve Roma'da olağanüstü komiserlik kurulmasına karar vermiştir.

Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi Göç, Mülteciler ve Nüfus Komisyonu göçmenlere ilişkin 20 Mayıs 2008 tarihinde yaptığı açıklamada; '2007 yılında İtalya, İspanya, Yunanistan ve Malta'ya gemilerle gelen yasadışı göçmenlerin sayısının 51bine ulaştığı, bu kişilere yönelik kurtarma ve araştırma faaliyetlerine ilişkin standartlara her zaman uyulmadığı, insan hayatının riske atıldığı, yetersiz barınma ve sağlık hizmetlerinin sağlanamadığı" dile getirmiştir.

İtalya'da özellikle esnafın maruz kaldığı bir durum da, büyük ölçüde yaygınlaşmış olan 'mafya' problemidir. İtalya'nın önde gelen Esnaf Birliği yayınladığı raporda; mafyanın, 120 milyar Dolar'lık gelirle, ülkenin en kazançlı sektörlerinden biri olduğunu ifade etmiştir. Mafyanın gıdadan turizme, emlaktan finansa kadar, ekonominin her alanına nüfuz ettiği belirtilen rapora göre; fuhuş, uyuşturucu, şantaj ve gasp gibi suçlarla toplanan para, ülkenin gayrisafi yurtiçi hâsılasının %7'sini oluşturmaktadır. Raporda; mafyanın etkisinin, küçük şirketlerin yanı sıra, büyük şirketlere de yayıldığı belirtilmiştir.

İtalya'da başgösteren diğer bir sıkıntı da islamofoby ve Müslümanların ibadethanelerine yapılan saldırılardır. Son yıllarda bu saldırıların sayısında ciddi oranda artış gözlenmiştir.

İtalya'da bir belediye, kendi sınırları içinde Müslümanların ibadet etmesine ve belediye sınırları içersinde bayanların peçe ile dolaşmasına yasak getirmiştir. İrkçı tutumlarıyla dikkat çeken Belediye Başkanı Enzo Bortolotti, basın açıklamasında; camide ibadetin de sadece İtalyanca olabilmesi için parlamenterlerle çalışma yürüttüklerini bildirmiş ve "Camilerde İtalyanca ibadet edilmesi için yasa çıkartılmasına çalışıyoruz. Çünkü camilerde, kiliselerde olduğu gibi sadece ibadet edilmiyor, politika yapılıyor" şeklinde bir iddiada bulunmuştur.

İtalya'da Müslümanlara yönelik tartışmalı bir karar da Emilia Romagna bölgesinde yeralan Parma kentinde meydana gelmiştir. Belediye Müslüman cemaatin cami olarak kullanması için endüstri bölgesinde bir bina tahsis etmiş, gerekli izinler alındıktan sonra halı ve mobilyalarla döşenen bina, cami olarak kullanılmaya başlanmış; fakat bir süre sonra itfaiye uzmanlarınca yapılan kontrol sonucu "Halıda sentetik karışım olması yangın riskini artırıyor" denilerek, bina boşaltılmıştır. Binada sadece birkaç Kuran-ı Kerim dışında hiç bir şey kalmadığını belirten cemaat başkanı Farid Mansouri; "Kullandığımız halı, İtalya genelindeki camilerde kullanılan standart halı.

İtalya'nın, ülkede yaşayan göçmenlere karşı yaklaşımı, diğer Avrupa ülkeleriyle oldukça benzeşiyor. Ülkede gerçekleşen hırsızlık, gasp gibi asayiş suçlarından genellikle göçmenler sorumlu tutuluyor. Siyasi partiler de özellikle Romen göçmenlerin sınır dışı edilmesi konusunda seçim propagandası olarak kullanmaktan çekinmiyor.

Ayrımcılığa maruz kaldık. Bu kararın arkasında bize karşı nefretin yattığını düşünüyoruz” diyerek tepki göstermiştir.

SONUÇ

Rönesans’a ev sahipliği yapan İtalya, Avrupa medeniyetine kazandırdığı iddia edilen kavramların çok uzağındadır.

Günümüz İtalya’sının her alanda kazanmış olduğu zenginliği masum bir biçimde elde etmediği dikkatleri çekmektedir. Tarihi perspektif göz önünde tutulduğunda İtalya’nın diğer Avrupa ülkeleri gibi sömürme politikası güttüğü aşikârdır.

Özellikle I. Dünya Savaşı sonrasında ekonomik ve toplumsal alanda çökmüş olan İtalya, her anlamda refahını sağlamak amacıyla sömürme faaliyetlerine başlamıştır.

Bugün müreffeh ülkeler arasında ön sıralarda yeralan İtalya, sözde özgürlüklerin, sanatın ve ileri görüşlülüğün taşıyıcılığını yaptığını iddia ederken vicdandan ve ahlaktan yoksun olduğu açıkça görülmektedir.

KANJADA

GİRİŞ

Dünyanın en zengin ülkelerinden olan Kanada, dünya üzerinde takipçisi olduğu Amerika'nın aksine sevilen bir ülke olarak bilinmektedir. İnsanların yaşam standartlarından dolayı yaşamak istedikleri ülkeler arasında ilk sıralarda yeralan Kanada, ılımlı politikalarını, son zamanlarda özellikle İsrail'e verdiği destek ile yitirmektedir. ABD bile İsrail konusunda bu kadar net bir dil kullanmazken Kanada'nın tutumu, oldukça şüpheyile karşılanan bir vakiyadır. Özellikle Britanya ve Amerika'nın izinden giden, hatta kimi konularda onları dahî aşmış gözüken bu Kuzey Amerika ülkesinin, Amerika'ya nazaran daha olumlu bir imajı nasıl koruyabildiği sorgulanmalıdır. Zira Kanada, bir taraftan özgürlük ve eşitlik vaatlerinde bulunurken, diğer tarafta Filistin halkının başka halklarla eşit düzeyde yaşama hakkını gözardı ediyor. Bir taraftan ekonomik kazanç sağlamak adına katliama dönüşen fok balığı avını meşrûlaştırırken, diğer taraftan Guantanamo'da tutuklu olan Afgan asıllı vatandaşı için gerekli adımları atmıyor. Tüm bunlar ışığında Kanada'nın tutumu bir kez daha sorgulanmalı ve ülke dünya barışındaki yeri açısından tekrar değerlendirilmelidir.

KANADA'NIN KISA TARİHİ

Kuzey Amerika kıtasının en kuzeyindeki, eski adıyla Kanada Dominyonu, 10 eyalet ve 3 bölgeden oluşur. Anayasal monarşi ile yönetilen Kanada, 1867'de Konfederasyon Yasası ile kurulan bir federasyondur. Eski bir Fransız ve İngiliz kolonisi olan Kanada, hem Frankofon, hem de İngiliz Milletler Topluluğu'na bağlıdır.

Kanada'ya ilk yerleşenlerin Kızılderililer ve Eskimolar olduğu bilinmektedir. 16. yüzyılda Kanada, Fransa topraklarına dâhil edilmiştir. 1629 yılında İngilizlerin eline geçen Kanada'yı, 1632'de tekrar Fransa almıştır. Ancak 18. yüzyılda iki devletin anlaşması sonucu Kanada İngilizlere bırakılmıştır.

1763-1837 yılları arasında İngiliz rejimi ülkede etkili olmuştur. 1837’de Yukarı Kanada ve Aşağı Kanada’da meydana gelen isyan nedeniyle, Avrupalılar ülkenin yönetiminde kendilerine daha çok söz hakkı veren bir hükümetin kurulmasına imkân verirler. 1867’de yapılan Kuzey Amerika Britanya antlaşması, Ontario, Québec, Nouvelle-Ecorse ve Nouveau-Brunswick’i birleştirerek Kanada Dominyonu’nun doğmasına sebep olur. 1914-1918 yılları arasında Birinci Dünya Savaşı’na İngiltere’nin katılması Kanada’nın da savaşa girmesine yolaçarken, bir İngiliz kolonisi olan Kanada, İtilaf Devletlerine teçhizat ve malzeme yardımında bulunmuştur.

Kanada 1931’deki West Minster Tüzüğü ile bağımsız bir devlet olmuştur. İkinci Dünya Savaşı’nda Almanya’ya karşı savaş ilan eden Kanada bu savaştan güçlenmiş olarak çıkar. 1989 senesinden bu tarafa ABD ile Kanada arasında gümrükler kalkmıştır. Dünyanın en zengin ülkelerinden olan Kanada G8 ülkeleri arasında yer almaktadır.

ÜLKE DIŞI İHLALLER

Kanada Başbakanı
Stephen Harper

İzlediği politikaların aksine, dünya kamuoyunda gayet olumlu bir imaja sahip olan Kanada, ABD ve İsrail eksenindeki duruşunu her geçen gün daha kuvvetli bir biçimde vurguluyor. Son olarak Kanada Başbakanı Stephen Harper’in yaptığı; “Bedeli ne olursa olsun, Kanada İsrail’in yanında olacak!” açıklaması bu gerçeği teyit etti.

“İsrail’e Kanada’dan Daha Dost Bir Ülke Bulmak Zor!”

Kanada her bakımdan olumlu ve ılımlı bir politika ile zenginlik ve barış temsali bir ülke olarak zihinlerde yeretmektedir. Bu haklı(!) imaja zarar veren ve Kanada’nın uygulamalarını sorgulamaya itense, özellikle Kanada’nın İsrail’e verdiği tarafsız destek oldu. 2010 yılında Kanada Başbakanı Stephen Harper’in; “Bedeli ne olursa olsun Kanada İsrail’in yanında olacak!” sözleri bu iki ülkenin geçmiş politikalarını gündeme getirdi. Özellikle iki ülke gizli servisleri arasındaki işbirliklerinin 1970’li yıllardan bu tarafa devam ediyor olması ve CSIS ile MOSSAD arasındaki bilgi aktarımları bir kez daha gündeme taşındı. Eski büyükelçi Spector’un açıklamalarına göre; MOSSAD ajanları Kanada pasaportu kullanarak pek çok ülkede suikast düzenlemişti. Bu durum, 1997 senesine kadar pek dikkat çekmezken HAMAS Lideri Halid Meşal’i öldürme teşebbüsünün ardından yakalanan İsrail ajanlarının üstünden Kanada pasaportu çıkması üzerine gözler iki ülke arasındaki anlaşmalara çevrilmişti.

İsrail’i, dünyadaki varlığı tehdit altındaki tek ülke olarak tanımlayan Kanada, Filistin halkının yaşadıklarını görmezden geliyor. İsrail’in mânevî olarak arkalarında olduklarını belirtseler de iddialara göre İsrail’in giderek kökleşen ırkçı rejiminin korunmasında ve meşrûlaştırılmasında Kanada’nın küçümsenemeyecek bir desteği mevcut. 2008 yılında imzalanan ‘Sınır Güvenliği Anlaşması’ hiçbir ortak sınırı olmayan bu iki ülkenin gizli servislerinin ilişkilerinin temeli olarak gözükrken; Ottawa, 2009 yılının Martında, İngiliz parlamenter George Galloway’i, Gazze Şeridi’nin seçilmiş hükümeti olan Hamas’a insânî yardım götürdüğü için Kanada’ya girişten men etmişti.

Tüm bu uygulamalar İsrail'i şüphesiz mutlu ediyor. En büyük destekçileri ABD tarafından dahî rahatça savunulamadığı bir dönemde, Kanada gibi Amerika'nın izinden giden bir devlet tarafından desteklenmek İsrail Dışişleri Bakanı'nın şu açıklamasına sebebiyet veriyor: "Bugünlerde İsrail'e Kanada'dan daha dost bir ülke bulmak zor."

Küresel Isınma Ülkelerin Arasını Isıtıyor

Küresel ısınmayla birlikte dünyayı bekleyen tehde karşı bilimsinlanları uyarılarını sürdürmeye devam ediyor. Artık bu felaket senaryoları karşısında sağlam adımların atılması gerektiği tüm çevreci gruplar ve akliselim sahipleri tarafından dile getiriliyor. Ancak dünyayı adeta sömürmeye ve sömürleriyle güçlerine güç katmaya almış Batılı devletler, gelişmişlikleri ve zenginliklerini bu duruma son verme adına kullanmıyorlar. 'Kutup Savaşları' olarak ortaya çıkan Kutup bölgesindeki hak iddiaları; başta ABD ve Rusya olmak üzere, buzulların erimesi ile altındaki zenginliklere göz diken komşu devletlerin iştahını kabarttı. Ve eriyen buzullar, çevre felaketi olarak değil, ganimetten pay kapma savaşına dönüştü.

Bu durum, Kanada ve Danimarka'nın Hans Adaları'nda kimin söz sahibi olacağına dair soğuk savaşa başlamasına sebep oldu. Daha önce foklar ve kutup ayılarından başka bir canlının yaşama şansının olmadığı bölgenin; iki büyük, zengin ve her daim barış yanlısı ülke tarafından bayraklarının dikilerek ya da kimi zaman hücum botları gönderilerek egemenlik iddialarına kalkışılması, bu ülkelerin hangi barışın temsilcileri olduğunu sorguluyor. 4 yıl gibi bir süre her yaz, askerî varlık göstererek Hans Adası'nda iddiasını gösteren Danimarka'ya karşılık olarak Kanada, 2005 yılında bölgeye asker, helikopter, fırkateyn ve buz kırma makinesi göndermişti.

Nanook Operasyonu Ne Anlama Geliyor?

Kuzey Kutup Bölgesine komşu 5 devlet; Rusya, Norveç, ABD, Danimarka ve Kanada, küresel bir felaketi kendi çıkarları uğruna kullanmaya çalışıyorlar. Her zaman izlediği ılımlı politikalarla, barışçıl bir devlet imajı sergileyen Kanada, bu pay kapma savaşında yeralınca dünyayı şaşırttı. Özellikle 2006 yılında Kanada Başbakanı Stephen Harper'in gerektiğinde Kanada'nın askeri güçle Arktika'daki egemenliğini koruyacağını açıklaması, ardından da Kuzey-Batı geçişine denizaltı savar dedektörler yerleştirmesine ek olarak askeri personelinin de yer aldığı 3 buz kırıcıyı bölgede konuşlandırması; Kanada'nın barışçıl tutumunun sorgulanmasına neden oldu.

2008 senesinde biraraya gelen bu 5 devlet, konunun uluslararası hukuk çevresi tarafından çözülmesi noktasında birleşse de; Rusya ve Kanada'nın bölgeyi silahlandırmaya devam etmesi, işi içinden çıkılmaz bir hale getirdi. Kanada'nın yeni Kutup devriye araçları için bütçe ayırması ise dikkat çeken bir diğer durum. Ve tüm bu olaylar ışığında bakıldığında Kanada, sahip olduğu zenginliği perçinlemekte kararlı gözüküyor. Nitekim 2008'de yapılan

Kanada tüm dünyada yaygın olarak kabul gören 'barış yanlısı' imajını, ekonomik çıkarlar uğruna feda etmeyi göze alıyor. Küresel ısınma ile birlikte buzulların erimeye başlaması, Kuzey Kutbu'nda ortaya çıkacak olan, değeri trilyon Dolar'ları bulacak enerji rezervleri için küresel güçleri karşı karşıya getirdi. Bilimsinlanları tarafından büyük bir çevre felaketine yol açacağı öngörülen gelişmeler, Kanada'da da dâhil olmak üzere, bölge üzerinde hak iddia eden ülkeler tarafından 'pastadan pay kapma yarışı'na dönüşmüş bulunuyor.

Kanada, ABD'nin Guantanamo'daki uygulamalarına lojistik destek sağlamakla kalmıyor; aynı zamanda tutuklular arasında bulunan Kanada vatandaşları için de herhangi bir girişimde bulunmuyor. Kanada bu yaklaşımı ile Uluslararası Af Örgütü tarafından kınandı.

'Nanook Operasyonu' hakkında Savunma Bakanı Peter Mackay'nın; bu operasyonun, Kanada Silahlı Kuvvetleri'nin bugüne kadar yaptığı en büyük tatbikat olmasına dikkat çekerek, operasyonun, Kanada'nın Kuzey Kutbu'ndaki egemenliğinin de bir göstergesi olacağının altını çizmesi, durumu özetleyen bir ifade olarak kayıtlara geçmişti.

Uluslararası Af Örgütü'nden Kınama!

Kanada, önceleri kolonisi olduğu Britanya'nın, daha sonra da en iyi müttefiki ABD'nin izinde bir politika izledi, izliyor. Halen resmî hâmi Britanya olsa da takip ettiği yolda ABD daha ağır basıyor. Oysa takipçisi olduğu bu iki ülke, Kanada'nın barışçıl politikalarına gölge düşürmesine sebep oluyor. Çünkü Uluslararası Af Örgütü'nün Kanada için İnsan Hakları Ajandası 2011 incelendiğinde Kanada'ya getirilen ikazların ABD ve İngiltere'nin gündeminden hiç düşmeyen ihlaller olduğu görülüyor. Öyle ki raporda belirtilen Guantanamo'daki Kanada vatandaşı hakkındaki duyarsızlık, ABD'nin çıkarlarıyla birebir örtüşüyor. 8 yıldır Guantanamo'da tutulan Afgan asıllı Kanada yurttaşı Ömer Kadir için hiçbir şey yapılmazken, rapora göre, Afgan tutuklularının nakli sırasında dile gelen işkence iddiaları da açıklığa kavuşturulmadı. Kanada'nın Afganistan Büyükelçiliği'nde müsteşar olarak çalışan Richard Colvin, işkence iddialarının gerçek yüzünü dile getirmiş; Kanada'nın İngiltere ve Hollanda'dan daha fazla tutuklu aldığına dikkat çekerek, gözaltında ve nakil sırasında tüm tutukluların işkence gördüğünü belirtmişti. Kanada hükümetinin yalanladığı bu iddialar hakkında kamuoyunun ciddi şüphelerinin olduğu, bu raporla bir kez daha kanıtlanmış oluyor.

ÜLKE İÇİ İHLALLER

Fok Katliamı Tüm Hızıyla Devam Ediyor

Artık geleneksel hale gelen fok katliamlarının savunucusu Kanada, 'bu işten geçinen insanlar olduğunu' belirterek bir nevi duygu sömürsü yapıyor. Ancak ekranlara taşınan görüntülerde, fokların %45'inin, derilerinin ölmeden önce, canlı canlı soyulduğu açıkça görülüyor. 2011 yılında fok balığı öldürme sınırını 80 binden 468 bin 200'e yükselterek yoluna devam eden Kanada hükümeti; fokların soyunun tükenme tehlikesinin artık olmadığını ileri sürerek bu katliamı meşrûlaştırmaya çalışıyor.

2009 yılından bu tarafa, Avrupa Birliği ülkelerinde fok ürünlerinin ithalatının yasak olmasına karşın Kanada Hükümeti'nin teşviki ile devam eden bu katliam, ülke ekonomisi açısından oldukça önemli bir yer tutuyor. Derisi için avlanan fokların et ve yağının da Çin'e satıldığı biliniyor. Çin yetkililerinin 2011 yılında parlamentodan geçirdikleri iki yasa ile getirdikleri yasak, Ka-

nada'nın tepkisini çekerek 40 Çinli fok avcısının lisansını iptal etmesine sebep oldu.

Yerli İkamet Okulları ve Asimilasyon

Günümüzde dünyanın dört bir yanından milyonlarca insan, yaşam koşulları ve özgürlüklerle ilgili olumlu imajı nedeniyle, hayatına Kanada'da devam etmek için yoğun çaba sarfediyor. Oysa hem maddî açıdan zengin hem de özgürlükler açısından cazip olan bu ülkede, 1970'li yıllara kadar yerli halkın asimile edilme çalışmalarının hükümetçe yapılmış olması derin bir çelişkiye işaret ediyor. 2008 yılında Başbakan Harper, asimilasyon yapıldığını kabul etmiş ve yerli halktan özür dilemişti.

Kanada'da 'Hakikat ve Uzlaşma Komisyonu' kurularak yerlilerin kuşaklar boyunca kendi kültürel kimliklerini terk etmek zorunda bırakılmasına yönelik hükümet politikasının kurbanlarının durumlarının görüşülmesi planlanıyor. İlk oturumunu yapan komisyon, o dönemde yatılı okullarda kalanların yaşadıklarını anlatmalarını istiyor. Kanada'da yerli halkı asimile etmek amacı ile devlet tarafından finanse edilen yatılı okullar, çeşitli kilise organlarıncı idare edilmiş ve insanlar burada kalmaya zorlanmıştı. Yerli halktan 150 bine yakın çocuk, yetiştirilmek amacı ile bu okullara alınsa da; asıl amaç, çocukların asimile edilmesi olmuştu. Yerli İkamet Okulları olarak anılan bu okullarda çok sayıda çocuk tacize uğramış ve kimliklerini terk etmeye zorlanmıştı. 1870'li yılların sonunda açılan bu okulların sonuncusunun 1996'da kapatılmış olması, Kanada'nın asimilasyon çalışmalarının çok yakın bir tarihe kadar devam ettiğini gözler önüne seriyor.

Kafalarına vurularak avlanan ve derileri canlı canlı yüzülen fok balıklarına uygulanan vahşet, her yıl Kanada Hükümeti tarafından desteklenerek devam ediyor. Soylarının tükenme riskinin ortadan kalktığını öne sürerek, yıllık fok avı kotasını da arttıran Kanada Hükümeti, Avrupa ülkelerinin fok derisi ithal edilmesine getirdiği yasak üzerine bu sene isteksiz görünen fok avcılarını teşvik etmek için, 20 bin derinin Hükümet tarafından satın alınacağını duyurdu. Dünyanın gözü önünde her yıl tekrar ederek geleneksel hale gelen fok katliamına karşı, uluslararası kurumlar tarafından herhangi bir yaptırım uygulanmıyor.

SONUÇ

Uluslararası Af Örgütü tarafından notu kınılan Kanada'nın, bu uyarıyı nasıl değerlendirileceği merak konusu olurken, ülke İsrail'in destekçisi olarak kararlı bir duruş sergiliyor. Bu duruşun, Ortadoğu'nun barışı açısından oldukça tehlikeli bir tutum olduğu aşikâr. Dünya ülkelerinin sessizce izledikleri bu adımlara karşılık Kanada'nın hala bir barış toplumu olarak yansıması ise kafaları kurcalayan diğer bir faktör olarak yerini alıyor. Zengin bir ülke olarak elindeki gücü artırma yolunda her adımı atacağı kesin olan Kanada'nın politikalarını gözden geçirerek, imajını doğrulaması gerekmektedir. Aksi takdirde, Amerika ve İngiltere'nin himayesinde bir emperyalist güç olarak bugünkü barış ve özgürlüklerle anılan ismini kaybedecektir.

NORVEG

GİRİŞ

Dünyada refah seviyesinin en yüksek olduğu ülkelerden biri olarak gösterilen Norveç, aynı zamanda 'barış havarisi' imajıyla da dünya kamuoyunda kendisine oldukça saygın bir yer edinmiş bulunuyor. Ancak bu olumlu tablonun arkasında, silah ticaretinden milyarlarca Dolar kazanan, Kutup bölgesindeki yeni enerji rezervleri için pastadan pay almak isteyen diğer ülkelerle savaşmayı göze alan, kendi topraklarında yaşayan farklı din ve ırklara mensup insanlara karşı ayrımcı politikalar izleyen bir ülke profili görülüyor. Dünyaya insan hakları konusunda ders veren ülkelerden biri olan Norveç'te, hak ihlali olarak kabul edilen pek çok konu seçim malzemesi olarak kullanılabiliyor. Ulusal ve uluslararası arenadaki uygulamalarıyla Norveç, samimiyeti ve inandırıcılığı konusunda sorgulanmayı fazlasıyla hak ediyor.

NORVEÇ'İN KISA TARİHİ

Norveç, Kuzey Avrupa'nın en kuzey kısmını oluşturan İskandinav Yarımadası'nın en kuzey ülkesidir. Komşuları; doğu ve kuzeydoğuda İsveç, kuzeydoğuda Finlandiya ve Rusya Federasyonu olan ülkenin batıda Norveç Denizi dolayısı ile Atlas Okyanusu'na kıyısı vardır. Nüfusu 5 milyon olan Norveç'in dini, resmi olarak Protestan Lutherist'dir. Anayasaya sahip, soydan soya geçen bir monarşik rejimle idare ediliyor. Norveç, bir zamanlar Avrupa'nın en fakir ülkelerinden biri iken, etrafını çeviren sulardan elde ettiği petrol ve tabii gaz sayesinde, dünyanın en zengin ülkelerinden biri haline geldi.

9. yüzyıla girerken Norveç çok sayıda küçük krallıklardan oluşmaktaydı. 872 yılında Kral Sarışın Harald bu küçük krallıkları tek bayrak altında toplayarak birleşik bir Norveç devleti kurmayı başardı. 8.-11. yüzyıl arasında Norveç'te Vikingler olarak bilinen bir kavim hüküm sürmüştür. Savaşçı bir

ulus olarak tanınan Vikingler batıda Britanya, İzlanda, Grönland ve hatta Kuzey Amerika'ya kadar ulaşarak sömürgeler kurdular. 11. yüzyılın başlarında Norveç Kralı I. Haakon Hristiyanlığı kabul etti.

1363 yılında Norveç Kralı VI. Haakon Danimarka Kralı IV. Valdemar'ın kızı I. Margrete'le evlenerek iki ülkeyi bir bayrak altında birleştirdi. Ayrıca Haakon, İsveç kraliyet ailesiyle de akrabaydı. Çiftin evliliğinden doğan Olaf'ın 1387 yılında erken yaşta ölmesi üzerine tahta I. Margrete çıktı (1387-1412). Margrete'in yönetimi altında 1397 yılında İsveç, Norveç, Danimarka ve sömürgeleri (Faroe Adaları, İzlanda, Grönland ve Finlandiya) birleşerek Kalmar Birliği adı altında büyük bir İskandinav İmparatorluğu haline geldiler.

1521 yılında İsveç Kalmar Birliği'nden ayrıldı. Bu arada İskandinav ülkeleri Martin Luther tarafından Almanya'da başlatılan Protestan Reformu ile sarsıldı. Danimarka ve Norveç 1821 yılına kadar Danimarka-Norveç adı altında birlikte hareket etmeye devam ettiler. 19. yüzyılın başlarında Norveç Napolyon Savaşları'yla temelinden sarsıldı. Fransa savaşı kaybedince Danimarka 1814 yılında imzaladığı Kiel Antlaşması uyarınca savaşı kazanan tarafın üyesi olan İsveç'e Norveç'i bırakmak zorunda kaldı. İzlanda, Grönland ve Faroe Adaları böylece Danimarka'ya kaldı. Norveçliler İsveç yönetiminden memnun kalmadılar. Ayaklanmalar başgösterdi. Nihayet 1905 tarihinde İsveç Norveç'in bağımsızlığını tanıdı. Danimarka prensi VII. Haakon Norveç kralı ilan edildi.

Norveç I. Dünya Savaşı'nda tarafsız kaldı. II. Dünya Savaşı'nda ise 9 Nisan 1940 tarihinde Nazi Almanyası tarafından işgal edildi. 8 Mayıs 1945 tarihinde Almanya'nın teslim olmasına kadar Norveç işgal altında kaldı. Alman işgalinden kurtulan Norveç, müttefik kuvvetlerin dış yardımlarıyla ekonomisini çıkmazdan kurtardı. Batı ve Doğu arasında stratejik bir mevkide yer alması ve Rusların Çekoslovakya'yı işgal etmesi yüzünden 4 Nisan 1949'da NATO'ya katıldı. 1960'ların sonlarında Norveç sularında keşfedilen petrol ve doğalgaz Norveç'e büyük bir refah kazandırdı. 1972 ve 1994'de yapılan referandumlarda Norveç halkı Avrupa Birliği'ne üyeliği reddetti. Norveç bugün Avrupa Birliği ile olan ilişkilerini, üyesi bulunduğu Avrupa Serbest Dolaşım Örgütü (EFTA) kurumu aracılığıyla sürdürüyor.

ÜLKE DIŞI İHLALLER

İzlanda

İzlanda, Atlas Okyanusu'nun kuzeyinde Grönland'ın güneydoğusu ile Norveç ve Britanya Adaları'nın arasında yeralan bir ada ve Avrupa ülkesidir.

861 yılında Norveçliler tarafından keşfedilen adaya ilk kez 9 ve 10. yüzyılda Norveç'ten gelen Vikingler yerleşmişlerdir. Bu toplulukların önderleri birleşerek 930 yılında parlamentonun ilk örneği sayılabilecek Althing'i meydana

getirmişlerdir. İç anlaşmazlıklar sonucu ada bağımsızlığını kaybetmiş ve 1262 yılında Norveç'in egemenliği altına girmiştir. Ancak 14. yüzyılda Norveç'in Danimarka'ya bağlanmasıyla, ada, Danimarka'nın hâkimiyeti altına girmiştir.

ÜLKE İÇİ İHLALLER

Samiler ve Taterler

Asya kökenli bir halk olan Samiler (Laponlar), göçebe hayati yaşıyorlardı. En az 4 bin yıl önce Asya'dan gelip İskandinavya'ya ve Rusya'nın Kola Yarımadası'na yerleştiler. 17. yüzyıldan itibaren, Norveç-İsveç Samilerini, kendi iç sömürgesi yapan İskandinavlar, birçok bakımdan Samilere karşı kültürel-sosyal asimile politikası uyguladılar. Hristiyanlaştırılmak istenen Samilerin çoğunlukta olduğu bölgelere Norveçliler yerleştirildi. Kültürlerini yaşayamayan Samiler, bu uygulamaya karşı çıktıklarında da ayaklanmaları kanlı bir şekilde bastırılmış ve Samiler ağır bir şekilde cezalandırılmışlardır.

1900'lü yılların başında Germen ve İskandinav toplumlarında geliştirilen Ari Irk teorisi 1929-1938 yıllarında İsviçre, Danimarka, Finlandiya, İsveç ve Norveç'te kanunlaştırıldı. Bu ideoloji çerçevesinde kullanılan kısırlaştırmayla ilgili Norveç kanunu; akıl hastaları, fiziki engelliler ve etnik grup Taterlere (Göçerler) uygulandı. 1959 yılına kadar sayıları 2.513 olarak belirlenen Tater kadınından 840'ı ve 14 yaşından büyük sayıları tespit edilemeyen Tater kız çocukları kısırlaştırıldı. Bu biyolojik ve kültürel ırkçı uygulamalar devlet tarafından kurumsallaştırıldı. Bu yasa 1978 yılına kadar yürürlükte kaldı.

1908 yılında Taterler için toplama kampı oluşturuldu. Kurallara göre kampa izinsiz ayrılan yetişkinler çocukları üzerinde asla hiçbir hak iddia edemedi. 1900 yılında, Taterleri kötü yaşam tarzı ve zararlı kültürlerinden arındırmak amacıyla kurulan, Norveç Devlet Kilisesi'ne bağlı Misjonen adlı kuruluş tarafından 1989 yılına kadar 1.500 Tater çocuğu, zorla ailelerinden alınarak Norveçli köylü ailelerin yanına yerleştirildi.

Kadın Hakları

Norveç'te 'Reform Örgütü' tarafından yapılan araştırmaya katılan erkeklerin %48'i kadınların uğradığı taciz ya da tecavüzde suçlu olduğunu söylerken, %28'i de cüretkâr giyinen kadınları sorumlu tuttu. 5 erkekten biri de birçok erkekle flört eden kadınların içkili bir mekânda "başına bir şey gelmesinden" sadece erkeklerin sorumlu olmadığını söyledi.

Batı birçok üçüncü dünya ülkesindeki tecavüz vakıalarının nedeni olarak 'bastırılmış cinsellik' ve 'eğitim yetersizliği'ni öne sürüyor. Ancak yapılan araştırmalar cinselliğin serbest olduğu ve cinsel eğitimin verildiği gelişmiş

İskandinav topraklarındaki Sami ve Taterler üzerinde asimilasyon ve soykırım politikaları uygulayan Norveç, yüzyıllarca insanın ölümüne sebebiyet verirken, hayatta kalanlar Hristiyanlaştırma, sürgün edilme ve kısırlaştırmaya maruz bırakıldılar.

Asya ve Afrika ülkelerinde gerçekleşen tecavüz olaylarını 'bastırılmış cinsellik' ve 'yetersiz eğitim' ile açıklayan, toplumsal ve ahlâkî değerlerin yitirilmesiyle kurlsız bir cinsellik anlayışını benimseyen Avrupa ülkeleri, tecavüz olaylarının sıklığı bakımından dünyanın diğer ülkelerini geride bırakıyor. Bu ülkelerden bir; olan Norveç'te de, dünyanın pek çok ülkesinden daha fazla tecavüz olayı gerçekleşiyor.

lkelerde de tecavüz olaylarının sıklıkla görülmekte olduğunu gösteriyor. Örneğin Fransa, ABD, İngiltere, Norveç, İsveç, Almanya gibi 'gelişmiş ülke'lerde, bastırılmış cinsellikle suçlanan dünyadaki pek çok ülkeden daha fazla tecavüz olayı yaşıandığı biliniyor.

İşçi Hakları

Norveç İşçi Sendikası tarafından yapılan bir araştırmada, bir işverenin kadın çalışanlarından niçin normalden daha fazla tuvalete gittiklerini anlamak için regl dönemlerinde kırmızı bilezik takmalarını talep ettiği ortaya çıktı. Araştırmada, patronların çalışanların sık sık tuvaleti ziyaret etmelerinden rahatsız oldukları ve buna çare bulmak için ilginç çözümler ürettikleri belirlendi. Buna göre Norveçli yöneticilerin %66'sı, tuvaletlerin kapısına özel bir kart yerleştiriyor ve bu kartlar yöneticilerin elinde bulunduğundan, çalışanlar tuvalete gitmek için izin almak durumunda kalıyor; bazısında ise tuvalete imza defteri konulduğu belirtildi. Birçok şirkette de tuvaletlerin lavabo kısımları video görüntüleme sistemleriyle denetleniyor.

İslam Karşıtlığı

Hz. Muhammed'e hakaret içeren karikatürler; 2005 yılının Eylül ayında Danimarka'da yayınlanmasından yaklaşık 3 ay sonra Norveç'te bir yayında tekrar basılmıştı. 2010 Şubatında ise istihbarat amaçlı çalışan Norveç Polis Güvenlik Servisi (PST)'nin sosyal paylaşım sitesindeki fan kulübü sayfasında Hz. Muhammed'e hakaret içeren bir karikatür paylaşıldı. Ülkenin en büyük gazetelerinden Aftenposten'dan sonra ülkenin diğer önde gelen gazetesi Dagbladet, PST'nin fan kulübünde yayınlanan bu karikatürü manşetten vererek Hz. Muhammed'e karşı büyük bir saygısızlıkta bulundu. Norveç gazetesinin birinci sayfadan verdiği bu haber, lkedeki birçok kişi tarafından açık bir 'provokasyon' olarak değerlendirildi.

Norveç Entegrasyon ve Çokkltrllk Dairesi (IMDi) 2009 yılı değerlendirme raporunda Norveç medyasının İslam düşmanlığını krklediğine dikkat çekti. Raporda medyanın, toplumun azınlıklara yönelik davranışlarını yönlendirmedeki rolü üzerinde durularak özellikle son zamanlarda artan 'İslam düşmanlığı' konusunda çarpıcı tespitlere yer verildi.

Rapora göre 2009 yılında yazılı basında toplam 77 bin kez 'İslam' veya 'Müslüman' kelimelerinin geçtiği haber yapıldı ve bu haberlerin %82'si olumsuz içeriğe sahipken sadece %18'lik bir kısmı tarafsız veya pozitif olarak konuyu ele aldı.

IMDi Direktörü Osmund Kaldheim yaptığı açıklamada; "Medya Mslmanların entegrasyon için yaptıkları güzel çalışmaları görmek yerine hep başörtüsü yasağı ve İslamofobi zerine haber yapmayı tercih ediyor" dedi.

Raporda Norveç'teki Müslüman azınlığın iş hayatına katılım oranının diğer Avrupa ülkelerine kıyasla çok daha yüksek düzeyde olduğuna dikkat çekildi.

Norveç İşçi Sendikası tarafından yapılan bir araştırmada, bir işverenin kadın çalışanlarından niçin normalden daha fazla tuvalete gittiklerini anlamak için regl dönemlerinde kırmızı bilezik takmalarını talep ettiği ortaya çıktı. Araştırmada, patronların çalışanların sık sık tuvaleti ziyaret etmelerinden rahatsız oldukları ve buna çare bulmak için ilginç çözümler ürettikleri belirlendi.

Medyanın bu olumlu göstergeye rağmen problemlı konulara odaklanmayı tercih ettiği belirtildi. Medyadaki göçmen ve entegrasyon haberlerinin %71 gibi büyük çoğunluğunun 'problemlı ve olumsuz' konulardan oluştuğu belirtilirken, bunların %18'nin "çözöme yönelik olumlu" haberlerden ve %11'inin ise 'tarafsız' olduğu kaydedildi.

Medyadaki entegrasyon ve göçmen konusunda yapılan eleştirilerde hep İslamiyet'in ve Müslömanların öne çıkartıldığına dikkat çekilen raporda, bu konuda yazılan köşe yazıları veya makalelerin üçte birinde de yine İslam dininin tartışıldığı belirtiliyor. 'Gizli İslamlaşma', 'radikal İslam' gibi terimlerin medyada çokça kullanılması ve başörtüsü yasağının sıkça tartışma konusu yapılmasıyla Müslömanlara yönelik kötü bir imaj oluşturulmaya çalışıldığı ifade ediliyor.

Norveç'te yaşayan, Müslöman ölkelerden gelen ailelerin çocuklarının devam etmesi amacıyla kurulmasını talep ettikleri özel okul, Oslo belediye meclisi üyeleri tarafından reddedildi. Üyeler, buna gerekçe olarak, 'okula devam edecek öğrencilerin radikal görüşe sahip insanlarla bağlantı kurma olasılıklarını' gösterdi. 5 milyonluk bir nüfusa sahip olan Norveç'te 150 bin Müslöman yaşıyor. İslam, ölkenin 2. büyük dîn konumunda bulunuyor.

Norveç'te koşer ve helal hayvan kesimine izin verilmiyor. Helal kesim, kesimden önce bayıltilmayan hayvanın acı duyduğu ve bunun gaddarca olduğu öne sürölerek yasaklanmış bulunuyor. Kimileri bu yasakların antisemitik veya İslamofobik duygulara dayandığını iddia ederken diğerleri ise bunların sadece hayvan hakları konusundaki kaygılardan kaynaklandığına inanıyor. Ancak, dini inançlar gereği belirli kurallarla hayvan kesimini gaddarca bulan Norveç, Kanada'da canlı canlı derileri yüzölerek vahşice katledilen fokların derilerini almakta bir beis görmüyor.

2009 yılında seğımlere hazırlanan ölkenin ana muhalefet partisi lideri, 'sinsice İslamileşme'den bahsederek Müslömanları tahrik etmeye ve Norveçlileri Müslömanlara karşı birleşmeye çağırırken, Müslömanlar ise gittikçe artan takibatlardan dert yaniyorlardı. Muhalefetteki Gelişim Partisi (Progress Party) lideri Siv Jensen, Müslömanların dîn hassasiyetlerini, geleneklerini ve kurallarını gözönüne alarak ihtiyaçlarını giderecek düzenlemeler yapılmasına karşı çıktı ve ölkede sinsice bir İslamileşme yaşandığını iddia ederek, Norveçlileri Müslömanlara karşı tavır almaları için kışkırttı.

Jensen, seğımi kazanmaları durumunda, derhal durduracakları Müslömanların hayatını kolaylaştıran uygulamalar listesini de hazırlamıştı. Listede ilk sırada başörtüsü ile ilgili düzenlemeler yeralırken, mahkumlara helal yiyecek verilmesi ve okullarda spor derslerinde kız çocuklarının erkeklerden ayrı ders görmelerini isteyen Müslöman ailelerin bu isteklerinin yerine getirilmesi de Gelişim Partisi'nin Müslömanlara karşı uygulamayı düşündöğu yasaklar arasında yer alıyordu.

Norveç Entegrasyon ve Çokkültürlölük Dairesi (IMDi) tarafından hazırlanan 2009 yılı değerlendirme raporu, Norveç medyasının İslam düşmanlığını körüklediğine işaret ediyor. Rapora göre 2009 yılında yazılı basında toplam 77 bin kez 'İslam' veya 'Müslöman' kelimelerinin geçtiği haber yapıldı ve bu haberlerin %82'si olumsuz içeriğe sahipken sadece %18'lik bir kısmı tarafsız veya pozitif olarak konuyu ele aldı.

Başkent Oslo'da yaşayan 23 yaşındaki Keltoum Hasnaoui Missoum Polis Koleji'ne, başörtülü olarak eğitim almak için başvuruda bulundu. Polis Koleji'nin 'evet' cevabına ilk başta olumlu cevap veren Norveç Adalet Bakanlığı başörtülülere polislik hakkı tanıyan kararı internet sitesinden duyurdu. Ancak Bakanlık karardan birkaç hafta sonra, Polis Birliği ve toplumun çeşitli kesimlerinden gelen tepkiler üzerine geri adım attığını duyurdu.

İrkçılık

Birçok Avrupa ülkesinde, aşırı sağ partilerin yükselişleri korkutuyor. Avrupa'da son on yıldır politikacılar tarafından, göçmenler, yabancılar, işsizler ve yoksullar üzerinden sürdürülen düşmanca siyâset, etkisini yavaş yavaş gösteriyor. Verilere göre, 27 üyesi olan Avrupa Birliği'nin 16 ülkesinde özellikle Müslüman ülkelerinden gelen göçmenleri açık hedef gösteren partiler ve akımlar, ulusal parlamentolarda temsil ediliyor. Göçmenlerin az olduğu Avrupa ülkeleri arasında yer alan Norveç'te göçmen karşıtlığı yapan Gelişim Partisi (FrP) 2009'da yapılan seçimlerde %22.9 oy aldı.

Norveç'te aşırı sağcı Gelişim Partisi (FrP) mültecilerin ülkeye gelmesini önlemek için Afrika'da mülteciler için toplama kampı oluşturulmasını istedi. İrkçı söylemleriyle sıkça gündeme gelen Gelişim Partisi'nin hükümete sunduğu öneride, Afrika'nın uygun bir ülkesinde iltica etmek isteyenler için bir mülteci kampı ayarlanması ve başvurular sonuçlanıncaya kadar bu kişilerin mülteci kampında tutulması şeklinde çözümler yeralıyor.

8 Ağustos 2007 Oslo'da bir parkta ağır şekilde yaralanan koyu tenli bir göçmen, bir hastanenin acil servisine götürüldüğünde hastane görevlileri yardım etmeyi reddetti ve yaralıyı yerde bıraktı. Yapılan soruşturmalar sonrasında hastane görevlilerinin 'açıkça ırkçılık yaparak' hastaya yardımı reddedip görevlerini ihmal ettikleri anlaşıldı. Siyahî bir kadının da olayla ilgili verdiği bilgiye göre; olay yerine gelen sağlık ekibi de kanlar içindeki adamı almayıp bir taksiyle hastaneye gitmesini tavsiye etmiş. Daha sonra da olay mahalline gelen polis gayet sakin ve yavaş hareketlerle ağır yaralı adamla alakalı rapor tutmuş. Olay mağduru en sonunda götürüldüğü Ullevaal Hastanesinde 'beyin travması' tanısıyla yaklaşık bir hafta komada kalmış.

Oslo'da yaşayan Döndü Tulum, 3 Ocak'ta (2010) aniden fenalaşmış, aile fertleri tam dokuz kez alarm merkezini aramışlardı. Ancak ailenin, "Yardım edin!" feryatlarını tehdit olarak algılayan yardım ekipleri, müdahale yerine polisi devreye sokmuş ve olay yerine gelen güvenlik güçleri de aile fertlerini gözaltına almıştı. Bu gelişmeler nedeniyle Döndü Tulum adlı kişi evde yaşamını yitirmişti.

Aile fertlerinin dava açtığı ve Türkiye'nin de nota verdiği Norveç Alarm Merkezi Müdürü Ollav Roise, Tulum Ailesi fertlerinin açtıkları telefon sırasında bir dizi hata yapıldığını itiraf etti. Telefondaki ifadenin tehdit olarak algılanmasının ve polisin işe karıştırılmasının yanlış olduğunu söyledi. Görevlinin ağlama ve bağırışma seslerini inandırıcı bulmaması konusunda;

Gelişim Partisi (FrP)
Başkanı Siv Jensen

Avrupa'nın pek çok ülkesinde olduğu gibi Norveç'te de aşırı sağcı partilerin ırkçı söylemleri giderek yaygınlaşıyor. Gelişim Partisi (FrP) geçtiğimiz yıllarda Avrupa'ya iltica etmek isteyen Afrikalılar için Afrika kıtasındaki uygun bir ülkede toplama kampı kurulmasını ve başvurular sonuçlanıncaya kadar mültecilerin burada tutulmasını önermişti. FrP Genel Başkanı Siv Jensen 2009'daki seçimler öncesinde, seçimleri kazanmaları durumunda ülkede yaşayan Müslümanların hayatını kolaylaştıran uygulamaları derhal durduracağını vaad etmişti.

"Çoğu zaman Alarm Merkezi'ne sahte ihbarlarda bulunuluyor ve dalga geçiliyor. Öyle sanıyorum ki görevli yine sahte bir ihbar sandı. Ama ihbarın ve telefondaki seslerin sahte olmadığı ortada. Aslında görevli ne düşünürse düşünsün, işi ciddiye alıp ambulansı bir an önce göndermesi gerekirdi" dedi.

Silah Ticareti

Norveç dünyanın en büyük silah üreticileri arasında bulunuyor. Dünya silah sanayinde ABD'yi Rusya, İngiltere, Almanya, Fransa, Avusturya, İsveç ve Norveç takip ediyor. İsrail'in silah aldığı ülkelerin başında da ABD'den sonra da İsveç ve Norveç geliyor.

İsveçli Barış Araştırmaları Enstitüsü Sipri'nin yaptığı araştırmaya göre; silah sektörü ağır mâlî krizin yaşandığı 2009 yılında da kâr etmeyi sürdürdü. 2002 yılından bu yana silah sektörünün en büyük 100 firması, cirolarında toplam %59'luk bir artış kaydetti. Bu, 11 Eylül saldırılarından sonra silah sektöründe başlayan canlanmanın 2009 yılında da devam ettiği anlamına geliyor. Amerikalı silah üreticilerinden sonra sırayı Batı Avrupalılar alıyor. 100 büyük firmanın 33'ünü Finlandiya, Fransa, Almanya, İtalya, Norveç, İspanya, İsveç ve İsviçre olmak üzere Batı Avrupa şirketleri oluşturuyor.

Norveç'te 1958'de çıkarılan bir yasaya göre; savaş halindeki veya bünyesinde iç savaş olan ülkelere silah satışı yasak. Norveç bu kurala uyuyor ve çatışma bölgelerine silah satmıyor. Ancak öte yandan yıllık silah ihracatının yarısını gerçekleştirdiği ABD'ye bu silahları nerede kullanacağını sorma gereği duymuyor. 'Barışın inşa edildiği ülke' çatışma bölgelerine perde arkasından silah gönderiyor.

'Barış Havarisi' Norveç

'Barış havarisi' olarak bilinen Norveç Bosna, Afganistan, Irak ve Filistin'de yaşananlar karışısında sessiz kaldı. 1993'te Filistin ve İsrail, Norveç'in başkenti Oslo'da barış anlaşması imzaladı; ancak işgal hala devam ediyor. Asya'nın en stratejik bölgelerinden olan Sri Lanka'da İngilizler tarafından birbirine düşürülen iki yerli halk arasında 2002'de Oslo'da gerçekleştirilen 'barış' çok kısa sürdü. Zengin petrol yataklarına sahip Sudan'da bağımsızlığın ilan edilmesinden sonra başlayan içsavaşı durdurmak için araya Amerika ve barış havarisi Norveç'in girmesiyle şiddet daha da arttı. İspanyol devlet yetkilileri ile ETA'nın temsilcileri ya da IRA ile İngilizler hep Oslo'da buluşuyorlar. Tüm bu tarafları masaya oturtan Norveç'in ne kadar tarafsız olduğuyse sorgulanmayı bekliyor.

İngiltere İşçi Partisi milletvekili Jeremy Corbyn, bir konuşmasında, "Nükleer teknolojiyi İsrail'e 1950'lerde biz transfer ettik!" demiş ve silah transferinde Norveç'in rolünü de şöyle açıklamıştı: "İsrail'in nükleer silah yapabilmesi için nükleer yeteneklerini geliştirmesinde taraf olduk. Norveç, gerçeğin gizli kalması için her zaman 'yapay sis' görevi yaptı!"

*Kesimden önce bayıl-
tılmayan hayvanların
kesim sırasında acı
duyduğu ve bunun
gaddarca olduğunu
öne sürerek 'helal
kesim'e izin vermeyen
Norveç, her yıl vahşi-
ce avlanan fok balıkla-
rının canlıyken yüzü-
len derilerini satın
almakta bir beis gör-
müyor.*

'Barış havarisi' imajıyla dünya kamuoyunda saygın bir yer edinen Norveç, dünyada silah ticaretinden en çok kazanç sağlayan ülkeler arasında yer alıyor.

SONUÇ

Bugün pek çok dünya ülkesinin imrenerek baktığı, sahip olduğu ekonomik güç ve yaşam standartlarıyla örnek bir ülke olarak gösterilen Norveç'in, bugün bulunduğu konuma aslında hiç de meşru sayılmayacak kanallarla ulaştığı aşıkardır. Dünya silah ticaretinde önemli bir yere sahip olan Norveç'in, 'savaş bölgelerine silah satmama' prensibi tatmin edici olmaktan oldukça uzaktır. Dünyaya hak ve özgürlükler alanında ders vermeye kalkışan, tarihsel olayları devletler üzerinde politik baskı aracı olarak kullanan diğer küresel güçler gibi Norveç'in de bu konuda sınıfta kaldığı görülüyor. Ülkesinde yaşayan farklı din ve ırka mensup insanlara karşı uygulamalarıyla Norveç, ayrımcı politikalarına son vermesi konusunda uluslararası kurumlar ve dünya devletleri tarafından yaptırıma tabi tutulması gereken ilk ülkelerden biri olma özelliği taşıyor.

PORTFOLIO

GİRİŞ

Portekiz toprakları, ülkenin kültürünü, tarihini, dilini ve etnik yapısını etkileyen ve içlerinde Fenikeliler, Yunanlılar, Romalılar, Cermenler, ve Endülüs Emevileri'nin de bulunduğu çeşitli medeniyetlerin geçişine tanık olmuştur.

15. ve 16. yüzyıllarda Brezilya'dan Filipinler'e uzanan Portekiz İmparatorluğu, dünyanın önde gelen ekonomik, politik ve kültürel güçlerinden biriydi. Keşifler çağını başlatan ve Afrika'daki ilk sömürgeye sahip olan Portekiz, 1974 gibi çok yakın bir tarihe kadar sömürgelerini terketmemiştir.

PORTEKİZ'İN KISA TARİHİ

Portekiz, Avrupa'nın güneybatısında, Avrupa kıtasının Akdeniz'e uzanan 3 yarımadasından biri olan, İber Yarımadası üzerinde yeralan bir ülkedir. Portekiz, kuzeyden ve doğudan İspanya ile, güneyden ve batıdan da Atlas Okyanusu ile çevrilidir. Atlas Okyanusu'nun kuzey yarımküredeki bölümünde bulunan Azorlar ve Madeira takımadaları özerk yönetimleriyle birlikte Portekiz'in bir parçasıdır.

Portekiz, 5 Ekim 1143'te, Kastilya ve Leon kralı VII. Alfonso'nun Portekiz Kontluğu'nun bağımsızlığını tanıması ve I. Afonso'yu Portekiz Kralı olarak kabul etmesiyle bağımsız bir ülke olarak kurulmuştur. Günümüzdeki topraklarının yarısı kadar bir alanda kurulduktan sonra sürekli güneye doğru ilerlemiş ve 1249 yılında bugünkü sınırlarına ulaşmıştır.

1383 yılında erkek vâris bırakmadan ölen Portekiz Kralı'nın kızıyla evli olan Kastilya Kralı Portekiz tahtında hak iddia edince, ortaya çıkan halk ayaklanması 1383-1385 Krizi'ne yol açtı. Sonradan I. João olarak, Portekiz tahtına geçen Avizli João ve general Nuno Álvares Pereira yönetimindeki bir kısım soyludan ve halktan oluşan birlikler Aljubarrota Savaşı'nda Kastilya

Asya Afrika ve Amerika'da işgal ettiği topraklarda milyonlarca insanı vahşice öldüren, hayatta kalanları da köle olarak kullanan Portekiz, özellikle 15. ve 16. yüzyılda büyük bir sömürge imparatorluğu kurdu.

birliklerini yendi. Bu savaş hâlâ komşu İspanya ile olan bağımsızlık mücadelesinin bir sembolü olarak görülmekte ve Portekiz tarihinin en ünlü savaşı olarak değerlendirilmektedir.

Portekiz 15. yüzyıl sonlarında '*Keşif Çağı*' olarak adlandırılan sömürgecilik hareketlerinde öncü rol oynamıştır. Prens Henrique bu sürecin başlangıcında büyük rol oynamış ve keşif gezilerinin ana destekleyicisi olmuştur.

Portekizli denizciler 15. yüzyılda dünya çapında yayılma gösterdiler. Sonraki yüzyılda sırasıyla Afrika, Asya ve Güney Amerika'da baharat, şeker, altın tozu ve köle ticareti için büyük bir sömürge imparatorluğu kurarak Avrupa ve Doğu arasındaki ticaretin çoğunu ellerinde tuttular. 1498 yılında Vasco da Gama, deniz yoluyla Hindistan'a ulaştı ve günümüzün nüfusunun onda birine tekabül eden bir milyonluk Portekiz için refah dönemi başladı.

1500 yılında Brezilya'ya ayak basan Pedro Álvares Cabral, burayı Portekiz topraklarına kattı. 10 yıl sonra Afonso de Albuquerque, Hindistan'daki Goa'yı, Basra Körfezi'ndeki Hürmüz'ü ve günümüz Malezya'sındaki Malakka'yı işgal etti. Dolayısıyla Portekiz İmparatorluğu Hint Okyanusu ve Güney Atlas Okyanusu'ndaki ticaret yollarının egemenliğini eline geçirdi.

1580 yılından 1640 yılına kadar Portekiz'in bağımsızlığı bir süre sekteye uğradı. Fas'taki bir savaş sırasında ölen Portekiz Kralı I. Sebastião, ardında erkek vâris bırakmayınca İspanya Kralı II. Felipe taht üzerinde hak iddia etti ve Portekiz Kralı I. Filipe olarak tahta geçti. Ancak bundan hoşnut kalmayan Portekiz soylularının desteğiyle ayaklanma başlatan IV. João 1640 yılında kral ilan edildi. Aynı dönemde Britanya ve Hollanda, Portekiz İmparatorluğu'nun deniz aşırı topraklarını ele geçirmek için saldırmaktaydı ve Portekiz, özellikle 1822'de, Brezilya'nın bağımsızlığını kazanmasıyla birlikte, 20. yüzyıla kadar sürecek olan bir çöküş dönemine girdi.

5 Ekim 1910 tarihindeki cumhuriyetçi devrim Portekiz monarşisini ortadan kaldırdı. Ama devam eden kaos ortamı ve I. Dünya Savaşı'na askerî katılımın artırdığı önemli ekonomik problemler 28 Mayıs 1926'daki askerî darbeyle neden oldu. Ülke, 1933 yılında António de Oliveira Salazar'ın başa getirilmesine kadar sağ eğilimli askerî diktatörlük tarafından yönetildi.

Salazar, 1933 yılından 1974 yılına kadar, Portekiz'in, sosyal, ekonomik, kültürel ve siyasi hayatını kontrol eden otoriter sağcı rejiminin oluşturduğu yeni anayasa olan *Estado Novo* 'nun (Yeni Devlet) kurucusu ve lideri oldu. II. Dünya Savaşı'nda İttifak Devletleri'ne yaptığı yardımlar nedeniyle bu rejim ayakta kalmaya devam etti. 1961 yılında Angola'da, 1963 yılında Portekiz Ginesi'nde ve 1964 yılında Mozambik'te başlayan bağımsızlık hareketleri Portekiz Sömürge Savaşları'na yol açarak, yönetimdeki rejimi zayıflattı. 1968 yılında Salazar rahatsızlığı nedeniyle yönetimden ayrıldı ve yerine Marcelo Caetano geçti. Mevcut rejimin ancak bir askerî darbeyle sona erebileceğini düşünen, ordu içindeki, sömürge savaşlarına karşı olan pek çok

sol görüşlü asker, Silahlı Güçler Hareketi (MFA) adlı gizli örgütü kurdu. 1974'de *Estado Novo* rejimi, General António Spínola'nın liderliğindeki Silahlı Güçler Hareketi'nin, Karanfil Devrimi diye adlandırılan girişimiyle tamamen silindi. Sokağa çıkma yasağına rağmen halk, darbecileri desteklemek için sokağa indi. Askerlerin ele geçirdikleri stratejik noktalardan biri olan, Lizbon Çiçek Pazarı'nda bolca bulunan karanfillerin silah namlularına takılması ve bu görüntülerin tüm dünyaya duyurulması, darbenin adını oluşturdu. 25 Nisan 1974 tarihindeki kansız solcu askerî darbe, Afrika sömürgelerine bağımsızlıklarını verdiği gibi günümüzün demokratik rejiminin kurulmasına da önayak oldu.

Günümüzde Portekiz'de 25 Nisan günü, Özgürlük Günü (Dia da Liberdade) olarak kutlanmaktadır. 1976 yılında kabul edilen anayasayla Portekiz demokratik bir cumhuriyet olmuştur.

Portekiz, 1949 yılından beri NATO'ya, 1955'den beri Birleşmiş Milletler konseyine, 1986'dan beri Avrupa Birliği'ne ve 1996'dan itibaren de Portekizce Konuşan Ülkeler Topluluğu'na üyedir. Brezilya ile dostluk ve çifte vatandaşlık antlaşması vardır.

ÜLKE DIŞI İHLALLER

Doğu Timor

Endonezya ile Avusturalya arasında yeralan Doğu Timor, 1 milyonu aşan nüfusunun çoğunluğu yerli halktan oluşan ve genellikle (yaklaşık %80'i) Katolik Hristiyan olan bir bölgedir. Adanın Batı tarafı Endonezya'ya aittir. 14,609 km² yüzölçümüne sahip olan Doğu Timor'un başkenti Dili'dir. 2 resmi dil vardır. Bunlar; Portekizce ve Tetum'dur.

Baharatça zengin Doğu Timor, XVI. yüzyıldan itibaren yaklaşık 400 yıl bir Portekiz sömürgesi olarak kalmıştır. 1975 yılında Portekiz'deki askerî darbeden sonra bağımsızlığını kazanmaya çalışmış, ancak 1976 yılında Endonezya'nın 27. vilayeti olmuş, 2002 yılında da bağımsızlığını ilan etmiştir.

Sao Tome

São Tomé ve Príncipe ülkesinin başkenti'dir. Ülkenin en büyük şehridir. Şehir adını Portekizli kaşif 'Saint Thomas'tan almıştır. Bir liman şehri olan São Tomé ve Príncipe Demokratik Cumhuriyeti, Orta Batı Afrika'nın Gine Körfezi açıklarında bir ada ülkesidir. Bu ülke iki adadan oluşmaktadır

Portekizli denizciler, Pedro Escobar ve Joao de Santarem tarafından 1470 yılında São Tomé ve 1471'de Príncipe Adaları bulunmuştur. Adaların ilk yerleşenleri böylece Portekizliler olmuştur. Sonraları adalara Afrika'dan si-

yahî esirler de getirilmiş ve adanın bereketli topraklarında, Avrupa'nın artan şeker ihtiyacını karşılamak için, çalıştırılmışlardır. Böylece, bu ülke bir Portekiz denizaşırı sömürge bölgesi olmuş ve bağımsızlığını ancak, 12 Haziran 1975'te kazanabilmiştir.

Angola

Angola güneybatı Afrika'da, Namibya, Demokratik Kongo Cumhuriyeti ve Zambiya ile komşu olan, batısında Atlas Okyanusu bulunan bir ülkedir. Resmi dili Portekizce'dir.

Angola, yaklaşık 500 yıl önce Portekiz tarafından sömürgeleştirildi. Sahip olduğu yeraltı-yerüstü zenginlikleriyle (petrol, elmas, demir yatakları, fosfat, bakır, altın, boksit, uranyum, kahve, pamuk en başta gelenleridir) emperyalistlerin vazgeçemediği bir ülkedir. 1480'lerden 1975'e kadar Portekiz tarafından en acımasız yöntemlerle sömürülen Angola, limanlarıyla köle ticaretinin merkezlerinden biri olmuştur.

1951'de Portekiz, sömürge yönetimini lağvetmeyi reddedince, bağımsızlık için silahlı mücadele hareketleri başladı. 25 Nisan 1974'de Portekiz'de meydana gelen Karanfil Devrimi, Portekiz yönetiminin Angola ve Mozambik gibi deniz aşırı sömürgelerinde bulunan askerlerini geri çekme kararı almasına neden oldu. Böylelikle, Angola'da 14 yıl süren gerilla savaşı da bağımsızlıkla sonuçlandı. Ancak bundan sonra da, politik kökenleri ve dış destekçileri üç farklı bağımsızlık hareketi arasında iç savaş devam etti. Afrika'nın en uzun süren anlaşmazlığı 2002 yılında resmen bitti ve 27 yıl süren savaş, bitene kadar 500 bin insanın ölümüne ve binlerce insanın da göçüne sebep oldu.

Güneybatı Afrika'daki Angola, yaklaşık 500 yıl boyunca Portekiz'in sömürgesi olarak kaldı. Sahip olduğu zengin petrol, elmas, altın, demir, fosfat, bakır, boksit ve uranyum rezervleri ile sömürgeci Portekiz'in en gözde kolonilerinden biri oldu. Angola halkı yüzyıllar boyunca kendi vatanlarında en acımasız uygulamalara maruz bırakılarak köleleştirilirken, limanları da köle ticareti ve taşımacılığının önemli merkezlerinden biri oldu.

Yeşil Burun Adaları

Atlas Okyanusu'nda, Senegal ve Moritanya açıklarındaki takımadalarda bulunan bir Afrika ülkesidir. Başkent Santiago adasındaki Praia'dır.

1456'da Portekizliler adalara geldiğinde henüz yerleşim yoktu. Afrika'ya yakın olması nedeniyle önemli bir liman ve köle ticareti merkezi haline geldi. Bugünkü halkının kökleri bu Portekizli yerleşimcilere ve köle Afrikalılara dayanır. Ülke 1975'te Portekiz'den ayrılarak bağımsızlığını ilan etmiştir. Doğal kaynak ve yağış azdır. Ekonomi her yönüyle Portekiz'e bağımlıdır. Adalarda yaşayan nüfustan daha fazla Yeşilburunlu; ABD, Portekiz, Angola başta olmak üzere bazı Avrupa ve Afrika ülkelerine göç etmiştir.

Mozambik

Mozambik Doğu Afrika'da yer alan bir ülkedir.

Mozambik 1520'lere doğru Portekiz'in eline geçmiştir. Her sene buradan tonlarca fildişi satın alıp götüren Portekiz, Güney Amerika'daki kolonisi Brezilya'nın işçi ihtiyacını karşılamak için köle ticaretini başlatmıştır.

Portekizliler yerli halkı Hristiyanlaştırmak için de yoğun çaba harcamışlardır. Ancak, Hristiyan olan bu yerli halk, yine de Portekizli Hristiyanlarla aynı hakka sahip olamamıştır. Ancak ikinci sınıf vatandaş olabilen yerli halk için ayrı kiliseler yaptırılmıştır.

1961 yılında Mozambik'in bağımsızlığını hedef alan milliyetçi bir hareket başladı. 1962'de dağınık gruplar, Mozambik Marksist Leninist Kurtuluş Cephesi (FRELİMO) veya Mozambik Hürriyet Cephesi adı altında birleştiler. Gerillalar, 25 Eylül 1964'te Tanzanya sınırından Mozambik'e girip Portekiz askerî tesislerine saldırınca, isyan hareketi başlamış oldu. Uzun süre devam eden mücadele sonrasında 1974 başlarında Portekiz'deki yeni ihtilal hükümeti, Afrika'daki sömürgelerine bağımsızlık verme niyetini açıkladı. Böylece 25 Haziran 1975'te, 470 yıl devam eden sömürge idaresi ve 10 yıllık gerilla savaşı sona erdi.

Gine Bissau

Bir Kuzeybatı Afrika ülkesi olan Gine Bissau, Gine ve Senegal arasında yer alır ve Afrika'nın en küçük ülkelerindendir. Batısında Atlas Okyanusu bulunan Gine Bissau, eski bir Portekiz sömürgesidir. 15 ve 16. yüzyıllarda Portekizlilere yılda yaklaşık 400 kg. altın taşıyan Gine Bissau, en önemli Batı Afrika sömürgelerinden biri olmuştur. Başlıca doğal kaynakları; balık, kereste, fosfat, boksit ve petroldür.

Verdiği silahlı mücadeleyle PAIGC (Marksist Afrika Partisi) önderliğinde 1973'te bağımsızlığını kazandıktan sonra Gine Cumhuriyeti ile karıştırılmamak için başkenti Bissau'nun ismi eklenerek ülkenin ismi Gine-Bissau olarak değiştirilmiştir.

Nüfusun yaklaşık yarısı Müslümandır. Çok az bir miktarda Hristiyan bulunan ülkede, halkın geri kalan kısmı Putperesttir.

Portekiz sömürgesi olduğu zamanlarda eğitim ve öğretime hiç önem verilmediği gibi, bu yönde yapılan çalışmalar da sömürgeciler tarafından daima engellenmiş, bu nedenle okur-yazarlık oranı % 10 gibi çok düşük bir seviyede kalmıştır..

Brezilya

Brezilya, ya da resmî adıyla Brezilya Federal Cumhuriyeti, Güney Amerika'da yeralan, kıtanın en büyük ve en kalabalık ülkesidir. Uzun bir Atlas Okyanusu kıyısı vardır. Komşuları, güneyden kuzeye: Uruguay, Arjantin, Paraguay, Boliviya, Peru, Kolombiya, Venezuela, Guyana, Surinam ve Fransız Guyanası'dır. Devletin başkenti Brasilia'dır. Nüfusu yaklaşık 175 milyon olan ülkenin, yüzölçümü 8.511.965 km², dini Hristiyanlık ve resmi dili Portekizce'dir.

Güneydoğu Afrika'da yeralan Mozambik de yüzyıllar boyunca Portekiz tarafından sömürüldü. Yerli halkı misyonerler tarafından önemli ölçüde Hristiyanlaştırılan Mozambik halkı, yine de köle olmaktan kurtulamadılar.

Brezilya'daki sömürge hareketlerine 16. yüzyılın ilk çeyreğinde başlayan Portekiz; başta zengin altın yatakları olmak üzere, Brezilya'nın bütün önemli yeraltı ve yerüstü zenginliklerini 300 yıl boyunca sömürdü.

1500 yılında Portekizli denizci Pedro Alvares Cabral tarafından keşfedilen Brezilya'ya, Portekizliler 1532'de yerleştiler. 1698 yılında Sao Paulo'da bol miktarda altının bulunmasından sonra iç kesimlere, Amazon havzasına yapılan keşif gezileri sonucu başka madenler de bulunmuştur. Ayrıca Portekiz, şeker ihtiyacını karşılamak için de Brezilya'nın geniş topraklarını kullanmıştır.

1807'de Portekiz'in Napolyon Bonapart tarafından işgal edilmesi üzerine, kral ailesi ve devletin bazı ileri gelenleri Brezilya'ya kaçtılar. Bu esnada Brezilya'nın nüfusu 2.500.000 olup, bunun 400.000'ini beyazlar 1.300.000 Afrika'dan köle olarak getirilenler ve 800.000'ini de yerli halk teşkil ediyordu. Afrikalı köleler büyük şeker kamışı çiftliklerinde ve madenlerde çalıştırılmak üzere 1538 yılında Afrika'dan köle olarak getirilmişlerdi. 1819'da Napolyon'un Avrupa devletlerine yenilmesi üzerine Portekiz kralı Portekiz'e geri döndü.

Brezilya 7 Eylül 1822'de bağımsızlığını ilan etmiş, 1824'te de liberal bir anayasaya geçilmiştir. Düzensiz savaşılarından sonra Portekizliler Brezilya'nın bağımsızlığını kabul etmek zorunda kalmışlardır. 1889 yılına kadar krallıkla idare edilen Brezilya'da 1889'da kansız bir darbe ile krallık idaresi yıkılarak cumhuriyet idaresi kurulmuştur. 1914'te siyasi birliği temin eden Brezilya, bütün dünya ülkeleri tarafından tanınmıştır. İstikrarsız bir ülke olup, sık sık anayasa değişiklikleri ve ihtilaller olmaktadır.

1932-1968 yılları arasında yönetimi elinde bulunduran Portekizli diktatör Antonio de Oliveira Salazar (1889-1970)

1932-1968 yılları arasındaki faşist Salazar diktatörlüğünde, ülkede temel hak ve hürriyetler alabildiğine kısıtlandı, toplumsal muhalefet tümüyle susturuldu. Partiler ve sendikalar kapatılırken, keyfi gözetim, işkence ve yargısız infazlar yıllarca devam etti.

ÜLKE İÇİ İHTİLLER

Açgözlü İspanyol ve Portekiz sömürgeciliğinin Güney Amerika'daki katliamlarının kesin rakamlarını tahmin edebilmek bile mümkün değildir. Sayıları milyonlarla ifade edilen Aztek ve İnka halklarının korkunç katliamlarla yok edilmesinin ötesinde, sömürgecilerin yerlilerden gasp ettiği maden ve altın stoklarının da miktarı tam olarak bilinmemektedir.

Portekiz'de monarşi 1910 yılında devrildi ve bunu takip eden 16 yıl içinde 45 farklı hükümet kuruldu. 1926'da yapılan askerî darbe, 1928'de Antonio de Oliveira Salazar'ı Maliye Bakanlığı'na getirdi. Salazar, Estado Novo (Yeni Devlet) partisi etrafında bir faşist kitle hareketi yarattı. Gücünü bu kitle hareketinden alarak yeni bir askerî darbe ile faşist diktatörlüğünü kurdu.

Bütün politik partiler ve sendikalar kapatıldı, grevler vs yasaklandı. Gizli polis (PIDE) yargısız infazları, işkence ve keyfi tutuklamaları alabildiğine yaygınlaştı. Kısacası toplumsal muhalefet tümüyle susturuldu ve katledildi.

Salazar 1968'de geçirdiği bir kaza sonucu felç oldu ve yerine Marcello Caetano geçti. Sansür hafifletildi, sendikalara ve seçimlere izin verildi. 1968'de devlet tarafından çok sıkı bir denetim altında da olsa, ilk seçimler yapıldı.

Bu ortamda işçi ve öğrenci hareketi gelişti. Düzene karşı muhalefet, Demokratik Seçim Komisyonu etrafında toplandı. Bu hareketten ve gelişen ekonomik krizden korkan Caetano 1970'de yeniden baskıcı yöntemlere geri döndü. Ancak işçi hareketi geri adım atmadı. 1974'deki Karanfil Devrimi'ne kadar yoğun muhalefet hareketleri oldu.

2011 tahminlerine göre nüfusu 11 milyon olarak belirlenmiştir. En büyük göçmen toplulukları Ukrayna, Brezilya, Cabo Verde ve Angola gibi ülkelere olsa da, Güney Amerika ve Doğu Avrupa'nın diğer ülkelerinden de göçmenler bulunmaktadır.

Bugün, ülkenin ulaştığı görece refah düzeyi, eski Afrika sömürgelerinin yanı sıra, Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinden de yoksul yığınların bu ülkeye akın etmesine yol açmış bulunuyor. Ülkede yaklaşık 200 bin yabancı yasal izinli olarak yaşamakta. Yasa dışı göçmenler resmî verilere göre 35 bin; fakat gerçekte 200 bin'den daha fazla sayıda kaçak göçmen bulunuyor. Bu da ülkede toplam nüfusun %4'ü kadar, yani 400 bin göçmen bulunduğu anlamına geliyor. Göçmenlerin çoğu, metropollerin varoşlarında, inşaatında çalıştıkları büyük alış-veriş merkezleri ya da köprülere yakın yerleşim birimlerinde, kötü koşullarda yaşıyorlar. Çoğu, Doğu Avrupa mafyası ile ilişki içinde olan kaçakçılık şebekeleri kaçak işçileri alabildiğine sömürüyor.

1992 ve 1996'da göçmenler için çıkarılan aflar daha fazla insanın ülkeye göç etmesi koşullarını besledi. Şimdilerde ise, Portekiz başka bir yol deniyor: Yeni yasa geçici çalışma yöntemi üzerinden göçü caydırmayı amaçlıyor. Göçmenlerle ilgili çalışmalar oturma izni dolan göçmenlerin evlerine döneceği gibi bir illuzyona bel bağlamış durumda. Solcular ve kiliseler, olayı her şekilde insanlık dışı olarak nitelendiriyor. Piskopos Ferreira; "birkaç yıl içinde yabancılara beyzbol stadyumları inşa etme izni verilecek. Kapitalist köpek balıkları yine binlerce göçmen işçiyi sömürüp ardından bu insanların posalarını ülkelere geri gönderecek" diyerek göç olgusuna ışık tutuyor.

Tüm Avrupa ülkeleri yerli, Avrupalılara göre doğum oranı daha yüksek olan Müslümanların birkaç kuşak sonra çoğunluk olmasından endişe ediyor. Portekiz Başpiskoposu da Katolik kadınları uyararak Müslüman erkeklerle evlenmemeleri çağırısı yapmıştı.

Yunanistan, İtalya, Lüksemburg, Portekiz ve İspanya'da ırkçılık, ayrımcılık ve hoşgörüsüzlüğe dayalı şiddet olaylarına ilişkin ulusal veri bulunmuyor. Ancak; veri bulunmaması, gözlenebilecek olay olmadığı anlamına değil, olayların kaydedilmediği anlamına geliyor.

SONUÇ

10 milyonluk nüfusa sahip bir ülkenin dilinin, dünyada toplamda 200 milyonu aşan nüfusa sahip ülke halklarının resmî dili olması ve o dili konuşuyor olması, Portekiz'in sömürgelerinde uyguladığı asimilasyonun derecesini göstermektedir.

Köle ticaretinin öncülerinden olan Portekiz, bir sömürgesinden diğer sömürgesine, daha fazla ürün ekip daha fazla kâr elde edebilmek için, 'Kara' Afrika'nın insanlarını taşımış ve onları en ağır koşullarda çalıştırmıştır. Avrupa ülkelerinin iş gücü ihtiyacını karşılamak için köle ticareti yapmaktan da geri kalmamıştır.

Sömürgeciler tarafından uygulanan tarım politikaları halkın hem arazilerini kaybetmesine, hem de verimli toprakların yok olmasına sebep olmuştur. Bu problemin uzantısı olan yeni sorunlar Afrika kıtasını bugünkü sefaletle sü-rüklemiştir.

XIX. yüzyılın ortalarına kadar devam eden köle ticareti, Afrika'nın demografik ve sosyal yapısını altüst ederken, sömürgeci Batılıların bu yolla zenginleşmelerine de imkân sağlamıştır. Afrika'dan götürülen köle sayısı kesin olarak tesbit edilememekle beraber, bu sayının taşıma ve avlanma sırasında ölenlerle birlikte 30 milyona yakın olduğu tahmin edilmektedir.

RUSYA

GİRİŞ

SSCB'nin dağılmasıyla zor zamanlar geçiren, hep bir kapalı kutu içerisinde kalan Rusya; içinde yaşadığı bunalımlar, ekonomik sıkıntılar, katı disiplinin-den asla taviz vermeyen yapısı, hatta eski dönem imparatorluk bilincini ya-kalamaya çalışırken, terör maskesi altında ülke içi ve dışı zulümlerine de devam ediyor. Rusya, daha doğrusu Putin sonrası Rusya, beklediği kurtarı-cıyı sorgularken, kayıtsız ona teslim olanlar ve KGB baskısıyla sükuta çeki-lenler bir tarafa, Batı'nın mesafeyi her zaman koruduğu, çıkarları gereği zu-lümlerine göz yumduğu bir ülke olarak dünya üzerindeki etkisini sürdürüyor. Hazırlanan bu raporla, soğuk yüzüyle tanınan ve bu imajını düzeltmeye ça-lışan, Ortadoğu (ve İslam dünyası) için endişelenir gözük-en; ama Batılı dev-letlerin istediği gibi hareket etmekten de geri durmayan Rusya'nın, unut-turmaya çalıştığı yüzünü, tarihsel süreçteki konumu ile dile getirmek amaç-lanmaktadır. Amaçları uğruna kan dökmekten çekinmeyen her güç odağı gibi Rusya da yaşadığı süreç içerisindeki tecrübeleri ile derin, sessiz ve yap-tıklarını iç politika olarak göstererek tüm dünyaya meydan okumayı sürdür-üyor.

RUSYA'NIN KISA TARİHİ

Rusya ya da resmî adıyla Rusya Federasyonu, Doğu Avrupa'dan Kuzey As-ya'ya uzanan topraklarıyla dünyanı yüzölçümü bakımından en geniş, nüfus bakımından 8. büyük ülkesidir.

Rusya'nın tarihi Doğu Slavlarla başlar. İlk kurdukları devlet olan Kiev Knezliği, 13. yüzyılda Moğol istilasına uğrayarak yıkılmıştır. 14. yüzyılda ku-rulan Moskova Knezliği ise gelişerek önce Rusya Çarlığı'na, daha sonra imparatorluğa dönüşmüştür. Bu büyük dönüşümde, 15. yüzyılda Moskova prensi III. İvan ve torunu IV. İvan'ın, sınırları Sibiryaya kadar genişletmele-rinin etkisi olmuştur.

Rusya'yı Avrupa'nın lider gücü haline getiren yöneticileri ise, saldırgan bir dış politikayı başlatan Deli Petro ve Petro'dur. Daha sonra gelen yöneticiler bu politikaları devam ettirirken, aydınlanma despotizmi politikası izleyen zeki ve enerjik bir yönetici olarak kabul edilen Katherina da Rusya'nın tarihindeki diğer önemli bir isimdir. (1762-1796)

19. yüzyılın ilk çeyreğinde, Çar I. Aleksandr döneminde, dünyanın pek çok devletinin yönetim biçimi olan serflik sisteminin parçalanmasına yönelik ilk adımların atıldığı Rusya, Napolyon tarafından işgale uğramış; 1812'de Napolyon'un ordusu Moskova'dan çekilirken yok edilmiştir. Aleksandr'ın halefleri imparatorluğun Kafkasya (şimdi Gürcistan) ve Ermenistan'a doğru olan yayılışını tamamlar ve İngiltere ile Orta Asya'nın etki alanlarına bölünmesi konusunda anlaşmaya varırlar. 1840'lara gelindiğinde Sibiry'a'nın çoğu ilhak edilmiş; fakat 1905'e kadar doğu ve güneye kadar olan genişleme (BDT'nin az-çok öncülerini oluşturarak) tamamlanamamıştır.

Bolşevik İhtilali ve SSCB'ye uzanan yol

1917 Şubat ayı itibarıyla Rusya, halk tarafından yapılan geniş çaplı saldırı, ayaklanma ve ordu isyanlarına sahne olurken, Çar tahttan inmeye zorlanır. Kontrolü ele geçiren geçici liberal hükümetse, aynı yılın Ekim ayında Bolşevik darbesiyle saf dışı edilir. Bolşevikler 1898'de kurulan Sosyal Demokrat Parti'nin en radikal kolu olurken, rejime düzenlenen organize muhalefetin çoğu bu grup üzerine yoğunlaşmıştır. Lenin'in liderliğindeki Bolşevikler, devlet kontrolünde toprak, sanayi ve finans sağlayarak yerlerini sağlamlaştırmak istemişler; Avrupa'dan destek alarak Çarlık rejiminin tekrar kurulmasını isteyen Beyaz Ordu'nun askerî ayaklanmasını bertaraf ederek kontrolü ele geçirmişlerdir.

1924'te Lenin'in ölümünden sonra sanayileşme ve tarımın zorla kolektivize edilmesi programı izleyen Josef Stalin devri başlar. Bu dönemin ayırt edici özellikleri arasında; açlık ve kitlelerin tasfiye edilmesi vardır. 1941'de, 1939'daki anlaşmaya rağmen Rusya, Nazi Almanyası tarafından işgal edilince, savaş kaçınılmaz olur. Büyük kayıplara yolaçan savaşın yaraları, 1950'lerin başındaki yeniden yapılanma çabalarıyla sarılmaya çalışılır.

Stalin Dönemi ve Katliamlar

1922-1953 yılları arasında yönetimde bulunan Stalin; kimileri tarafından özlemle anılan bir lider olsa da pek çok katliamın müsebbibi olarak tarihe adını kanla yazmıştır. Resmî rakamlara göre 52 milyon kişi siyasi suçlardan yargılanmış, 6 milyon kişi de hiçbir yargılama yapılmadan sürgüne gönderilmiştir. Tarihe 'Büyük Sürgün' ve soykırım olarak geçen bu dönemde resmî olmayan rakamlara göre 20 milyonun üzerinde insan, baskılardan dolayı hayatının kaybetmiştir. Kendi halkını dahî ağır zulümlere uğratmaktan

1922-1953 yılları arasında yönetimi elinde bulunduran Sovyet diktatör Josef Stalin (1879-1953)

Otuz yıldan fazla süren Stalin diktatörlüğünde, resmî rakamlara göre 52 milyon kişi tutuklanırken, 6 milyon kişi de hiçbir sorgulama yapılmadan sürgüne gönderildi. Sürgünler ve soykırımlarla dolu bu dönem, yaklaşık 20 milyon insanın ölümüne sebep oldu.

çekinmeyen Stalin, 12 yaşından büyük çocukların da vatan hâini olarak öldürebileceği emrini vererek, aslında ülke içindeki farklı kimliklerin kökünü kazıma politikasını gerçekleştirmiştir.

1917 Bolşevik İhtilali'nden sonra karşıtlarını yok etmeye başlayan Sovyet rejimi; 1930'ların sonunda kendi vatandaşlarını 'temizlik' adı altında görülmemiş baskı ve katliamlara tabi tutarken, aralarında Sovyet Almanların, Kırım ve Ahıska Türklerinin, Çeçen ve İnguşların da olduğu pek çok milleti sürgüne yollamıştır. Sürgün sırasında insanlar zor yol şartlarında hayatlarını kaybederken, geride bıraktıkları mülklerine de el konulmuştur. Son zamanlarda açıklanan arşiv belgeleri ile tüm dünya bir kez daha kan donduran vahşeti öğrenirken, bu yaşananların soykırım olduğunu Rusya kabul etmiyor.

SSCB'nin Dağılma Süreci

Büyük ve ihtişamlı bir imparatorluk süreci, Bolşevik Devrimi ile değişime uğramış; sosyalizme dayalı bir devlet yapısı içerisinde yer alan Rusya, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği olmuştur. Yeni yapısı içerisinde dış dünya ile sürekli çatışan, kendi halkına karşı dahî zor kullanan yönetimlerin yaşandığı SSCB'de Stalin'in ölümü ile dengeler değişir. Stalin'in ölümünün ardından yaşanan yönetim çekişmeleri 1957 senesinde Nikita Kruşçev'in yönetime geçmesi ile son bulur. SSCB'de Batı ile ilişkilerin sert ve tehlikeli olduğu bir dönem geçirilir. Ancak Kruşçev'in politikalarına karşı duranların onu bir darbe ile indirmesi neticesinde 18 yıl sürecek olan Leonid Brejnev iktidarı başlar. 'Brejnev Doktrini' diye adlandırılan dönemde daha katı sosyalist bir çizgi takip edilmeye çalışılmış ve bu doğrultuda Macaristan ve Çekoslovakya'ya müdahaleler gerçekleştirilmiştir. 1985 senesinde göreve gelen Gorbaçov ise Sovyet Komünizm yapısını değiştirmekte kararlı görünüp, ABD ile rekabet düzeyine erişmiş bir devlet planlamaktadır. Ancak çabaları sonuç vermez ve dağılma süreci kendini gösterir. İktidarının 4. yılında başgösteren çözülme, 1991 senesinde dağılmaya dönüşür. Dağılmanın ardından 15 cumhuriyet bağımsızlığını ilan ederken, SSCB'nin ideallerini, 1991 yılında Rusya Sovyet Federatif Sosyalist Cumhuriyeti'nin bağımsız bir ülke haline gelmesi ile kurulan Rusya Federasyonu temsil etmektedir.

SSCB'nin dağılmasıyla bağımsızlığını ilan eden 15 ülke, ilerleyen yıllarda da siyasi olarak Rusya'nın kontrolünden çıkamamış. Sovyet rejimi içerisinde görev almış isimler, bağımsızlığını ilan eden bu yeni devletlerde Rusya güdümlü diktatörlüklerini devam ettiriyorlar.

SSCB'nin Ardından Bağımsızlığını İlan Eden Devletler

1. Azerbaycan
2. Ermenistan
3. Beyaz Rusya (Belarus)
4. Estonya
5. Gürcistan

6. Kazakistan
7. Kırgızistan
8. Letonya
9. Litvanya
10. Moldova
11. Rusya
12. Tacikistan
13. Türkmenistan
14. Ukrayna
15. Özbekistan

ÜLKE DIŞI İHLALLER

SSCB Havasının Sürdüğü Türkî Cumhuriyetler

SSCB'nin dağılmasının ardından, politikası gereği eski sömürgelerini yeni ve modern bir yüzle elinde tutma amacı, Rusya'nın değişmez politikası olmuştur. Bağımsızlığını ilan eden cumhuriyetlerin, gerek sahip oldukları zenginlikler, gerekse jeopolitik açıdan bulundukları konum; Rusya açısından bölgenin önemini yitirmemesinin başlıca sebeplerindendir. Kendi güvenliği açısından bölgede askerî bir çember kurmak istemesi ve Kafkasya içindeki çatışmaları desteklerken, bölge üzerindeki güvenliğin ancak Rusya'ya bağlı olduğu izlenimi uyandırmaya çalışması da bu politikanın yansımaları olmuştur. Ermenistan ve Azerbaycan devletleri arasında, her ikisine de yakın görünen ancak zaman zaman her iki devlete karşı da sert bir siyâset izleyen Rusya'nın bu siyâset tarzı da, bölge üzerinde SSCB'nin mirasını devam ettirme çabasından kaynaklanmaktadır.

Gürcistan Devlet Başkanı Mihail Saakaşvili'nin 2008 yılında Rusya ile yaşananlardan sonra "Gürcistan'ın Afganistan'a dönüşmesini istemiyorum!" sözleri, bölge ve üzerindeki Rus baskısının bir devlet başkanının ağzından itirafı olarak kayıtlara geçmiştir. 2008 yılının Ağustos ayında Güney Osetya-Rusya-Gürcistan ve son olarak da Abhazya'nın katılımı ile gerilim ve çatışmalarla başlayan bir savaş olmuş; savaşın sonunda, Güney Osetya ve başkenti Tshinvali çok ağır hasar görürken, büyük can kaybı yaşanmıştır. Savaşın ardından Gürcistan; Güney Osetya ve Abhazya'daki kısıtlı kontrolünü yitirip savaşı kaybederken, Abhazya ve Güney Osetya tek taraflı bağımsızlıklarını ilan etmişlerdir.

1991 yılı itibariyle bağımsızlığını ilan eden Orta Asya'daki devletler incelendiğinde, ortaya çıkan tabloda görülen ve gözden kaçan en önemli unsur ise bu cumhuriyetlerin cumhurbaşkanlarının Sovyet sistemi içerisinde yetişmiş ve bu sistemi benimseyen birer Sovyet insanı olmasıdır. Komünist sistemin

içinde yaşamış bu insanlar benliklerine sinmiş olan Sovyet rejimini, kurdukları cumhuriyetlerde de sürdürmüşlerdir. Bugün gelinen noktada, uygulanan sistemdeki Sovyet etkisinin temel kaynağı da budur ve bu cumhuriyetler Rusya'nın da etkisi ile demokratik ve özgürlükçü bir sisteme geçemeyip, o baskı ve kültür kargaşasını yaşamaktadırlar.

Özbekistan'da İslam'a Ait Herşey Yasak

1991 senesinde bağımsızlığını kazanıp kendi yolunda ilerlemek isteyen devletler, Rusya'nın entrikalarından yakalarını kurtaramıyor. Bölgeyi kontrol etmek ve özellikle de dînî bir yayılışın önüne geçmek isteyen Rusya, her fırsatta bağımsızlığını ilan eden bu devletler üzerinde çeşitli şekillerde baskılar kuruyor. Bu devletlerin yöneticilerinin, eski SSCB mantığında olan insanlar olması da Rusya'nın işini kolaylaştırıcı bir rol oynuyor.

Her türlü baskı ve kısıtlamanın yaşandığı, işkence ve kötü muamelelerle gündeme gelen, çocukların dahî baskıcı bir politikanın altında ezildiği Özbekistan bu ülkelerden biri. 1991 yılında bağımsızlığını ilan eden, ancak Rusya'nın yayılcı politikasından etkilenen bu ülke; Rusya'ya yakınlığı ile bilinen Cumhurbaşkanı İslam A. Kerimov'un, İslam'a duyarlılığı olanlara karşı açtığı savaş ile SSCB döneminin en keskin günlerini yaşıyor. Ülkede pamuk hasadı döneminde bütün okulların tatil edilip öğrencilerin zorla çalıştırılıyor olması, muhaliflere ve gazetecilere uygulanan sindirme politikaları gibi kimi ihlaller dünya gündemine de taşınıyor.

Ülke içerisinde Kerimov yönetiminin karşısında yeralanların sokak ortasında dövülmesi, işkenceye maruz kalması, zorla alınıp götürülmesi sıradanlaşırken; bu insanlardan bir daha haber de alınamıyor. Yaşanan her olumsuz olayın sorumlusu Müslümanlar olarak gösterilirken, ülkede din ve vicdan hürriyeti ciddi şekilde baskı altında tutuluyor. Cami dışında, kişilerin kendilerine ait ev ve işyerleri de dâhil olmak üzere, herhangi bir mekânda ibadet etmek isteyenlere baskıların uygulandığı Özbekistan'da; Kerimov hükümeti hapishanelerde sakal bırakmayı, yüksek sesle dua etmeyi ve birlikte ibadet etmeyi disiplin suçu sayıyor.

Tacikistan, Kazakistan ve Azerbaycan'da Başörtüsü Yasaklanıyor, Camiler Kapatılıyor

Özbekistan gibi benzeri uygulamaların gerçekleştiği bir diğer ülke de Tacikistan. 1990 yılında Sovyet bloğunun dağılmasının ardından iç çatışmalarla çok sayıda insanın hayatını kaybettiği Tacikistan'da, bugün, Sovyet Rusya'nın benzeri uygulamalarla insanların özgürlükleri engelleniyor. Ülke içindeki başörtüsü yasağı özel şirketlerin de kamusal alan kapsamına dâhil edilmesi ile genişletilirken, 18 yaşından küçüklerin ibadethanelere gitmeleri de yasak.

Sovyetlerin izlerinin silinemediği ülkelerin içerisinde; önce ezanları yasakla-

1990 yılından bu yana yönetimi elinde bulunduran Özbekistan Devlet Başkanı İslam Kerimov

Özbekistan'da Devlet Başkanı İslam Kerimov'a en ufak bir muhalefet bile şiddetle cezalandırılırken, inanç özgürlüğü alanındaki kısıtlamalar bakımından Özbekistan dünyada parmakla gösterilecek bir konumda bulunuyor.

yıp ardından camileri yıkarak tepki çeken Azerbaycan da bulunuyor. Rusya'nın bölgede hiçbir İslâmî unsur görmeme isteğinin tesiri altındaki uygulamalara katılan Azerbaycan yönetimi de, getirdiği başörtüsü yasağı ile örtünün yasal yönden 'suç', dini yönden de 'gereksiz' olduğunu kabul ettirmeye çalışıyor.

Başörtüsü yasağına katılan bir diğer ülke ise Kazakistan. Başörtüsünün gerçek İslam'a aykırı olduğunu ileri süren Devlet Başkanı Nursultan Nazarbayev'in Kazakistan'ında; başörtüsü yasağı gibi daha pek çok alanda devam eden yasaklar, diğer Türkî Cumhuriyetlerde olduğu gibi Kazakistan'da da, Sovyet rejiminin etkisinin devam ettiğini açıkça ortaya koyuyor.

Türkmenistan ve Kırgızistan'daki Durum

67 yıl Sovyet hâkimiyetinde kalan, camilerin yasaklandığı Türkmenistan'da ise insan haklarının durumu, 2003 yılından bu yana hem BM İnsan Hakları Komisyonu'nun hem de BM Genel Kurulu'nun takibinde bulunuyor. Tamamen kapalı bir rejim hüviyetinde olan Türkmenistan; büyük gaz kaynaklarına rağmen halkının sefalet içinde yaşadığı, sözde yatırımların sadece başkentteki binalarla gösterilmeye çalışıldığı, baskıcı bir yönetim olarak varlığını sürdürüyor.

Bölgede hem Amerika hem de Rusya'nın askerî üssüne ev sahipliği yapan tek cumhuriyet olarak, önce 2005'teki devrimle, akabinde Nisan 2010'da yaşanan etnik çatışmalar ve Rusya yanlısı yeni yönetimin işbaşına gelmesiyle gündeme gelen Kırgızistan; diğer Türkî Cumhuriyetler içinde demokratik seçimlerin görece daha sağlıklı yapıldığı bir ülke olarak gözükse de; dışarıdan dolayı müdahaleler nedeniyle, ülke içerisindeki istikrarsızlığı aşabilmiş değil.

Türkî Cumhuriyetlere Rusya'nın Bakışı

Rusya, hinterlandındaki devletlere ve daha özelde Türkî Cumhuriyetlere, yüzyıllardır sürdürdüğü sıcak denizlere açılma perspektifi ve Atlantikçi yaklaşımlara karşı cephe oluşturma taktiği ile yaklaşıyor. Bu ülkelerin sınırlarında (2010 yılında yaşanan Kırgız-Özbek çatışması gibi) sürekli devam eden ihtilaflar; bu ülkelere müdahale etmek için 'kontrolü sağlama' kozunu sürekli canlı kalmasını sağlıyor. Bu durumun, Rusya'nın, Afganistan ya da İran üzerinden güneye açılma hedefinde önemli bir yer tuttuğu söylenebilir. Bu bağlamda değerlendirildiğinde; Türkî cumhuriyetlerin gelişmesinin önündeki asıl nedenlerin; kendi halklarına uyguladıkları baskılar, iç çatışmalar ve Kafkasya'da sürdürülen gerginlikler olduğu daha net anlaşılacaktır.

Rusya, özellikle Orta Asya'da halkı Müslüman olan ülkelerde hiçbir İslâmî unsurun varlığına müsaade etmiyor. Azerbaycan, Tacikistan ve Kazakistan'da Rusya'nın bu politikasına uygun hareket ediyor. Azerbaycan'da ezanın yasaklanması ve camilerin yıkılması gibi uygulamalar olayın boyutlarını gözler önüne seriyor. Tacikistan'da 18 yaşından küçüklerin ibadethanelere gitmesi yasak, Kazakistan'da da benzer uygulamalar sergileniyor.

Afganistan İşgalinin Altında Ortadoğu Petrolleri mi Var?

Kabile hayatına dayalı yapısı ile tarih içerisinde hep çalkantıların yaşandığı Afganistan; hem coğrafi özellikleri hem de konumu itibari ile her zaman zor bir bölge olmuştur. Afganistan; özellikle 1978 senesindeki karışıklıklar ve yaşanan devrim ile çok daha sıkıntılı günler yaşamış, daha önce Rusya ile yapılan 'Dostluk, İyi Komşuluk ve İşbirliği Antlaşması'nın' 4. maddesine dayanan Rusya'nın işgaline uğramıştır. 1979 Aralık ayında başlayan işgal 1988 senesine kadar sürerken, o yıllar Moskof mezalimi olarak kayıtlara geçmiştir.

Rus askerlerinin halka uyguladığı zulümlerin, BM yetkililerince gizlendiği belirtilmişse de, bazı tanıkların anlattıkları kan donduran olayların yaşandığını zihinlere kazımıştır. Afgan köylerini basan, kadın-çocuk ayırımı yapmadan tüm köy halkını meydana toplayıp, canlı olarak üzerlerine benzin dökerek yakan Rus askerleri; su kuyularını zehirlemiş, cami ve türbeleri yakmış, hayvanları öldürmüş ve meyve ağaçlarını dahî keserek adeta bölgeyi silmeye çalışmıştır. Rusların 1980 sonrası Afgan çocuklarını Rusya'daki ideolojik okul ve kamplarda komünist bir militan olarak yetiştirmesi ise, Afgan işgalinin, Afgan halkına yönelik bir kimliksizleştirme çabası olduğunu yansıtmaktadır.

Sovyetlerin Afganistan'ı işgali, İran'ın son derece zayıf ve çalkantılı bir durum içinde bulunduğu bir sırada gerçekleşmiş olması ve Sovyetlerin; Basra Körfezi'ne, Ortadoğu petrollerine ve Hind Okyanusuna inmek imkânını kazandırması açısından bakıldığında, Batı Asya ve Ortadoğu'nun stratejik yapısında mühim değişme ihtimalini ortaya çıkarmıştır. Aynı zamanda Türkiye için de tehlikelerle dolu bu ihtimal, başta Birleşik Amerika olmak üzere hem Batı'da ve hem de Ortadoğu'nun muhafazakar petrol üreticisi ülkelerinde heyecan ve telaş ile birtakım politika değişikliklerine sebep olmuştur.

Rusya'nın Kuzey Kutbu'ndaki Hak İddiası

Küresel ısınma ile erimeye başlayan buzullar, bir ekoloji sorunu olarak dünyanın geleceğini tehdit ederken; küresel güçler her konuyu olduğu gibi Kuzey Kutbu'ndaki bu durumun da siyâsetleri gereği kullanmaya ve sömürmeye çalışıyorlar. 2007 yılında Rusya'nın Kuzey Kutup noktasının yaklaşık 4 km altına inerek Rus bayrağını dikmesinden bu yana, dünya burada bir ihlalin yaşanıyor olmasından çok, önemli bir enerji rezervinin Rusların egemenliğine geçecek olmasını tartışıyor. Dünyadan gelen tepkilere aldırmadığını icraatları ile ortaya koyan Rusya; 2008 yılında bölgeye bir savaş gemisi göndermiş ve 2009 yılına gelindiğinde Kuzey Kutbu'ndaki çıkarlarını korumak adına özel bir askeri güç oluşturacağını açıklamıştı.

Rusya; Basra Körfezi'ne, Ortadoğu petrollerine ve Hint Okyanusu'na inme planlarının bir parçası olarak 1979-1988 yılları arasında işgal altında tuttuğu Afganistan'da yüzbinlerce sivil katletti. Camileri ve türbeleri yıkan, su kuyularını zehirleyen, yerleşim birimlerini yok eden ve diğer canlıları telef eden Rusya, bu uygulamalarıyla bölgeyi tamamen yok etmeye çalışmıştı.

Kurk Denizaltısı'nda 118 Mürettebat Ölümüne Terkedildi

İnsan hayatının önemsenmediği bir ülke olarak dikkat çeken Rusya, yıllardır sömürdüğü, baskısı altında tuttuğu farklı milletlere uyguladığı politikaları kendi halkına uygulamaktan da çekinmeyen bir ülke olarak öne çıkıyor. Her zaman devlet sırlarını ve menfaatlerini önplanda tutarak adımlar atan Moskova'nın uygulamaları, geçtiğimiz yıllarda kendi denizcilerini ölümüne terk etmesi ile bir kez daha sorgulanmıştı. 2000 yılında 118 mürettebatı ile birlikte batan Rus denizaltısı Kurk olayı ile ilgili medyada yeralan haberler, bu soğuk ülkenin kan donduran uygulamalarından biri olarak kayıtlara geçti. Yetkililerin denizaltının batma haberini Batılı ülkelere saklamaya çalışması, gelen yardımları reddetmesi, geleneksel Rus politikası olarak Rusların sırlarını saklama özelliğinden çok daha ileri boyutlara taşındı. Bazı iddialara göre Rusya uluslararası sularda nükleer silah taşımaktaydı.

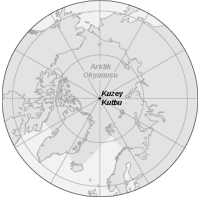
118 askerini ölümüne terk eden Putin'in soğukkanlı tavrı, olaydan sonra kendisini protesto eden bir asker annesine gösterilen tavırla bir kez daha dünya kamuoyuna taşındı. Görüntülere Putin'i protesto eden acılı anneyle gizli servisten olduğu iddia edilen bir hemşirenin yaptığı iğne takılmış, dünya Sovyetler Birliği'ndeki KGB uygulamalarını bir kez daha hatırlamıştı.

Son 20 Yılda 300 Gazeteci Hayatını Kaybetti

Geçtiğimiz 20 yılda 300 kadar gazetecinin failimeçhullerle hayatını kaybettiği Rusya'da basın özgürlüğü kavramı da her konuda olduğu gibi devletin elinde tutuluyor. Bu failimeçhuller karşısında her ne kadar yaptırımlar gündeme taşınsa da; her 15-16 gazeteciden biri öldürülmeye devam ederken, faillerden de sadece bir ya da ikisi yakalanabiliyor. Moskova Gazeteciler Birliği Başkanı Vasiyevil Bogdanov'un yaptığı açıklamalara göre; gücü elinde bulunduranlar toplumun fikirlerinin şekillenmesinde gazetecileri devre dışı bırakmaya çalışıyorlar. Tüm çabalarına rağmen bu saldırıların arkasındakileri bulamadıklarını belirten Bogdanov'un; Moskova'ya yapılan eleştirel haberlerden dolayı pek çok gazetecinin saldırıya uğramış olduğunu söylemesi, bu failimeçhullerin ardındakileri ele veriyor.

Rusya'da Moskova'nın istemediği haberleri yapmak, hatta dile getirmek bile ölüm sebebi olmaya devam ediyor. Çeçenistan'daki insan hak ihlalleri konusunda çalışmalarıyla tanınan Anna Politkovskaya'nın 2006 yılında öldürülmesinin ardından yine bu konu üzerindeki çalışmaları ile bilinen bir başka 'Novaia Gazeta' çalışanı öldürüldü.

Novaia Gazeta'da çalışan Anastassia Baburova ve Rusya'nın Çeçenistan'da işlediği suçlar konusunda uzman bir hukukçu olan Avukat

Kuzey Kutbu'ndaki buzulların erimesi ile önümüzdeki yıllarda ulaşılabilir konuma gelecek olan milyarlarca Dolar tutarındaki enerji rezervlerini kaptırmak istemeyen Rusya, bu uğurda savaşı bile göze aldığı resmi ağızlardan söylemekten de çekinmiyor.

Stanislav Markelov; başkent Moskova'nın merkezinde uğradıkları silahlı saldırıda yaşamlarını yitirdiler. Avukat Marlekov, Ekim 2006'da yine Moskova'da kurşunla öldürülen kadın gazeteci Anna Politkovskaya'nın ve Kasım 2008'de ağır şekilde darp edildikten sonra komaya giren gazeteci Mikhaïl Beketov'un avukatlığını üstlenmişti.

Koyu Tenlilerin Hedefte Olduğu Ülke

100'den fazla etnik grubun yaşadığı Rusya Federasyonu'nda, ırkçı eylemler, önüne geçilemeyen bir problem olarak yer alıyor. Her ne kadar geçtiğimiz yıl 'Kaçak Göçmenlerle Mücadele Harekatı Örgütü'nün faaliyetleri durdurulsa da, siyasi partilerin 'Rusya, Ruslar için!' 'Siyahlar Yurtdışı Edilmeli!' gibi sloganları özellikle gençler üzerinde etkili oluyor. Rus gençleri arasında ırkçılığın tırmanmasına okullarda verilen derslerin de etkili olduğu belirtilirken, 2007 yılı içerisinde ırkçı saldırılardan öldürülenlerin sayısı 74; yaralananların sayısı ise 320 olarak kayıtlara geçmişti. Bir sonraki yıl için yapılan açıklamada ise 'Moskova İnsan Hakları Bürosu' adlı bağımsız kuruluşun rakamlarına göre; Rusya'da, sadece 2008'in Ocak-Ekim ayları arasında ırkçı saldırılarda öldürülenlerin sayısı 113'ü buldu. Bu saldırılarda 340 kişi de yaralandı. Özellikle Kafkasya, Afrika kökenliler ve Orta Asya kökenliler başta olmak üzere siyahî (koyu tenli) yabancılara yönelik saldırıların, basında gündelik haberler arasında yer alması durumun ciddiyetini gösteriyor. İnsan hakları örgütleri ve bizzat vatandaşları saldırılara hedef olan ülkelerin hükümetleri ise Moskova'yı yeterli önlem alınmadığı gerekçesi ile suçluyorlar.

Sürgünle Eşdeğer Kuzey Kafkasya

Kuzey Kafkasya; Moğol Altınordu devletinin zayıflamasının ardından başlayan Rus saldırılarından bu tarafa sıcak ve soğuk savaşlar ile Rusya'nın gizli ve açık baskısı altında kalmıştır. 1860'lı yıllarda tüm Karadeniz ve Adige Bölgesi'nde Çerkesleri soykırıma tabi tutan Ruslar, 1864 senesinde bölgeyi boşaltıp insansızlaştırmak istemiştir. 1917 Devrimi ile biraz rahatlayan, bağımsızlıklarına kavuşan Kuzey Kafkasya halkı, B. Kolokov'un şu sözlerinin etkisinden ise hiçbir zaman kurtulamamıştır: "Dış politikalarında Rusya faktörünü dikkate almayan cumhuriyetler ciddi problemlerle karşılaşacaktır."

Bu ciddi tehdit 2008 yılında Gürcistan'ın Güney Osetya'ya asker çıkarması üzerine Rusya'nın 3 savaş uçağı ile Gürcistan'daki bir karakolu bombalaması ile gerçekliğini koruduğunu ortaya koymuştur. Rusya'nın bu sert tepkisi AB-Rusya ilişkilerini bir dönüm noktasına getirirken, Rusya'ya bu müdahaleden ötürü AB liderlerince "kendisini Avrupa'dan tecrit etmemesi çağrısı" yapılmıştır.

1994 yılından bu yana Çeçenistan'da soykırım uygulayan Rusya, resmi açıklamalara göre son 12 yılda 17 bini çocuk olmak üzere 87 bin kişinin hayatını kaybetmesine, 185 bin kişinin yaralanmasına ve 172 bin kişinin de evini terk etmesine sebep oldu.

Rusya Çeçenistan'da Terörle mi Mücadele Ediyor, Terör mü Saçıyor?

Rusya'nın 1994 yılından bu tarafa Çeçenistan üzerindeki baskısı değişmeden devam ederken, I. ve II. Çeçen Savaşları olarak bilinen, 1994 ve 1999 yıllarında gerçekleşen katliamlarla Çeçen halkı göçe sürüklenmiş, kalanlar da katliamlara maruz kalmıştı. Rusya'nın egemenliğini kabul etmeyen tek cumhuriyet olan Çeçenistan, dünyanın en geniş alanına sahip Rusya için aslında meşrû bir menfaate dayalı bir bölge değil. Zira Çeçenistan, Rusya Federasyonu'nun hükmettiği dünya bölgesinin 1/1.000'i kadardır. Federasyon topraklarının ihtiva ettiği çok büyük ekonomik potansiyele göre ise, Çeçenistan çok sınırlı ekonomik potansiyele sahip. Emperyalist devlet geleceğinin devamı niteliğindeki uygulamaları ile kendi prestijini de sarsma pahasına Rusya'nın gerçekleştirdiği saldırılar dünya gündemindeki yerini alıyor. Bu haksız işgale pek çok devlet karşı çıkarken, Rusya bunu basit bir terörle mücadele konusuna indirgeme çabası güdüyor. Çeçenistan konusunda hem kendi ülkesi hem de ülke dışında açıklama getirmekte zorlanan Rusya; 11 Eylül sonrası dönemde sağlam bir bahane ile terörle mücadele kapsamında daha sıkı yöntemler uyguluyor.

Taraf olduğu Cenevre Sözleşmesi'nin maddelerini ihlal eden Rusya'nın uyguladığı katliamlar pek çok kurum tarafından tespit edilmiş bulunuyor. Bu açıklamalara göre; 1999 yılından bu tarafa 17 bini çocuk olmak üzere 87 bin kişi hayatını kaybederken, 185 bin kişi yaralandı, 11 bin çocuk ise yetim kaldı. 172 bin kişinin de evlerini terk etmek zorunda kaldığı Rusya'da 'İnsan Hakları Gözlem Örgütü'nün açıklamalarına göre Rus ordusu Çeçen direnişçilerin ailelerini cezalandırıyor. Askerî operasyonlara son verdiğini belirten Rusya'da direnişçi akrabalarına ait evlerin yakılması ve en az 26 vakanın tespiti Rus hükümetinin Çeçen politikasını ortaya koymasından net veriler sunuyor.

Rusya'nın 1994 senesinden bu tarafa Çeçenistan üzerinde yürüttüğü operasyonlar çok farklı yorumlara sahne olurken, Grozni Petrol Havzaları'nın Azerbaycan'dan sonraki en büyük petrol yatağı olması, Rusya'nın bölgeyi elinde tutma çabasını açıklıyor. Rusya'nın uyguladığı sistematik baskı ve yıldırımlar; Çeçen halkını topraklarını terk etmeye zorluyor. Çeçen topraklarının nükleer atık deposu olarak kullanılması ise halkı ve bölgeyi tehdit etmektedir. Bölgede 20'yi aşkın deponun olduğu tahmin edilirken, Rusya'nın kimyasal bir silah kullanmadan da bu depoları vurmak sureti ile aynı amaca ulaşacağı belirtiliyor.

Çeçen devletini yok edip halkı bastırmayı hedefleyen Rusya; kurduğu 'Filtrasyon Kampları' ile Çeçen mücadelesine sempati duyanları dahî tesbit ederek, bu mücadeleden vazgeçirmeyi ve halkı yıldırmayı hedefliyor. İlk önce çatışma bölgelerindekilerin kimlik tesbiti ve ceza gerektiren suç bağlantılarının araştırılması için İçişleri Bakanlığı Stavropol Bölge Sorumlusu General Medveditsky tarafından kurulan bu kamplar, sivillerin arasına karışan savaşçıları bulmak amacıyla kurulmuştu.

SSCB döneminde uygulanan su politikaları sonucunda kurumaya başlayan Aral Gölü, bugün adeta bir kum çölünü andırıyor.

Göl suyunun 2/3 oranında azalmasıyla birlikte, sulama imkânları azalıyor, ekolojik dengenin bozulması da insan sağlığı açısından büyük tehlikeye arz ediyor.

Aral Gölünün Kurumaya Terkedilmesi

Aral gölü; 1950'lerden itibaren Rusya'nın, Soğuk Savaş dolayısıyla her alanda ABD ile rekabetinin gereği olarak bölgede daha yoğun pamuk üretimi sağlamak adına izlediği yöntemlerle büyük oranda kurumuş bulunuyor. Bir zamanlar 20 çeşit balık yetiştirilmekte olan Aral gölünde bugün sadece 1 çeşit balık yetiştirilebildiği gibi, komşu devletlerin de yanlış politikaları sonucu gölün suyu 2/3 oranında azalmış bulunuyor. Aral Gölü'nün çekilmesi sonucu bölgede geçimini balıkçılıktan ve tarımdan sağlayan insanlar ciddi ekonomik mağduriyetler yaşarken; halk da bölgedeki ekolojik dengenin bozulması sebebiyle önemli sağlık sorunlarıyla da karşı karşıya kalıyor. Orta Asya'yı besleyen Siriderya ve Amuderya nehirlerinin üzerinde yapılan ve yapılmakta olan hidroelektrik santralleri Aral Gölü'nün geleceğini daha da olumsuz etkileyecektir. Ayrıca Pamir dağlarındaki Sarez Gölü'nün zayıflamış olan doğal bendlerinin herhangi bir depremde ya da müdahalede taşması sonucunda, içinde Tacikistan, Afganistan, Özbekistan ve Türkmenistan'ın da bulunacağı milyonlarca insanın etkileneceği bir felaketin yaşanması kaçınılmaz görünüyor.

SONUÇ

Yıllar süren komünist etki ile içe kapalı bir devlet olan Rusya; bugün büyük bir dönüşüm yaşayarak dünya siyâsetindeki yerini kesin çizgilerle ortaya koyuyor. Dünya gündemini yakından takip edip, elindeki kaynaklar ve sahip olduğu güçle, emperyalist düzeninden taviz vermeyen Rusya, üzerinde derin araştırmaların yapılması gereken bir ülkedir. Zira önümüzdeki dönemde önemli bir güç odağı olarak dünya siyâsetinde belirleyici rol oynayacak olan Rusya; derin, sessiz ve emin adımlarla ilerlemeye devam ediyor. BM Güvenlik Konseyi'nin 5 daimi üyesinden biri olan Rusya, dünya üzerindeki işgaller ve ihlallere karşı veto hakkını menfaatlerine uygun olarak kullanıyor. Bu veto hakkı bile onun dünya üzerindeki konumunun ne denli önemli olduğunu arzederken, Rusya'nın Kuzey Kutbu'ndaki hakimiyet çabası geleceğe yönelik stratejisi açısından önemli bir gösterge olarak tanımlanıyor. Bir imparatorluk hayalini ise 1991 yılında bağımsızlığını ilan eden cumhuriyetler üzerindeki etkisi yansıtıyor. Rusya yakınındaki veya uzağındaki tüm bölgeler için tarihteki planlarını uygularken, attığı adımların dikkatle incelenmesi gerektiğini düşünüyoruz.

KAYNAKÇA

KİTAP

- Amanov, Şatlık, Dr.;** ABD'nin Orta Asya Politikası; Gökkuşbu Yayınları; İstanbul; 2007.
- Arnold, David;** Coğrafi Keşifler Tarihi; Çev.: Osman Bahadır; Yöneliş Yayınları; İstanbul; 2001.
- Dursun, Davut (Haz.);** "İsrail"; TDV İslam Ansiklopedisi; Cilt: 23; İstanbul; 2000.
- Garaudy, Roger;** Amerikan Efsanesi; Çev.: Cemal Aydın; Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları; İstanbul; 2002.
- _____; İsrail Mitler ve Terör; Çev.: Cemal Aydın; Pınar Yayınları; İstanbul; 1996.
- _____; Siyonizm Dosyası; Çev.: Neziş Uzel; Pınar Yayınları; İstanbul; 1983.
- _____; İnsanlığın Medeniyet Destanı; Çev.: Cemal Aydın; Türk Edebiyat Vakfı Yayınları; İstanbul; 2007.
- James, Harold;** Alman Kimliği: 1770'den Bugüne; Çev.: İsmail Türkmen; Kızılelma Yayıncılık; İstanbul; 1999.
- Karagöz, Recep;** Almanya: Yeni Yurt /Son Göçün Anatomisi"; Fide Yayınları; Ankara; 2007.
- Kurtbağ, Ömer;** Amerikan Yeni Sağ ve Dış Politikası: Hegemonya Ekseninde Bir Analiz; Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu (USAK) Yayınları; Ankara; 2010.
- Mutanoğlu, Metin;** Afganistan: Moğol İstilasından Amerikan İşgaline; İlke Yayıncılık; İstanbul; 2006.
- Özdemir, Mehmet Dr. Doç.;** Endülüs Müslümanları – 1; Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları; Ankara; 1994.

- Said, Edward;** Yeni Binyılda Filistin Sorunu; Çev.: A. Cüneyt, A. Kerem, N. Ersoy; Aram Yayıncılık; İstanbul; 2003.
- Sardar Ziauddin; Davies, Meryll Wyn;** Amerika'dan Neden Nefret Ediliyor?; Çev.: Hülya Osmanağaoğlu; Aykırı Yayıncılık; İstanbul; 2004.
- Scowen, Peter;** Haydut Millet/Dünyanın Bilmediği Amerika; Çev.: Atilla Berkeoğlu; Truva Yayınları; İstanbul; 2004.
- Sel Turhan, Fatma (Haz.);** Küresel Güçler (Edisyon); Küre Yayınları; İstanbul; 2005.
- Shahak, Israel;** Açık Sırlar: İsrail'in Dış Politikası ve Nükleer Sırları; Çev.: A. Emin Dağ; Med-Cezir Yayınları; İstanbul; 2003.
- Şami, Abdullah Reşad Dr.;** Din Devleti İsrail: İsrail'de Dinî Cemaat ve Partiler; Çev.: Mehmet Ali Kara; İlke Yayıncılık; İstanbul; 2002.
- Şeyban, Lütfi,** "Reconquista" Endülüs'te Müslüman – Hristiyan İlişkileri; İz Yayıncılık; İstanbul; 2003.
- Utku, Ahsen;** Doğu Türkistan: İpek Yolu'nun Mahzun Ülkesi; İlke Yayıncılık; İstanbul; 2006.
- Yaşar, Tunç Fatma (Editör);** Çeçenistan: Yasak Ülke Kayıp Vicdan (Edisyon); İlke Yayıncılık; İstanbul; 2006.

MAKALE ve RAPOR

- Altınbaş Akgül, Deniz; Sezal, Semra Ranâ;** "Almanya'nın Asimilasyonist Politikaları ve Entegrasyon Anlayışı", Stratejik Analiz; Sayı: 28; Sy.: 5-24; Ankara; 2002.
- Çalışkan, Koray; Münir Fahreddin;** "Yeni İntifada ve Filistin Sorununun Kısa Tarihi"; Birikim; Sayı: 140; Sy.: 20-35; İstanbul; 2000.
- Çarhoğlu, Bihter;** "Medeniyetler Çatışması ve Batı Medyasında İslam Söylemi: Almanya Örneği"; Doğu- Batı; Sayı: 41; Sy.:207-213; Ankara; 2007.
- Çaya, Sinan, Dr.;** "Almanya'da Doksanlı Yılların Irkçı Tırmanışları"; Türk Dünyası Araştırmaları; Sayı:169; Sy.: 231-235; İstanbul; 2007.
- Dünya Hak İhlalleri Raporu 2010;** Uluslararası Hak İhlalleri İzleme Merkezi (UHİM); İstanbul; 2011.
- Gazze Ön Çalışma Raporu;** İnsan Hakları ve Mazlumlar İçin Dayanışma Derneği (MAZLUM-DER); İstanbul; 2009.
- Güngörmüş Kona, Gamze, Yrd. Doç. Dr.;** "İsrail'in Su Politikaları"; Karizma; Sayı: 27; Sy. 26-32; İstanbul; 2006.
- Kuroş Ahmedî;** "Amerika'daki Gayri Resmi Yahudi Lobisi"; Çev: Alptekin Dursunoğlu; Kudüs; Sayı: 2; Sy.:137-159; İstanbul; 2003.
- Mearsheimer, John J;** "İsrail'in Nükleer Silah Cephaneliği"; Çev.: Ertuğrul Aydın, Dünya Bülteni Araştırma Masası (DÜBAM); İstanbul; 2011.

WEB

www.acikistihbarat.com
www.anadoluhaber.net
www.bbc.co.uk/turkce/
www.belgesell.com
www.bilgesam.org/tr
www.birgun.net
www.dispolitika.org.tr
www.dunyabulteni.net
www.ensonhaber.com
www.greenpeace.org
www.ha-ber.net
www.haberayna.com
www.haberlink.com
www.haberveriyorum.net
www.haberpan.com
www.hakihlallerimerkezi.org
www.hursedanet.net
www.kedimveben
www.karsigazete.com
www.kesfetmekicinbak.com
www.netgazete.com
www.nuveforum.net
www.msxlabs.org
www.osmancan.com
www.patronlardunyasi.com
www.radikal.com.tr

www.sabah.com.tr
www.scania.org
www.scribd.com
www.sncweb.ch
www.sondakika.com
www.stargundem.com
www.trf.nu
www.trt.net.tr
www.tumgazeteler.com
www.turkcebilgi.net
www.turksolu.org
www.turnusol.biz
www.turksiyer.com
www.ucansupurge.org
www.usakgundem.com
www.wikipedia.org
www.yenisafak.com.tr
www.yeryuzuhaber.com
www.zaman.com.tr